

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำหน้าที่รัฐสภา

ครั้งที่ 6/2535

วันศุกร์ที่ 10 มกราคม พุทธศักราช 2535

ณ ห้องประชุมรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา 09.35 นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเริ่มประชุม 185 คน

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม 232 คน

(เนื่องจากนายอุกฤษ มงคลนาวิน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติติดราชการ
นายอาษา เมฆสวรรค์ รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่งจึงปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : บัดนี้สมาชิกมาประชุม
ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุม

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

3.1 ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

(สำเนา)

ที่ 994/2535

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำหน้าที่รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท. 10300

2 มกราคม 2535

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการธิการ

วิสามัญ 1 ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง
เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ประกอบด้วย

1. พลอากาศเอก เกษม ทวีวัฒน์	2. นายโชคชัย อักษรนันท์
3. นางทัศนดา สอนานนท์	4. นายธีระพงษ์ วิกิจเศรษฐ์
5. พลเอก เขียว ชนโมคส์	6. นายประดิษฐ์ เจริญไทยทวี
7. นายประเทศ สุตะบุตร	8. นายประเสริฐ นาสกุล
9. นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์	10. นายเผ่าพิชร์ ชวนะลิขักร
11. นายพิสิฐ ภิรมเกษม	12. นายไพโรจน์ ลำชา
13. นายวิเชต หล่อจิระกุลกุล	14. นางวิภา เชิดบุญชาติ
15. นายศิววงศ์ จังคศิริ	16. นายสมชัย ฤชุพันธุ์
17. นายสุวิช พุตระกูล	18. พลเอก อภัย แฉ้วพาลชน
19. พลเรือเอก อำนาจ จันทนมีภูสะ	

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดเกล้าเสนอที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาพิจารณา
ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

(เปรม ติณสูลานนท์)

ประธาน คณะกรรมาธิการวิสามัญ

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 43/2534 วันศุกร์ที่ 6 ธันวาคม 2534 ได้ลงมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) กำหนดการแปรญัตติภายใน 7 วัน นั้น บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการแล้วปรากฏผล ดังนี้

1. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้เลือกตั้ง พลเอก เจริญ ชนโมคร์ เป็นประธานคณะกรรมการ นายประเสริฐ นาสกุล เป็นรองประธานคณะกรรมการ นายไวยสวัสดิ์ อัมระนันท์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ และนายธีระพงษ์ วิจิตเศรษฐ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

2. สมาชิกผู้เสนอคำแปรญัตติมีจำนวน 2 คน คือ นายประชัย เลี่ยวไพรัตน์ และนายธรรมบุญ สัตพลี

3. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 1</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 2</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 3</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 4</u>	มีการแก้ไข
<u>นายประชัย เลี่ยวไพรัตน์</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>นายธรรมบุญ สัตพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ

LIRT

<u>มาตรา 5</u>	มีการแก้ไข
<u>นายธรรมบุญ ลัดพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 6</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 7</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 8</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 9</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 10</u>	มีการแก้ไข
<u>นายธรรมบุญ ลัดพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 11</u>	มีการแก้ไข
<u>นายธรรมบุญ ลัดพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 12</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 13</u>	มีการแก้ไข
<u>นายธรรมบุญ ลัดพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 14</u>	ไม่มีการแก้ไข

4. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้

ด้วยแล้ว

ปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์

(นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์)

เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

พ.ศ.

.....

.....

 โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

.....

 มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ."

.....

 มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

.....

 มาตรา 3 บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"พลังงาน" หมายความว่า ทั้งพลังที่ผลิตขึ้นได้และพลังที่ไม่สามารถผลิตขึ้นได้ ทั้งที่ผลิตขึ้นโดยกระบวนการทางเคมี เช่น ถ่านหิน น้ำมัน และถ่านหิน ทั้งที่ผลิตขึ้นโดยกระบวนการทางเคมีและที่ผลิตขึ้นโดยกระบวนการทางเคมี ความสามารถในการทำงานซึ่งมีอยู่ในตัวของสิ่งให้อาหารได้ ได้แก่ พลังงานหมุนเวียน และพลังงานสิ้นเปลือง และให้หมายความรวมถึงเชื้อเพลิงฟอสซิล สิ่งให้อาหาร งานได้ เช่น เชื้อเพลิง ความร้อน และไฟฟ้า เป็นต้น

"พลังงานหมุนเวียน" หมายความว่ารวมถึง พลังงานที่ได้จากไม้ ฟืน แกลบ กากอ้อย ชีวมวล น้ำ แสงอาทิตย์ ความร้อนใต้พิภพ ลม และคลื่น เป็นต้น

"พลังงานสิ้นเปลือง" หมายความว่ารวมถึง พลังงานที่ได้จากถ่านหิน หินน้ำมัน ทหราน้ำมัน น้ำมันดิบ น้ำมันเชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติ และนิวเคลียร์ เป็นต้น

"เชื้อเพลิง" หมายความว่ารวมถึง ถ่านหิน หินน้ำมัน ทหราน้ำมัน น้ำมันเชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซเชื้อเพลิง เชื้อเพลิงสังเคราะห์ ไม้ ฟืน แกลบ กากอ้อย ขยะและสิ่งอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

LIART

และอับัติกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา 6 คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศต่อคณะรัฐมนตรี
- (2) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกำหนดราคาพลังงานให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ
- (3) ติดตาม ดูแล ประสาน สนับสนุนและเร่งรัดการดำเนินการของคณะกรรมการทั้งหลายที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน เพื่อให้มีการดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ
- (4) ประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ
- (5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 7 การประชุมคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมครั้งใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 11 ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติตามมาตรา 10 สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติอาจขอให้กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลใด ๆ เสนอรายละเอียดทางวิชาการ การเงิน สถิติ และเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย
แผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศได้

มาตรา 12 คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติอาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้อรรถาธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา 13 ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติรับผิดชอบขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างในสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

ให้มีรองเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ และจะให้มีผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ให้เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ รองเลขาธิการ
คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ และผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงาน
แห่งชาติ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

มาตรา 14 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญประธาน
คณะกรรมการแถลง

พลเอก เขียว ชนโมศิริ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่
43/2534 วันศุกร์ที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ได้ลงมติตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง
เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) กำหนดการแปรญัตติภายใน 7 วันนั้น

บัดนี้คณะกรรมการได้ดำเนินการแล้ว บปรากฏว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มี
สมาชิกผู้เสนอคำแปรญัตติจำนวน 2 ท่าน คือ นายประชัย เลี่ยวไพรัตน์ และ นายธรรมนุญ
ลัดพลี สำหรับผลการพิจารณาขอเชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาดำเนินการต่อไป

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญเลขาธิการ
ดำเนินการ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา 1 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 2 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 3
ไม่มีการแก้ไข มาตรา 4 มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญคุณวิชัย ฯ

นายวิชัย ไสวรรณจันดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ และท่านคณะ
กรรมการ ในมาตรา 4 นั้น ผมมีข้อสงสัยในความหมายของคำว่าพลังงาน ซึ่งมีข้อความ
ในบรรทัดตอนท้ายว่า ให้หมายความรวมถึงสิ่งที่อาจให้งานได้ คำว่า ให้งานได้ ผมยังไม่เข้าใจ
ว่ามีความหมายอย่างไร แล้วมีข้อความที่เป็นบทนิยามเพิ่มขึ้นอีก 2 เรื่อง คือ พลังงานหมุนเวียน

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

กับ พลังงานสิ้นเปลือง ซึ่งผมได้ดูในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ทั้งหมดแล้ว คำว่า พลังงานหมุนเวียน กับ พลังงานสิ้นเปลืองไม่มีใช้ในมาตราอื่นเลย เพราะฉะนั้นเมื่อไม่มีใช้ไม่จำเป็นจะต้องกำหนดเป็นคำนิยามไว้ ผมอยากจะทราบความเห็นของคณะกรรมการว่าทำไมถึงต้องให้คำนิยามคำว่า พลังงานหมุนเวียน และ พลังงานสิ้นเปลือง เพิ่มขึ้นในพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ถ้าดูเปรียบเทียบกับร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับพลังงานอื่น ๆ ไม่ได้มีความหมายของคำว่าพลังงานหมุนเวียน และ พลังงานสิ้นเปลือง อยู่ในพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับพลังงานอื่น ๆ เลย ขอทราบความเห็นในเรื่องนี้ และถ้าไม่จำเป็นที่จะต้องให้ผมขอเสนอให้ตัดคำนิยามของคำว่า พลังงานหมุนเวียน และ พลังงานสิ้นเปลืองออกไปจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญกรรมการ

พลเอก เขียว ชนโมศิริ (ประธานคณะกรรมการ) : ขออนุญาตถามกรรมการว่า พลังงานหมุนเวียน ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ตามที่ท่านสมาชิกได้กรุณาถามคือในเคฟนิชัน (Definition) ในคำนิยามนั้นเขียนไว้ค่อนข้างจะชัดเจนว่า พลังงานหมายถึงความสามารถในการทำงานซึ่งมีอยู่ในตัวของสิ่งที่อาจใช้งานได้ ตัวพลังงานจริง ๆ แล้วรู้สึกจะเป็นของที่เรามองไม่เห็นไม่มีตัวตน แต่ว่าสิ่งที่อาจใช้งานได้ ยกตัวอย่างเช่น ถ่านหินก็ดี น้ำมันเชื้อเพลิงก็ดี หรือว่าไม้ก็ดี แกลบก็ดีที่เราเอามาเผาแล้วเกิดพลังงานขึ้นมา นั่นคือเกิดพลังงานขึ้นมา เพราะฉะนั้นเป็นของที่สามารที่จะมาใช้งานได้ อันนั้นความหมายอันแรก

ความหมายอันที่ 2 ที่บอกว่า ทำไมคำนิยามนี้ถึงต้องใส่ พลังงานหมุนเวียน และ พลังงานสิ้นเปลือง ที่ไม่สามารถจะนำมาทดแทนได้ ทั้งสองอันนี้คือโดยปกติแล้วอย่างไม้ที่เราใช้ไปแล้ว เราเผาไปแล้วสิ้นเปลืองหมดไป ถ่านหิน เราขุดขึ้นมาเราเอาไปใช้หมดไป เพราะฉะนั้นหมายความว่าแหล่งพลังงานนี้หมดไปแล้วพลังงานพวกนี้ถ้าหมดไปแล้วเราไม่สามารถจะหาทดแทนได้ แต่ถ้าหากเป็นพวกที่นำมาทดแทนได้อย่างเช่น พวกไม้เราอาจจะปลูกขึ้นมา

LIRT

หรือหาใหม่ได้ ที่นี้ท่านสมาชิกถามว่าทำไมไม่มีกล่าวไว้ในที่อื่น ทำไมต้องมาใส่
คือคำนิยาม หรือคำจำกัดความนี้ ถ้าหากเราไปตัดเราอธิบายไว้เพียงส่วนเดียวคนอาจจะไม่
เข้าใจถึงแม้ว่าจะไม่มีใช้ในที่อื่นก็ตาม เพราะฉะนั้นเมื่ออธิบายถึงคำว่า พลังงาน ควรจะมี
ความหมายที่สมบูรณ์ว่า สิ่งใดบ้างที่คัพเวอร์ (cover) ในเรื่องพลังงานเรามากล่าวให้หมด
ถึงแม้จะไม่มีใช้ก็ตาม ถ้าเราจะไปกล่าวเฉพาะส่วนเดียวไม่สมบูรณ์แล้วคนอื่นมาอ่านนิยาม
อันนี้ไม่สมบูรณ์ยังมีอายโน่นอายนี่อีก ถึงแม้ไม่มีผมก็คิดว่าน่าจะมาเขียนไว้เพื่อที่ว่าคนที่อ่าน
จะได้มีความนึกคิดในขอบเขตที่กว้างไกลกว่าคำว่าพลังงานนั้นขอบเขตของมันกว้างขวาง
ไม่ใช่ที่เราตัดไปเพียงส่วนเดียว นี่คือคำตอบที่ผมอยากจะเรียนท่านสมาชิก

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณสมภาพ ครบ

นายสมภาพ ไทกระเกศย์ : ท่านประธานที่เคารพ ผมได้อ่านความหมายของ
พลังงานที่คณะกรรมการได้แก้ไขแล้วรู้สึกว่าจะสร้างปัญหาให้ ถ้าหากพิจารณาจากถ้อยคำ
คืออย่างความหมายที่ว่า ความสามารถในการทำงานซึ่งมีอยู่ในตัวของสิ่งให้งานได้
พิจารณาในด้านภาษาไทยจะมีสิ่งไหนที่อาจให้งานในขณะเดียวกันก็ทำงานด้วย ผมไม่แน่ใจว่า
อันนี้จะแปลมาจากภาษาอังกฤษที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะโดยลักษณะยกตัวอย่างเช่นบอกว่า
พลังงานหมุนเวียน พลังงานเชื้อเพลิง นั้นได้แก้ไขแล้ว กลับ ที่นี้ไม่มีเป็นสิ่งที่อาจให้งาน
ได้ทุกคนพอมองเห็น เอาไปเผาหรือไปทำอะไร แต่สามารถทำงานได้นั้นคนอาจจะสงสัย
การเขียนความหมายไว้ข้างหน้าเช่นนี้จะก่อให้เกิดปัญหาได้ ผมอยากขอประธาน
เสนอท่านกรรมการว่า พลังงานนั้น ถ้าเราจะหมายความว่า พลังงานหมุนเวียน และ
พลังงานสิ้นเปลือง และให้หมายความว่ารวมถึงแล้วท่านไปวิเคราะห์ พลังงานหมุนเวียน
คืออะไร อย่างนี้ในรูปของการร่างกฎหมายใช้ได้ แต่ผมไม่สนใจที่จะไปอธิบายว่า พลังงาน
หมุนเวียนคือความสามารถในการทำงานซึ่งมีอยู่ในตัวของสิ่งให้งานได้ อันนี้ทำให้เกิด
ปัญหา เพราะถ้าให้ความหมายอย่างนี้แล้ว พลังงานหมุนเวียนอาจจะไม่เข้าอยู่ในความหมาย
นี้ก็ได้อีก ผู้เขียนว่า พลังงาน หมายความว่า พลังงานหมุนเวียนและพลังงานสิ้นเปลือง

LIRT

พลังงานหมุนเวียน คืออะไรอย่างที่ท่านได้วิเคราะห์เอาไว้ อย่างนั้นอาจจะขัดกับปัญหาได้ ลักษณะการให้ความหมายทางกฎหมายไม่ควรที่จะให้ความหมายไว้ข้างหน้าแล้วยกตัวอย่างได้แก่ เพราะจะเป็นการทำให้เกิดปัญหา

อีกประการหนึ่ง ถ้าหากไม่จำเป็นจะต้องใช้ ผมดู พลังงานหมุนเวียน กับพลังงานสิ้นเปลือง ก็หมายความว่ารวมถึงพลังงานที่ได้จากไม้ สำหรับพลังงานหมุนเวียน พลังงานสิ้นเปลือง พลังงานนี้ได้จากถ่านหิน เมื่อเช่นนี้แล้วพลังงานเราอาจจะเขียนได้อย่างสั้น ๆ และกะทัดรัด หมายความว่า พลังงานที่ได้จากไม้ ฟืน แกลบ หรือรวมทั้ง ถ่านหิน ดิน น้ำมัน อะไรก็ได้ และอาจจะหมายความว่ารวมถึงเชื้อเพลิงความร้อนก็ได้เช่นเดียวกัน ท่านโปรดพิจารณาเปรียบเทียบ ขออนุญาตที่ทราบเรียนท่านประธานถึงร่างพระราชบัญญัติที่เสนอเข้ามา คือร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ก็บัญญัติว่า พลังงาน หมายความว่า เชื้อเพลิง ความร้อนและไฟฟ้า นี่แหละครับลักษณะของพลังงาน 3 ชนิด กฎหมายนี้จะทำให้เกิดปัญหา คือผมคิดว่าร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์ พลังงาน คงเข้าคณะกรรมการชุดเดียวกัน ผมจึงอยากจะฝากเป็นข้อสังเกตแก่คณะกรรมการ เพราะอย่างไรร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ทางคณะกรรมการคงจะเขียนให้เหมือนกับร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ และ ร่าง พระราชบัญญัติการพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน นี่ครับประเด็นของหมอยกจะขอประทานสรุปว่า

1. กระผมไม่ค่อยจะเห็นด้วยที่จะไปเขียนความหมายของพลังงานหมุนเวียนว่าความสามารถในการทำงานซึ่งมีอยู่ในตัวของสิ่งให้อาจให้งานได้ อันนี้ท่านลองปรับมาแต่ละอย่าง ไม้ แกลบ ถ่านหิน สิ่งให้อาจให้งานได้ เมื่อสิ่งหนึ่งให้อาจให้งานได้แล้วสิ่งนั้นสามารถทำงานได้หรือไม่ นี่ผมพิจารณาอย่างคนธรรมดา ขอประทานโทษไมใช่ นักวิทยาศาสตร์ ซึ่งอันนี้ถ้ามาเขียนเป็นกฎหมายขึ้นมาแล้วเกิดปัญหา เพราะฉะนั้นมี 2 วิธี ที่กระผมอยากกราบเรียนท่าน พลังงาน อาจจะเขียนว่า หมายความว่า พลังงานหมุนเวียนและพลังงานสิ้นเปลือง และท่านไป

LIRT

วิเคราะห์ พลังงานหมุนเวียน คืออะไร พลังงานสิ้นเปลือง คืออะไร อย่างนี้คนเข้าใจได้ เพราะ พลังงานหมุนเวียน นั้นได้แก่มั้ ไฟน แกลบ พลังงานสิ้นเปลือง ได้แก่อ่าน-หิน ดิน น้ำมัน หรือจะใช้แบบว่าพลังงาน หมายความว่า มั้ ไฟน แกลบ อะไรก็ได้ เช่นเดียวกัน อันนี้สุดแล้วแต่ท่านจะพิจารณา แต่ขอฝากเป็นข้อสังเกตครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เมื่อสักครู่ คุณประชัย ฯ ยกมือจะอภิปรายใช้ไหมครับ เชิญครับ

นายประชัย เลี่ยวไพรัตน์ : ขอโทษนะครับ คำว่า พลังงาน ที่ท่านกรรมาธิการ ได้แก้ไขเรียบร้อว่า เป็นความสามารถในการทำงานซึ่งมีอยู่ในตัวของสิ่งให้งานได้ อันนี้ผมเห็นว่า ถูกต้องแล้วตามความหมายของทางฟิสิกส์ แต่ว่าที่นี้ในนี้ผมจะกราบเรียน ท่านกรรมาธิการว่า ทำไมไม่ให้ไปหมายรวมถึงสิ่งให้งานได้ เพราะจะไปขัดกับประโยคแรกที่ว่า พลังงาน แปลว่าความสามารถในการทำงานซึ่งมีอยู่ในตัวของสิ่งให้งานได้ ผมไม่ทราบว่ ในแง่กฎหมายจะต้องให้ขยายความไปถึงสิ่งให้งานได้หรือเปล่า ถ้าไม่จำเป็นผมอยากจะเสนอให้เอาข้อความนี้ออกไปเลย ให้เอาข้อความที่ให้หมายความรวมถึงสิ่งให้งานได้ เช่น เชื้อเพลิง ความร้อนและไฟฟ้า เป็นต้น เพราะไปคล้าย ๆ ว่ไปขยายความมากเกินไป ขอบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านกรรมาธิการจะมีอะไร ชี้แจง เชิญครับ

พลเอก เขียว ชนโมตรี (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่าน ประธานที่เคารพคือที่ยกตัวอย่าง ที่บอกว่า ทำไมไม่เหมือนกันในหลายพระราชบัญญัตินี้ ทางกรรมาธิการได้แก้ไขในพระราชบัญญัติการพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน เราแก้แล้วแก้คำว่า พลังงาน ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติก็แก้ และพระราชบัญญัติในวันนี้ที่เสนอเข้ามาใหม่ในเรื่องเกี่ยวกับอนุรักษ์พลังงานซึ่งเราจะพิจารณาต่อไป ก็จะต้องไปพิจารณาอีกที่ว่าเราควรแก้หรือไม่ แต่ที่ว่าแก้หรือไม่แก้นั้น ผมขอยืนยันว่

LIRT

ในพระราชบัญญัติต่อไปฉบับที่ 3 ที่พิจารณา เราก็แก้ไขเป็นลักษณะเดียวกัน เหมือนกันทุกฉบับ
 ที่นี้ในเรื่องของคำว่า เชื่อเพลิงก็ดี ความร้อนก็ดี และไฟฟ้าก็ดี เป็นเพียงแต่ยกตัวอย่างขึ้น
 มาเท่านั้น เราไม่สามารถที่จะเขียนให้ศัพท์เวอร์ได้ทั้งหมด เพราะฉะนั้นสิ่งอะไรที่สามารถที่จะ
 ใช้งานได้นี้เราก็เขียนว่า เชื่อเพลิงก็ดี ความร้อนก็ดี หรือไฟฟ้าก็ดี เป็นแต่เพียงตัวอย่าง
 เท่านั้นยังมีอีกหลายอย่างที่เราไม่สามารถที่จะเขียนให้ศัพท์เวอร์ได้หมด เพราะฉะนั้น
 ผมเห็นว่าน่าจะครอบคลุมถึงความหมายของคำว่า พลังงาน อยู่แล้ว ผมขอเรียนชี้แจง
 เท่านั้นครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญเลขาธิการรัฐสภา
 ดำเนินการต่อ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา 5 มีการแก้ไข
 มาตรา 6 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 7 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 8 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 9
 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 10 มีการแก้ไข มาตรา 11 มีการแก้ไข มาตรา 12 ไม่มีการแก้ไข
 มาตรา 13 มีการแก้ไข มาตรา 14 ไม่มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าจบการพิจารณา
 ในวาระที่ 2 ต่อไปเป็นการพิจารณาในวาระที่ 3 ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่า จะสมควร
 ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรประกาศใช้
 เป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่สมควร
 ประกาศใช้เป็นกฎหมาย โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับ
 ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ เรื่องต่อไปในระเบียบวาระที่ 3.2 ถึงระเบียบวาระที่ 3.5
 เป็นเรื่องของคณะกรรมการวิสามัญชุดเดียวกันนะครับ

LIRT

3.2 ร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

(สำเนา)

ที่ 995/2535

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำหน้าที่รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท. 10300

2 มกราคม 2535

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ 1 ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. พิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ประกอบด้วย

1. พลอากาศเอก เกษม ทวีวัฒน์	2. นายโชคชัย อักษรนันท์
3. นางทักษิณา สอนานนท์	4. นายธีระพงษ์ วิกิจเศรษฐ์

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

5. พลเอก เจริญ ชนโมศรี	6. นายประติษฐ์ เจริญไทยทวี
7. นายประเทศ สุตะบุตร	8. นายประเสริฐ นาสกุล
9. นายปียลรัตน์ อัมระนันท์	10. นายเผ่าพัชร ชวนะลิขิกร
11. นายพิสิษฐ ภัคเกษม	12. นายไพโรจน์ ส้าซ่า
13. นายวิเชต หล่อจิระขุณฑกุล	14. นางวิภา เชิดบุญชาติ
15. นายศิววงศ์ จังคศิริ	16. นายสมชัย ฤชุพันธุ์
17. นายสุวิธ พุตระกูล	18. พลเอก อภัย แผล้วพาลชน
19. พลเรือเอก อำนาจ จันทนมีภูระ	

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอสู่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลเอก เจริญ ชนโมศรี

(เจริญ ชนโมศรี)

ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 43/2534 วันศุกร์ที่ 6 ธันวาคม 2534 ได้ลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วน ของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงาน แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และส่งให้ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. พิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน 7 วัน นั้น บัดนี้ คณะกรรมการ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

1. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้เลือกตั้ง พลเอก เขียว ชนโมตรี เป็น ประธานคณะกรรมการ นายประเสริฐ นาสกุล เป็นรองประธานคณะกรรมการ นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ เป็นเลขาธิการคณะกรรมการ และนายธีระพงษ์ วิกิจเศรษฐ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ

2. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผู้แปรญัตติ

3. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 1</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 2</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 3</u>	ไม่มีการแก้ไข

LIRT

มาตรา 4

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 5

ไม่มีการแก้ไข

4. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

ปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์

(นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

โอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
และของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรโอนอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ
ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและของสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี เฉพาะในส่วน
ที่เกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

.....

.....

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และ
กิจการบริหารบางส่วนของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และของสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงาน
คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจา-
นุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักเลขาธิการ
นายกรัฐมนตรี และของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
และของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนัก
นายกรัฐมนตรี เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี หรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

มาตรา 4 ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หัก ข้าราชการ ลูกจ้าง และ
เงินงบประมาณของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และของสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับ
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา 5 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

LIRT

ขอเชิญท่านประธานคณะกรรมการมาธิการแถลง

พลเอก เขียว ชนโมตรี (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่
43/2534 วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ได้ลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติ
โอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และของ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
พ.ศ. และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการ
นโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. พิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน 7 วัน นั้น

บัดนี้คณะกรรมการได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
ไม่มีผู้แปรญัตติ สำหรับผลการพิจารณาขอเชิญท่านเลขาธิการดำเนินการครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญท่านเลขาธิการ
รัฐสภาดำเนินการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติ
โอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และของ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีไปเป็นของ
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ.
ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา 1 ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 2 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 3 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 4 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 5
ไม่มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : จบการพิจารณา
ในวาระที่ 2 ต่อไปจะเป็นพิจารณาในวาระที่ 3 ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่า จะสมควร
ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายหรือไม่ ท่านผู้ใด เห็นสมควรประกาศใช้เป็น
กฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้นครับ

LIRT

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่า
ไม่สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีครับ
เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

3.3 ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน พ.ศ. ซึ่ง
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

(สำเนา)

ที่ 996/2535

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำหน้าที่รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท. 10300

2 มกราคม 2535

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการ
วิสามัญ 1 ชุด

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
การพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และส่งให้
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
พ.ศ. พิจารณา ซึ่งกรรมการวิสามัญคณะนี้ประกอบด้วย

1. พลอากาศเอก เกษม ทรัพย์	2. นายโชคชัย อักษรนันท์
3. นางทักษิณา สอนานนท์	4. นายวีระพงษ์ วิกิตเศรษฐ์
5. พลเอก เขียว ชนโมตรี	6. นายประติษฐ์ เจริญไทยทวี
7. นายประเทศ สุตะบุตร	8. นายประเสริฐ นาสกุล
9. นายโยธสวัสดิ์ อัมระนันท์	10. นายเผ่าพัชร ชวนะลิขิกร
11. นายพิสิษฐ ภัคเกษม	12. นายไพโรจน์ ลำชา
13. นายวิจิต หล่อจิระกุล	14. นางวิภา เชิดบุญชาติ
15. นายศิววงศ์ จังคศิริ	16. นายสมชัย ฤชุพันธุ์

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

17. นายสุวิธ พุฒะกุล

18. พลเอก อภัย แผล้วพาลชน

19. พลเรือเอก อำนาจ จันทนภักดิ์

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดเกล้าเสนอที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา
พิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลเอก เียร ชนโมตรี

(เียร ชนโมตรี)

ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 43/2534 วันศุกร์ที่ 6 ธันวาคม 2534 ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. พิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน 7 วัน นั้น บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

1. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้เลือกตั้ง พลเอก เขียว ชนโมตรี เป็น ประธานคณะกรรมการ นายประเสริฐ นาสกุล เป็นรองประธานคณะกรรมการ นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ และนายธีระพงษ์ วิเศษเศรษฐ์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

2. สมาชิกผู้เสนอคำแปรญัตติมีจำนวน 1 คน คือ นายธรรมบุญ ลัดพลี

3. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 1</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 2</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 3</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 4</u>	ไม่มีการแก้ไข

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

<u>มาตรา 5</u>	มีการแก้ไข
<u>นายธรรมมนูญ ลีตพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 6</u>	มีการแก้ไข
<u>นายธรรมมนูญ ลีตพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 7</u>	มีการแก้ไข
<u>นายธรรมมนูญ ลีตพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 8</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 9</u>	มีการแก้ไข
<u>นายธรรมมนูญ ลีตพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 10</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>นายธรรมมนูญ ลีตพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 11</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา 12</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 13</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 14</u>	ไม่มีการแก้ไข

LIRT

<u>มาตรา 15</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 16</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 17</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 18</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 19</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 20</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 21</u>	มีการแก้ไข
<u>นายธรรมบุญ สัตพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 22</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>นายธรรมบุญ สัตพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 23</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 24</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 25</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>นายธรรมบุญ สัตพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 26</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>นายธรรมบุญ สัตพลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ

LIRT

<u>มาตรา 27</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>นายธรรมมนูญ สัตว์พลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 28</u>	มีการแก้ไข
<u>นายธรรมมนูญ สัตว์พลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 29</u>	มีการแก้ไข
<u>นายธรรมมนูญ สัตว์พลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 30</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 31</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 32</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา 33</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 34</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 35</u>	มีการแก้ไข
<u>นายธรรมมนูญ สัตว์พลี</u>	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา 36</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 37</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 38</u>	ไม่มีการแก้ไข

LIRT

มาตรา 39นายธรรมบุญ สัตพลี

คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว

มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติไว้

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา 40นายธรรมบุญ สัตพลี

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติไว้

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา 41นายธรรมบุญ สัตพลี

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติไว้

ผู้แปรญัตติพอใจ

4. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้
ด้วยแล้ว

ปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์

(นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์)

เลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ

"พลังงานควบคุม" หมายความว่า พลังงานซึ่งได้กำหนดให้มีการควบคุมตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

"ทรัพยากรพลังงาน" หมายความว่า แหล่งที่ผลิตได้ซึ่งต่างจากเชื้อเพลิงฟอสซิล เช่น ไฟฟ้า ไบโอดีเซล ฯลฯ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน และหมายความรวมถึงเจ้าหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจซึ่งพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ถือว่าเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 6 ให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) สืบรวจ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ทดลองและตรวจสอบเกี่ยวกับพลังงานในด้านแหล่งพลังงาน การผลิต การแปรรูป การส่ง และการใช้
- (2) ศึกษา วางแผน และวางโครงการเกี่ยวกับพลังงานและกิจการที่เกี่ยวข้อง
- (3) ค้นคว้าและพัฒนา สาธิต และก่อให้เกิดโครงการริเริ่มเกี่ยวกับการผลิต การแปรรูป การส่ง การใช้ และการอนุรักษ์แหล่งพลังงาน
- (4) ออกแบบ สร้าง และบำรุงรักษาแหล่งผลิต แหล่งแปรรูป ระบบส่งและระบบใช้พลังงาน เช่น การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนและพลังงานชนิดใหม่ การผลิตเชื้อเพลิงจากชีวมวล และการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า
- (5) กำหนดระเบียบและมาตรฐานเกี่ยวกับการผลิต การแปรรูป การส่ง การใช้ และการอนุรักษ์แหล่งพลังงาน ตลอดจนควบคุมและกำกับดูแลให้เป็นไปตามระเบียบและมาตรฐานนั้น
- (6) กำหนดอัตราค่าตอบแทนสำหรับการใช้พลังงานที่ดำเนินการ โดยกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน

LIRT

(7) จัดให้มี ควบคุม สร้าง ซื่อ ข่าย เข้า ให้เข้า โอน หรือรับโอนแหล่งผลิต แหล่งแรวรูป ระบบส่งและระบบจำหน่ายพลังงาน และออกใบอนุญาตผลิตหรือขยายการผลิต พลังงาน

(8) ถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่งเสริม ฝึกอบรม เผยแพร่เกี่ยวกับการผลิต การแปรรูป การส่ง การใช้และการอนุรักษ์แหล่งพลังงาน ตลอดจนเป็นศูนย์กลางการประสาน ความร่วมมือในกิจการที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 7 ให้อธิบดีมีหน้าที่ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการ ของกรมพัฒนา และส่งเสริมพลังงาน และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างในกรมพัฒนาและส่งเสริม พลังงาน

มาตรา 8 ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน อาจมอบให้กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจปฏิบัติการเฉพาะอย่าง แทนได้

มาตรา 9 ในกรณีที่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานมอบให้กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติการเฉพาะอย่างแทน ให้ผู้รับมอบดังกล่าว ปฏิบัติการให้เป็นไปตามที่ได้รับมอบนั้น และเพื่อประโยชน์ที่สมควรในการปฏิบัติหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติ ให้เจ้าหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ผู้ปฏิบัติการตามที่ได้รับมอบนั้นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ และมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับ พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ในการมอบอำนาจหน้าที่ให้กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น หรือ รัฐวิสาหกิจดำเนินการ กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานจะโอนเงินไปตั้งจ่ายทางกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจเช่นว่านั้น เพื่อใช้จ่ายตามรายการที่อนุมัติ ในงบประมาณของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานก็ได้

LIRT

ในทำนองปฏิบัติหน้าที่ ให้ถือว่าเจ้าพนักงานที่ขออัตราค่าตอบแทน
 ราชการส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวมิได้รับมอบหมายจากส่วนกลางนั้นเป็น
 เจ้าพนักงานเจ้าพนักงานที่

มาตรา 10 ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 6 กรมพัฒนาและส่งเสริม
 พลังงานอาจขอให้กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือบุคคลใด ๆ
 เสนอรายละเอียดทางวิชาการ การเงิน สถิติ และเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นได้

มาตรา 11 ในการปฏิบัติราชการของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน ให้พนักงาน
 เจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก
 หรือเวลาทำการของสถานที่นั้น ๆ เพื่อสอบถามข้อเท็จจริง หรือเพื่อตรวจสอบเอกสาร
 หรือสิ่งของใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการพลังงานจากบุคคลที่อยู่ในสถานที่เช่นนั้นได้ตามความ
 จำเป็น ในการนี้ผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวต้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
 สมควร

กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปในสถานที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าไม่เป็นการรบกวน
 ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ครอบครองสถานที่ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน

มาตรา 12 ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่
 บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 13 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นเจ้าพนักงาน ตาม
 ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 14 พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจที่จะใช้สอยหรือเข้าครอบครอง
 อสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ซึ่งมีใช้เคหสถานเป็นการชั่วคราว
 ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

LIRT

(1) การใช้สอยหรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจแหล่งผลิต ระบบส่ง ระบบจำหน่ายพลังงาน และการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายอันอาจเกิดแก่ การผลิต การส่ง หรือการจำหน่ายพลังงาน และ

(2) ได้แจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งหาวิมทรัพย์สินทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า สิบห้าวัน

ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งหาวิมทรัพย์สิน หรือ ผู้ทรงสิทธิอื่นเนื่องจากการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวในวรรคหนึ่งบุคคลเช่นว่านั้น ย่อมเรียกค่าทดแทนจากกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันใน จำนวนค่าทดแทน ให้นำมาตรา 22 และมาตรา 23 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 15 เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งสิ่งหาวิมทรัพย์สิน เพื่อใช้ในการ ผลิต การส่ง หรือการจำหน่ายพลังงาน ถ้ามิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

มาตรา 16 เมื่อมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ชุมชน ให้กรมพัฒนาและ ส่งเสริมพลังงานมีอำนาจตั้งสถานีพลังงาน เดินสายหรือท่อพลังงานไปใต้ เหนือตามหรือข้าม พื้นดินของบุคคลใด ๆ หรือบ่ก ตั้งเสาหรืออุปกรณ์ ลงในหรือบนพื้นดินของบุคคลใด ๆ ซึ่งไม่ใช่เป็นที่ตั้งโรงเรียน

ในกรณีที่ต้องใช้ที่ดินตอนหนึ่งตอนใด เพื่อกระทำการดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานจ่ายค่าทดแทนในการใช้ที่ดินนั้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง โดยจำนวนเงินอันเป็นธรรม เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้ได้รับประโยชน์คุ้มค่า ในการกระทำนั้นอยู่ด้วย

มาตรา 17 เพื่อประโยชน์แก่ชุมชน ให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานมี อำนาจเดินสายหรือท่อพลังงานติดไปกับสิ่งก่อสร้างของบุคคลใด ๆ ที่อยู่เหนือหรือติดกับ ทางสัญจรของประชาชน

LIRT

มาตรา 22 ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่ยินยอมตกลงในจำนวนเงินค่าทดแทนที่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานจ่ายให้ตามมาตรา 16 หรือมาตรา 19 หรือหาเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นนั้นไม่พบ ให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานนำเงินจำนวนดังกล่าวไปวางไว้ต่อศาล หรือสำนักงานวางทรัพย์ หรือฝากไว้กับธนาคารออมสินในชื่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่น โดยแยกฝากไว้เป็นบัญชีเฉพาะราย และถ้ามีดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยใดเกิดขึ้นเนื่องจากการฝากเงินนั้น ให้ตกเป็นสิทธิแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นนั้นด้วย

เมื่อกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานนำเงินค่าทดแทนไปวางไว้ต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์ หรือฝากไว้กับธนาคารออมสินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบโดยส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ ในกรณีหาเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พบ ให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการนำเงินค่าทดแทนไปวางต่อศาล หรือสำนักงานวางทรัพย์หรือฝากไว้กับธนาคารออมสิน และวิธีการในการรับเงินค่าทดแทนดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 23 ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พอใจในจำนวนเงินค่าทดแทนที่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานจ่ายให้ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะรับหรือไม่รับเงินค่าทดแทนที่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานวางไว้หรือฝากไว้ บุคคลนั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานได้ดำเนินการตามมาตรา 22 วรรคสอง แล้ว

การฟ้องคดีต่อศาลตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้การครอบครองหรือใช้สิ่งหาทรัพย์สิน
หรือการดำเนินการใด ๆ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 16 หรือมาตรา 19
ต้องระงับลง

ในกรณีที่ศาลวินิจฉัยให้ชำระเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้น ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง
ทรัพย์สินได้รับดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำของธนาคารออมสิน
ในจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ นับแต่วันที่ต้องมีการจ่าย วาง หรือฝากเงินค่าทดแทนนั้น

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นยินยอมตกลงและ
ได้รับเงินค่าทดแทนไปแล้ว หรือมิได้ฟ้องคดีเรียกเงินค่าทดแทนต่อศาลภายในระยะเวลาตาม
วรรคหนึ่ง หรือได้แจ้งเป็นหนังสือละสิทธิไม่รับเงินค่าทดแทนดังกล่าว ผู้ใดจะเรียกร้อง
เงินค่าทดแทนนั้นอีกไม่ได้

มาตรา 24 การกำหนดพลังงานประเภทใด ขนาดและวิธีการผลิตหรือการใช้
อย่างใดให้เป็นพลังงานควบคุม ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 25 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต หรือขยายการผลิตพลังงานควบคุม เว้นแต่ จะ
ได้รับใบอนุญาตจากกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

การผลิตพลังงานควบคุมใดซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตหรือรับสัมปทานตามกฎหมาย
อื่นจะต้องได้รับอนุญาตหรือรับสัมปทานตามกฎหมายนั้นด้วย

มาตรา 26 การกำหนดหลักเกณฑ์ในกฎกระทรวงตามมาตรา 25 ให้คำนึงถึง
กรณีดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ
- (2) อันตรายที่จะเกิดขึ้นจากการผลิตหรือการขยายการผลิตพลังงาน
- (3) การใช้วัตถุดิบหรือวัตถุดิบธรรมชาติตามหลักวิชา

LIRT

มาตรา 27 ให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานพิจารณาการขอรับใบอนุญาตตาม
 มาตรา 25 ให้เสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานได้รับ
 คำขอที่มีรายละเอียดถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการอนุญาตดังกล่าว กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานอาจกำหนดเงื่อนไข
 ดังต่อไปนี้ได้

- (1) อัตราค่าตอบแทนอย่างสูงที่จะพึงเรียกจากผู้ผลิตพลังงานควบคุมให้สอดคล้อง
 กับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
- (2) การกำหนดเขตการจ่ายพลังงาน และขนาดของเครื่องจักรที่จะติดตั้งเพื่อ
 ทำการผลิต
- (3) การดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักวิชา เช่น การวางสาย การป้องกัน
 อัคคีภัย การป้องกันความเสียหายของเครื่องจักร การป้องกันอันตราย หรือการกำหนด
 ประเภทหรือวิธีการใช้วัตถุดิบหรือวัฏธรมชาติที่ใช้ในการผลิตพลังงานควบคุม

มาตรา 28 ในกรณีที่เกิดการขาดแคลนพลังงานควบคุมเป็นครั้งคราวหรือ
 กรณีจำเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศ ที่กระทรวงพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน
อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ผลิตพลังงานควบคุมปฏิบัติตามนี้

- (1) ลดหรือเพิ่มการผลิต การจำหน่าย หรือการใช้พลังงานควบคุม
- (2) เปลี่ยนประเภทของวัตถุดิบหรือวัฏธรมชาติที่ใช้ในการผลิตพลังงานควบคุม
- (3) เปลี่ยนแปลงอัตราค่าตอบแทนอย่างสูงที่จะพึงเรียกจากผู้ผลิตพลังงานควบคุม

มาตรา 29 เพื่อประโยชน์แก่การระงับหรือป้องกันอันตรายที่อาจมีแก่บุคคล
 หรือทรัพย์สิน หรืออนามัยของประชาชน หรือความมั่นคงของประเทศ ที่กระทรวงพัฒนาและ
ส่งเสริมพลังงานอธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ผลิตพลังงานควบคุมปฏิบัติตามนี้

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

- (1) เปลี่ยนแปลง ซ่อมแซม หรือบูรณะอาคาร เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องใช้
- (2) จะหาหรือสร้างสิ่งใด ๆ ซึ่งจะขัดหรือป้องกันอันตราย
- (3) งดการผลิต การส่ง การใช้ หรือการจำหน่ายพลังงานควบคุมเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งตาม (1) หรือ (2)

มาตรา 30 ในการใช้อำนาจตามมาตรา 28 หรือมาตรา 29 ให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่จะเพิ่มขึ้น หรือความสามารถในการจัดหาทุนของผู้ผลิตพลังงานควบคุมด้วย

กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานจะช่วยหาทุนเพื่อให้ผู้ผลิตพลังงานควบคุมสามารถปฏิบัติตามคำสั่งก็ได้

มาตรา 31 ผู้ที่ไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 25 หรือได้รับใบอนุญาตโดยมีเงื่อนไขตามมาตรา 27 หรือผู้ที่ได้รับคำสั่งตามมาตรา 28 หรือมาตรา 29 หากไม่เห็นชอบด้วยกับการไม่อนุญาต เงื่อนไข หรือคำสั่งดังกล่าวนั้น มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบว่าจะไม่ได้รับใบอนุญาต หรือได้รับใบอนุญาตโดยมีเงื่อนไขหรือได้รับคำสั่งนั้น

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้เสนอคัดต่อศาลภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์

มาตรา 32 ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดขวางต่อ การผลิตพลังงานควบคุม หรือทำให้การผลิตพลังงานควบคุมลดน้อยลงโดยไม่มีเหตุอันควร

มาตรา 33 ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามมาตรา 11 มาตรา 14 มาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 19 หรือมาตรา 21 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

LIRT

มาตรา 40 บรรดาการอนุญาต หรือใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติ
การพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2496 อยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังมีผล
ใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะสิ้นอายุการอนุญาต หรือใบอนุญาตนั้น

มาตรา 41 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงหรือกำหนดกิจการอื่น
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

.....

.....

ขอเชิญท่านประธานคณะกรรมการมาธิการแถลงครับ

พลเอก เขียว ชนโมทรี (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่
43/2534 วันศุกร์ที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
การพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และส่งให้
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
พ.ศ. พิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน 7 วัน นั้น

บัดนี้คณะกรรมการได้ดำเนินการแล้ว แต่ก่อนที่จะมีการพิจารณาใน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติในวาระที่ 2 ต่อไป ผมขอเรียนชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่า
ในเอกสารหน้ารายงานของคณะกรรมการวิสามัญนั้น มีจุดที่จะต้องแก้ไขอยู่ 2 แห่งดังนี้
คือแห่งแรกในข้อ 2 ที่เขียนไว้ว่า สมาชิกผู้เสนอคำแปรญัตติมีจำนวน 1 คน ขอแก้ไขเป็น
2 คน คือ นายประชัย เลี่ยวไพรัตน์ และนายธรรมบุญ ลัดพลี 2 ท่าน นะครับ
สำหรับแห่งที่ 2 ในท้ายหน้าเดียวกัน ในมาตรา 5 ก่อนบรรทัดสุดท้าย บรรทัด ที่ความว่า
นายธรรมบุญ ลัดพลี ขอแปรญัตติไว้ ขอแก้ไขเป็น นายประชัย เลี่ยวไพรัตน์ และ
นายธรรมบุญ ลัดพลี ขอแปรญัตติไว้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอให้แก้ไขตามที่ :
ประธานคณะกรรมการได้เรียนแล้วนะครับ ต่อไปขอเชิญเลขาธิการรัฐสภาดำเนินการ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติ
การพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไขคำปรารภ
ไม่มีการแก้ไข มาตรา 1 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 2 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 3 ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 4 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 5 มีการแก้ไข มาตรา 6 มีการแก้ไข มาตรา 7
มีการแก้ไข มาตรา 8 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 9 มีการแก้ไข มาตรา 10 ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 11 มีการแก้ไข มาตรา 12 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 13 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 14
ไม่มีการแก้ไข มาตรา 15 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 16 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 17 ไม่มีการแก้ไข

LIRT

มาตรา 18 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 19 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 20 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 21 มีการแก้ไข มาตรา 22 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 23 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 24 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 25 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 26 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 27 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 28 มีการแก้ไข มาตรา 29 มีการแก้ไข มาตรา 30 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 31 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 32 มีการแก้ไข มาตรา 33 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 34 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 35 มีการแก้ไข มาตรา 36 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 37 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 38 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 39 มีการแก้ไข มาตรา 40 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 41 ไม่มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าจบการพิจารณา
ในวาระที่ 2 ต่อไปเป็นการพิจารณาในวาระที่ 3 ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นสมควรประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็น
ไม่สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับ
เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย ได้ต่อไป

ต่อไป 3.4 ร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารของ
สำนักงานพลังงานแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานไปเป็นของ
กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน
พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

LIRT

(สำเนา)

ที่ 997/2535

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำหน้าที่รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท. 10300

2 มกราคม 2535

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหาร ของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมพัฒนาและส่งเสริม
พลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน พ.ศ.

กรวณเวียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการ

วิสามัญ 1 ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
โอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะ
กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
พ.ศ. พิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

1. พลอากาศเอก เกษม ทวีวัฒน์	2. นายไชยยศ อักษรนันท์
3. นางทักษิณา สอนานนท์	4. นายธีระพงษ์ วิจิตเศรษฐ์
5. พลเอก เขียว ชนโมตรี	6. นายประดิษฐ์ เจริญไทยทวี
7. นายประเทศ สุตะบุตร	8. นายประเสริฐ นาสกุล

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

9. นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์	10. นายเผ่าพีร ชวนะลิขิกร
11. นายพิสิฐ ภัคเกษม	12. นายไพโรจน์ ลำชา
13. นายวิศิต หล่อจ๊ะขุณทดกุล	14. นางวีณา เชิดบุญชาติ
15. นายศิววงศ์ จังคศิริ	16. นายสมชัย ฤชุพันธุ์
17. นายสุวิช พุตระกูล	18. พลเอก อัยยา แก้วพาลชน
19. พลเรือเอก อำนาจ จันทนมีคุณ	

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป
พิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลเอก เขียว ชนไมตรี

(เขียว ชนไมตรี)

ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 43/2534 วันศุกร์ที่ 6 ธันวาคม 2534 ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของ กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. พิจารณา กำหนด การแปรรูปกิจการภายใน 7 วัน นั้น บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

1. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้เลือกตั้ง พลเอก เขียว ชนโมศรี เป็น ประธานคณะกรรมการ นายประเสริฐ นาสกุล เป็นรองประธานคณะกรรมการ นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ เป็นเลขาธิการคณะกรรมการ และนายธีระพงษ์ วิจิตเรษฐ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ

2. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ

3. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 1</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 2</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 3</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 4</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 5</u>	ไม่มีการแก้ไข

LIRT

4. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ร่างเดิมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

ปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์

(นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์)

เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ร่าง

พระราชบัญญัติ

โอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมพัฒนาและ
ส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรโอนอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ
ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการ พลังงาน

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และ
กิจการบริหารของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ
การพลังงาน ไปเป็นของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และ การพลังงาน พ.ศ."

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพลังงานแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน หรือของเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน แล้วแต่กรณี

มาตรา 4 ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ขอเชิญประธานคณะกรรมการการแถลงครับ

พลเอก เวียง ชนโมศรี (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่
43/2534 วันศุกร์ที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ได้ลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติ
โอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ กระทรวง
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวง
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)
และสั่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงาน
แห่งชาติ พ.ศ. พิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน 7 วันนั้น

บัดนี้คณะกรรมการได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
ไม่มีผู้แปรญัตติ ขอเสนอมาเพื่อดำเนินการต่อไปครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญเลขาธิการ
ดำเนินการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติโอน
อำนาจหน้าที่และกิจการบริหารของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงาน พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ
ไม่มีการแก้ไข มาตรา 1 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 2 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 3 ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 4 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 5 ไม่มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : จบการพิจารณา
ในวาระที่ 2 ต่อไปเป็นการพิจารณาในวาระที่ 3 ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นสมควร
ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรประกาศใช้เป็น
กฎหมาย โปรดยกมือขึ้นครับ

LIRT

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นไม่
สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับ
เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ต่อไป 3.5 ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

(สำเนา)

ที่ 998/2535

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำหน้าที่รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท. 10300

2 มกราคม 2535

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการ
วิสามัญ 1 ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
ปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงาน
แห่งชาติ พ.ศ. พิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

1. พลอากาศเอก เกษม ทวีวัฒน์	2. นายโชคชัย อักษรนันท์
3. นางทัศนิตา สอนานนท์	4. นายธีระพงษ์ วิกิตเศรษฐ์
5. พลเอก เขียว ชนโมศรี	6. นายประดิษฐ์ เจริญไทยทวี
7. นายประเทส สุตะบุตร	8. นายประเสริฐ นาสกุล
9. นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์	10. นายเผ่าพัชร ขวณะลิขิตร
11. นายพิสิฐ ภัคเกษม	12. นายไพโรจน์ ลำชา
13. นายวิเชต หล่อจิระขุนทดกุล	14. นางวัฒนา เขิบอนุชาติ
15. นายศิริวงศ์ จังคศิริ	16. นายสมชัย ฤชุพันธุ์

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

17. นายสุวิช พุตระกูล

18. พลเอก อภัย แผล้วพาลชน

19. พลเรือเอก อำนาจ จันทนมีฤทธิ์

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา
พิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลเอก เขียว ชนโมศรี

(เขียว ชนโมศรี)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 43/2534 วันศุกร์ที่ 6 ธันวาคม 2534 ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่...) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. พิจารณากำหนดการแปรญัตติภายใน 7 วัน นั้น บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

1. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้เลือกตั้ง พลเอก เขียว ชนโมคชี เป็น ประธานคณะกรรมการ นายประเสริฐ นาสกุล เป็นรองประธานคณะกรรมการ นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ และนายธีระพงษ์ วิจิตเรษฐ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

2. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ

3. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 1</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 2</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 3</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 4</u>	ไม่มีการแก้ไข

4. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

ปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์

(นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...)

พ.ศ.

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2534 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 6 สำนักนายกรัฐมนตรีมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (1) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
- (2) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- (3) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
- (4) สำนักงบประมาณ
- (5) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
- (6) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (7) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- (8) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
- (9) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (10) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- (11) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- (12) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- (13) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (14) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- (15) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ
- (16) สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- (17) กรมประชาสัมพันธ์
- (18) กรมวิเทศสหการ"

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2534 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

"มาตรา 243-กระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและการพลังงาน มี

ส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน
- (4) กรมวิทยาศาสตร์บริการ
- (5) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- (6) สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (7) สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ"

.....

.....

ขอเชิญประธานคณะกรรมการกิจการแถลง

พลเอก เขียว ชนโมตรี (ประธานคณะกรรมการ) : การเรียน
ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่
43/2534 วันศุกร์ที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราช-
บัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็น
ผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบาย
พลังงานแห่งชาติ พ.ศ. พิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน 7 วัน นั้น

บัดนี้คณะกรรมการได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏว่าร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญเลขาธิการ
ดำเนินการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา 1 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 2 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 3
ไม่มีการแก้ไข มาตรา 4 ไม่มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : จบการพิจารณา
ในวาระที่ 2 ต่อไปเป็นการพิจารณาในวาระที่ 3 ผมขอมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นสมควร
ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรประกาศใช้เป็น
กฎหมาย โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็น
ไม่สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

LIRT

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีน่ะครับ
เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป ขอบขอบคุณคณะกรรมการครับ

ต่อไป 3.6 ร่างพระราชบัญญัติ โอนที่วัด วัดหนองปรือ ตำบลหนองปรือ
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการนิเวศน์ พ.ศ. ซึ่งคณะ
กรรมธิการการปกครองพิจารณาเสร็จแล้ว

(สำเนา)

ที่ 990/2534

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำหน้าที่รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท. 10300

30 ธันวาคม 2534

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติโอนที่วัด วัดหนองปรือ ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี
จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการbinพาณิชย์ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงาน

ของคณะกรรมการการปกครอง 1 ชุด

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ได้ลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติโอนที่วัด วัดหนองปรือ ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัด
สมุทรปราการ ให้แก่กรมการbinพาณิชย์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
และสั่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

1. นายโฮสดี โกสิน	ประธานคณะกรรมการ
2. นายพิศาล มูลศาสตรสาทร	รองประธาน คณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
3. พลเอก พิจิตร กุลละวณิชย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
4. นายโกเมน กัทธภิรมย์	5. นายเกรียง สุวรรณวงศ์
6. พลเรือเอก ประวิทย์ ศิวรักษ์	7. นายประเสริฐ นาสกุล
8. พลตรี ปานเทพ ภูวนารถนุรักษ์	9. นายไพฑูริย์ ช่างเรียน
10. ร้อยตำรวจตรี วรรณ ชันชื้อ	11. พลโท วสัน อิศรางกูร ณ อยุธยา

LIRT

12. นายวิฑูรย์ ตั้งตรงจิตรต์	13. พลเรือเอก สุรวุฒิ มหารมณ
14. พลเอก อธิยา แคว้วพาลชน	
15. พลเรือเอก ชชาติ คิษฐบรรจง	เลขาธิการคณะกรรมการการ
16. พลเอก ศิริ ทิวะพันธุ์	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอสู่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาพิจารณา
ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) โอสถ โกศลน

(นายโอสถ โกศลน)

ประธานคณะกรรมการการปกครอง

รายงานของคณะกรรมการการปกครอง

ตามที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ครั้งที่ 2/2534 วันที่ 20 ธันวาคม 2534 ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติโอนที่วัดหนองปรือ ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการbinพาณิชย์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน 7 วัน นั้น บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

1. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็นคือ นายปิ่นศักดิ์ ชูเกษ รองอธิบดีกรมการbinพาณิชย์ นายสมชาย พิพิธรัตน์ นิติกร 7 นายนพดล ชาญชัยกุล นิติกร 4 ฝ่ายนิติการ สำนักงานเลขาธิการกรม และนายสมบุญ จรแจ้งจันทร์ นายช่างโยธา 6 กองก่อสร้างและบำรุงรักษา กรมการbinพาณิชย์ กระทรวงคมนาคม

2. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ

3. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 1</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 2</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 3</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 4</u>	ไม่มีการแก้ไข

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

4. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

พลเรือเอก ขาติ ศิษฐบรรจง

(ขาติ ศิษฐบรรจง)

เลขานุการคณะกรรมการ

ร่าง

พระราชบัญญัติ

โอนที่วัด วัดหนองปรือ ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี

จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการนิเวศน์

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรโอนที่วัด วัดหนองปรือ ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี
จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการนิเวศน์

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติโอนที่วัด วัดหนองปรือ
ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการนิเวศน์ พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจา-
นุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้โอนที่วัด วัดหนองปรือ ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เนื้อที่ประมาณ 14 ไร่ 2 งาน 52 ตารางวา ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่กรมการอินทผาฉะ

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัติ

.....

.....

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ขอเชิญประธาน

คณะกรรมการแถลงครับ

นายโฮสโก โกคิน (ประธานคณะกรรมการ) ท่านประธานที่เคารพ

ในวาระนี้มีร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินไปยังกรมการนิพนธ์ 3 ฉบับ เพื่อสะดวกแก่การพิจารณาของที่ประชุม กรรมการขอความกรุณาชี้แจงรวมกันไปถึง 3 ฉบับ คือที่ดินที่ถูกเวนคืนกรณีเกี่ยวกับโครงการสร้างสนามบินหนองงูเห่า ซึ่งมีการริเริ่มมาเมื่อ 20 กว่าปีมาแล้ว ในการนี้กรมการนิพนธ์เป็นเจ้าของเรื่อง และได้ทำการเจรจาเกี่ยวกับทาง คณะสงฆ์เรียบร้อยแล้ว สำหรับวัดแรกคือวัดหนองปรือนั้น ที่วัดถูกเวนคืนไปทั้งหมดเป็นจำนวน 14 ไร่เศษ และทางกรมการนิพนธ์ได้จัดหาที่ดินใหม่ในระยะใกล้ ๆ กันนั้น เมื่อที่เกือบ 2 ไร่คือ 25 ไร่ แล้วได้ขอประมาณสำหรับสร้างวัดให้อีกเป็นที่ติดกับคณะสงฆ์แล้ว ส่วนอีก 2 ไร่ คือวัดลาดกระบัง วัดก็ร้างนั้นเป็นการจ่ายค่าที่ดินให้ตามราคาที่ดินซึ่งมีการกำหนดราคาไว้ในสมัยนั้น และได้จ่ายค่าที่ดินไปให้แล้วเต็มจำนวน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 หรือ 9 ปีมาแล้วทางวัดก็เห็นชอบด้วย ทางมหาเถรสมาคมก็อนุมัติมาแล้ว เพราะฉะนั้นเรื่องจึงไม่มีปัญหาประการใด ร่างพระราชบัญญัติทั้ง 3 ฉบับนี้ไม่มีท่านสมาชิก แปรญัตติ แต่กรรมการไม่ได้มีการแก้ไข เหตุที่ออกมาเป็นพระราชบัญญัติเช่นนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ มาตรา 34 บังคับไว้ว่าบรรดาที่ดินและที่ธรณีสงฆ์ต้องออกเป็นพระราชบัญญัติ ดังที่กระผมได้เคยกราบเรียนท่านประธานครั้งก่อน ๆ มาแล้วว่า มีกฎหมายค้างอยู่เป็นจำนวนกว่า 100 ฉบับ ในทำนองเดียวกันนี้ แต่ถ้าจะได้มีการแก้ไขให้เป็นการออกพระราชกฤษฎีกาได้ก็จะเป็นการดี และเป็นที่น่ายินดีที่ ในวันนี้นี้จะมีร่างพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ เข้ามา ซึ่งได้แก้ไขมาตรา 34 ไว้แล้วว่า ในกรณีที่มีการโอนที่ดินไปเป็นที่ของทางราชการ

LIRT

หรือรัฐวิสาหกิจและคณะสงฆ์ได้ตกลงในคำสาติกรรมแล้ว ก็ให้ออกเป็นพระราชบัญญัติได้ เพราะฉะนั้นกระผมจึงเชื่อว่า กฎหมาย 3 ฉบับนี้อาจจะเป็นงวดสุดท้ายของการออกพระราชบัญญัติในทำนองเดียวกันนี้ ฉะนั้นขอความกรุณาสภาได้โปรดผ่านร่างทั้ง 3 ฉบับด้วย จะเป็นพระคุณ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญ
เลขาธิการรัฐสภาดำเนินการ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติโอน
ที่วัด วัดหนองปรือ ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่ กรมการบัน
พาณิชัย พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 1 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 2 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 3 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 4
ไม่มีการแก้ไข แผนสุดท้ายพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : จบการพิจารณา
ในวาระที่ 2 ต่อไปเป็นการพิจารณาในวาระที่ 3 ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะสมควรประกาศ
ใช้ร่าง พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควรประกาศใช้เป็น
กฎหมาย โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่
สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี เห็นสมควร
ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ต่อไป 3.7 ร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่วัดสีสงฆ์ วัดลาดกระบัง ตำบล
หนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการบันพาณิชัย พ.ศ.
ซึ่งคณะกรรมการการปกครองพิจารณาเสร็จแล้ว

LIRT

(สำเนา)

ที่ 992/2534

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำหน้าที่รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท. 10300

30 ธันวาคม 2534

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์ วัดลาดกระบัง ตำบลหนองปรือ
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการbinพาณิชย์ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงาน
ของคณะกรรมการการปกครอง 1 ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ได้ลงมติรับหลักการแห่ง
ร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์ วัดลาดกระบัง ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี
จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการbinพาณิชย์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
และส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

1. นายโอสถ โกศิน	ประธานคณะกรรมการ
2. นายพิศาล มุตตาสรสาทร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
3. พลเอก พิพิตร กุลละวณิชย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
4. นายโกเมน กัทรภิรมย์	5. นายเกรียง สุวรรณวงศ์
6. พลเรือเอก ประวิทย์ ศิวรักษ์	7. นายประเสริฐ นาสกุล
8. พลตรี ปานเทพ ภูวนารถนุรักษ์	9. นายไพฑูรย์ ช่างเรียน
10. ร้อยตำรวจตรี วรรณ ชันชื้อ	11. พลโท วิศิน อิศรางกูร ณ อยุธยา

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

12. นายวิฑูรย์ ตั้งตรงจิตร	13. พลเรือเอก สุวภูมิ มหารมณ์
14. พลเอก อัยยา แฉั่วพาลชน	
15. พลเรือเอก ชชาติ ดิษฐบรรจง	เลขาธิการคณะกรรมการ
16. พลเอก ศิริ ทิวะพันธุ์	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอสู่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา
พิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

ไอลส โกสิน

(นายไอลส โกสิน)

ประธานคณะกรรมการการปกครอง

รายงานของคณะกรรมการการปกครอง

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ครั้งที่ 2/2534 วันศุกร์ที่ 20 ธันวาคม 2534 ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ ที่วงษ์สงฆ์ วัดลาดกระบัง ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้ แก่กรมการbinพาณิชย พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะ กรรมการการปกครองพิจารณากำหนดการแปรญัตติภายใน 7 วัน นั้น บัดนี้ได้ดำเนินการแล้ว ปราบกฏผลดังนี้

1. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็นคือ นายปิ่นศักดิ์ ชูเกษ รองอธิบดีกรมการbinพาณิชย นายสมชาย พิพูธวัฒน์ นิติกร 7 นายพนพล ชาญชัยภูวคณ นิติกร 4 ฝ่ายนิติการ สำนักงานเลขาธิการกรมและนายสมบุญ จมแจ้งจันทร์ นายช่างโยธา 6 กองก่อสร้างและบำรุงรักษา กรมการbinพาณิชย กระทรวงคมนาคม

2. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ

3. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 1</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 2</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 3</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 4</u>	ไม่มีการแก้ไข

LIRT

แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

4. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

พลเรือเอก

ชาติ ศิษุภรรจง

(ชาติ ศิษุภรรจง)

เลขานุการคณะกรรมการ

ร่าง

พระราชบัญญัติ

โอนกรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์ วัดลาดกระบัง ตำบลหนองปรือ
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการินพาณิชย

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรโอนกรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์ วัดลาดกระบัง ตำบล หนองปรือ
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการินพาณิชย

.....
.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์
วัดลาดกระบัง ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการินพาณิชย
พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 3 ให้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินสงฆ์ วัดลาดกระบัง ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เนื้อที่ประมาณ 33 ไร่ 1 งาน 16 ตารางวา ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่กรมการชินพณิชย

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่ากระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ประธานคณะกรรมการการก็ได้ชี้แจงไปแล้วนะครับ ขอเชิญเลขาธิการรัฐสภา
ดำเนินการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติโอน
กรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์ วัดลาดกระบัง ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
ให้แก่กรมการbinพาณิชย์ พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ
ไม่มีการแก้ไข มาตรา 1 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 2 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 3 ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 4 ไม่มีการแก้ไข แผนที่ย้ายพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : จบการพิจารณาใน
วาระที่ 2 ต่อไปเป็นการพิจารณาในวาระที่ 3 ผมจะขอติจากที่ประชุมว่า จะสมควรประกาศ
ใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควรประกาศใช้
เป็นกฎหมาย โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่
สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี เห็นสมควร
ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ต่อไป 3.8 ร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์ วัดกึ่งแก้ว
ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการbinพาณิชย์ พ.ศ.
ซึ่งคณะกรรมการการปกครองพิจารณาเสร็จแล้ว

(สำเนา

ที่ 991/2534

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำหน้าที่รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท. 10300

30 ธันวาคม 2534

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์ วัดกิ่งแก้ว ตำบลบางโหลง
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการbinพาณิชย์ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงาน

ของคณะกรรมการการปกครอง 1 ชุด

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ได้ลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์ วัดกิ่งแก้ว ตำบลบางโหลง อำเภอบางพลี
จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการbinพาณิชย์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
และส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

1. นายโสมก โกคิน	ประธานคณะกรรมการ
2. นายพิศาล มูลศาสตรสาทร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
3. พลเอก พิจิตร กุลละวณิชย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
4. นายโกเมน ภัทรภิรมย์	5. นายเกร่ง สุวรรณวงศ์
6. พลเรือเอก ประวิทย์ ศิวรักษ์	7. นายประเสริฐ นาสกุล
8. พลตรี ปานเทพ ภูวนารถนุรักษ์	9. นายไพฑูรย์ ช่างเรียน
10. ร้อยตำรวจตรี วรรณ ชื่นชื่อ	11. พลโท วศิน อิศรางกูร ณ อยุธยา

LIRT

12. นายวิฑูรย์ ตั้งตรงจิตร	13. พลเรือเอก สุรวัจน์ มหารมณ
14. พลเอก อรรยา แฝ้วพาลชน	
15. พลเรือเอก ชชาติ ศิษุบุรรวง	เลขานุการคณะกรรมการ
16. พลเอก ศิริ ทิวะพันธุ์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอสู่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) โอสถ โกสิน

(นายโอสถ โกสิน)

ประธานคณะกรรมการการปกครอง

รายงานของคณะกรรมการการปกครอง

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ครั้งที่ 2/2534 วันศุกร์ที่ 20 ธันวาคม 2534 ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินสงฆ์ วัดกิ่งแก้ว ตำบลบางโจลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการbin พานิชย์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการการปกครอง พิจารณากำหนดการแปรญัตติกภายใน 7 วัน นั้น บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

1. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็นคือ นายปิ่นศักดิ์ ชูเกษ รองอธิบดีกรมการbin พานิชย์ นายสมชาย พิพุทธวัฒน์ นิติกร 7 นายนพดล ชาญชัยภูวดล นิติกร 4 ฝ่ายนิติการ สำนักงานเลขาธิการกรมและนายสมบุญ จงแจ้งจันทร์ นายช่างโยธา 6 กองก่อสร้างและบำรุงรักษา กรมการbin พานิชย์ กระทรวงคมนาคม

2. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ

3. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 1</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 2</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 3</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 4</u>	ไม่มีการแก้ไข

LIRT

แผนที่ย้ายพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

4. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

พลเรือเอก

ชาติ ศิษุบุตรวงศ์

(ชาติ ศิษุบุตรวงศ์)

เลขาธิการคณะกรรมการการ

ร่าง

พระราชบัญญัติ

โอนกรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์ วัดกิ่งแก้ว ตำบลบางโจลง

อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการชินพาณิชย์

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรโอนกรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์ วัดกิ่งแก้ว ตำบลบางโจลง
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการชินพาณิชย์

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์
วัดกิ่งแก้ว ตำบลบางโจลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมการชินพาณิชย์
พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 3 ให้โอนกรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์ วัดกึ่งแก้ว ตำบลบางไผ่ อำเภอ
บางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ 1 งาน 92 ตารางวา ภายในแนวเขต
ตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่กรมการบินพาณิชย์

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ประธานคณะกรรมการการก็ได้ชี้แจงไปแล้ววนะครับ

ขอเชิญเลขาธิการ

รัฐสภาดำเนินการ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติโอน
กรรมสิทธิ์ที่ดินสงฆ์ วัดกิ่งแก้ว ตำบลบางโจลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
ให้แก่กรมการbinพาณิชย์ พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติไม่มีการแก้ไข คำปรารภ
ไม่มีการแก้ไข มาตรา 1 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 2 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 3 ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 4 ไม่มีการแก้ไข แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : จบการพิจารณาใน
วาระที่ 2 ต่อไปเป็นการพิจารณาในวาระที่ 3 ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะสมควรประกาศใช้
ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย
โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่า
ไม่สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีน่ะครับ
เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป ขอขอบคุณคณะกรรมการครับ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องที่เสนอใหม่

5.1 ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

ที่ นร 0203/22223

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม.10300

27 ธันวาคม 2534

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาพิจารณา

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา พิจารณาคามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อานันท์ ปันยารชุน
 (นายอานันท์ ปันยารชุน)
 นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

เหตุผล

เนื่องจากความต้องการใช้พลังงานเพื่อตอบสนองการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง อันเป็นภาวะแก่ประเทศในการลงทุนเพื่อจัดหา พลังงานทั้งในและนอกประเทศไว้ใช้ตามความต้องการที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวและปัจจุบัน การ ดำเนินการอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้มีการผลิตและใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนก่อให้เกิดการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพและวัสดุที่ใช้ในการอนุรักษ์ พลังงานขึ้นภายในประเทศ นั้น ยังไม่สามารถเร่งรัดดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้ สมควร กำหนดมาตรการในการกำกับ ดูแล ส่งเสริม และช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้พลังงาน โดยมีการกำหนดนโยบายอนุรักษ์พลังงาน เป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน การตรวจสอบ และวิเคราะห์การอนุรักษ์พลังงาน วิถีปฏิบัติในการอนุรักษ์พลังงาน การกำหนดระดับการใช้ พลังงานในเครื่องจักรและอุปกรณ์ การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้การ ลดทอน ช่วยเหลือในการอนุรักษ์พลังงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแฉกจากการ ใช้พลังงาน ตลอดจนการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับพลังงาน และกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมให้มี การอนุรักษ์พลังงาน หรือผลิตเครื่องจักรอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงหรือวัสดุเพื่อใช้ในการ อนุรักษ์พลังงาน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

พ.ศ.

.....

.....

 โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"พลังงาน" หมายความว่า เชื้อเพลิง ความร้อนและไฟฟ้า

"เชื้อเพลิง" หมายความว่า ถ่านหิน หินน้ำมัน ทหราน้ำมัน น้ำมันเชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซเชื้อเพลิง เชื้อเพลิงสังเคราะห์ ฟืน แกลบ กากอ้อย และสิ่งอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

LIRT

"น้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา และน้ำมันที่คล้ายกันหรือน้ำมันสำหรับเครื่องยนต์ที่คล้ายกัน และให้หมายความรวมถึง ก๊าซและยางมะคอย

"ก๊าซ" หมายความว่า ก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ใช้เป็นก๊าซหุงต้มหรือ ก๊าซไฮโดรคาร์บอนเหลว ซึ่งได้แก่ โปรเพน โปรปีสีน นอร์มัลบิวเทน ไอโซ-บิวเทน หรือบิวทีนสสอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันเป็นส่วนใหญ่

"โรงกลั่น" หมายความว่า โรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่ผลิตและ จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงภายในราชอาณาจักร และหมายความรวมถึงโรงแยกก๊าซใน ราชอาณาจักรที่ผลิตและจำหน่ายก๊าซเพื่อใช้ในราชอาณาจักรและโรงงานอุตสาหกรรมเคมี ปิโตรเลียมและสารละลายด้วย

"คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ" หมายความว่า คณะกรรมการ นโยบายพลังงานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

"อนุรักษ์" หมายความว่า ผลิตและใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

"การตรวจสอบ" หมายความว่า การสำรวจ ตรวจสอบ และเก็บข้อมูล

"โรงงาน" หมายความว่า โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

"เจ้าของโรงงาน" หมายความว่า ผู้รับผิดชอบดำเนินการ โรงงานด้วย

"อาคาร" หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

"เจ้าของอาคาร" หมายความว่า บุคคลอื่นซึ่งครอบครองอาคารด้วย

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์พลังงาน

"คณะกรรมการกองทุน" หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาและ อนุรักษ์พลังงาน

"พลังงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติภารกิจตาม พระราชบัญญัตินี้

LIRT

"อริบดี" หมายความว่า อริบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานหรือผู้ซึ่งอริบดี
กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานมอบหมาย

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและ
การพลังงาน

มาตรา 4 เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงานตามพระราชบัญญัตินี้ให้
คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เสนอนโยบาย เป้าหมาย หรือมาตรการเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานต่อ
คณะรัฐมนตรี

(2) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการออกพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 8 และ
มาตรา 19

(3) ให้คำแนะนำในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา 9 มาตรา 11 มาตรา 19
และมาตรา 23

(4) กำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญของการ
ใช้จ่ายเงินกองทุน

(5) ให้ความเห็นชอบชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ไม่ต้องส่ง เข้ากองทุนตาม
มาตรา 28(5)

(6) ให้ความเห็นชอบอัตราค่าการส่งเงินเข้ากองทุนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงตาม
มาตรา 35 มาตรา 36 และมาตรา 37

(7) ให้ความเห็นชอบอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษตามมาตรา 43

(8) กำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการให้การส่งเสริมและช่วยเหลือ
แก่โรงงาน อาคาร ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูง และผู้ผลิตหรือผู้
จำหน่ายวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงานตามมาตรา 40

(9) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

LIRT

มาตรา 5 หนังสือหรือคำสั่งที่มีถึงบุคคลใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าหน้าที่นำส่งในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการ ของบุคคลนั้น หรือส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

ในกรณีที่ไม่สามารถจะส่งตามวิธีดังกล่าวในวรรคหนึ่งด้วยเหตุใด ๆ ให้ส่งโดยวิธีปิดหนังสือหรือคำสั่งไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ ที่อยู่ สำนักงาน หรือบ้านที่บุคคลนั้นมีชื่อ อยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรครั้งสุดท้ายหรือจะโฆษณาข้อความอยู่ในหนังสือพิมพ์ ที่เจ้าหน้าที่เป็นปกติในท้องถิ่นนั้นก็ได้

เมื่อได้ส่งตามวิธีดังกล่าวในวรรคสองและเวลาได้ล่วงพ้นไปเจ็ดวันแล้วให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือหรือคำสั่งนั้นแล้ว

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

การอนุรักษ์พลังงาน

มาตรา 7 การอนุรักษ์พลังงานในโรงงานได้แก่การดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

LIRT

- (1) การปรับปรุงประสิทธิภาพของการเผาไหม้เชื้อเพลิง
- (2) การป้องกันการสูญเสียพลังงาน
- (3) การนำพลังงานที่เหลือจากการใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่
- (4) การเปลี่ยนไปใช้พลังงานอีกประเภทหนึ่ง
- (5) การปรับปรุงการใช้ไฟฟ้าด้วยวิธีปรับปรุงตัวประกอบกำลังไฟฟ้า การลดความต้องการพลังงานไฟฟ้าสูงสุดในช่วงความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุดของระบบการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าให้เหมาะสมกับการะและวิธีการอื่น
- (6) การใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงและวัสดุที่ช่วยในการอนุรักษ์พลังงาน
- (7) การอนุรักษ์พลังงานโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 8 การกำหนดโรงงานประเภทใด ขนาด ปริมาณการใช้พลังงานหรือวิธีการใช้พลังงานอย่างใดให้เป็นโรงงานควบคุม ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่โรงงานควบคุมแห่งใดประสงค์จะไม่ดำเนินงานในลักษณะเป็นโรงงานควบคุมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งเป็นเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน เจ้าของโรงงานนั้นอาจมีคำขอให้อธิบดีถอนชื่อของโรงงานนั้นออกจากความเป็นโรงงานควบคุมได้ ในกรณีที่ไม่มีคำขอดังกล่าว ให้อธิบดีพิจารณาและมีหนังสือแจ้งผลให้เจ้าของโรงงานทราบโดยไม่ชักช้า

มาตรา 9 เจ้าของโรงงานควบคุมต้องอนุรักษ์พลังงานและตรวจสอบวิเคราะห์การใช้พลังงานในโรงงานของตนให้เป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่รัฐมนตรีออกโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

LIRT

มาตรา 10 ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของโรงงานควบคุมรายใดแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้พลังงานเพื่อตรวจสอบให้การอนุรักษ์พลังงานเป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 9 และให้เจ้าของโรงงานควบคุมรายนั้นปฏิบัติตามภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่งนั้น

มาตรา 11 นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในมาตรา 10 ให้เจ้าของโรงงานควบคุมมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) จัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงานซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา 13 อย่างน้อยหนึ่งคน ประจำที่โรงงานควบคุมแต่ละแห่ง
- (2) ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต การใช้พลังงานและการอนุรักษ์พลังงานให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน ตามแบบและระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (3) จัดให้มีสมุดบันทึกการใช้พลังงาน การติดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีผลต่อการใช้พลังงานและการอนุรักษ์พลังงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (4) กำหนดเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน ของโรงงานควบคุมและส่งให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (5) ตรวจสอบและวิเคราะห์การปฏิบัติตามเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามมาตรา 9 ให้รัฐมนตรีออกโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

มาตรา 12 เจ้าของโรงงานควบคุมต้องจัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงานและ
แจ้งให้อธิบดีทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกากำหนด
โรงงานควบคุมตามมาตรา 8 ใช้บังคับ

มาตรา 13 ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและมีประสบการณ์การทำงานใน
โรงงานอย่างน้อยสามปี โดยมีผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามการรับรองของเจ้าของ
โรงงานควบคุม

(2) เป็นผู้ได้รับปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์หรือทางวิทยาศาสตร์ โดยมีผลงาน
ด้านการอนุรักษ์พลังงานตามการรับรองของเจ้าของโรงงานควบคุม

(3) เป็นผู้สำเร็จการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์พลังงานหรือการฝึกอบรมที่มี
วัตถุประสงค์คล้ายคลึงกันที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานจัดขึ้นหรือ
ให้ความเห็นชอบ

การรับรองของเจ้าของโรงงานควบคุมตาม (1) และ (2) ให้เป็นไปตาม
แบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 14 ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) บำรุงรักษาและตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้
พลังงานเป็นระยะ ๆ

(2) ปรับปรุงวิธีการใช้พลังงานให้เป็นไปตามหลักการอนุรักษ์พลังงาน

(3) รับรองข้อมูลที่เจ้าของโรงงานควบคุมส่งให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริม
พลังงานตามมาตรา 11 (2)

(4) ควบคุมดูแลการบันทึกการในสมุดบันทึกตามมาตรา 11 (3) เพื่อให้
พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้และรับรองความถูกต้องของการบันทึกการดังกล่าว

LIRT

(5) ช่วยเจ้าของโรงงานควบคุมในการกำหนดเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน
ของโรงงานควบคุมตามมาตรา 11 (4)

(6) รับรองผลการตรวจสอบหรือวิเคราะห์ตามมาตรา 11 (5)

(7) รับรองผลการกระทำหรือการปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีตามมาตรา 16
หรือที่ได้สั่งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 15 เจ้าของโรงงานควบคุมต้องเก็บรักษาสมุดบันทึกตามมาตรา 11

(3) ไว้ประจำ ณ โรงงานควบคุม เพื่อประโยชน์ในการใช้งานและในการตรวจสอบของ
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 16 เมื่อเจ้าของโรงงานควบคุมส่งเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน
ตามมาตรา 11 (4) ให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานแล้ว ถ้าอธิบดีเห็นว่าเป้าหมาย
และแผนอนุรักษ์พลังงานดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้
เจ้าของโรงงานควบคุมแก้ไขเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงานนั้นให้สอดคล้องกับมาตรฐาน
หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 9 ได้

ให้เจ้าของโรงงานควบคุมดำเนินการตามคำสั่งของอธิบดีตามวรรคหนึ่งให้แล้ว
เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนั้น

หมวด 2

การอนุรักษ์พลังงานในอาคาร

มาตรา 17 การอนุรักษ์พลังงานในอาคารได้แก่การดำเนินการอย่างใด อย่างหนึ่ง
ดังต่อไปนี้

(1) การลดความร้อนจากแสงอาทิตย์ที่เข้ามาในอาคาร

(2) การปรับอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการรักษาอุณหภูมิภายในอาคาร
ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

LIRT

(3) การใช้วัสดุก่อสร้างอาคารที่จะช่วยอนุรักษ์พลังงาน ตลอดจนการ
แสดงคุณภาพของวัสดุก่อสร้างนั้น ๆ

(4) การใช้แสงสว่างในอาคารอย่างมีประสิทธิภาพ

(5) การใช้และการติดตั้งเครื่องจักร อุปกรณ์ และวัสดุที่ก่อให้เกิดการอนุรักษ์
พลังงานในอาคาร

(6) การใช้ระบบควบคุมการทำงานของเครื่องจักรและอุปกรณ์

(7) การอนุรักษ์พลังงานโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 18 การกำหนดอาคารประเภทใด ขนาด ปริมาณการใช้พลังงานและ
วิธีการใช้พลังงานอย่างใดให้เป็นอาคารควบคุมให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ให้นำมาตรา 8 บรรดาสองและบรรดาสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 19 เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงานในอาคารควบคุมให้รัฐมนตรี
โดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

(1) ค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของอาคารและการใช้พลังงานในอาคาร

(2) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินค่าการถ่ายเทความร้อน

ของวัสดุก่อสร้างอาคาร และค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของอาคาร และการใช้พลังงานใน
อาคาร

(3) มาตรฐานการปรับอากาศ และการทำน้ำร้อนในอาคาร

มาตรา 20 ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา 19 ถ้าคณะกรรมการควบคุม
อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารได้พิจารณาให้ความเห็นชอบที่จะนำมาใช้บังคับกับ
การควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วยแล้ว ให้ถือว่ากฎกระทรวงดังกล่าวมี
ผลเสมือนเป็นกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.
2522 และให้บรรดาผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีอำนาจหน้าที่

LIRT

ควบคุมดูแลให้การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารเป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าว และในกรณี
เช่นว่านี้ แม้ว่าอาคารที่เข้าลักษณะเป็นอาคารควบคุมจะอยู่ในท้องที่ที่ยังมิได้มี
พระราชกฤษฎีกาใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารก็ตาม ให้ถือว่าอยู่ในบังคับ
แห่งกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วย ทั้งนี้ เฉพาะในขอบเขตที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์
ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 21 เจ้าของอาคารควบคุมต้องอนุรักษ์พลังงานและตรวจสอบวิเคราะห์
การใช้พลังงานในอาคารของตนให้เป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดใน
กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 19

ให้นำมาตรา 10 มาใช้บังคับแก่เจ้าของอาคารควบคุมโดยอนุโลม

มาตรา 22 ให้นำมาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 15 และมาตรา 16 มาใช้
บังคับแก่เจ้าของอาคารควบคุม และให้นำมาตรา 13 และมาตรา 14 มาใช้บังคับแก่ผู้
รับผิดชอบด้านพลังงานของเจ้าของอาคารควบคุม แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม

หมวด 3

การอนุรักษ์พลังงานในอุปกรณ์เครื่องจักร และวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน

มาตรา 23 เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงานในอุปกรณ์เครื่องจักร และ
เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้วัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของ
คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดอุปกรณ์ตามประเภท ขนาด ปริมาณการใช้พลังงาน อัตราการใช้
สิ้นเปลืองพลังงาน และประสิทธิภาพการใช้พลังงานอย่างใด เป็นอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูง
- (2) กำหนดวัสดุตามประเภท คุณภาพ และมาตรฐานอย่างใดเป็นวัสดุเพื่อใช้
ในการอนุรักษ์พลังงาน

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงหรือวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน
 ผลิตได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการตามมาตรา 40

หมวด 4

กองทุนเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์พลังงาน

มาตรา 24 ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า "กองทุนเพื่อพัฒนาและ
 อนุรักษ์พลังงาน" ในกระทรวงการคลัง เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายช่วยเหลือหรือ
 อุดหนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน โดยประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (1) เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามจำนวนที่นายกรัฐมนตรีกำหนด
- (2) เงินที่เรียกเก็บจากน้ำมันเชื้อเพลิงที่จัดเก็บตามมาตรา 35 มาตรา 36 และ

มาตรา 37

- (3) เงินค่าธรรมเนียมพิเศษที่จัดเก็บตามมาตรา 42
- (4) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นคราว ๆ
- (5) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากภาคเอกชน หรือองค์การระหว่างประเทศ

ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

- (6) เงินจากดอกผลและผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทุนนี้

ให้กระทรวงการคลังเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุนและดำเนินการ
 เบิกจ่ายเงินกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 25 เงินกองทุนให้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนสำหรับการลงทุนและ
 ดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงานหรือการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการใช้พลังงานของ
 ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(2) เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนแก่เอกชนสำหรับการลงทุนและดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงานหรือเพื่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการใช้พลังงาน

(3) เป็นเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา หรือองค์กรเอกชนในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) โครงการทางด้านการอนุรักษ์พลังงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาและการใช้พลังงาน

(ข) การค้นคว้า วิจัย การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา การส่งเสริมและการอนุรักษ์พลังงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาและการใช้พลังงาน และเกี่ยวกับการ กำหนดนโยบายและวางแผนพลังงาน

(ค) โครงการสาธิต หรือโครงการริเริ่มที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาและการใช้พลังงาน

(ง) การศึกษา การฝึกอบรม และการประชุมเกี่ยวกับพลังงาน

(จ) การโฆษณา การเผยแพร่ข้อมูล และการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการพัฒนา การส่งเสริมและการอนุรักษ์พลังงาน และการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาและการใช้พลังงาน

(4) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 26 องค์กรเอกชนที่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนตาม

มาตรา 25 (3) ต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ ที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องโดยตรงกับการอนุรักษ์พลังงานหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาหรือการใช้พลังงาน และมีได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการประกอบกิจกรรมดังกล่าว

LIRT

มาตรา 27 ให้มีคณะกรรมการกองทุนคณะหนึ่งประกอบด้วย รัฐมนตรีคนหนึ่ง
ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและ
การพลังงาน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรม ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดี
กรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน อธิบดีกรมโยธาธิการ อธิบดี
กรมโรงงานอุตสาหกรรม และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ
และเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา 28 ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญของการใช้จ่าย
เงินกองทุนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา 25 ต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงาน
แห่งชาติ
- (2) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา 25
ทั้งนี้ ตามแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญที่คณะกรรมการนโยบายพลังงาน
แห่งชาติกำหนดตามมาตรา 4 (4)
- (3) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการขอจัดสรร ขอเงินช่วยเหลือ
หรือขอเงินอุดหนุนจากกองทุน
- (4) กำหนดอัตราการส่งเงินเข้ากองทุนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงโดยความเห็นชอบ
ของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
- (5) กำหนดชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้รับยกเว้น ไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน
โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
- (6) กำหนดวิธีปฏิบัติในการส่งเงินเข้ากองทุน

LIRT

(7) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(8) พิจารณานุมัติคำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามมาตรา 40 ตามแนวทาง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดตามมาตรา 4 (8)

(9) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือ

(10) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดตาม (3) (4) (5) (6) (7) และ (9) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 29 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 30 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 29 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) คาย

(2) ลาออก

(3) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(4) เป็นบุคคลล้มละลาย

(5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 31 ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา 32 ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบตามวาระแล้วแต่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา 33 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 34 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ตลอดจนเชิญบุคคลใด ๆ มาให้ข้อเท็จจริงคำอธิบายคำแนะนำ หรือความเห็นได้

ให้นำมาตรา 33 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา 35 ให้ผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรส่งเงินเข้ากองทุนตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรในอัตราที่คณะกรรมการกองทุน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

LIRT

การส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งแก่ผู้รับชำระภาษีน้ำมันและ
ผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ทำให้ราชอาณาจักรพร้อมกับการชำระภาษีสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง ถ้ามี ทั้งนี้
ตามระเบียบที่ กรมสรรพสามิตกำหนด

มาตรา 36 ให้ผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในราชอาณาจักรส่งเงินเข้า
กองทุนตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในราชอาณาจักรในอัตราที่คณะกรรมการ
กองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดโดยประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

การส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งแก่ผู้รับชำระอากรขาเข้าพร้อมกับ
การชำระค่าภาษีอากรสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น ถ้ามี ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กรมศุลกากร
กำหนด

มาตรา 37 ให้ผู้ซื้อหรือได้มาซึ่งก๊าซจากผู้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วย
การปิโตรเลียมซึ่งเป็นผู้ผลิตได้จากการแยกก๊าซธรรมชาติ ส่งเงินเข้ากองทุนในอัตราที่
คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดโดย
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นรายการแจ้งชนิดและปริมาณก๊าซ
ดังกล่าวแก่ผู้รับชำระค่าภาคหลวงก๊าซพร้อมกับการชำระค่าภาคหลวงสำหรับก๊าซ ถ้ามี ทั้งนี้
ตามระเบียบที่กรมทรัพยากรธรณีกำหนด

มาตรา 38 ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา 35 มาตรา 36
หรือมาตรา 37 ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนหรือส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่งให้
กรมสรรพสามิตสำหรับผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักร
กรมศุลกากรสำหรับผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงและกรมทรัพยากรธรณีสำหรับผู้ซื้อหรือได้มาซึ่ง
ก๊าซจากผู้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมซึ่งเป็นผู้ผลิตได้จากการแยกก๊าซธรรมชาติ
แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการให้มีการดำเนินคดีตามมาตรา 57 โดยเร็ว

LIRT

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนไม่ส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่งหรือส่งภายหลังระยะเวลาที่กำหนด นอกจากจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติแล้ว ให้เสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสามต่อเดือนของจำนวนเงินดังกล่าวตั้งแต่วันที่ครบกำหนดส่งและให้ถือว่าเงินเพิ่มนี้เป็นเงินที่ต้องส่งเข้ากองทุนด้วย

ในการคำนวณระยะเวลาตามวรรคสอง เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา 39 เงินที่ส่งเข้ากองทุนตามมาตรา 35 มาตรา 36 และมาตรา 37 ให้ถือเป็นรายจ่ายตามประมวลรัษฎากร

หมวด 5

มาตรการส่งเสริมและช่วยเหลือ

มาตรา 40 โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมที่จะต้องจัดให้มีการอนุรักษ์พลังงาน รวมทั้งมีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และวัสดุที่จำเป็นเพื่อการนั้น ๆ หรือ ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงหรือวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์ มีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการได้ดังต่อไปนี้

(1) ขอรับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

(2) ขอรับเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนจากกองทุนตามมาตรา 25 (1)

หรือ (2)

เจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานหรืออาคาร ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจที่ไม่มีหน้าที่ต้องจัดให้มีการอนุรักษ์พลังงานตามวรรคหนึ่ง แต่ประสงค์ที่จะจัดให้มีระบบอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องใช้ของตนเองเพื่อทำการอนุรักษ์พลังงาน ให้มีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการตามวรรคหนึ่งได้

LIRT

มาตรา 41 คำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการตาม มาตรา 40 ให้ยื่นต่อคณะกรรมการกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดโดย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาอนุมัติคำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตาม แนวทาง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดตามมาตรา 4 (8) และแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการกองทุนในการส่งเสริมหรือให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลือต่อไป

หมวด 6

ค่าธรรมเนียมพิเศษ

มาตรา 42 เมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตาม มาตรา 9 หรือมาตรา 19 มีผลใช้บังคับ ถ้าเจ้าของโรงงานควบคุมหรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใด ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าว เจ้าของโรงงานควบคุมหรือเจ้าของอาคารควบคุม แล้วแต่กรณี จะต้องมียกขึ้นชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าตามหมวดนี้

ค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าตามวรรคหนึ่งจะเรียกเก็บจากโรงงานควบคุม หรืออาคารควบคุมตามปริมาณไฟฟ้าที่ซื้อหรือได้มาจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยให้ถือว่ามิผลบังคับเช่นเดียวกับ การเรียกเก็บค่าไฟฟ้าตามกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กฎหมาย ว่าด้วยการไฟฟ้านครหลวง หรือกฎหมายการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แล้วแต่กรณี

มาตรา 43 ให้คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ นโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

LIRT

ในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างอัตราค่าไฟฟ้าที่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมชำระให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกับต้นทุนของประเทศในการผลิตและจ่ายไฟฟ้าจำนวนดังกล่าวให้แก่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุม

ต้นทุนของประเทศตามวรรคสองหมายความว่า ค่าลงทุนในระบบผลิตและระบบจ่ายไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายในการจัดหาเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ค่าใช้จ่ายในการบริหาร ความสูญเสียในระบบไฟฟ้า และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการประกอบกิจการไฟฟ้าและให้รวมถึงผลกระทบของสภาวะแวดล้อมหรือประชาชนอันเกิดจากการผลิตและจ่ายไฟฟ้านั้นที่ไม่เป็นภาระโดยตรงของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคด้วย

มาตรา 44 เมื่อมีกรณีที่ต้องดำเนินการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษ การใช้ไฟฟ้าตามมาตรา 42 ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของโรงงานควบคุมหรือเจ้าของอาคารควบคุมที่จะต้องชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าทราบ และให้ภาระการชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าเริ่มมีผลตั้งแต่วันที่หนึ่งของเดือนถัดไปนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากอธิบดี

ให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นผู้จัดเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าจากโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมที่ซื้อหรือได้มาจากตนพร้อมกับการจัดเก็บค่าไฟฟ้าปกติประจำเดือน และนำส่งกองทุนภายในสามสิบวันนับจากวันที่ได้รับค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้า

มาตรา 45 ในระหว่างที่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมต้องชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าค้ำหนวคนี้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาระงับสิทธิ การขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือแก่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมนั้นเป็นการชั่วคราวได้ หรือให้ระงับหรือลดการให้การส่งเสริมหรือช่วยเหลือเป็นการชั่วคราวในกรณีที่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมดังกล่าวได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลืออยู่แล้วได้ตามที่เห็นสมควร

LIRT

มาตรา 46 เมื่อโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าได้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 9 หรือมาตรา 19 แล้ว ให้แจ้งให้อธิบดีทราบ

เมื่ออธิบดีได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้อธิบดีพิจารณาภายในสามสิบวันว่า โรงงานควบคุมหรืออาคารดังกล่าวได้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 9 หรือ มาตรา 19 หรือไม่ ในกรณีที่ได้มีการปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีมีคำสั่งยุติการเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าและมีหนังสือแจ้งให้โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมทราบ

การยุติการเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้า ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่หนึ่ง ของเดือนถัดไป

หมวด 7

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 47 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกเจ้าของโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมมาให้ถ้อยคำ หรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใด ๆ เพื่อตรวจสอบ หรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจสอบเอกสารบันทึกสภาพโรงงาน อาคาร เครื่องจักร และอุปกรณ์ และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พลังงาน

LIRT

ในโรงงานและอาคาร รวมตลอดถึงการปฏิบัติงานของบุคคลใด ๆ ในสถานที่นั้น และให้มีอำนาจนำเครื่องจักร อุปกรณ์ หรือวัสดุปริมาณพอสมควรเท่าที่เป็นไปได้ไปเป็นตัวอย่างเพื่อการตรวจสอบได้

มาตรา 48 ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 47 (2) ให้เจ้าของโรงงานควบคุมหรือเจ้าของอาคารควบคุม ตลอดจนบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องหรืออยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา 49 ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด 8

การอุทธรณ์

มาตรา 50 ผู้ได้รับหนังสือแจ้งผลตามมาตรา 8 วรรคสาม หรือผู้ได้รับคำสั่งตามมาตรา 16 วรรคหนึ่งผู้ใด ไม่เห็นด้วยกับหนังสือแจ้งหรือคำสั่งดังกล่าวให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือได้รับคำสั่ง

ในกรณีเช่นว่านี้ ให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานรอการดำเนินการไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีและแจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้ยื่นคำร้องทราบแล้ว

มาตรา 51 ผู้ได้รับหนังสือแจ้งตามมาตรา 44 วรรคหนึ่งผู้ใดไม่เห็นด้วยกับหนังสือแจ้งให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุทุเลาการบังคับตามกฎหมาย เว้นแต่รัฐมนตรีจะเห็นสมควรให้มีการทุเลาการบังคับตามกฎหมายนั้นไว้ชั่วคราว

LIRT

มาตรา 52 การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 50 และมาตรา 51 ให้รัฐมนตรี
พิจารณาโดยไม่ชักช้า

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

หมวด 9

บทกำหนดโทษ

มาตรา 53 เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีที่สั่งตาม
มาตรา 10 หรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีที่สั่งตามมาตรา 10
ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 21 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 54 เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 (1) หรือ
เจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 (1) ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม
ตามมาตรา 22 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 55 เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 (2) (3)
(4) หรือ (5) มาตรา 15 หรือมาตรา 16 วรรคสอง หรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใด
ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 (2) (3) (4) หรือ (5) มาตรา 15 หรือมาตรา 16 วรรคสอง
ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 22 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 56 เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ได้รับรองผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงาน
ตามมาตรา 13 (1) หรือ (2) อันเป็นเท็จหรือเจ้าของอาคารควบคุม ผู้ได้รับรองผลงาน
ด้านการอนุรักษ์พลังงานตามมาตรา 13 (1) หรือ (2) ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม
ตามมาตรา 22 อันเป็นเท็จหรือผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน ของโรงงานควบคุมผู้ได้รับรอง

LIRT

ข้อเท็จจริงตามมาตรา 14 (3) (4) (6) หรือ (7) อันเป็นเท็จหรือผู้รับผิดชอบด้านหลัง
ผลงานของอาคารควบคุมผู้ใดรับรองข้อเท็จจริงตามมาตรา 14 (3) (4) (6) หรือ 7
ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 22 อันเป็นเท็จต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน
หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 57 ผู้ใดไม่ส่งเงินเข้ากองทุนหรือส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวน
ที่ต้องส่งตามมาตรา 35 มาตรา 36 หรือมาตรา 37 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับ
ไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 58 ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่ง
ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 47 (2) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 59 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็น
นิติบุคคล กรรมการ หรือผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการ
ดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย
เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้น

มาตรา 60 บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ
คดีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในทางกฎหมายสามคนมีอำนาจ
เปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่ได้เปรียบเทียบ

ในการสอบสวนถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราช-
บัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ
เปรียบเทียบคดีตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

.....

.....

ขอเชิญคณะรัฐมนตรีแถลงหลักการและเหตุผลครับ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : รัฐบาล
ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. โดยมีหลักการ คือ
หลักการ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และมีเหตุผล
ดังต่อไปนี้

เหตุผล เนื่องจากความ ต้องการใช้พลังงานเพื่อตอบสนองการเจริญเติบโตทาง
เศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง อันเป็นภาระแก่ประเทศในการลงทุน
เพื่อจัดหาพลังงานทั้งในและนอกประเทศไว้ใช้ตามความต้องการที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว และปัจจุบัน
การดำเนินการอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้มีการผลิตและการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมี
ประสิทธิภาพ ตลอดจนก่อให้เกิดการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพและวัสดุที่ใช้
ในการอนุรักษ์พลังงานขึ้นภายในประเทศนั้น ยังไม่สามารถเร่งรัดดำเนินงานให้บรรลุ
เป้าหมายได้ สมควรกำหนดมาตรการในการกำกับดูแลส่งเสริมและช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้
พลังงาน โดยมีการกำหนดนโยบายอนุรักษ์พลังงาน เป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน
การตรวจสอบและวิเคราะห์การอนุรักษ์พลังงาน วิธีปฏิบัติในการอนุรักษ์พลังงาน การกำหนด
ระดับการใช้พลังงานในเครื่องจักรและอุปกรณ์ การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์
พลังงาน เพื่อให้การ อุดหนุนช่วยเหลือในการอนุรักษ์พลังงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาสี
สิ่งแวดลอมจากการใช้พลังงาน ตลอดจนการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับพลังงาน และกำหนด
มาตรการเพื่อส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พลังงาน หรือผลิตเครื่องจักรอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูง
หรือวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญท่านสมาชิก
อภิปราย เชิญพลเอก เขียวฯ ครับ

พลเอก เขียว ชนโมตรี : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่เคารพ ที่จริงในเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมและการอนุรักษ์พลังงานนี้ ในด้านความหมายแล้ว

LIRT

ผมมีความคิดเห็นว่า คงจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้พลังงานอย่างประหยัด และตามที่ทางรัฐบาลได้เสนอนั้นก็หมายความว่า ความต้องการในการใช้พลังงานนั้นเติบโตขึ้นทุกวัน และจะจัดหาหรือผลิตมาให้พอกับความต้องการนั้นเป็นไปได้ยาก จึงจำเป็นต้องมีการถ่วงน้ำหนัก ซึ่งผมก็เห็นด้วย อย่างไรก็ตามเมื่อได้อ่านพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วก็มีความจุดที่อยากจะเรียนถามผ่านท่านประธานไปยังรัฐบาลว่า ยังมีความไม่เข้าใจอยู่หลายประเด็นด้วยกัน คือ

ประเด็นแรกนี้ผมยังมองเห็นว่า เมื่อสักครู่นี้เราได้ผ่านพระราชบัญญัติไปหยก ๆ เรื่องเกี่ยวกับพระราชบัญญัติฉบับแรกคือพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาตินี้อยู่ในระดับกรม ซึ่งแต่เดิมนั้นตัวสำนักงานพลังงานแห่งชาติขึ้นอยู่กับกระทรวงวิทยาศาสตร์ เป็นสำนักงานคณะกรรมการของการพลังงานแห่งชาติ เป็นหน่วยที่รองรับอยู่ แต่ได้เปลี่ยนแปลงไปหลายหน จนกระทั่งปี พ.ศ. 2522 ซึ่งได้จัดตั้งกระทรวงวิทยาศาสตร์ ฯ ขึ้นก็กลับมาอยู่กระทรวงวิทยาศาสตร์ แต่ต่อมาในปี พ.ศ. 2529 นั้นมีคำสั่งให้ตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายซึ่งรองรับคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติขึ้นที่สำนักนายกรัฐมนตรี ผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากว่าเป็นการที่แยกเอาเรื่องนโยบายนั้นขึ้น ไปอยู่ระดับสูงไปอยู่ระดับสำนักนายกรัฐมนตรี ส่วนสำนักงานพลังงานแห่งชาติ ซึ่งอยู่กับกระทรวงวิทยาศาสตร์ นั้นก็เปลี่ยนชื่อมาเป็นกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน แล้วก็ทำหน้าที่เกี่ยวกับการวิจัยวิเคราะห์ ประมวลผลการประหยัดพลังงานอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ซึ่งผมก็เห็นด้วย แต่เนื่องจากผมมองภาพไปในลักษณะที่ว่า ในการดำเนินการเรื่องพลังงานนั้นน่าจะเป็นในลักษณะทางเศรษฐกิจ เพราะว่าหน่วยพลังงานนั้นกระจุกกระจายอยู่ในหลายกระทรวง ทบวง กรม แม้ว่าในสำนักนายกรัฐมนตรี เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต หรือว่าการไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็ไม่ได้อยู่ กระทรวงมหาดไทย กรมโยธาธิการ เป็นต้น กระทรวงพาณิชย์เรื่องเกี่ยวกับกรมทะเบียนการค้าอะไรต่าง ๆ เกี่ยวกับการกำหนดราคา และแม้แต่กระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องโรงงาน โรงแยกแก๊สอะไรต่าง ๆ ซึ่งกระจุกกระจายไปมาก แต่ผมเห็นว่าการที่รัฐบาลจะกำหนด

LIRT

นโยบายขึ้นมาเพื่อไปสู่วัตถุประสงค์ทางด้านพลังงานของชาตินั้น คงจะมีลักษณะเช่นเดียวกับ
เศรษฐกิจ ซึ่งผมมีความชื่นชมมากเท่าที่ได้ไปฟังการบรรยายเศรษฐกิจที่ศูนย์สิริกิติ์นั้น
ก็มีลักษณะเดียวกันว่า เมื่อกำหนดเป้าประสงค์ของทางด้านเศรษฐกิจแล้วมีนโยบายแล้ว
ก็หมายความว่า หน่วยปฏิบัติแม้จะแยกกันถ้าหากว่าดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ก็คงจะ
ไปสู่เป้าหมายเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เมื่อขยายสำนักงานมาแล้ว สำนักงานแต่เดิมนี่ สำนักงาน
คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ซึ่งอยู่สำนักนายกรัฐมนตรีนี้ ที่ผ่านไปแล้วสักครั้ง
เราขยายระดับกองเป็นระดับกรม เพราะฉะนั้นต่อไปนี้อาจจะต้องมีเลขา มีอะไร
เพราะฉะนั้นสำนักงานนี้จะต้องมีหน้าที่ที่กลั่นกรองพวกเกี่ยวกับนโยบายด้านพลังงานอะไรต่าง ๆ
แล้วจะต้องจัดทำแผนหลักเช่นเดียวกับแผนทางด้านของสภาพัฒน์ฯ ที่แจกจ่ายไปให้หน่วยงาน
ต่าง ๆ ซึ่งอยู่กระจัดกระจาย อย่างไรก็ตามเมื่อดำเนินการตามนโยบายหรือแผนหลักนี้แล้ว
ก็จะมาสู่เป้าหมายเดียวกันกับที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ ผมมองเห็นภาพอย่างนั้น แต่ก่อนนี้เท่าที่
ผมทราบคือว่า ส่วนหนึ่งของพลังงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งอยู่ในแผนพัฒนา เป็นเซคชั่น
(Section) หนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า
ในเรื่องนี้ผมมีความชื่นชมว่า ต่อไปน่าจะเป็นในลักษณะนั้นแล้วอีก 40 - 50 ปีผมไม่ทราบ
ว่า พลังงานทางด้านปรมาณูก็ดี พลังงานทางด้านความร้อนก็ได้ดินก็ดี แสงอาทิตย์ก็ดี ลมก็ดี
อะไรก็ดี อาจจะเข้ามามีบทบาทอีกไม่ใช่น้อยทางด้านเคมีอะไรต่าง ๆ ทั้งนี้ในคำสั่งอันนั้นเรา
ให้ไว้แล้วว่า คณะกรรมการนโยบายแห่งชาตินี้ออกนโยบายได้ ไม่ว่าจะเป็นนโยบายเรื่องอะไร
จะเป็นนโยบายเรื่องการผลิตก็ดี การส่งก็ดี การใช้ก็ดี การให้ใช้อย่างประหยัด ใช้อย่างมี
ประสิทธิภาพหรือการที่จะประหยัดพลังงานก็ดี มีการให้นโยบายอยู่แล้ว แต่อันนี้ในพระราช-
บัญญัตินี้มากำหนดอีกครั้งหนึ่งว่า ให้คณะกรรมการ คือใช้คณะกรรมการเดียวกันแต่เข้ามาอยู่
คนละร่างพระราชบัญญัติ ก็ใช้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเหมือนกัน ในมาตรา
4 มีหน้าที่เสนอนโยบาย และเป้าหมายและมาตรการเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานต่อ
คณะรัฐมนตรี คล้าย ๆ กับว่าอันนี้อาจจะเป็นการซ้ำกับอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ใน

LIRT

พระราชบัญญัติแรก คือคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ซึ่งเราให้อำนาจเกี่ยวกับการเสนอนโยบายอยู่แล้ว อยากจะขอคำชี้แจงจากทางรัฐบาลหน่อยว่า ที่เขียนตรงนี้มีความหมายว่าต้องการจะเน้นหรืออย่างไร หรือว่าพูดถึงนโยบายเฉพาะในด้านการประหยัดพลังงาน หรืออนุรักษ์พลังงานโดยเฉพาะ นั้นเป็นประเด็นที่ 1 ที่ผมอยากจะเรียนถาม

ประเด็นที่ 2 ในมาตรา 6 นั้นเราจะเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีรัฐมนตรีรับผิดชอบถึง 4 ท่าน คือกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง และกระทรวงมหาดไทย และในตอนท้ายเขียนไว้ว่า ให้แต่ละท่านรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องเท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ยังมีความสงสัยว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกกฎกระทรวงได้ มีท่านเดียวที่มีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวง ทั้ง ๆ ที่รัฐมนตรี ทั้ง 4 ท่านเป็นผู้รับผิดชอบ ในการรับผิดชอบหรือรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ผมมีความเข้าใจว่าทั้ง 4 ท่านจะต้องหมายความว่า รับผิดชอบให้การดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและอนุรักษ์พลังงานนั้น จะต้องให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ว่าเมื่อมีท่านรัฐมนตรี รับผิดชอบถึง 4 ท่านด้วยกัน อำนาจหน้าที่อาจจะไม่เหมือนกันนัก ก็ทำให้เกิดความยุ่งเหยิงอยู่บ้างเล็กน้อย ซึ่งผมจะเรียนให้ทราบต่อไป

ประการแรกคือว่า อำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และการออกกฎกระทรวง ที่อยู่ในวรรคสองนี้ เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เท่านั้น แต่รัฐมนตรีอื่น ๆ ไม่มี อันนี้ผมเรียนชี้แจงเอาไว้เป็นประการแรก

ประการที่ 2 จะเห็นว่า ในหมวด 4 เรื่องกองทุนเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์พลังงาน เราจะเห็นว่าจะมีกองทุน ตั้งกองทุนขึ้นมาสำหรับพัฒนาและอนุรักษ์พลังงาน ในกองทุนนี้จะมีคณะกรรมการที่จะบริหารกองทุนซึ่งอยู่ในมาตรา 27 แต่ว่าประธานของคณะกรรมการกองทุนนี้ ไม่ใช่รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่ง ใน 4 คนที่ได้กล่าวมาแล้วกลับกลายเป็นรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ แล้วรัฐมนตรีคนอื่น ๆ ไม่มี

LIRT

มีพวกปลัดกระทรวง พวกเลขาฯ อะไรต่าง ๆ เพราะฉะนั้นกระผมยังคิดว่าในความรับผิดชอบนั้น ถ้าหากจะพิจารณาไปแล้วจะเห็นว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังซึ่งรับผิดชอบนั้นท่านเป็นคนเก็บเงิน เงินที่ได้นั้นได้ระบุไว้ในหมวด 4 นี้เหมือนกัน กองทุนนี้ว่าได้มาหลายแห่งด้วยกัน ได้มาจากเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงก็มีเงินที่เรียกเก็บจากน้ำมันเชื้อเพลิงที่จัดเก็บตามมาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 37 เงินค่าธรรมเนียมพิเศษ เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นคราว ๆ เงินที่ได้จากภาคเอกชนอะไรต่าง ๆ และเงินดอกผลอะไรต่าง ๆ นี้ แล้วให้กระทรวงการคลังเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุน และดำเนินการเบิกจ่ายกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้หมายความว่าในเรื่องของกองทุนนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รับผิดชอบในการเบิกเก็บแล้วก็จ่าย แต่ว่าในการใช้ก็หมายความว่าคนที่ใช้นั้นอาจจะเป็นผู้แทนอื่น เท่าที่ผมตรวจสอบดูกองทุนนี้จัดตั้งอยู่ในระดับสำนักนายกรัฐมนตรี เพราะฉะนั้นเมื่อตั้งในระดับสำนักนายกรัฐมนตรี ก็หมายความว่ากองทุนนี้อาจจะใช้ได้ทุกอย่างในการอนุรักษ์พลังงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของไฟฟ้าก็ดี เรื่องของปิโตรเลียมก็ดี เรื่องเกี่ยวกับกรมพัฒนาและส่งเสริมของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ก็ดี อาจจะเป็นกรมโยธาธิการของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าที่เอกชนดำเนินการหรืออะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งถ้าหากต้องการส่งเสริมก็เอาเงินกองทุนนี้ไปใช้ได้ เพราะฉะนั้นผู้ใช้นี้อาจจะมีหลายท่านด้วยกัน แต่เมื่ออ่านดูแล้วผู้รับผิดชอบกองทุน ผมยังไม่มั่นใจว่าใครเป็นคนรับผิดชอบกองทุน ถ้าหากว่ากองทุนนี้เกิดใช้ไปไม่ถูกต้องหรือผิดพลาดอะไรหมายความว่าท่านจะเป็นรัฐมนตรีทั้ง 4 ท่านนี้รับผิดชอบก็ไม่ใช่ เพราะว่าในมาตรา 6 เขียนไว้ว่าท่านรัฐมนตรีท่านจะรับผิดชอบเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับท่านเท่านั้น เพราะฉะนั้นผมไม่ค่อยแน่ใจ เพราะว่าผมไม่แน่ใจว่าทางด้านกองทุนอื่น ๆ ที่เขาดึงกันขึ้นมาเนี่ย ผมไม่ทราบว่า มีพระราชบัญญัติไหม อย่างเช่นกองทุนส่งเสริมการส่งสินค้าออก ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ท่านเคยมีอำนาจในการใช้เงินกองทุนนั้น และท่านเป็นประธานคณะกรรมการกองทุนหรือเปล่าไม่ทราบ ท่านต้องรับผิดชอบในการใช้ แต่อันนี้มองดูแล้วไม่รู้ว่ามีใครรับผิดชอบ

LIRT

แต่จะทั้ง 4 ท่านก็ไม่ได้ เพราะท่านบอกว่าท่านไม่ได้รับผิดชอบแต่ท่านรับผิดชอบในส่วนที่
ท่านเกี่ยวข้องเท่านั้น อันไหนที่ไม่เกี่ยวข้องกับท่านท่านก็ไม่รับผิดชอบ เพราะฉะนั้นอันนี้ผม
เลยคิดว่าในการที่จะตั้งกองทุน ถ้าหากว่ามีหลายหน่วยงานทางด้านพลังงานที่กระจัดกระจาย
อยู่ในกระทรวงต่าง ๆ มากมายนี้ การจัดตั้งกองทุนขึ้นไว้เป็นส่วนกลางก็เป็นการเหมาะสม
แต่ถ้าผู้รับผิดชอบนี้ น่าจะเป็นนายกฯ หรือเป็นรองนายกฯ หรือใครก็ได้แต่ที่รับผิดชอบ
แล้วกระทรวงไหนที่จะใช้เงินในกองทุนนี้ก็เสนอขึ้นมาในคณะกรรมการ คณะกรรมการ
กองทุนก็พิจารณา อันนี้เป็นประการที่ 2 ที่ผมอยากจะเรียนไว้ว่ายังไม่ค่อยเข้าใจกันนะครับ

สำหรับประการที่ 3 ก็เป็นเรื่องเล็กน้อยเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานในอาคาร
หรือในโรงงาน ที่จริงในเรื่องของอาคารและโรงงาน ผมก็เห็นว่าในอาคารบ้านเรือนนี้
แต่อาจจะเกี่ยวข้องกับว่าโรงงานอะไรต่าง ๆ ที่ผลิตหรือสร้างอะไรก็แล้วแต่หรือว่าเป็น
อาคารใหญ่ ๆ ใช้ไฟมาก ๆ ที่นี้ในนี้บางทีเราศึกษาหรือมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการควบคุม
อาคารที่ดี แล้วกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมโรงงานที่ดี แต่ที่นี้มีหมวดคือหมวด 2 การอนุรักษ์
พลังงานในอาคาร หรือหมวด 3 การอนุรักษ์พลังงานในอุปกรณ์เครื่องจักรวัสดุอะไรพวกนี้
สำหรับการอนุรักษ์พลังงานในอาคารผมเห็นว่าบางเรื่องซึ่งบางทีอาจจะคิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย
แต่ว่ามีแนวความคิดที่อาจจะขัดแย้งกันอยู่นิดหน่อยว่า อย่างเช่นการกำหนดว่าวัสดุก่อสร้าง
อาคาร ควรจะใช้วัสดุก่อสร้างที่จะช่วยอนุรักษ์พลังงานหรือว่าจะต้องมีคุณภาพของวัสดุนั้น
จะต้องดีต้องอะไร ที่จริงในเรื่องอย่างนี้น่าจะไปกำหนดอยู่ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคารดี
หรือไปกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมโรงงานดีหรือไม่ ผมก็ยังไม่แน่ใจเท่าไรนัก
แต่ผมเห็นว่า เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ถ้าเราจะให้เขาประหยัดพลังงาน
ถ้าไปเขียนบอกว่าวัสดุที่ใช้จะต้องอย่างนั้น ๆ ระบายอากาศต้องอย่างนั้น ระบายความร้อน
ต้องอย่างนั้น ไปเขียนไว้ในพระราชบัญญัตินั้น แล้วรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
รักษาการในพระราชบัญญัตินั้น ถ้าไปเปิดก็เปิดพระราชบัญญัติเดียว แต่ถ้าพระราช-
บัญญัติควบคุมอาคารไปเปิดแล้วนี้อาจจะไม่คัฟเวอร์ (Cover) ในเรื่องบางอย่างที่มาเขียนไว้

LIRT

ในหมวดนี้ ก็ต้องมาดูว่าพระราชบัญญัติโน้นมีเรื่องอะไรอีกไหม ถ้าใครจะสร้างโรงงานก็ต้องดูพระราชบัญญัติควบคุมโรงงานนั้น จะสร้างอย่างไรก็ต้องให้ถูกแบบ อันนี้อาจจะถือว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่ผมเห็นว่าถ้าหากเราได้รวบรวมเป็นหมวดหมู่แล้วจะเกิดความชัดเจนขึ้น เพราะฉะนั้นเรื่องที่ผมกราบเรียนมานี้ก็เป็นข้อสังเกตที่อยากจะกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังทางรัฐบาลให้ช่วยชี้แจงด้วย ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณพาวณฯ ครับ

นายพาวณ อิศรเสนา ณ อยุธยา : กราบเรียนท่านประธานสภา ที่เคารพ กระผม นายพาวณ อิศรเสนา ณ อยุธยา กระผมมีประเด็นเดียวที่อยากจะขอทราบเหตุผล คือบทสันนิษฐานกรณีนิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา 59 กำหนดให้กรรมการหรือผู้จัดการต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เว้นแต่จะพิสูจน์ให้ได้ว่า ไม่มีส่วนกระทำ ความผิด ผมคิดว่าเป็นเรื่องขัดต่อหลักนิติธรรมและหลักของรัฐธรรมนูญที่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลย่อมบริสุทธิ์ เว้นแต่จะพิสูจน์ว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิดตามกฎหมาย ผมอยากขอ กราบเรียนถามเหตุผลด้วย ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณพิชัยฯ ครับ

นายพิชัย วาศนาสง : กราบเรียนท่านประธานสภา ที่เคารพ กระผม นายพิชัย วาศนาสง กระผมมีข้อสังเกตที่อยากจะฝากผ่านไปยังรัฐบาลว่าเราได้ผ่านพระราช-บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องพลังงานมาแล้ว กรรมการนโยบายพลังงานนั้นเรื่องหนึ่ง แล้วก็พระราช-บัญญัติพัฒนาและส่งเสริมพลังงานเป็นอีกอันหนึ่ง ได้มีการปรับปรุงคำ ความหมายของคำว่า พลังงาน ก็ตาม เชื้อเพลิง ก็ตามได้เขียนเอาไว้แล้วปรับปรุงให้กว้างขวางชัดเจนขึ้นมาแล้ว ที่นี้ปรากฏว่าในพระราชบัญญัติที่เสนอมานี้ความจะขัดกัน อย่างคำว่า พลังงาน ในพระราชบัญญัติที่เสนอมาคืออนุรักษ์พลังงานนี้เขียนว่า หมายถึง เชื้อเพลิง ความร้อน และไฟฟ้า และคำว่า เชื้อเพลิง หมายถึง ถ่านหิน ทวาย น้ำมัน น้ำมันเชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซเชื้อเพลิง หรืออะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ที่นี้ถ้าเราจะไปดูคำจำกัดความใน

LIRT

มาตรา 4 ของพระราชบัญญัติกรรมกรนโยบายพลังงานแห่งชาติก็ได้แก้ไขใหม่ว่า พลังงานหมายความว่า ความสามารถในการทำงานซึ่งมีอยู่ในตัวของสิ่งให้งานได้ ได้แก่ พลังงานหมุนเวียน พลังงานสิ้นเปลือง และหมายความรวมถึงสิ่งให้งานได้ เช่น เชื้อเพลิง ความร้อน และไฟฟ้าเป็นต้น และที่นี้ยังมีความหมายอื่น ๆ อีกเช่นคำว่า เชื้อเพลิงซึ่งปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติที่เรากำลังพิจารณากันอยู่นี้ ซึ่งได้มีการปรับปรุงกัน กระผมมีข้อสังเกตว่า ถ้าหากว่าพระราชบัญญัตินี้คือเรื่องของพลังงานทั้งนั้น จะทำอย่างไรให้ความต่าง ๆ สอดคล้องกัน ให้สอดคล้องกันไปหมด ในสาระอาจจะไม่ใช่เรื่องเดียวกัน แต่ว่าทำอย่างไรถึงจะให้ถ้อยความต่าง ๆ นี้กลมกลืนกันไปไม่มีความหมายเป็นคนละทางหรือชวนให้ตีความกันไปคนละเรื่องได้ อันนี้ยากจะขอกราบผ่านท่านประธานไปยังรัฐบาลว่า เรื่องนี้น่าจะได้มีการพิจารณาด้วย และให้เกิดความสอดคล้องกันและกันในพระราชบัญญัติเกี่ยวกับพลังงานต่าง ๆ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณจิรายุทธฯ ครับ

นายจิรายุทธ วสุรัตน์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายจิรายุทธ วสุรัตน์ โดยเนื้อหาแล้วคงจะเป็นเรื่องที่ต้องยอมรับว่า รัฐบาลมีความจำเป็นมากที่สุดที่ต้องพูดถึงการอนุรักษ์พลังงาน เพราะฉะนั้นผมเองสนับสนุนเต็มที่ แต่ในหลักความเป็นจริงแล้วผมใคร่ขอเรียนถามทางรัฐบาลผ่านไปที่ทางท่านประธานว่า มาตรการในการอนุรักษ์นั้นควรจะเป็นมาตรการในการเชื้อเชิญ ชักชวน ไม่ใช่เป็นมาตรการในการที่บีบบังคับ เพราะเราต้องยอมรับว่า ผู้ที่จะทำการอนุรักษ์ธรรมชาตินั้น เฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจและโรงงานอุตสาหกรรมนั้นจะต้องเป็นผู้ซึ่งลงทุนเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นมาตรการต่าง ๆ ควรจะเป็น มาตรการ ในทางเชื้อชวน ชักชวนมากกว่าผมได้ดูมาตราต่าง ๆ แล้วกลับกลายเป็นมาตรการในการบีบบังคับและลงโทษ เฉพาะอย่างยิ่งบทกำหนดโทษในมาตรา 54 ในมาตรา 56 มีบทกำหนดโทษ มีการกำหนดโทษในการจำคุกอยู่ด้วย แล้วดูในมาตรา 54 นั้น ความผิดนั้นเป็นเพียงคำว่า ไม่ได้มีผู้ที่ทางรัฐบาลได้กำหนดมาในมาตรา 11 วรรคหนึ่งว่า

LIRT

ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ 1 คนตามมาตรา 13 ถ้าอ่านมาตรา 13 คี ๆ แล้วจะเห็นว่า 1. เป็นผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและมีประสบการณ์การทำงานในโรงงานอย่างน้อย 3 ปี โดยมีผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามการรับรองของเจ้าของโรงงานควบคุม 2. เป็นผู้ได้รับปริญญาทางด้านวิศวกรรมศาสตร์หรือทางวิทยาศาสตร์ โดยมีผลงานด้านอนุรักษ์พลังงานตามการรับรองของเจ้าของโรงงานควบคุม เราต้องยอมรับว่า อันนี้เป็นของใหม่ในประเทศเราพอสมควร ผลงานไม่ใช่หาได้ง่าย ๆ แล้วเพียงแต่เจ้าของธุรกิจยังไม่สามารถจะหาบุคคลนี้เข้ามาได้ การหาเข้ามานั้นผมเห็นว่า คัดรับ เป็นเรื่องสมควร แต่มีโทษถึงขนาดที่ว่าต้องจำคุกเจ้าของธุรกิจนี้ ผมว่าคงจะไม่ค่อยเหมาะสม อยากจะให้มองเห็นว่าเป็นมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน แล้วก็ให้ประโยชน์ตอบแทนมากกว่า ขอบพระคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ค่อยไปเชิญท่านรัฐมนตรีแถลงชี้แจงได้แล้วครับ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : กระผมขอขอบพระคุณท่านสมาชิกนะครับ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง ก็จะพยายามตอบคำถามทุกข้อที่ท่านได้ถามมานะครับ

ในประการแรกเกี่ยวกับคณะกรรมการนโยบายพลังงานตามมาตรา 4 ซึ่งได้ระบุอำนาจหน้าที่ไว้หลายประการด้วยกันนั้น ท่านสมาชิกเป็นห่วงว่าอาจจะซ้ำหรือขัดแย้งกับพระราชบัญญัติการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายและพลังงาน อันนี้ขอกราบเรียนว่า ไม่มีความขัดแย้งกัน มาตรา 4 ที่กำหนดตามกฎหมายฉบับนี้ขึ้น เป็นการกำหนดเพื่อให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของการอนุรักษ์พลังงาน เพราะว่าเป็นกฎหมายเฉพาะกิจ ส่วนกฎหมายอีกฉบับหนึ่งนั้นเป็นกฎหมายรวม เป็นการกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการกว้าง ๆ ขอกราบเรียนว่าในเรื่องนี้ไม่มีความขัดแย้งกัน เป็นการขยายความนะครับ

ส่วนในข้อข้อใจข้อที่ 2 ว่าในมาตรา 6 มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวง 4 ท่าน แต่ทำไมไม่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ ท่านเดียวที่มีอำนาจออกกฎกระทรวงได้

LIART

อันนี้อยากจะทราบเรียนว่า จริง ๆ แล้วผู้รักษาการหลักของกฎหมายฉบับนี้คือท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ซึ่งท่านมีหน้าที่จะต้องไปตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะต้องออกกฎกระทรวงเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับนี้ ถึงได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของท่านไว้ในวรรคสองของกฎหมายฉบับนี้ ส่วนรัฐมนตรีท่านอื่น เช่นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังนั้น จะมีอำนาจหน้าที่เฉพาะเรื่องอย่างจะเห็นว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเข้ามาเกี่ยวข้องเฉพาะในเรื่องของมาตรา 20 ในกรณีที่กฎหมายฉบับนี้มีข้อในการออกกฎกระทรวงก็ดี ระเบียบต่าง ๆ นั้นมีข้อที่ไปเกี่ยวข้องกับกฎหมายควบคุมอาคารให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายควบคุมอาคาร ดังนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะเข้ามาเกี่ยวข้องเฉพาะในเรื่องนี้หรืออีกตัวอย่างหนึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังนั้นความจริงมีความเกี่ยวข้องค่อนข้างน้อยคือว่า ในหมวด 4 เกี่ยวกับกองทุน ซึ่งการบริหารกองทุนนั้นจะเป็นเรื่องของกรมบัญชีกลางเป็นหลัก แต่เนื่องจากว่ากรมบัญชีกลางอยู่กระทรวงการคลังก็เลยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ท่านรักษาการด้วย ในกรณีที่อาจจะมีความในทางดำเนินนโยบาย เพราะฉะนั้นจริง ๆ แล้วรัฐมนตรีรักษาการ หลักคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ท่านจึงเป็นผู้เดียวที่มีอำนาจออกกฎกระทรวงและตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

ส่วนในมาตรา 27 ที่ท่านสมาชิกสงสัยว่าเป็นรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งนั้นอันนี้เขียนไว้โดยวัตถุประสงค์คือว่า เป็นเรื่องที่ต้องการให้มีการบริหารกองทุนให้มีประสิทธิภาพ และให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลให้มากที่สุด เพราะฉะนั้นผู้ที่จะต้องดูแลเรื่องนี้จึงควรจะเป็นผู้ได้รับมอบหมายโดยตรงจากท่านนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นประธานของคณะกรรมการนโยบายพลังงานโดยตำแหน่ง อันนี้สอดคล้องกันเพราะว่าท่านนายกฯ จะต้องเป็นผู้ดูแลนโยบายส่วนรวม และท่านจะต้องให้มั่นใจว่ากองทุนที่ตั้งขึ้นนั้นจะสนองตอบนโยบายของรัฐบาล เพราะฉะนั้นผู้ที่จะไปเป็นประธานนั้นน่าจะเป็นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากท่านนายกฯ โดยตรง เรื่องนี้ทั้งหมดผมอยากจะเรียนว่าที่กำหนดอย่างนี้เพราะเหตุที่ว่าในเรื่องของ

LIRT

พลังงานนั้นเกี่ยวข้องกับหลายกระทรวงซึ่งในลักษณะการบริหารของเรานั้น ถ้าจะ
สั่งการข้ามกระทรวงต้องอาศัยอำนาจท่านนายกฯ เป็นหลัก เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะเป็นเรื่อง
นโยบายก็ดี ในเรื่องของการเงินก็ดีนั้น ท่านนายกฯ น่าจะเป็นผู้ดูแลโดยตรง ใน
เรื่องของกองทุนท่านนายกฯ คงไม่มีเวลาลงไปดูเอง เพราะฉะนั้นผู้ที่จะเป็นประธานน่าจะ
เป็นผู้ที่นายกฯ ได้คัดเลือกแล้วให้ความไว้วางใจในเรื่องนี้โดยตรงนะครับ

สำหรับข้อต่อไปคือการใช้กองทุนตามมาตรา 25 นั้น อยากจะกราบเรียนใน 2
ประเด็น ว่ากองทุนนี้ไม่ได้ตั้งอยู่ที่สำนักงานฯ กองทุนนี้ตั้งอยู่ที่กระทรวงการคลัง ส่วน
ผู้รับผิดชอบการบริหารกองทุนนั้นคือคณะกรรมการซึ่งจัดตั้งตามมาตรา 27 แล้วที่ท่านถามว่า
แล้วใครจะรับผิดชอบการใช้เงิน คำตอบคือคณะกรรมการกองทุนตามมาตรา 27 อันนี้
ก็สอดคล้องกับที่เดิมเรียนแล้วคือว่า ประธานนั้นจะต้องเป็นผู้ดูแลโดยตรง แล้วประธานนั้น
จะมาจากการแต่งตั้งจากท่านนายกฯ โดยตรง เพราะฉะนั้นจริง ๆ แล้วผู้ที่จะควบคุม
ดูแลในเรื่องนี้ก็คือนายกรัฐมนตรี

ส่วนในประการสุดท้ายเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานในอาคารนั้น โดยเฉพาะ
ในเรื่องคุณภาพวัสดุก็ดี ในเรื่องของการกำหนดลักษณะของอาคารนั้น ขอกราบเรียนว่า
จริงอยู่ถ้าจะเอาไปใส่ใน พ.ร.บ. ควบคุมอาคารได้ แต่ว่า พ.ร.บ. ควบคุมอาคารนั้นมี
วัตถุประสงค์หลักคือการรักษาความมั่นคงและปลอดภัยของอาคาร ส่วนในเรื่องของการอนุรักษ์
พลังงานนั้นเป็นเรื่องของกฎหมายนี้โดยตรง ด้วยเหตุนี้จึงได้เขียนไว้ในกฎหมายฉบับนี้
 และได้โยงไว้ในมาตรา 20 มิฉะนั้นแล้วคงจะต้องไปตามแก้กฎหมายกันอีกหลายฉบับ
ที่นี้ในเมื่อเรามีมาตรา 20 โยงอยู่แล้ว กฎหมายที่จะออกใหม่นี้กับกฎหมายเดิมในเรื่องควบคุม
อาคารก็จะสอดคล้องกัน ก็ขอกราบเรียนชี้แจงสำหรับข้อสงสัยของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่าน
แรก

ส่วนในข้อสงสัยของท่านสมาชิกท่านที่ 2 เกี่ยวกับมาตรา 59 นั้น อันนี้
 อยากจะกราบเรียนว่าเป็นเรื่องที่ได้เขียนในกฎหมายหลายฉบับ เพราะเหตุที่ว่าในเวลากำหนด
 โทษนั้นเป็นโทษของนิติบุคคล ถ้าหากว่าไม่กำหนดไว้แล้วผู้ซึ่งรับผิดชอบกับนิติบุคคลอาจจะ
 ไม่ต้องเข้ามารับผิดชอบ จริ่ง ๆ แล้วผู้จัดการก็ดี กรรมการก็ดีนั้นน่าจะต้องเป็นผู้ที่จะต้อง
 ร่วมรับผิดชอบในการที่มีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้น อันนี้ไม่มีอะไรใหม่สำหรับกฎหมายฉบับ
 นี้ กฎหมายโดยเฉพาะทางการเงินหลายเรื่องจะเขียนไว้อย่างนี้ เพราะไม่อย่างนั้นแล้วไม่
 สามารถตามเอาโทษผู้จัดการหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติชอบในนามของนิติบุคคล แต่
 ถ้าหากว่ากรรมการหรือผู้จัดการสามารถที่จะแสดงได้ว่าคนไม่มีส่วนรับรู้ เช่นว่าเป็น
 กรรมการหรือผู้จัดการสามารถที่จะแสดงได้ว่าคนไม่มีส่วนรับรู้ เช่นว่าเป็นกรรมการของ
 นิติบุคคลแต่ผู้จัดการทำไปโดยพลการก็ไม่ต้องรับผิดชอบ อันนี้ผมคิดว่าน่าจะให้เป็นธรรมเนียม
 กับผู้ประกอบกิจการได้ดีพอสมควร

ในกรณีต่อไปคำนิยามเกี่ยวกับคำว่า พลังงาน นั้นเป็นความจริงที่ว่าไม่ตรงกัน
 ทุกฉบับ แต่กระผมอยากจะกราบเรียนอย่างนี้ว่า การใช้คำนิยามในกฎหมายนั้นเป็นการใช้
 เพื่อความสะดวก เพราะมีฉะนั้นแล้วทุกแห่งที่จะพูดถึงในเรื่องพลังงานก็ดี หรือเรื่องอื่น ๆ
 ก็ดี จะต้องใช้คำที่ยืดยาวทั้งหมด เช่นแทนที่จะใช้คำว่า พลังงานก็ต้องเขียนลง
 ไปหมดทุกอย่างที่เราหมายถึงในกฎหมายฉบับนั้น ซึ่งจะทำให้มีความไม่สะดวกเป็นอันมาก
 แต่ว่าการที่จะนิยามในกฎหมายแต่ละฉบับนั้น เป็นเรื่องการนิยามเฉพาะเรื่องให้ตรงตาม
 วัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น ๆ เพราะฉะนั้นจึงเป็นธรรมดาที่ว่า เมื่อมาดูคำนิยาม
 ในกฎหมายแต่ละฉบับแล้วจะไม่ตรงกัน อย่างเช่นที่ท่านยกตัวอย่างมา กฎหมายในเรื่องของ
 คณะกรรมการพลังงาน อันนั้นเป็นเรื่องกว้างซึ่งจำเป็นต้องนิยามให้ครอบคลุมไปถึงสิ่งที่เป็น
 เจตนาของรัฐบาลในการที่จะกำหนดนโยบาย เพราะฉะนั้นต้องนิยามอย่างกว้าง
 แต่ว่าในกรณีของกฎหมายฉบับนี้เป็นเรื่องเฉพาะเรื่อง คือเรื่องของการอนุรักษ์ ดังนั้น
 จึงต้องนิยามให้ตรงตามวัตถุประสงค์คือ ให้แคบลงและให้นั้นส่วนหรือองค์ประกอบซึ่ง

LIRT

ต้องการที่จะควบคุมในกฎหมายฉบับนี้ เพราะฉะนั้นการที่คำนียามไม่ตรงกัน ไม่น่าจะเป็นปัญหา เพราะว่าเป็นการนิยามความวัตถุประสงค์เฉพาะเรื่องของกฎหมายแต่ละฉบับ

ในประการสุดท้าย ในเรื่องของมาตรการที่ท่านสมาชิกทุกท่านเห็นว่าน่าจะเป็นเรื่องของการจูงใจ เชื้อเชิญ ชักชวน ไม่ใช่บีบบังคับ อันนี้ขอกราบเรียนว่าเป็นความเห็นที่ตรงกันทุกประการ อันนี้เป็นวัตถุประสงค์หลักของรัฐบาลในการออกกฎหมายฉบับนี้ อยากจะกราบเรียนความเป็นมาสักนิดหนึ่งว่า เดิมที่มีการร่างกฎหมายอนุรักษ์พลังงานอยู่ ซึ่งอาศัยอำนาจในการบังคับและควบคุมค่อนข้างจะมาก รัฐบาลนี้รับร่างมาแล้ว ก็ได้มีการร่างใหม่ คือร่างที่เสนอมานี้จะเห็นแล้วว่าจริง ๆ แล้วเกือบทั้งหมดของกฎหมายฉบับนี้เป็นเรื่องของการกำหนดสิ่งจูงใจ การที่มีกองทุนขึ้นมาในกฎหมายฉบับนี้ก็เพื่อที่จะเป็นตัวจักรในการที่จะผลักดันให้มีความสามารถ ให้รัฐบาลมีความสามารถที่จะให้ความช่วยเหลือเอกชนและผู้ประกอบการในการที่จะดำเนินการให้มีการอนุรักษ์พลังงานอย่างจริงจัง ซึ่งในหลาย ๆ กรณีต้องใช้ทุนค่อนข้างมาก ส่วนที่ท่านมองว่ามีมาตรการบีบบังคับนั้น ความจริงเราได้ตัดให้เหลือน้อยที่สุดแล้ว ในหมวดที่เกี่ยวข้องคือหมวด 2 เกี่ยวกับโรงงานควบคุม หมวด 3 อาคารควบคุมนั้นจะเป็นอาคารขนาดใหญ่เป็นพิเศษซึ่งใช้พลังงานมากเป็นพิเศษเท่านั้น มีอยู่เพียงไม่กี่แห่งที่จำเป็นที่จะต้องมีการเพราะเหตุที่ว่าผู้ใช้รายใหญ่มาก ๆ เช่นนี้ ถ้าหากว่าไม่ให้ความร่วมมือแล้ว การอนุรักษ์พลังงานจะทำได้ผลยาก แต่ถ้าหากท่านดูให้ดี จะเห็นว่าที่เราใช้มาตรการบังคับพอสมควรนั้นเป็นเรื่องในทางด้านการบริหาร เช่นจะต้องจัดให้มีพนักงานที่มีความรู้ความสามารถพอควรในการควบคุมเพื่อที่จะแน่ใจว่าการอนุรักษ์ขนาดในอาคารขนาดใหญ่ หรือโรงงานขนาดใหญ่นั้นได้ผล เป็นแต่เพียงมาตรการในด้านการบริหารเท่านั้นเอง ท่านจะสังเกตเห็นว่าในเรื่องหมวดของค่าธรรมเนียมพิเศษ คือหมวด 6 นั้นจะเห็นว่าถ้าโรงงานบังคับก็ดี อาคารบังคับก็ดีนั้น ไม่ปฏิบัติตามภายใน 3 ปี หลังจากที่ยกกฎหมายนี้ออกไปแล้วโทษหนักที่สุดคืออะไรครับ โทษหนักที่สุดคือเสียค่าไฟฟ้าเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นจริง ๆ แล้วมาตรการทั้งหมดนี้เป็นมาตรการจูงใจนะครับ คือถ้าท่านไม่ยอม

LIRT

เสียค่าไฟเพิ่มขึ้น ท่านก็ปฏิบัติตามเสีย ท่านจะได้ลดค่าไฟฟ้า ถ้าหากว่าท่านไม่ทำก็ไม่ใช่ไร ไม่มีใครทำอะไรท่านก็เสียค่าไฟเพิ่มขึ้น นี่คือมาตรการจูงใจนะครับ

ส่วนในเรื่องที่ว่าจะมีโทษจำคุกอะไรมากมายนั้น ผมอยากจะเรียนเพื่อให้กฎหมายนี้มีชีวิตชีวาพอสมควร ก็จำเป็นต้องกำหนดไว้อย่างนั้น แต่ว่าข้อเป็นห่วงของท่าน สมาชิกนั้นไม่น่าจะเป็นข้อวิตกกังวลมากมาย เพราะว่ากฎหมายมาตรา 60 มาตรา 60 นั้นกำหนดไว้ว่าถ้าหากว่าผู้กระทำความผิดยอมให้เปรียบเทียบแล้ว ทุกกรณีจะมีการเปรียบเทียบโดยคณะกรรมการเปรียบเทียบ ซึ่งรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง เมื่อเปรียบเทียบปรับเสร็จแล้ว คดีนั้นเป็นอันสิ้นสุดลง เพราะฉะนั้นที่เกรงว่าผู้ประกอบอาชญากรรมจะต้องเข้าคุกเข้าตารางนั้นไม่น่าจะเกิดขึ้น นอกเสียจากว่าคดียังไม่ยอมให้มีการปรับเปรียบเทียบ อันนี้จะมีลักษณะคล้าย ๆ กับกฎหมายในเรื่องภาษีอากร พอเขียนไว้ก็ดูน่ากลัว แต่จริง ๆ แล้วเมื่อมีคดีเกิดขึ้นก็ใช้มาตราที่บัญญัติไว้ทำนองนี้ เป็นการปรับเปรียบเทียบไป เราจำเป็นจะต้องมีบทลงโทษอย่างนี้ เพราะฉะนั้นแล้วการที่จะให้การอนุรักษเป็นไปได้อย่างดีโดยคนจำนวนมากที่เกี่ยวข้องนั้นให้มีความร่วมมือ คงจะเป็นไปไม่ได้ เราหวังว่าคนส่วนมากหรือเกือบทั้งหมดคงจะให้ความร่วมมือ แต่อาจจะมีความบางรายซึ่งด้วยเหตุผลใดก็ตามไม่ให้ความร่วมมือ ถ้าอย่างนั้นก็จำเป็นจะต้องมีบทกำหนดโทษพอสมควร แต่โดยมาตรา 60 แล้วจะเห็นว่าเป็นเรื่องของการปรับเปรียบเทียบเป็นหลัก ท่านประธานครับ ทางรัฐบาลขอชี้แจงตามข้อสงสัยของท่านสมาชิก ถ้าหากว่ามีอะไรเพิ่มเติม ก็ยินดีที่จะชี้แจงเพิ่มเติม ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอบอาจารย์ธรรมบุญ ฯ ก่อนครับ

นายธรรมบุญ ลัดพลี : ขอบพระคุณครับท่านประธานที่เคารพ กระผม ธรรมบุญ ลัดพลี คำชี้แจงของท่านรัฐมนตรีเมื่อครู่นี้ในประเด็นอื่น กระผมก็เข้าใจดี และเป็นประโยชน์มาก ทำให้สะดวกแก่การที่คณะกรรมการพิจารณาที่จะดำเนินการต่อไปจะได้รับไปปฏิบัติ

LIRT

แต่อย่างไรก็ตามในประการสุดท้ายกระผมฟังแล้วยังไม่ชัดเจนพอ ไม่ทราบว่าท่านรัฐมนตรี
ชี้แจงมานั้นจะรู้ถึงเนื้อหาสาระสำคัญเกี่ยวกับกฎหมายโดยตรงในเรื่องนี้ หรือว่าท่านพูดตาม
นโยบาย เพราะว่าในมาตรา 60 ที่ท่านบอกว่าตามที่มีสมาชิกผู้มีเกียรติได้มีข้อข้องใจว่า
กฎหมายอันนี้มีลักษณะเหมือนกับว่าจะให้ความช่วยเหลือ แต่เวลาเดียวกันบังคับแล้วโดยเฉพาะ
อย่างยิ่งมีโทษทางอาญาอยู่ด้วย ซึ่งท่านบอกไม่เป็นไร เพราะว่าโทษนี้ถ้าตามมาตรา 60
ให้เปรียบเทียบได้ เพราะฉะนั้นเมื่อมาเปรียบเทียบแล้วก็คงไม่มีปัญหา ที่นี้ในเรื่องนี้ผมอยาก
ขอความกระจ่าง กราบเรียนถามผ่านท่านประธานที่เคารพด้วยว่า ที่ท่านตอบชี้แจงมา
หมายความว่า ท่านเข้าใจใช้ไหมครับว่า โทษอาญานี้เปรียบเทียบไม่ได้ เพราะฉะนั้น
ถ้าท่านคิดว่าเปรียบเทียบได้ในทุกกรณีอย่างที่ท่านเมื่อครู่นี้หลุดออกมาจะหมายถึงโทษอาญาด้วย
ซึ่งก็จะเป็นการขัดกับกฎหมายอื่น แต่ถ้าท่านคิดว่าเปรียบเทียบนั้นเปรียบเทียบได้เฉพาะคดี
แพ่ง คดีที่มีโทษปรับสถานเดียวก็แล้วไป แต่ถ้าเป็นกรณีนั้นก็แสดงว่าท่านยังไม่ได้ตอบข้อข้องใจ
ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ที่เอ่ยถึงว่าในเรื่องนี้มีโทษอาญาเป็นโทษจำคุก ซึ่งจะทำให้
เดือดร้อนนะครับ

อีกประการหนึ่ง ท่านเจียดปัญหาทางรัฐธรรมนูญอยู่เหมือนกัน คือท่านบอกใน
เรื่องนั้นไม่เป็นไร เพราะว่ากฎหมายที่ออกมานี้ไม่ได้กระทบคนทั่วไปหมดที่จะเดือดร้อนกัน
ไม่อย่างนั้นจะกระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพในทรัพย์สิน ในทางการประกอบอาชีพของเขา
ท่านบอกไม่เป็นไรเรามุ่งเฉพาะโรงงานใหญ่ ๆ ไม่กี่โรง ที่ทำไปเราต้องการควบคุม และ
โรงงานเหล่านี้มันเรายังมีบทแทรกขึ้น ประทานโทษครับที่เป็นภาษาอังกฤษ ก็หมายความว่า
ถ้าเผื่อเขาไม่ทำเราอาจจะเก็บค่าไฟฟ้าได้สูงอีก แต่อย่างไรก็ตามการที่ท่านบอกว่า เราต้องการ
เพ่งเล็งเฉพาะโรงงานบางโรงงานไม่กี่โรงงาน อันนี้กระผมเกรงว่าเจียดไป อาจจะขัดต่อ
รัฐธรรมนูญได้ เพราะรัฐธรรมนูญนั้นการที่จะออกกฎหมายใด ๆ ออกไปนั้น ถ้าเป็นกฎหมาย
ออกไปเฉพาะเรื่องเฉพาะบางคนนั้น และมีผลเป็นโทษกับเขาอย่าอย่าได้ อันนี้กระผมอยาก
ขอความกระจ่าง ให้ท่านอธิบายให้ถูกต้อง เพราะว่าถ้าเผื่อว่าท่านจะยืนยันอย่างนั้นว่าถึงแม้

LIRT

จะเป็นโทษอาญาก็จะให้เปรียบเทียบไปได้เพราะเราต้องการผลศักดิ์สิทธิ์เด็ดขาดทางอาญา
ก็อาจจะทำได้ แต่ต้องแปรพฤติในข้อนี้ ซึ่งยังไม่แน่ว่าแปรพฤติไปดังนี้ก็มีปัญหาเรื่องกฎหมาย
ขัดกันจะต้องไปตีความตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ อันนี้ขอความกรุณาท่านกรรมาธิการเรื่องนี้คิดให้
ลึกอีกนิดเถอะครับ แล้วขอให้กระจำขึ้นอีกหน่อย ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญพลเอก เขียว

ครับ

พลเอก เขียว ชนโมทรี : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผมขอเพิ่มเติม
นิดเดียวครับ คืออยากจะขอทราบความเห็นทางรัฐบาลผ่านท่านประธานไปยังรัฐบาล
ขอทราบความเห็นเพิ่มเติมนิดหนึ่งคือ

ประเด็นแรก คือว่าประธานกองทุนนี้ที่ว่าเป็นรัฐมนตรีท่านใดท่านหนึ่งที่นายกา
ท่านเป็นผู้แต่งตั้งนี้ แต่ว่าเวลาท่านแต่งตั้งไม่ได้ระบุไว้ว่าท่านจะแต่งตั้งใคร ถ้าเป็นใน 4
ท่านนี้ แต่ว่าที่นี้พอแต่งตั้งไปแล้ว ที่ท่านแต่งตั้งนั้นควรจะระบุว่าใครรับผิดชอบที่จะรักษาการ
เกี่ยวกับกองทุนนี้ เพราะว่าเวลาท่านแต่งตั้งเขาคงจะไม่ได้ระบุไว้ในนี้

ประเด็นที่ 2 คือว่าเรื่องเกี่ยวกับนิยามนี้ ถ้าหากว่าบางคำที่มีบัญญัติไว้ใน
พจนานุกรมของราชบัณฑิตยสถานแล้ว เราควรจะยึดถืออันนั้นหรือไม่ อยากจะ
ขอความเห็นของท่านรัฐมนตรี ยกตัวอย่างอย่างเช่นว่า คำว่า อนุรักษ นี้ ถ้าใน
ราชบัณฑิตยสถานเขาบอกว่าขอให้รักษาสภาพที่คงเดิมไว้ เพราะฉะนั้นถ้าหากเรา จะใช้คำว่า
อนุรักษ แต่ว่าเราเขียนให้อาจจะว่ามีทั้งการผลัดการใช้การอะไรนี้ ในทัศนะของผม
ถ้าหากคนที่อ่านแล้วเขาไปเปิดพจนานุกรมแล้วความเห็นก็จะขัดแย้งกัน เอ๊ะนี่เรามาตั้ง
เทพนิชัน (Definition) เอาเอง จะเกิดการขัดแย้งว่าเราอาจจะเก่งกว่า
ราชบัณฑิตยสถาน เพราะว่านั่นผมเกรงประชาชนจะมีความเข้าใจผิดในข้อนี้
อยากจะขอความเห็นทางท่านรัฐมนตรีท่านมีความเห็นอย่างไรบ้าง ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณพิชัยฯ ครับ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายพิชัย วาสนาส่ง : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิชัย วาสนาส่ง คือกระผมไม่ได้ตั้งใจอะไรนะครับ เป็นแต่เพียงว่าโดยหลักการแล้วเรื่องของ ภาษากฎหมาย กระผมเองไม่ใช่ นักกฎหมาย แต่ว่าไม่ว่าจะเป็นโดยหลักทางอักษรศาสตร์ หรืออะไรก็ตาม อะไรก็ตามที่มีความหมายนี้จะต้องมีอันเดียวและเป็นความหมายเดียว พยายามคลุมให้ได้มากที่สุด อย่างเช่นคำในพจนานุกรมนี้ถ้าเราเปิดดู เมื่ออธิบายคำนี้ จะมีความหมายได้ก็ต้องเขียนลงไปให้ครบ แล้วถึงจะเข้าใจว่าความหมายนี้ตรงกัน แต่ที่ถ้าตามคำอธิบายบอกว่าความหมายอันนี้สำหรับกฎหมายฉบับนี้หมายความว่าอย่างนี้ ถ้าเป็นกฎหมายอีกฉบับให้หมายความว่าอย่างนั้น ถ้าอย่างนั้นละก็กระผมเห็นว่าจะเป็นเรื่องที่ แปลกเกิดขึ้น ตรงที่ว่าประชาชนจะเข้าใจได้อย่างไรว่าคำนี้แปลว่าอะไรกันแน่ เพราะ ประชาชนจำเป็นจะต้องรู้กฎหมาย แต่ถ้าหากว่ากฎหมายไม่มีข้อยุติ การที่ความตามตัวหนังสือ ในกฎหมายจะเกิดขัดแย้งกัน กระผมไม่ว่าอะไรถ้าหากว่าในที่สุดคณะกรรมการจะไปแปรฯ ให้ตรงกันเสียทุกฉบับจะได้เข้าใจเหมือน ๆ กัน กรณีพรรคนั้นคงจะเป็นไปได้นะครับ แต่ถ้าหากว่าการทำให้ความหมายไม่ตรงกันในคำนี้มีคานียามอันนี้แปลว่าอย่างนี้ แต่ว่าอันนั้น แปลว่าอย่างนั้นละก็ กระผมเห็นเรื่องนี้เป็นเรื่องน่าห่วงใยเหมือนกันว่าในที่สุดประชาชน จะสับสนพอสมควร เลยฝากไว้แค่นี้ คือไม่ต้องการคำตอบหรอกครับ จะให้กรรมการไป คิดเอาเองก็แล้วกัน ใครจะเป็นกรรมการเดี๋ยวก็ว่ากันแล้วคงจะต้องไปคิดกันให้รอบคอบ ว่า เพื่อให้เป็นกฎหมายที่ถูกต้องนี้จะใช้วิธีไหนดีที่สุดเพื่อให้ประชาชนเข้าใจตรงกันได้ไม่ว่าจะ อยู่ที่ไหนก็ตาม กระผมขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณจิรายุทธิ์ ครับ
เชิญ

นายจิรายุทธิ์ วสุรัตน์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผมยังคิด ใจอยู่นิดเดียวครับท่านประธาน ตามที่ผมได้ขออภิปรายไปในเรื่องของความคิดทางอาญานั้น ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้ช่วยกรุณาเสริมแล้วนะครับ คราวนี้ในอีกประเด็นหนึ่งที่ผมได้เรียน

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ถามทางรัฐบาลไปในมาตรา 13 คือว่า ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะทำหน้าที่อนุรักษ
ผลงานนั้นต้องมีผลงานอย่างโน้นอย่างนี้ ผมใคร่ขอเรียนถามว่าเราพร้อมแล้วหรือเราหาได้
แล้วหรือ แล้วถ้าเพื่อความผิตถึงกับต้องจำคุกขึ้นมา เรามองดูหลายอย่างใกล้ตัวเรา
ใกล้ตัวเราก็เห็น ยกตัวอย่างเช่นเรากำหนดให้มีเภสัชกรประจำร้านขายยา แล้วเดี๋ยวนี้มี
แต่ป้ายแขวนเป็นเวลาเป็นสิบ ๆ ปีไปแล้ว แล้วจะหาวิศวกรหรือนักวิทยาศาสตร์ซึ่งมีผลงาน
ทางด้านอนุรักษนี้ เราจะหาที่ไหนได้ เราหาได้หรือเปล่า เราไม่ต้องมองไกลแค่ไหน
เรามองที่นั่งกันอยู่ที่นี่ นั่งหนาวกันอยู่ที่นี่ ก็อนุรักษผลงานเหมือนกัน ที่หนาวกันอยู่นี้ก็
เพราะว่าใช้แอร์กันจนไม่มีการอนุรักษกันเลย ไม่มีการควบคุมกันเลย เพราะฉะนั้นผม
เป็นห่วงข้อนี้ แล้วถ้าเผื่อหาไม่ได้ก็มีโทษอาญาตามมาด้วยนะครับ กราบขอพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญท่านรัฐมนตรี
ชี้แจงอีกทีครับ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :

ขอขอบคุณท่านสมาชิกนะครับ ในประเด็นแรกเรื่องเกี่ยวกับความผิดอาญานั้น ผมขอ
กราบเรียนว่า ผมไม่ใช่นักกฎหมาย เพราะฉะนั้นต้องน้อมรับความเห็นของท่านนักกฎหมาย
ทั้งหมด แต่ว่าที่ชี้แจงนั้นชี้แจงตามสาระของพระราชบัญญัติที่ได้เสนอมานี้มี 2 ประเด็น
อยากจะขอความกรุณาถามว่า 60 ในวรรคสอง ประเด็นแรกอยู่ในวรรคสองที่ว่า ถ้าบุคคล
นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบค
ความวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวัน ก็เป็นอันว่าถ้าคู่ลดยอมให้เปรียบเทียบก็ต้องเปรียบเทียบ
ทันทีเมื่อเปรียบเทียบแล้วในวรรคหนึ่งตอนท้ายได้กำหนดไว้ว่า เมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่า
ค่าปรับตามจำนวนที่ได้เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีกำหนดแล้ว
ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อันนี้คือเหตุผลที่ได้ชี้แจง
ไปว่าจะสิ้นสุด ส่วนว่าเขียนไปอย่างนี้แล้วจะมีประเด็นปัญหาทางกฎหมายหรือไม่ อันนี้ผม
คิดว่าคงต้องขอความกรุณาท่านนักกฎหมายผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้ให้ความเห็นอีกทีหนึ่ง ซึ่ง

LIRT

ถ้าหากว่ายังมีข้อข้องใจ ผมเชื่อว่าในชั้นพิจารณาของท่านกรรมาธิการก็น่าที่จะพิจารณาเรื่องนี้ให้ถ่องแท้ได้ จะมีนักกฎหมายที่มีคุณวุฒิได้ช่วยเหลือให้การพิจารณาเป็นไปโดยถูกต้อง

ส่วนในเรื่องที่ว่าการที่เราจะไปกำหนดกฎหมายบังคับเฉพาะคนนั้นน่าจะไปเป็นปัญหากับการด้านรัฐธรรมนูญ นี่ก็เช่นเดียวกัน คงจะต้องเป็นเรื่องของนักกฎหมาย แต่อยากจะกราบเรียนว่าถ้าท่านดูมาตรา 8 ให้ดี จะเห็นว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องง่าย การที่จะไปกำหนดว่าโรงงานใดเป็น โรงงานควบคุมจะต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งหมายความว่า จะต้องพูลเกล้า ฯ เป็นเรื่องใหญ่ ขึ้นคำจากพระราชบัญญัติก็เพียงขั้นเดียวเท่านั้น เพราะฉะนั้นผมถึงได้กราบเรียนว่ากรณีต่าง ๆ เหล่านี้เป็นกรณีของโรงงานหรืออาคารขนาดใหญ่จริง ๆ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการใช้พลังงานเป็นส่วนรวม และในการที่เราจะไปมีการควบคุมนั้นจะต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งน่าจะจะเป็นไปตามหลักสากลที่ว่า การจะจำกัดสิทธิของประชาชนนั้นต้องเป็นไปตามครรลองของกฎหมายคือเป็นดีวโปรเซส (Due process) ในเมื่อเราได้กำหนดให้ออกเป็นกฤษฎีกานั้น ความจำเป็นในทางด้านดีวโปรเซสนั้นน่าจะได้รับการดูแลแล้ว แต่ก็อย่างที่ผมกราบเรียนแล้วอันนี้ย่อมต้องอาศัยท่านนักกฎหมายเป็นหลัก ถ้าหากมีความข้องใจก็สามารถไปพิจารณาในระดับของกรรมาธิการได้

ต่อไปในเรื่องของประธานกองทุนนั้นผมอยากจะกราบเรียนว่า เป็นความตั้งใจของผู้ร่างนะครับ เดิมทีนั้นอยากจะให้ท่านนายกฯ รักษาการเป็นประธานเสียเอง แต่ก็มีการขัดข้องกันว่าแล้วท่านนายกฯ จะเอาเวลาที่ไหน แต่ก็มีความเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับนโยบายโดยตรง เพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องมีผู้ดูแลในระดับสูง จึงได้กำหนดว่าประธานนั้นต้องเป็นรัฐมนตรี เป็นใครอื่นไม่ได้ นะครับต้องเป็นรัฐมนตรี ถามว่าจะจะเป็นรัฐมนตรีใครคนไหน คำตอบคือว่าเป็นรัฐมนตรีที่ท่านนายกฯ ไว้วางใจมากที่สุดในเรื่องนี้ คือเป็นตัวแทนนายกฯ มาดูแลเสียเอง ส่วนคิดว่าเรื่องนี้มีปัญหาที่เช่นเดียวกันครับ สามารถไปพิจารณารายละเอียดในกรรมาธิการได้

LIRT

ส่วนในเรื่องของการใช้ถ้อยคำ คำว่า อนุรักษ์ ผมเห็นด้วยว่าเราควรต้องยึดพจนานุกรมเป็นหลัก โดยเฉพาะของราชบัณฑิตยสถานเราคงจะไม่ไปคิดว่าเราเก่งกว่าราชบัณฑิตยสถานนะครับ เป็นจริงอย่างที่ท่านว่า คือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ในหน้า 876 ได้กำหนดไว้ว่า อนุรักษ์ เป็นคำกริยา แปลว่ารักษาให้คงเดิม ที่นี้ถ้าดูตามนี้เรามานอกอนุรักษ์พลังงานก็คือรักษาพลังงานให้คงเดิม คงจะยุ่งแน่นอนครับ กระผมอยากจะกราบเรียนว่าในการใช้ภาษานั้นใช้ได้ 2 ทาง คือในความหมายทั่วไปกับในความหมายเฉพาะเรื่องของแต่ละเรื่อง เราจะเห็นว่าในพจนานุกรมศัพท์วิทยาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2532 อันนี้เป็นการนิยามเฉพาะเรื่องนะครับ ทางวิทยาศาสตร์นั้นได้นิยามให้คำว่า การอนุรักษ์ ตรงกับคำภาษาต่างประเทศว่าคอนเซอเวชัน (Conservation) คอนเซอเวชันนี้ ถ้าหากว่าจะดูในต่างประเทศเขาใช้กันอย่างไร ก็อยากจะขออ้างอิงถึงแมคโครฮิล เอ็นไซโคลพีเดีย เอนเนอจี คริสต์ศักราช 1976 ซึ่งได้นิยามคำว่า คอนเซอเวชัน ในความหมายกว้างรวมถึงเอฟฟิเซียนซี ออฟ ยูส (Efficiency of use) คือประสิทธิภาพในการใช้ อยากจะกราบเรียนว่าอันนี้ละครับคือหัวใจของการอนุรักษ์พลังงานทั้งหมด คือเราเน้นการที่จะมีประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้ ในความหมายที่ว่าเพื่อที่จะผลิตผลผลิตที่ต้องการจำนวนหนึ่ง จะต้องใช้วิธีการผลิตซึ่งจะใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด หรือในทางตรงกันข้ามถ้ามีทรัพยากรจำนวนหนึ่งจะต้องพยายามผลิตให้ได้ผลผลิตที่ต้องการให้มากที่สุด คือความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพ เมื่อเป็นอย่างนั้น ผมก็อยากจะกราบเรียนว่าในกฎหมายฉบับนี้การอนุรักษ์นั้น เป็นการใช้ตามความหมายของภาษาเป็นการเฉพาะตามพจนานุกรมฉบับวิทยาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2532 เพราะฉะนั้นน่าจะเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามการใช้ในเรื่องเฉพาะ

อีกประการหนึ่งคือในกฎหมายที่เพิ่งผ่านไปเมื่อสัปดาห์ที่แล้ววาระ 3 นั้น ใช้คำว่า อนุรักษ์ ในความหมายเดียวกันนี้คือเน้นหนักในเรื่องประสิทธิภาพของการใช้ ไม่ใช่เน้นหนักในเรื่องไม่ใช้ หรือใช้แต่น้อย หรืออนุรักษ์ให้คงเดิม อันนี้ผมคิดว่าน่าจะเป็นที่ยอมรับได้ เพราะว่าจะตรงกันกับกฎหมายที่เพิ่งผ่านวาระ 3 ไปเมื่อสัปดาห์ด้วย

LIRT

ส่วนในเรื่องของคำนิยามอันนี้ก็ขอน้อมรับไปคุยกันในรายละเอียดในกรรมาธิการอีกทีหนึ่ง

ในเรื่องความคิดอาณานิคม ผมได้ทราบเรียนชี้แจงแล้วเมื่อครั้งที่ผ่านมาตรา 60 วรรคหนึ่ง วรรคสอง นั้นน่าจะชัดเจน

ส่วนในเรื่องที่เป็นห่วงว่าจะหาเจ้าหน้าที่เทคนิคมาควบคุมโรงงานหรืออาคารตามมาตรา 13 ไม่ได้ นั้น ผมอยากจะทราบว่า จริง ๆ แล้วตามที่กำหนดไว้นั้นเป็นวิศวกรหรือผู้มีประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพราะฉะนั้นไม่น่าจะมีปัญหา เพราะว่า ป.กศ. สูงนี้มีจำนวนมาก การที่จะหาสักคนหนึ่งไปดูแลโรงงานใหญ่ ๆ น่าจะอยู่ในวิสัยที่จะทำได้ ก็ขอทราบเรียนชี้แจงเพิ่มเติม ผมได้รับไปมาครับ บอกว่าผลิตได้ปีละประมาณ 2,000 คน แล้วอบรมปีละ 2,000 คน เพราะฉะนั้นสามารถที่จะจัดหาได้ปีละ 5,000 คน เพราะฉะนั้นเชื่อว่าคงไม่ขาดแคลนแน่ ขอบพระคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผมคิดว่าเราคงพอลงมติได้แล้วนะครับ ผมจะถามมติจากที่ประชุมว่า จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่สมควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับ
รับหลักการ ท่านรัฐมนตรี คณะกรรมาธิการครับ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : รัฐบาล
ขอเสนอกรรมาธิการวิสามัญ 19 ท่าน แปรญัตติตามข้อบังคับ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : รัฐบาลขอเสนอให้ตั้ง คณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นพิจารณามีจำนวน 19 คน แบ่งผู้คิดตามข้อบังคับ ไม่มีผู้ใดเห็น เป็นอย่างอื่นก็ดำเนินการตามนั้นนะครับ กรรมาธิการวิสามัญนี้รัฐบาลตั้งได้ไม่เกินกี่แห่ง รัฐบาลจะเสนอ 9 คน ขอเชิญครับ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :
ท่านประธานที่เคารพ รัฐบาลขอเสนอกรรมาธิการวิสามัญ 9 ท่าน ดังมีรายนามต่อไปนี้
1. นายจรวัย บุญบุล 2. นายประเทศ สุตะบุตร 3. นายประเสริฐ นาสกุล
4. นายโยสวัธต์ สัมระนันท์ 5. นายปรีดา วิบูลย์สวัสดิ์ 6. นายไมตรี ต้นเข็มทวีชัย
7. นายสมบุญ มณีนาวา 8. นายสิปปนนท์ เกตุทัต 9. พลเอก อภิบาล
แผ้วพาลชน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : สภานิติบัญญัติฯ ตั้งได้
10 คน ขอเชิญคุณพิชัย

นายพิชัย วาศนาสง : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่เคารพ ทางสภานิติบัญญัติฯ ขอตั้ง 1. นายจรัส สุวรรณเวลา 2. นางทักษิณา สนวนานนท์
3. นายธรรมบุญ สัตพลี 4. พลเอก เขียว ชนไมตรี 5. นายประพัทธ์ เปรมมณี 6.
นายเผ่าพัชร ชวนะลิขิกร 7. พลโท ภิญญู ศิริยะพันธุ์ 8. นายวิชัย ไสสุวรรณจินดา
9. นางวิภา เชิดบุญชาติ 10 พลเรือเอก อำนาจ จันทนมีภูระ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ก็เป็นคณะกรรมการ
19 คน ท่านเลขาธิการอ่านชื่อกรรมาธิการอีกครั้ง

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมาธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ.

1. นายจรวัย บุญบุล 2. นายจรัส สุวรรณเวลา 3. นางทักษิณา สนวนานนท์
4. นายธรรมบุญ สัตพลี 5. พลเอก เขียว ชนไมตรี 6. นายประเทศ สุตะบุตร

LIRT

7. นายประพันธ์ เปรมมณี 8. นายประเสริฐ นาสกุล 9. นายปรีดา วิบูลย์สวัสดิ์
10. นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ 11. นายเฟื้อพัชร ชวนะลิขิกร 12. พลโท ภิภู ภู
ศิริยะพันธุ์ 13. นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์ 14. นายวิชัย โกสุวรรณจินดา 15. นางวีณา
เชิดบุญชาติ 16. นายสมบุญ มณีนาวา 17. นายสิปปนนท์ เกตุทัต 18. พลเอก อธิยา
แผ้วพาสชน 19. พลเรือเอก อำนาจ จันทนมัฏฐะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เมื่อครั้งตอนที่คุณพิชัยฯ
เสนอกรรมาธิการฝ่ายรัฐสภา 10 คนนั้น ผมไม่ได้ถามมีใครรับรอง รับรองตรงนี้เลย

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : รับรองนะครับ ไม่มี
ผู้ใดเสนอท่านอื่น ก็เป็นไปตามนั้น เชิญคุณวิชัยฯ

นายวิชัย โกสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานครับ ก่อนจะ
พิจารณาจะต่อไป ผมอยากจะขอให้ท่านประธานใช้อำนาจเรียกสมาชิกซึ่งอยู่ข้างนอก
มาเข้าห้องประชุม เพราะว่าเราต้องการองค์ประชุมอย่างน้อย 144 ท่านเพื่อกฎหมายจะได้
พิจารณาถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : 144 คน
เราเริ่มประชุมด้วย 185 คน ตอนนี้ก็เยอะพอสมควร ท่านที่ไม่คิดจะมาก็เข้ามาข้างในได้
นะครับ คงไม่ต้องถึงนับนะครับ เพราะจำนวนมีมากพอสมควรหรือจะอย่างไรคุณวิชัยฯ ผมนั่ง
อยู่ถ้าน้อยลงไปผมจะตั้งข้อเสนอเหมือนกัน ตอนนี้พอมีเยอะ แต่คุณวิชัยฯ ไม่ได้เสนอ
ให้นับใช้ไหม ใครอยู่ข้างนอกที่ไม่ได้ทำอะไรก็ขอเชิญเข้ามาด้วย ผมคิดว่าท่านนั่งฟังอยู่
เหมือนกัน ถ้าจะโหวตจริง ๆ ท่านอาจจะกลับเข้ามา แต่ท่านจะเข้ามาก็เชิญเลยนะครับ

ต่อไป 5.2 ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้พันธุวิทยินรพ 1 แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

LIRT

(สำเนา)

ที่นร 0203/22375

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

30 ธันวาคม 2534

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้
 ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน
 จดทะเบียนห้างหุ้นส่วน จำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ (ฉบับที่ ..)
 พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม 3 ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ รวม 3 ฉบับ

ด้วยคณะมนตรี ได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอ

1. ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
 พณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ.

2. ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วน
 จำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ

3. ร่างพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

รวม 3 ฉบับ คอสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา พิจารณา

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น ทั้ง 3 ฉบับ พร้อมด้วยบันทึก
หลักการและเหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา
พิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

อานันท์ ปันยารชุน

(นายอานันท์ ปันยารชุน)

นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 1
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เหตุผล

เนื่องจากบทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งได้ใช้
บังคับโดยพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 1
และบรรพ 2 ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2468 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานและบทบัญญัติ
หลายประการล้าสมัย ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันสมควรปรับปรุงแก้ไขให้
เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 1
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และบทบัญญัติลักษณะ 23 สมาคม ของบรรพ 3 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

.....
.....
มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 1 และบรรพ 3 ดังต่อไปนี้

LIRT

(1) ให้ยกเลิกบทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งได้ใช้บังคับ โดยพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1 และบรรพ 2 ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2468

(2) ให้ยกเลิกลักษณะ 23 สมัคม ของบรรพ 3 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งได้ใช้บังคับโดยพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2471

(3) ให้ใช้บทบัญญัติท้ายพระราชบัญญัตินี้เป็นบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่

มาตรา 4 เอกสารที่มีการใช้ตราประทับแทนการลงลายมือชื่อตามมาตรา 9 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้กระทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลสมบูรณ์เสมือนกับลงลายมือชื่อต่อไป

มาตรา 5 บทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงความสมบูรณ์ของการให้กู้ยืมเงินที่ผู้เสมือนไร้ความสามารถได้กระทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 6 ผู้จัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่ที่ศาล ได้ตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากยังมิได้จัดทำบัญชีทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่หรือจัดทำยังไม่แล้วเสร็จ ให้จัดทำให้แล้วเสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นำมาตรา 52 และมาตรา 53 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ

มาตรา 7 ให้องค์กรหรือหน่วยงานที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นทบวงการเมืองตามความหมายของมาตรา 72 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งถูกยกเลิกโดยมาตรา 3(1) แห่งพระราชบัญญัตินี้ คงมีฐานะเป็นนิติบุคคลต่อไป

มาตรา 8 ให้บรรดาสมาคมที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสมาคมตามกฎหมายที่บัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้

สมาคมใดที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิได้ใช้ชื่อซึ่งมีคำว่า "สมาคม" ประกอบกับชื่อของสมาคม ให้ยื่นคำขอแก้ไขข้อบังคับของสมาคมให้ถูกต้องตามมาตรา 80 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

สมาคมใดไม่ปฏิบัติตามวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกวันละห้าร้อยบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

มาตรา 9 สมาคมตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง สมาคมใด มีวิธีจัดการ โดยไม่มีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการของสมาคมตามมาตรา 79(6) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ถ้าสมาคมนั้นไม่ดำเนินการยื่นคำขอแก้ไขข้อบังคับของสมาคมและจัดให้มีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการของสมาคมภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้นายทะเบียนถอนชื่อสมาคมนั้นออกจากทะเบียน

มาตรา 10 สมาคมตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง สมาคมใด มีสมาชิกไม่ถึงสิบคน หากสมาคมนั้นไม่ได้จัดให้มีจำนวนสมาชิกตามมาตรา 81 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้นายทะเบียนถอนชื่อสมาคมนั้นออกจากทะเบียนตามมาตรา 102 (5) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้

LIRT

มาตรา 11 ให้บรรดามูลนิธิที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นมูลนิธิตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าตราสารก่อตั้งมูลนิธิดังกล่าวเป็น ข้อบังคับของมูลนิธิตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มูลนิธิใดที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก่อนวันที่พระราช- บัญญัตินี้ใช้บังคับ มิได้ใช้ชื่อซึ่งมีคำว่า "มูลนิธิ" ประกอบกับชื่อของมูลนิธิ ให้ยื่นคำขอแก้ไข ข้อบังคับของมูลนิธิให้ถูกต้องตามมาตรา 112 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มูลนิธิใดไม่ปฏิบัติตามวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกวันละห้าร้อยบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

มาตรา 12 บรรดามูลนิธิที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและมิได้เป็น นิติบุคคล ถ้าประสงค์จะจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนตามมาตรา 113 แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ภายใน หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 13 มูลนิธิตามมาตรา 11 วรรคหนึ่ง มูลนิธิใด มีข้อบังคับที่กำหนด ให้มีผู้จัดการของมูลนิธิไม่ถึงสามคนในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ามูลนิธินั้นไม่คำ ดำเนินการยื่นคำขอแก้ไขข้อบังคับของมูลนิธิเพื่อให้มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยบุคคลไม่ น้อยกว่าสามคนเป็นผู้ดำเนินการของมูลนิธิภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราช- บัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา 127 แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เพื่อสั่งการให้แก้ไขข้อบังคับของมูลนิธิ ให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป ถ้าปรากฏว่ามูลนิธิใดไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ก็ให้ นายทะเบียนร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้เลิกมูลนิธิตามมาตรา 130 แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้

LIRT

มาตรา 14 บรรดาระยะเวลาที่บัญญัติไว้ในบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และที่บัญญัติไว้ในลักษณะ 23 สมาคม ของบรรพ 3 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากระยะเวลาดังกล่าวยังไม่สิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และระยะเวลาที่กำหนดขึ้นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ แตกต่างกับระยะเวลาที่กำหนดไว้เดิม ให้นำระยะเวลาที่ยาวกว่ามาใช้บังคับ

มาตรา 15 ให้แก่เลขมาตราตามที่อยู่ในมาตราต่าง ๆ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นเลขมาตราตามบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ได้ตรวจชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ดังต่อไปนี้

1. "มาตรา 9 วรรคสองและวรรคสาม" ในมาตรา 1666 ให้แก่เป็น "มาตรา 9 วรรคสอง"
- (2) "มาตรา 29" ในมาตรา 1519 ให้แก่เป็น "มาตรา 28"
- (3) "มาตรา 34" ในมาตรา 1610 และมาตรา 1611 ให้แก่เป็น "มาตรา 32"
- (4) "มาตรา 60 มาตรา 61 มาตรา 63" ในมาตรา 1577 ให้แก่เป็น "มาตรา 56 มาตรา 57 มาตรา 60"
- (5) "มาตรา 65" ในมาตรา 1602 ให้แก่เป็น "มาตรา 62"
- (6) "มาตรา 66" ในมาตรา 1602 ให้แก่เป็น "มาตรา 63"
- (7) "มาตรา 81" ในมาตรา 1676 ให้แก่เป็น "มาตรา 109"
- (8) "มาตรา 85" ในมาตรา 1677 ให้แก่เป็น "มาตรา 113"
- (9) "มาตรา 130 วรรคสอง" ในมาตรา 360 ให้แก่เป็น "มาตรา 169 วรรคสอง"

LIRT

(10) "มาตรา 189" ในมาตรา 248 และมาตรา 1754 ให้แก้ไขเป็น "มาตรา 193/27"

มาตรา 16 บทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นที่อ้างถึงบทบัญญัติในบรรพ 1 หรือ ลักษณะ 23 ในบรรพ 3 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงบทบัญญัติที่มีนัยเช่นเดียวกันในบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวงชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 17 บรรดากฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 97 และ มาตรา 1297 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวงชำระใหม่ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 18 ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

มรรพ 1

หลักทั่วไป

ลักษณะ 1

บทเปิดเสร็จทั่วไป

มาตรา 4 กฎหมายนั้น ต้องใช้ในบรรดากรณีซึ่งต้องด้วยบทบัญญัติใด ๆ แห่งกฎหมายตามตัวอักษร หรือตามความมุ่งหมายของบทบัญญัตินั้น ๆ

เมื่อไม่มีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับคดีได้ ให้วินิจฉัยคดีนั้นตามคลองจารัตประเพณีแห่งท้องถิ่น ถ้าไม่มีจารัตประเพณีเช่นนั้น ให้วินิจฉัยคดีอาศัยเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง และถ้าบทกฎหมายเช่นนั้นไม่มีด้วย ให้วินิจฉัยตามหลักกฎหมายทั่วไป

มาตรา 5 ในการใช้สิทธิแห่งตนก็ดี ในการชำระหนี้ก็ดี บุคคลทุกคนต้องกระทำโดยสุจริต

มาตรา 6 ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลทุกคนกระทำการโดยสุจริต

มาตรา 7 ถ้าจะต้องเสียดอกเบี้ยแก่กันและกันได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดยนิติกรรมหรือโดยบทกฎหมายอันชัดแจ้ง ให้ใช้อัตราร้อยละสี่ครึ่งต่อไป

มาตรา 8 คำว่า "เหตุสุดวิสัย" หมายความว่า เหตุใด ๆ อันจะเกิดขึ้นก็ดี จะให้ผลพิบัติก็ดี เป็นเหตุที่ไม่อาจป้องกันได้แม้ทั้งบุคคลผู้ต้องประสบหรือใกล้จะต้องประสบเหตุนั้น จะได้จัดการระมัดระวังตามสมควร อันพึงคาดหมายได้จากบุคคลในฐานะและภาวะเช่นนั้น

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 9 เมื่อมีกิจการอันใดซึ่งกฎหมายบังคับให้ทำเป็นหนังสือ บุคคลผู้จะต้องทำหนังสือ ไม่จำเป็นต้องเขียนเอง แต่หนังสือนั้นต้องลงลายมือชื่อของบุคคลนั้น

ลายพิมพ์นิ้วมือ แงงใด คราประทับ หรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นนั้น ทำลงในเอกสาร หากมีพยานลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วยสองคนแล้ว ให้ถือเสมือนกับลงลายมือชื่อ

ความในวรรคสองไม่ใช้บังคับแก่การลงลายพิมพ์นิ้วมือ แงงใด คราประทับ หรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นนั้น ซึ่งทำลงในเอกสารที่ทำต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 10 เมื่อความข้อใดข้อหนึ่งในเอกสารอาจตีความได้สองนัย นัยไหนจะทำให้เป็นผลบังคับได้ ให้ถือเอาตามนัยนั้นดีกว่าที่จะถือเอานัยที่ไร้ผล

มาตรา 11 ในกรณีที่มีข้อสงสัย ให้ตีความไปในทางที่เป็นคุณแก่คู่กรณี ฝ่ายซึ่งจะเป็นผู้ต้องเสียในมูลทึ่นั้น

มาตรา 12 ในกรณีที่จำนวนเงินหรือปริมาณในเอกสารแสดงไว้ทั้งตัวอักษรและตัวเลข ถ้าตัวอักษรกับตัวเลขไม่ตรงกัน และมีอาจยังทราบเจตนาอันแท้จริงได้ ให้ถือเอาจำนวนเงินหรือปริมาณที่เป็นตัวอักษรเป็นประมาณ

มาตรา 13 ถ้าจำนวนเงินหรือปริมาณในเอกสารแสดงไว้เป็นตัวอักษรหลายแห่ง หรือเป็นตัวเลขหลายแห่ง แต่ที่แสดงไว้หลายแห่งนั้นไม่ตรงกัน และมีอาจยังทราบเจตนาอันแท้จริงได้ ให้ถือเอาจำนวนเงินหรือปริมาณน้อยที่สุดเป็นประมาณ

มาตรา 14 ในกรณีที่เอกสารทำขึ้นไว้หลายภาษา ไม่ว่าจะเป็นฉบับเดียวกัน หรือหลายฉบับก็ตามโดยมีภาษาไทยด้วย ถ้าข้อความในหลายภาษานั้นแตกต่างกัน และมีอาจยังทราบเจตนาของคู่กรณีได้ว่าจะใช้ภาษาใดบังคับ ให้ถือตามภาษาไทย

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ลักษณะ 2บุคคลหมวด 1บุคคลธรรมดาส่วนที่ 1สภาพบุคคล

มาตรา 15 สภาพบุคคลย่อมเริ่มแต่เมื่อคลอดแล้ว甫รอดเป็นทารกและสิ้นสุดลงเมื่อตาย

ทารกในครรภ์มารดาก็สามารถมีสิทธิต่าง ๆ ได้หากว่าภายหลังคลอด甫รอดเป็นทารก

มาตรา 16 การนับอายุของบุคคล ให้เริ่มนับแต่วันเกิด ในกรณีที่ไม่รู้วันเกิดในเดือนใดแต่ไม่รู้วันเกิด ให้นับวันที่หนึ่งแห่งเดือนนั้นเป็นวันเกิด แต่ถ้าพันวิสัยที่จะหยั่งรู้เดือนและวันเกิดของบุคคลใด ให้นับอายุบุคคลนั้นตั้งแต่วันต้นปีปฏิทิน ซึ่งเป็นปีที่บุคคลนั้นเกิด

มาตรา 17 ในกรณีบุคคลหลายคนตายในเหตุอันควรร่วมกัน ถ้าเป็นการพันวิสัยที่จะกำหนดได้ว่าคนไหนตายก่อนหลัง ให้ถือว่าตายพร้อมกัน

มาตรา 18 สิทธิของบุคคลในการที่จะใช้นามอันชอบที่จะใช้ได้นั้น ถ้ามีบุคคลอื่นใดแย้งก็ดี หรือบุคคลผู้เป็นเจ้าของนามนั้นต้องเสื่อมเสียประโยชน์เพราะการที่มีผู้อื่นมาใช้นามเดียวกันโดยมิได้รับอำนาจให้ใช้ได้ก็ดี บุคคลผู้เป็นเจ้าของนามจะเรียกให้บุคคลนั้นระงับความเสียหายก็ได้ ถ้าและเป็นที่ยังวิคกว่าจะต้องเสียหายอยู่สืบไป จะร้องขอต่อศาลให้สั่งห้ามก็ได้

LIRT

ส่วนที่ 2

ความสามารถ

มาตรา 19 เมื่อมีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์ บุคคลย่อมพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติภาวะ

มาตรา 20 ผู้เยาว์ย่อมบรรลุนิติภาวะเมื่อทำการสมรส หากการสมรสนั้นได้ทำตามบทบัญญัติมาตรา 1448

มาตรา 21 ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมใด ๆ ต้องได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน การใด ๆ ที่ผู้เยาว์ได้ทำลงปราศจากความยินยอมเช่นนั้นเป็นโมฆะ เว้นแต่จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 22 ผู้เยาว์อาจทำการใด ๆ ได้ทั้งสิ้น หากเป็นเพียงเพื่อจะได้ไปซึ่งสิทธิอันใดอันหนึ่ง หรือเป็นการเพื่อให้หลุดพ้นจากหน้าที่อันใดอันหนึ่ง

มาตรา 23 ผู้เยาว์อาจทำการใด ๆ ได้ทั้งสิ้น ซึ่งเป็นการต้องทำเองเฉพาะตัว

มาตรา 24 ผู้เยาว์อาจทำการใด ๆ ได้ทั้งสิ้น ซึ่งเป็นการสมแก่นานา रूपแห่งตน และเป็นการอันจำเป็นในการดำรงชีพตามสมควร

มาตรา 25 ผู้เยาว์อาจทำพินัยกรรมได้เมื่อมีอายุสิบห้าปีบริบูรณ์

มาตรา 26 ถ้าผู้แทนโดยชอบธรรมอนุญาตให้ผู้เยาว์จำหน่ายทรัพย์สิน เพื่อการอันใดอันหนึ่งอันได้ระบุไว้ ผู้เยาว์จะจำหน่ายทรัพย์สินนั้นเป็นประการใดภายในขอบของการที่ระบุไว้นั้นก็ทำได้ตามใจสมัคร อนึ่ง ถ้าได้รับอนุญาตให้จำหน่ายทรัพย์สิน โดยมีได้ระบุไว้เพื่อการอันใด ผู้เยาว์ก็จำหน่ายได้ตามใจสมัคร

มาตรา 27 ผู้แทนโดยชอบธรรมอาจให้ความยินยอมแก่ผู้เยาว์ในการประกอบ
ธุรกิจทางการค้าหรือธุรกิจอื่น หรือในการทำสัญญาเป็นลูกจ้างในสัญญาจ้างแรงงานได้
ในกรณีที่ผู้แทนโดยชอบธรรมไม่ให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้เยาว์อาจร้องขอต่อศาล
ให้สั่งอนุญาตได้

ในความเกี่ยวพันกับการประกอบ ธุรกิจหรือ การจ้างแรงงานตามวรรคหนึ่งให้
ผู้เยาว์มีฐานะเสมือนดังบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว

ถ้าการประกอบธุรกิจหรือการทำงานที่ได้รับความยินยอมหรือที่ได้รับอนุญาตตาม
วรรคหนึ่ง ก่อให้เกิดความเสียหายถึงขนาดหรือเสื่อมเสียแก่ผู้เยาว์ ผู้แทนโดยชอบธรรม
อาจบอกเลิกความยินยอมที่ได้ให้แก่ผู้เยาว์เสียได้ หรือในกรณีที่ศาลอนุญาต ผู้แทนโดยชอบธรรม
อาจร้องขอต่อศาลให้เพิกถอนการอนุญาตที่ได้ให้แก่ผู้เยาว์นั้นเสียได้

ในกรณีที่ผู้แทนโดยชอบธรรมบอกเลิกความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้เยาว์
อาจร้องขอต่อศาลให้เพิกถอนการบอกเลิกความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรมได้

การบอกเลิกความยินยอมโดยผู้แทนโดยชอบธรรมหรือการเพิกถอนการอนุญาต
โดยศาล ย่อมทำให้ฐานะเสมือนดังบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วของผู้เยาว์สิ้นสุดลงแต่ไม่
กระทบกระเทือนการใด ๆ ที่ผู้เยาว์ได้กระทำไปแล้วก่อนมีการบอกเลิกความยินยอมหรือ
เพิกถอนการอนุญาต

มาตรา 28 บุคคลวิกลจริตผู้ใด ถ้าคู่สมรสก็ดี ผู้บุพการีกล่าวคือ บิดา มารดา
ปู่ย่า ตายาย ทวดก็ดี ผู้สืบสันดาน กล่าวคือ ลูก หลาน เหลน ลื้อก็ดี ผู้ปกครองหรือ
ผู้พิทักษ์ก็ดี ผู้ซึ่งปกครองดูแลบุคคลนั้นอยู่ก็ดี หรือพนักงานอัยการก็ดี ร้องขอต่อศาลให้สั่งให้
บุคคลวิกลจริตผู้นั้นเป็นคนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งให้บุคคลวิกลจริตผู้นั้นเป็น
คนไร้ความสามารถก็ได้

บุคคลซึ่งศาลได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถตามวรรคหนึ่ง ต้องจัดให้อยู่ใน
ความอนุบาล การแต่งตั้งผู้อนุบาล อำนาจหน้าที่ของผู้อนุบาล และการสิ้นสุดของความเป็
ผู้อนุบาล ให้เป็นไปตามบทบัญญัติบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายนี้

คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 29 การใด ๆ อันบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถได้กระทำลง
การนั้นเป็นโมฆียะ

มาตรา 30 การใด ๆ อันบุคคลวิกลจริตซึ่งศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
ได้กระทำลง การนั้นจะเป็นโมฆียะต่อเมื่อได้กระทำในขณะที่บุคคลนั้นจิตวิกลอยู่ และ
คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้รู้แล้วด้วยว่าผู้กระทำเป็นคนวิกลจริต

มาตรา 31 ถ้าเหตุที่ทำให้เป็นคนไร้ความสามารถได้สิ้นสุดไปแล้วและเมื่อบุคคล
ผู้นั้นเองหรือบุคคลใด ๆ ดังกล่าวมาในมาตรา 28 ร้องขอต่อศาล ก็ให้ศาลสั่งเพิกถอน
คำสั่งที่ให้เป็นคนไร้ความสามารถนั้น

คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 32 บุคคลใดมีกายพิการหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือประพฤ
ติสุรุ่ยสุร่ายเสเพลเป็นอาชญา หรือคิดสุรยาเมา หรือมีเหตุอื่นใดทำนองเดียวกันนั้น จน
ไม่สามารถจะจัดทำการงานโดยตนเองได้ หรือจัดกิจการไปในทางที่อาจจะเสื่อมเสียแก่
ทรัพย์สินของตนเองหรือครอบครัว เมื่อบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 28 ร้องขอต่อศาล
ศาลจะสั่งให้บุคคลผู้นั้นเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถก็ได้

บุคคลซึ่งศาลได้สั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถตามวรรคหนึ่ง ต้องจัดให้
อยู่ในความพิทักษ์ การแต่งตั้งผู้พิทักษ์ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติบรรพ 5 แห่งประมวล
กฎหมายนี้

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการสิ้นสุดของความเป็นผู้ปกครองในบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายนี้ มาใช้บังคับแก่การสิ้นสุดของการเป็นผู้พิทักษ์โดยอนุโลม

คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 33 ในคดีที่มีการร้องขอให้ศาลสั่งให้บุคคลใดเป็นคนไร้ความสามารถ เพราะวิกลจริต ถ้าทางพิจารณาได้ความว่าบุคคลนั้นไม่วิกลจริต แต่มีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อมีคำขอของคู่ความหรือของบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 28 ศาลอาจสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถก็ได้ หรือในคดีที่มีการร้องขอให้ศาลสั่งให้บุคคลใดเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถเพราะมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ถ้าทางพิจารณาได้ความว่าบุคคลนั้นวิกลจริต เมื่อมีคำขอของคู่ความหรือของบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 28 ศาลอาจสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนไร้ความสามารถก็ได้

มาตรา 34 คนเสมือนไร้ความสามารถนั้น ต้องได้รับความยินยอมของผู้พิทักษ์ก่อนแล้วจึงจะทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ได้

- (1) นำทรัพย์สินไปลงทุน
- (2) รับคืนทรัพย์สินที่ไปลงทุน คืนเงินหรือทุนอย่างอื่น
- (3) กู้ยืมหรือให้กู้ยืมเงิน ยืมหรือให้ยืมสังหาริมทรัพย์อันมีค่า
- (4) รับประกันโดยประการใด ๆ อันมีผลให้ตนต้องถูกบังคับชำระหนี้
- (5) เช่าหรือให้เช่าสังหาริมทรัพย์มีกำหนดระยะเวลาเกินกว่าหกเดือน หรืออสังหาริมทรัพย์มีกำหนดระยะเวลาเกินกว่าสามปี
- (6) ให้โดยเสน่หา เว้นแต่การให้ที่พอควรแก่ฐานะานุรูป เพื่อการกุศล หรือการสังคม
- (7) รับการให้โดยเสน่หาที่มีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน หรือไม่รับการให้โดยเสน่หา

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(8) ทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจะได้มาหรือปล่อยไปซึ่งสิทธิในอสังหาริมทรัพย์ หรือในสังหาริมทรัพย์อันมีค่า

(9) ก่อสร้าง คัดแปลง หรือซ่อมแซมอาคารอย่างใหญ่

(10) เสนอข้อหาต่อศาลหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ เว้นแต่การร้องขอถอน ผู้พิทักษ์

(11) ประณิประนอมยอมความหรือมอบข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย

ถ้ามีกรณีอื่นใดนอกจากที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ซึ่งคนเสมือนไร้ความสามารถ อาจจัดการไปในทางเสื่อมเสียแก่ทรัพย์สินของตนเองหรือครอบครัว ในการสั่งให้บุคคลใด เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือเมื่อผู้พิทักษ์ร้องขอให้ภายหลัง ศาลมีอำนาจสั่งให้ คนเสมือนไร้ความสามารถนั้น ต้องได้รับความยินยอมของผู้พิทักษ์ก่อนจึงจะทำการนั้นได้

ในกรณีที่คนเสมือนไร้ความสามารถไม่สามารถจะทำการ อย่างหนึ่งอย่างใดที่กล่าวมา ในวรรคหนึ่งหรือวรรคสองได้ด้วยตนเอง เพราะเหตุมีกายพิการหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ศาลจะสั่งให้ผู้พิทักษ์เป็นผู้มีอำนาจกระทำการนั้นแทนคนเสมือนไร้ความสามารถก็ได้ ใน กรณีเช่นนี้ ให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวกับผู้อนุบาลมาใช้บังคับแก่ผู้พิทักษ์โดยอนุโลม

คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใดกระทำการโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรานี้ การนั้นเป็นโมฆะ

มาตรา 35 ในกรณีที่ผู้พิทักษ์ไม่ยินยอมให้คนเสมือนไร้ความสามารถกระทำการ อย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 34 โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร เมื่อคนเสมือนไร้ความสามารถ ร้องขอ ศาลจะมีคำสั่งอนุญาตให้กระทำการนั้นโดยไม่ต้องรับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก็ได้ ถ้าการนั้นจะเป็นคุณประโยชน์แก่คนเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา 36 ถ้าเหตุที่ศาลได้สั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถได้สุดสิ้นไปแล้ว ให้นำบทบัญญัติมาตรา 31 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ 3

ภูมิสำเนา

มาตรา 37 ภูมิสำเนาของบุคคลธรรมดา ได้แก่ถิ่นอันบุคคลนั้นมีสถานที่อยู่เป็นแห่งสำคัญ

มาตรา 38 ถ้าบุคคลธรรมดามีถิ่นที่อยู่หลายแห่งซึ่งอยู่สืบเปลี่ยนกันไป หรือ มีหลักแหล่งที่ทำการงานเป็นปกติหลายแห่ง ให้ถือเอาแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นภูมิสำเนาของบุคคลนั้น

มาตรา 39 ถ้าภูมิสำเนาไม่ปรากฏ ให้ถือว่าถิ่นที่อยู่เป็นภูมิสำเนา

มาตรา 40 บุคคลธรรมดาซึ่งเป็นผู้ไม่มีที่อยู่ปกติเป็นหลักแหล่ง หรือเป็นผู้ครองชีพในการเดินทางไปมาปราศจากหลักแหล่งที่ทำการงาน พบตัวในถิ่นไหนให้ถือว่า ถิ่นนั้นเป็นภูมิสำเนาของบุคคลนั้น

มาตรา 41 ภูมิสำเนาย่อมเปลี่ยนไปด้วยการย้ายถิ่นที่อยู่ พร้อมด้วยเจตนาปรากฏชัดแจ้งว่าจะเปลี่ยนภูมิสำเนา

มาตรา 42 ถ้าบุคคลได้เลือกเอาถิ่นใด โดยมีเจตนาปรากฏชัดแจ้งว่าจะให้เป็นภูมิสำเนาเฉพาะการเพื่อทำการใด ให้ถือว่าถิ่นนั้นเป็นภูมิสำเนาเฉพาะการสำหรับการนั้น

มาตรา 43 ภูมิสำเนาของสามีและภริยา ได้แก่ถิ่นที่อยู่ซึ่งสามีและภริยาอยู่กันด้วยกันฉันสามีภริยา เว้นแต่สามีหรือภริยาได้แสดงเจตนาให้ปรากฏว่ามีภูมิสำเนาแยกต่างหากจากกัน

มาตรา 44 ภูมิสำเนาของผู้เยาว์ ได้แก่ภูมิสำเนาของผู้แทนโดยชอบธรรม ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครอง

ในกรณีที่ผู้เยาว์อยู่ใต้อำนาจปกครองของบิดามารดา ถ้าบิดาและมารดามีภูมิสำเนาแยกต่างหากจากกัน ภูมิสำเนาของผู้เยาว์ได้แก่ภูมิสำเนาของบิดาหรือมารดาซึ่งคนอยู่ด้วย

LIRT

มาตรา 45 ภูมิสำเนาของคนไร้ความสามารถ ได้แก่ภูมิสำเนาของผู้อนุบาล

มาตรา 46 ภูมิสำเนาของข้าราชการ ได้แก่ถิ่นอันเป็นที่ทำการตามตำแหน่ง
หน้าที่ หากมิใช่เป็นตำแหน่งหน้าที่ชั่วคราวชั่วคราวระยะเวลาหรือเป็นเพียงแต่งตั้งไปเฉพาะการ
ครั้งเดียวคราวเดียว

มาตรา 47 ภูมิสำเนาของผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลหรือตาม
คำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่เรือนจำหรือทัณฑสถานที่ถูกจำคุกอยู่ จนกว่าจะได้รับการ
ปล่อยตัว

ส่วนที่ 4

سابสูญ

มาตรา 48 ถ้าบุคคลใดไปเสียจากภูมิสำเนาหรือถิ่นที่อยู่โดยมิได้ตั้งตัวแทนผู้รับ
มอบอำนาจทั่วไปไว้ และไม่มีใครรู้แน่ว่าบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ เมื่อผู้มีส่วนได้เสีย
หรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้ทำการอย่างหนึ่งอย่างใดไปพลางก่อนตามที่จำเป็น
เพื่อจัดการทรัพย์สินของบุคคลผู้ไม่อยู่นั้นก็ได้

เมื่อเวลาได้ล่วงเลยไปหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ไม่อยู่นั้นไปเสียจากภูมิสำเนาหรือถิ่นที่อยู่
และไม่มีผู้ใดได้รับข่าวเกี่ยวกับบุคคลนั้นประการใดเลยก็ดี หรือหนึ่งปีนับแต่วันมิผู้ได้พบเห็น
หรือได้ทราบข่าวมาเป็นครั้งสุดท้ายก็ดี เมื่อบุคคลตามวรรคหนึ่งร้องขอ ศาลจะตั้ง
ผู้จัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่ขึ้นก็ได้

มาตรา 49 ในกรณีที่ผู้ไม่อยู่ได้ตั้งตัวแทนผู้รับมอบอำนาจทั่วไปไว้ และสัญญา
ตัวแทนจะรับสิ้นไป หรือปรากฏว่าตัวแทนผู้รับมอบอำนาจทั่วไปได้จัดการทรัพย์สินนั้นใน
ลักษณะที่อาจเสียหายแก่บุคคลดังกล่าว ให้นำมาตรา 48 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

LIRT

มาตรา 50 เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้
ตัวแทนผู้รับมอบอำนาจทั่วไปจัดทำบัญชีทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่ขึ้นตามที่ศาลจะมีคำสั่งก็ได้

มาตรา 51 ภายใต้บังคับมาตรา 802 ถ้าตัวแทนผู้รับมอบอำนาจทั่วไปเห็น
เป็นการจำเป็นจะต้องทำการอันใดอันหนึ่งเกินขอบอำนาจที่ได้รับไว้ ต้องขออนุญาตต่อศาล
และเมื่อศาลสั่งอนุญาตแล้วจึงจะกระทำการนั้นได้

มาตรา 52 ผู้จัดการทรัพย์สินที่ศาลได้ตั้งขึ้น ต้องทำบัญชีทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่
ให้เสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันทราบคำสั่งตั้งของศาล แต่ผู้จัดการทรัพย์สินจะร้องขอต่อ
ศาลให้ขยายเวลาก็ได้

มาตรา 53 บัญชีทรัพย์สินตามมาตรา 50 และมาตรา 52 ต้องมีพยานลงลายมือ
ชื่อรับรองความถูกต้องอย่างน้อยสองคน พยานสองคนนั้นต้องเป็นผู้สมรสหรือญาติของผู้
ไม่อยู่ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่ถ้าไม่มีผู้สมรสหรือญาติไม่ได้ หรือผู้สมรสและญาติไม่ยอม
เป็นพยาน จะให้ผู้อื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วเป็นพยานก็ได้

มาตรา 54 ผู้จัดการทรัพย์สินมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับตัวแทนผู้รับมอบอำนาจ
ทั่วไปตามมาตรา 801 และมาตรา 802 ถ้าผู้จัดการทรัพย์สินเห็นเป็นการจำเป็นจะต้อง
ทำการอันใดอันหนึ่งเกินขอบอำนาจ ต้องขออนุญาตต่อศาลและเมื่อศาลสั่งอนุญาตแล้วจึงจะ
กระทำการนั้นได้

มาตรา 55 ถ้าผู้ไม่อยู่ได้ตั้งตัวแทนผู้รับมอบอำนาจเฉพาะการอันใดไว้ ผู้จัดการ
ทรัพย์สินจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับกรอันเป็นอำนาจเฉพาะการนั้นไม่ได้ แต่ถ้าปรากฏว่าการ
ที่ตัวแทนจัดทำอยู่นั้นอาจจะเสียหายแก่ผู้ไม่อยู่ ผู้จัดการทรัพย์สินจะร้องขอให้ศาลถอดถอน
ตัวแทนนั้นเสียก็ได้

มาตรา 56 เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ หรือเมื่อศาล เห็นสมควร ศาลอาจสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (1) ให้ผู้จัดการทรัพย์สินทาประกันอันสมควรในการจัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่ ตลอดจนการมอบคืนทรัพย์สินนั้น
- (2) ให้ผู้จัดการทรัพย์สินแถลงถึงความเป็นอยู่แห่งทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่
- (3) ถอดถอนผู้จัดการทรัพย์สิน และตั้งผู้อื่นให้เป็นผู้จัดการทรัพย์สินแทนต่อไป

มาตรา 57 ในคำสั่งตั้งผู้จัดการทรัพย์สิน ศาลจะกำหนดบำเหน็จให้แก่ผู้จัดการทรัพย์สินโดยจ่ายจากทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่นั้นก็ได้ ถ้าศาลมิได้กำหนด ผู้จัดการทรัพย์สินจะร้องขอต่อศาลให้กำหนดบำเหน็จในภายหลังก็ได้

ถ้าผู้จัดการทรัพย์สินหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ หรือเมื่อมีกรณีปรากฏแก่ศาลว่า พฤติการณ์เกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินได้เปลี่ยนแปลงไปศาลจะสั่งให้ บำเหน็จ งด ลด เพิ่ม หรือกลับให้บำเหน็จแก่ผู้จัดการทรัพย์สินอีกก็ได้

มาตรา 58 ความเป็นผู้จัดการทรัพย์สินย่อมสิ้นสุดลงในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ไม่อยู่นั้นกลับมา
- (2) ผู้ไม่อยู่นั้นมิได้กลับมาแต่ได้จัดการทรัพย์สินหรือตั้งตัวแทนเพื่อจัดการทรัพย์สินของตนแล้ว
- (3) ผู้ไม่อยู่ถึงแก่ความตายหรือศาลมีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญ
- (4) ผู้จัดการทรัพย์สินลาออกหรือถึงแก่ความตาย
- (5) ผู้จัดการทรัพย์สินเป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ผู้จัดการทรัพย์สินเป็นบุคคลล้มละลาย
- (7) ศาลถอดถอนผู้จัดการทรัพย์สิน

มาตรา 59 ในกรณีที่เป็นผู้จัดการทรัพย์สินสิ้นสุดลงเพราะเหตุตามมาตรา 58 (4) (5) หรือ (6) ผู้จัดการทรัพย์สินหรือทายาทของผู้จัดการทรัพย์สิน ผู้จัดการมรดก ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือผู้มีหน้าที่ดูแลทรัพย์สินของผู้จัดการทรัพย์สิน แล้วแต่กรณี จะต้องแถลงให้ศาลทราบถึงความสิ้นสุดนั้นโดยไม่ชักช้า เพื่อศาลจะได้มีคำสั่งเกี่ยวกับผู้จัดการทรัพย์สินต่อไปตามที่เห็นสมควร ในระหว่างเวลาดังกล่าวนั้น บุคคลดังกล่าวจะต้องจัดการตามควรแก่พฤติการณ์เพื่อรักษาประโยชน์ของผู้ไม่อยู่ จนกว่าจะได้ส่งมอบทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่ให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดตามที่ศาลจะได้มีคำสั่ง

มาตรา 60 ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยตัวแทนแห่งประมวลกฎหมายนี้ มาใช้บังคับแก่การจัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่โดยอนุโลม

มาตรา 61 ถ้าบุคคลใดได้ไปจากภูมิสำเนาหรือถิ่นที่อยู่ และไม่มีใครรู้แน่ว่าบุคคลนั้นมีชีวิตอยู่หรือไม่ตลอดระยะเวลาห้าปี เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนสาบสูญก็ได้

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้ลดเหลือสองปี

(1) นับแต่วันที่การรบหรือสงครามสิ้นสุดลง ถ้าบุคคลนั้นอยู่ในการรบหรือสงคราม และหายไปในการรบหรือสงครามดังกล่าว

(2) นับตั้งแต่วันที่ยานพาหนะที่บุคคลนั้นเดินทาง อับปาง ถูกทำลาย หรือสูญหายไป

(3) นับแต่วันที่เหตุอันตรายเป็นชีวิตคนนอกจากที่ระบุไว้ใน (1) หรือ (2) ได้ผ่านพ้นไป ถ้าบุคคลนั้นตกอยู่ในอันตรายเช่นนั้น

มาตรา 62 บุคคลซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญ ให้ถือว่าถึงแก่ความตายเมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังที่ระบุไว้ในมาตรา 61

มาตรา 63 เมื่อบุคคลผู้ถูกศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญนั้นเองหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการ ร้องขอต่อศาล และพิสูจน์ได้ว่าบุคคลที่สาบสูญนั้นยังคงมีชีวิตอยู่ก็ดี หรือว่า

LIRT

ตายในเวลาอื่นผิดไปจากเวลาดังระบุไว้ในมาตรา 62 ก็คือ ให้ศาลสั่งถอนคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญนั้น แต่การถอนคำสั่งนี้ย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงความสมบูรณ์แห่งการทั้งหลายอันได้ทำไปโดยสุจริต ในระหว่างเวลาดังแต่ศาลมีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญจนถึงเวลาถอนคำสั่งนั้น

บุคคลผู้ได้ทรัพย์สินมาเนื่องแต่การที่ศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญ แต่ต้องเสียสิทธิของคนไปเพราะศาลสั่งถอนคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญนั้น ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้แห่งประมวลกฎหมายนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 64 คำสั่งศาลให้เป็นคนสาบสูญก็ดี คำสั่งถอนคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญก็ดี ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด 2

นิติบุคคล

ส่วนที่ 1

บทเปิดเสร็จทั่วไป

มาตรา 65 นิติบุคคลจะมีขึ้นได้ก็แต่ด้วยอาศัยอำนาจแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา 66 นิติบุคคลย่อมมีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น ภายในขอบแห่งอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ดังบัญญัติหรือกำหนดไว้ในกฎหมาย ข้อยบังคับ หรือตราสารจัดตั้ง

มาตรา 67 ภายในบังคับมาตรา 66 นิติบุคคลย่อมมีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา เว้นแต่สิทธิและหน้าที่ซึ่งโดยสภาพจะพึงมีพึงเป็นได้เฉพาะแก่บุคคลธรรมดาเท่านั้น

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 68 ภูมิสำเนาของนิติบุคคลได้แก่ถิ่นอันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือถิ่นอันเป็นที่ตั้งที่ทำการ หรือถิ่นที่ได้เลือกเอาเป็นภูมิสำเนาเฉพาะการตามข้อบังคับหรือตราสารจัดตั้ง

มาตรา 69 ในกรณีที่นิติบุคคลมีที่ตั้งที่ทำการหลายแห่งหรือมีสำนักงานสาขา ให้ถือว่าถิ่นอันเป็นที่ตั้งของที่ทำการหรือของสำนักงานสาขาเป็นภูมิสำเนาในส่วนกิจการอันได้กระทำ ณ ที่นั้นด้วย

มาตรา 70 นิติบุคคลต้องมีผู้แทนคนหนึ่งหรือหลายคน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายข้อบังคับ หรือตราสารจัดตั้งจะได้กำหนดไว้

ความประสงค์ของนิติบุคคลย่อมแสดงออกโดยผู้แทนของนิติบุคคล

มาตรา 71 ในกรณีที่นิติบุคคลมีผู้แทนหลายคน การดำเนินกิจการของนิติบุคคลให้เป็นไปความเสี่ยงข้างมากของผู้แทนของนิติบุคคลนั้น เว้นแต่จะได้มีข้อกำหนดไว้เป็นประการอื่นในกฎหมาย ข้อบังคับ หรือตราสารจัดตั้ง

มาตรา 72 การเปลี่ยนตัวผู้แทนของนิติบุคคล หรือการจำกัดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอำนาจของผู้แทนของนิติบุคคล จะยกขึ้นเป็น ข้อต่อสู้บุคคลภายนอกได้ต่อเมื่อการเปลี่ยนตัวผู้แทนของนิติบุคคล หรือการจำกัดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอำนาจของผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ หรือตราสารจัดตั้ง และบุคคลภายนอกได้รู้หรือควรรู้ถึงการนั้น

มาตรา 73 ถ้ามีตำแหน่งว่างลงในจำนวนผู้แทนของนิติบุคคล และมีเหตุอันควรเชื่อว่าการปล่อยตำแหน่งว่างไว้นั้นจะเกิดความเสียหายขึ้นได้ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะแต่งตั้งผู้แทนชั่วคราวขึ้นก็ได้

มาตรา 74 ถ้าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคลขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้แทนของนิติบุคคลในการอันใด ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นจะเป็นผู้แทนในการอันนั้นไม่ได้

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 75 ถ้าการให้ความมาตรา 74 เป็นเหตุให้ไม่มีผู้แทนของนิติบุคคลเหลืออยู่ หรือผู้แทนของนิติบุคคลที่เหลืออยู่มีจำนวนไม่พอจะเป็นองค์ประชุม หรือไม่พอจะกระทำการ อันนั้นได้ หากกฎหมาย ข้อบังคับ หรือตราสารจัดตั้งของนิติบุคคลนั้น มิได้มีข้อกำหนดในเรื่องนี้ไว้เป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าความในมาตรา 73 มาใช้บังคับเพื่อตั้งผู้แทนเฉพาะการ โดยอนุโลม

มาตรา 76 ถ้าการกระทำตามหน้าที่ของผู้แทนของนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคล เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น นิติบุคคลนั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายนั้น แต่ไม่สูญเสียสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาแก่ผู้ก่อความเสียหาย

ถ้าความเสียหายแก่บุคคลอื่นเกิดจากการกระทำที่ไม่อยู่ในขอบวัตถุประสงค์หรืออำนาจหน้าที่ของนิติบุคคล บรรดาบุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งที่ได้เห็นชอบให้กระทำการนั้นหรือได้เป็นผู้กระทำการดังกล่าว ต้องร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายนั้น

มาตรา 77 ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยตัวแทนแห่งประมวลกฎหมายนี้ มาใช้บังคับแก่ความเกี่ยวพันระหว่างนิติบุคคลกับผู้แทนของนิติบุคคล และระหว่างนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลกับบุคคลภายนอก โดยอนุโลม

ส่วนที่ 2

สมาคม

มาตรา 78 การก่อตั้งสมาคมเพื่อกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะต่อเนื่องร่วมกัน และมีไว้เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน ต้องมีข้อบังคับและจดทะเบียนตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้

มาตรา 79 ข้อบังคับของสมาคมอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อสมาคม
- (2) วัตถุประสงค์ของสมาคม
- (3) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่และที่ตั้งสำนักงานสาขาทั้งปวง
- (4) วิธีรับสมาชิก และการขาดจากสมาชิกภาพ
- (5) อัตราค่าบำรุง

(6) ข้อกำหนดเกี่ยวกับคณะกรรมการของสมาคม ได้แก่ จำนวนกรรมการ การตั้งกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการ

(7) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการสมาคม การบัญชี และทรัพย์สินของสมาคม

(8) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่

มาตรา 80 สมาคมต้องใช้ชื่อซึ่งมีคำว่า "สมาคม" ประกอบกับชื่อของสมาคม

มาตรา 81 การขอจดทะเบียนสมคมนั้น ให้สมาชิกของสมาคมที่จะขอจดทะเบียนจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ร่วมกันยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่สำนักงานใหญ่ของสมาคมจะตั้งขึ้น พร้อมกับแนบข้อบังคับของสมาคม รายชื่อที่อยู่ และอาชีพของผู้เป็นสมาชิกไม่น้อยกว่าสิบคน และรายชื่อที่อยู่ และอาชีพของผู้จะเป็นกรรมการของสมาคมที่จะขอจดทะเบียนมากับคำขอด้วย

มาตรา 82 เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอจดทะเบียนพร้อมทั้งข้อบังคับแล้วเห็นว่าคำขอนั้นถูกต้องตามมาตรา 81 และข้อบังคับถูกต้องตามมาตรา 79 และวัตถุประสงค์ของสมาคมไม่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือไม่เป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ และรายการซึ่งจดแจ้งในคำขอหรือข้อบังคับสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสมาคม และผู้จะเป็นกรรมการของสมคมนั้นมีฐานะ

LIRT

และความประพฤติเหมาะสมในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสมาคม ให้นายทะเบียน
รับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่สมาคมนั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่าคำขอหรือข้อบังคับไม่ถูกต้องตามมาตรา 81 หรือ
มาตรา 79 หรือรายการซึ่งจดทะเบียนในคำขอหรือข้อบังคับไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ
สมาคม หรือผู้จะเป็นกรรมการของสมาคมมีฐานะและความประพฤติไม่เหมาะสมในการ
ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสมาคม ให้มีคำสั่งให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนแก้ไขหรือ
เปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง เมื่อแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงถูกต้องแล้ว ให้รับจดทะเบียนและออก
ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่สมาคมนั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่าไม่อาจรับจดทะเบียนได้เนื่องจากวัตถุประสงค์ของสมาคม
ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของ
ประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ หรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนไม่แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง
ให้ถูกต้องภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งของนายทะเบียนให้นายทะเบียนมีคำสั่ง
ไม่รับจดทะเบียนและแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนไปยังผู้ยื่นคำขอจดทะเบียน
โดยมิชักช้า

ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนนั้นต่อรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ
แจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้อุทธรณ์
ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับหนังสืออุทธรณ์ คำวินิจฉัยของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เป็นที่สุด

มาตรา 83 สมาคมที่ได้จดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล

มาตรา 84 การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมจะกระทำได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และสมาคมต้องนำข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่สำนักงานใหญ่ของสมาคมตั้งอยู่ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้ลงมติและให้นำความในมาตรา 82 มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อนายทะเบียนได้จดทะเบียนแล้วให้มีผลใช้บังคับได้

มาตรา 85 การแต่งตั้งกรรมการ ของสมาคมขึ้นใหม่ทั้งชุดหรือการเปลี่ยนแปลงกรรมการ ของสมาคม ให้กระทำตามข้อบังคับของสมาคม และสมาคมต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่สำนักงานใหญ่ของสมาคมตั้งอยู่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการ ของสมาคม

ถ้านายทะเบียนเห็นว่ากรรมการ ของสมาคมตามวรรคหนึ่งผู้ใด มีฐานะและความประพฤติไม่เหมาะสมในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสมาคม นายทะเบียนจะไม่รับจดทะเบียนกรรมการ ของสมาคมผู้นั้นก็ได้ ในกรณีที่นายทะเบียนไม่รับจดทะเบียนกรรมการ ของสมาคม นายทะเบียนต้องแจ้งเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนให้สมาคมทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอจดทะเบียน และให้นำความในมาตรา 82 วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ยังไม่มีการจดทะเบียนกรรมการ ของสมาคมชุดใหม่ ถ้าข้อบังคับของสมาคมมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้กรรมการ ของสมาคมชุดเดิมปฏิบัติหน้าที่ กรรมการ ของสมาคมต่อไปจนกว่าจะได้มีการจดทะเบียนกรรมการ ของสมาคมชุดใหม่

มาตรา 86 คณะกรรมการ ของสมาคมเป็นผู้ดำเนินการ ของสมาคมตามกฎหมาย และข้อบังคับ ภายใต้การควบคุมดูแล ของที่ประชุมใหญ่

มาตรา 87 คณะกรรมการ ของสมาคมเป็นผู้แทน ของสมาคมในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 88 บรรดากิจการที่คณะกรรมการของสมาคมได้กระทำไปแม้จะปรากฏในภายหลังว่ามีข้อบกพร่องเกี่ยวกับกาตั้งหรือคุณสมบัติของกรรมการของสมาคม กิจการนั้นย่อมมีผลสมบูรณ์

มาตรา 89 สมาชิกของสมาคมมีสิทธิที่จะตรวจตรากิจการและทรัพย์สินของสมาคมในระหว่างเวลาทำการของสมาคมได้

มาตรา 90 สมาชิกของสมาคมต้องชำระค่าบำรุงเต็มจำนวนในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกหรือในวันเริ่มต้นของระยะเวลาชำระค่าบำรุง แล้วแต่กรณีเว้นแต่ข้อบังคับของสมาคมจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 91 สมาชิกของสมาคมจะลาออกจากสมาคมเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่ข้อบังคับของสมาคมจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 92 สมาชิกแต่ละคนมีความรับผิดชอบหนี้ของสมาคมไม่เกินจำนวนค่าบำรุงที่สมาชิคนั้นค้างชำระอยู่

มาตรา 93 คณะกรรมการของสมาคมต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญอย่างน้อยปีละครั้ง

มาตรา 94 คณะกรรมการของสมาคมจะเรียกประชุมใหญ่สามัญเมื่อใดก็ได้สุดแต่จะเห็นสมควร

สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จะทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการของสมาคมให้เรียกประชุมใหญ่สามัญก็ได้ ในหนังสือร้องขอนั้น ต้องระบุว่าประสงค์ให้เรียกประชุมเพื่อการใด

เมื่อคณะกรรมการของสมาคมได้รับหนังสือร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่สามัญตามวรรคสอง ให้คณะกรรมการของสมาคมเรียกประชุมใหญ่สามัญโดยจัดให้มีการประชุมขึ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ

LIRT

มาตรา 95 ในการเรียกประชุมใหญ่ คณะกรรมการของสมาคมต้องส่งหนังสือ
นัดประชุมไปยังสมาชิกทุกคนซึ่งมีชื่อในทะเบียนของสมาคมก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่า
เจ็ดวัน หนังสือนัดประชุมนั้นต้องระบุสถานที่ วัน เวลา และระเบียบวาระการประชุม
พร้อมด้วยรายละเอียดและเอกสารที่เกี่ยวข้องตามสมควร

มาตรา 96 การประชุมใหญ่ของสมาคมต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ข้อบังคับของสมาคมจะกำหนด
องค์ประชุมไว้เป็นอย่างอื่น

ในการประชุมใหญ่ครั้งใด ถ้าไม่ได้องค์ประชุมตามที่กำหนดไว้และการประชุม
ใหญ่นั้นได้เรียกตามคำร้องขอของสมาชิก ก็ให้งดการประชุม แต่ถ้าเป็นการประชุมใหญ่ที่
สมาชิกรับได้เป็นผู้ร้องขอ ให้คณะกรรมการของสมาคมเรียกประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งโดยจัด
ให้มีการประชุมขึ้นภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่นัดประชุมครั้งแรก การประชุมครั้งหลังนี้ไม่บังคับ
ว่าจำเป็นต้องครบองค์ประชุม

มาตรา 97 มติของที่ประชุม ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นแต่กรณี
ข้อบังคับของสมาคมกำหนดเสียงข้างมากไว้เป็นพิเศษโดยเฉพาะ

สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธาน
ในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 98 สมาชิกจะมอบอำนาจให้สมาชิกผู้ใดมาเข้าประชุมและออกเสียงลง
คะแนนแทนตนก็ได้ เว้นแต่ข้อบังคับของสมาคมจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 99 ในกรณีที่จะมีมติในเรื่องใด ถ้าส่วนได้เสียของกรรมการหรือสมาชิก
ของสมาคมผู้ใดขัดกับประโยชน์ได้เสียของสมาคม กรรมการหรือสมาชิกของสมาคมผู้นั้นจะ
ออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้นไม่ได้

มาตรา 100 ในการประชุมใหญ่ครั้งใด ถ้าได้มีการนัดประชุมหรือการลงมติโดยไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนข้อบังคับของสมาคมหรือบทบัญญัติในส่วนนี้ สมาชิกหรือพนักงานช่วยการอาจร้องขอให้ศาลสั่งเพิกถอนมติในการประชุมใหญ่ครั้งนั้นได้ แต่ต้องร้องขอต่อศาลภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

มาตรา 101 สมาคมย่อมเลิกด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อมีเหตุตามที่กำหนดในข้อบังคับ
- (2) ถ้าสมาคมตั้งขึ้นไว้เฉพาะระยะเวลาใด เมื่อสิ้นระยะเวลานั้น
- (3) ถ้าสมาคมตั้งขึ้นเพื่อกระทำการใด เมื่อกิจการนั้นสำเร็จแล้ว
- (4) เมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้เลิก
- (5) เมื่อสมาคมล้มละลาย
- (6) เมื่อนายทะเบียนถอนชื่อสมาคมออกจากทะเบียนตามมาตรา 102
- (7) เมื่อศาลสั่งให้เลิกตามมาตรา 104

มาตรา 102 ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งถอนชื่อสมาคมออกจากทะเบียนได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อปรากฏในภายหลังการจดทะเบียนว่า วัตถุประสงค์ของสมาคมขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ และนายทะเบียนได้สั่งให้แก้ไขแล้วแต่สมาคมไม่ปฏิบัติตามภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

(2) เมื่อปรากฏว่าการดำเนินกิจการของสมาคมขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ

(3) เมื่อสมาคมหยุดดำเนินการติดต่อกันตั้งแต่สองปีขึ้นไป

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(4) เมื่อปรากฏว่าสมาคมให้หรือปล่อยให้อุทธรณ์ซึ่งมิใช่กรรมการของสมาคมเป็นผู้ดำเนินการกิจการของสมาคม

(5) เมื่อสมาคมมีสมาชิกเหลือน้อยกว่าสิบคนมาเป็นเวลาติดต่อกันกว่าสองปี

มาตรา 103 เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งให้ถอนชื่อสมาคมออกจากทะเบียนตามมาตรา 102 แล้ว ให้นายทะเบียนแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลไปยังสมาคมนั้นโดยมิชักช้า

กรรมการคนหนึ่งคนใดหรือสมาชิกของสมาคมจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนตามวรรคหนึ่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งและให้นำความในมาตรา 82 วรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 104 เมื่อมีกรณีตามมาตรา 102 ผู้มีส่วนได้เสียอาจร้องขอให้นายทะเบียนถอนชื่อสมาคมออกจากทะเบียนได้ ถ้านายทะเบียนไม่ปฏิบัติตามคำร้องขอโดยไม่แจ้งเหตุผลให้ผู้ร้องขอทราบภายในเวลาอันสมควร หรือนายทะเบียนได้แจ้งเหตุผลให้ทราบแล้ว แต่ผู้ร้องขอไม่พอใจในเหตุผลดังกล่าว ผู้ร้องขอนั้นจะร้องขอต่อศาลให้สั่งเลิกสมาคมนั้นเสียก็ได้

มาตรา 105 ในกรณีที่มีการเลิกสมาคม ให้มีการชำระบัญชีสมาคมและให้นำบทบัญญัติในบรรพ 3 ลักษณะ 22 หมวด 5 ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด มาใช้บังคับแก่การชำระบัญชีสมาคมโดยอนุโลม

มาตรา 106 เมื่อได้ชำระบัญชีแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใด จะแบ่งให้แก่สมาชิกของสมาคมนั้นไม่ได้ ทรัพย์สินที่เหลือนั้นจะต้องโอนให้แก่สมาคมหรือมูลนิธิหรือนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการสาธารณกุศล ความที่ได้ระบุชื่อไว้ในข้อบังคับของสมาคมหรือถ้าข้อบังคับไม่ได้ระบุชื่อไว้ก็ให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมใหญ่ แต่ถ้าข้อบังคับของ

LIRT

สมาคมหรือที่ประชุมใหญ่มิได้ระบุนิติบัญญัติซึ่งมีผลบังคับใช้ หรือระบุนิติบัญญัติซึ่งมีผลบังคับใช้ไม่ได้ ให้ทรัพย์สินที่เหลืออยู่นั้นตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา 107 ผู้ใดประสงค์จะขอตรวจเอกสารเกี่ยวกับสมาคมที่นายทะเบียนเก็บรักษาไว้ หรือจะขอให้นายทะเบียนคัดสำเนาเอกสารดังกล่าว พร้อมด้วยคำรับรองว่าถูกต้อง ให้ยื่นคำขอค่อนนายทะเบียน และเมื่อได้เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้วให้นายทะเบียนปฏิบัติตามคำขอนั้น

มาตรา 108 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามบทบัญญัติในส่วนนี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนกับออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับ

(1) การยื่นคำขอจดทะเบียนและการรับจดทะเบียน

(2) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน การขอตรวจเอกสาร การคัดสำเนาเอกสาร และค่าธรรมเนียมการขอให้นายทะเบียนดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับสมาคมรวมทั้งการยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าว

(3) การดำเนินกิจการของสมาคมและการทะเบียนสมาคม

(4) การอื่นใดเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติในส่วนนี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ส่วนที่ 3

มูลนิธิ

มาตรา 109 มูลนิธิได้แก่ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้โดยเฉพาะสำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการกุศลสาธารณะ การศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ วรรณคดี การศึกษา หรือเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างอื่น โดยมีได้มุ่งหาผลประโยชน์มาแบ่งปันกัน

การจัดการทรัพย์สินของมูลนิธิ ต้องมิใช่เป็นการหาผลประโยชน์เพื่อบุคคลใด นอกจากเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธินั่นเอง

LIRT

มาตรา 110 มูลนิธิต้องจดทะเบียนและต้องมีข้อบังคับ และต้องมี
คณะกรรมการของมูลนิธิประกอบด้วยบุคคลอย่างน้อยสามคน เป็นผู้ดำเนินการของ
มูลนิธิตามกฎหมายและข้อบังคับของมูลนิธิ

มาตรา 111 ข้อบังคับของมูลนิธิอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อมูลนิธิ
- (2) วัตถุประสงค์ของมูลนิธิ
- (3) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่และที่ตั้งสำนักงานสาขาทั้งปวง
- (4) ทรัพย์สินของมูลนิธิ ขณะจัดตั้ง
- (5) ข้อกำหนดเกี่ยวกับคณะกรรมการของมูลนิธิ ได้แก่ จำนวนกรรมการ
การตั้งกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ
และการประชุมของคณะกรรมการ
- (6) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการมูลนิธิ การจัดการทรัพย์สินและบัญชี ของ
มูลนิธิ

มาตรา 112 มูลนิธิต้องใช้ชื่อซึ่งมีคำว่า "มูลนิธิ" ประกอบกับชื่อของมูลนิธิ

มาตรา 113 การขอจดทะเบียนมูลนิธินั้น ให้ผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิยื่นคำขอเป็น
หนังสือก่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่สำนักงานใหญ่ของมูลนิธิจะตั้งขึ้น ในคำขออย่างน้อยต้อง
ระบุเจ้าของทรัพย์สินและรายการทรัพย์สินที่จะจัดสรรสำหรับมูลนิธิรายชื่อ ที่อยู่และอาชีพ
ของผู้จะเป็นกรรมการของมูลนิธิทุกคน พร้อมกับแนบข้อบังคับของมูลนิธิมากับคำขอด้วย

มาตรา 114 เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอแล้วเห็นว่า คำขอนั้นถูกต้องตาม
มาตรา 113 และข้อบังคับถูกต้องตามมาตรา 111 และวัตถุประสงค์เป็นไปตามมาตรา 109
และไม่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือไม่เป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุข
ของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ และรายการซึ่งจัดแจ้งในคำขอหรือข้อบังคับสอดคล้อง

LIRT

กับวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ และผู้จะเป็นกรรมการ ของมูลนิธิ นั้นมีฐานะและความประพฤติ
เหมาะสมในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและ
ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่มูลนิธิ นั้น กับประกาศการจัดตั้งมูลนิธิใน
ราชกิจจานุเบกษา

ถ้านายทะเบียนเห็นว่าคำขอหรือข้อบังคับไม่ถูกต้องตามมาตรา 113 หรือ
มาตรา 111 หรือรายการซึ่งจดทะเบียนในคำขอหรือข้อบังคับไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ของมูลนิธิ หรือผู้จะเป็นกรรมการ ของมูลนิธิ มีฐานะและความประพฤติไม่เหมาะสมใน
การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ ให้มีคำสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนแก้ไขหรือ
เปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง เมื่อแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงถูกต้องแล้ว ให้รับจดทะเบียนและออก
ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่มูลนิธิ นั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่าไม่อาจรับจดทะเบียนได้เนื่องจากวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ
ไม่เป็นไปตามมาตรา 109 หรือขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรืออาจ
เป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ หรือผู้ขอจดทะเบียน
ไม่แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งของนายทะเบียน
ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนและแจ้งคำสั่งพร้อมด้วย เหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียน
ให้ผู้ขอจดทะเบียนทราบโดยมิชักช้า

ผู้ขอจดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนนั้นต่อรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
รับแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้
อุทธรณ์ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับหนังสืออุทธรณ์ คำวินิจฉัยของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เป็นที่สุด

LIRT

มาตรา 115 ก่อนที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนมูลนิธิต่าง ๆ ผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ สิทธิของการจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ได้โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียน สิทธิที่จะขอถอนการจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ไม่ตกทอดไปยังทายาท

ในกรณีที่มีผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ หลายคน ถ้าผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ คนใดคนหนึ่งได้ใช้สิทธิของการจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ให้คำขอจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ นั้นเป็นอันระงับไป

มาตรา 116 ในกรณีที่ผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ถึงแก่ความตายก่อนที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนมูลนิธิต่าง ๆ ถ้าผู้ตายมิได้ทำพินัยกรรมยกเลิกการจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ที่ผู้ขอจัดตั้งไว้ให้คำขอจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ที่ผู้ตายได้ยื่นไว้ต่อนายทะเบียนยังคงใช้ได้ต่อไป และให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกหรือผู้ซึ่งผู้ตายมอบหมาย ดำเนินการในฐานะเป็นผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ต่อไป ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่ดำเนินการภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ถึงแก่ความตาย บุคคลผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการจะดำเนินการในฐานะเป็นผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ นั้นต่อไปก็ได้

ในกรณีที่ผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ขึ้นได้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ตายกำหนดไว้ ถ้าหากไม่มีพินัยกรรมของผู้ตายสั่งการในเรื่องนี้ไว้เป็นอย่างอื่น ให้นำความในมาตรา 1679 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ถ้าไม่สามารถดำเนินการตามมาตรา 1679 วรรคสอง หรือมูลนิธิต่าง ๆ จัดตั้งขึ้นไม่ได้ตามมาตรา 114 ให้ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้ตกเป็นมรดกของผู้ตาย

มาตรา 117 ในกรณีที่ผู้ขอจัดตั้งพินัยกรรมให้ก่อตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ตามมาตรา 1676 ให้บุคคลซึ่งมีหน้าที่ที่จะต้องจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ตามมาตรา 1677 วรรคหนึ่ง ดำเนินการตามมาตรา 113 และตามบทบัญญัติแห่งมาตรานี้

ถ้าบุคคลซึ่งมีหน้าที่ที่จะต้องจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ตามวรรคหนึ่ง มิได้ขอจดทะเบียนก่อตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่บุคคลดังกล่าวได้รู้หรือควรรู้ข้อกำหนดพินัยกรรมให้ก่อตั้งมูลนิธิต่าง ๆ บุคคลผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดหรือพนักงานอัยการ จะเป็นผู้ขอจดทะเบียนมูลนิธิต่าง ๆ ก็ได้

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนมูลนิธิไม่ดำเนินการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา 114 จนเป็นเหตุให้นายทะเบียนไม่รับจดทะเบียนมูลนิธิเพราะเหตุดังกล่าว บุคคลผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดหรือพนักงานอัยการจะเป็นผู้ขอจดทะเบียนมูลนิธินั้นอีกก็ได้

ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนก่อตั้งมูลนิธิตามมาตรา 113 จะขอถอนการก่อตั้งมูลนิธิตามมาตรา 115 ไม่ได้

ในกรณีที่ผู้คัดค้านต่อนายทะเบียนว่าพินัยกรรมนั้นมิได้กำหนดให้ก่อตั้งเป็นมูลนิธิ ให้นายทะเบียนแจ้งให้ผู้คัดค้านไปร้องต่อศาลภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียน และให้นายทะเบียนรอการพิจารณาการจดทะเบียนไว้ก่อนเพื่อดำเนินการตามคำพิพากษาของศาล ถ้าผู้คัดค้านไม่ยื่นคำร้องต่อศาลภายในเวลาที่กำหนด ให้นายทะเบียนพิจารณาการจดทะเบียนมูลนิธินั้นต่อไป

มาตรา 118 ในกรณีที่มิใช่ข้อกำหนดพินัยกรรมให้จัดตั้งมูลนิธิ ถ้าพินัยกรรมที่ทำได้มิได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับรายการตามมาตรา 111 (1) (3) (5) หรือ (6) ให้ผู้ยื่นคำขอตามมาตรา 117 กำหนดรายการดังกล่าวได้ ถ้าผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดคัดค้าน ให้นายทะเบียนมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร แล้วแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอและผู้คัดค้านทราบพร้อมทั้งแจ้งด้วยว่า หากผู้ยื่นคำขอหรือผู้คัดค้านไม่พอใจในคำสั่งดังกล่าวก็ให้ไปร้องคัดค้านต่อศาลภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียน และให้นายทะเบียนรอการพิจารณาจดทะเบียนไว้ก่อนเพื่อดำเนินการตามคำพิพากษาของศาล แต่ถ้าไม่มีการร้องคัดค้านต่อศาลภายในเวลาที่กำหนด ให้นายทะเบียนพิจารณาจดทะเบียนมูลนิธิตามที่ได้คำสั่งไว้ นั้นต่อไป

มาตรา 119 ในกรณีที่บุคคลหลายรายยื่นคำขอจดทะเบียนมูลนิธิตามพินัยกรรมของเจ้ามรดกรายเดียวกัน ถ้าคำขอนั้นมีข้อขัดแย้งกัน ให้นายทะเบียนเรียก

LIRT

ผู้ยื่นคำขอมาตกลงกัน และถ้าผู้ยื่นคำขอไม่มาตกลงกันหรือตกลงกันไม่ได้ภายในระยะเวลา
ที่นายทะเบียนกำหนด ให้นายทะเบียนมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร และให้นำความในมาตรา
118 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 120 เมื่อได้จดทะเบียนมูลนิธิแล้ว ถ้าผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิมีชีวิตอยู่ให้
ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เพื่อการนั้นตกเป็นของมูลนิธิตั้งแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนมูลนิธิ
เป็นต้นไป

ในกรณีที่ผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิถึงแก่ความตายก่อนนายทะเบียนรับจดทะเบียนมูลนิธิ
เมื่อได้จดทะเบียนมูลนิธิแล้ว ให้ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เพื่อการนั้นตกเป็นของมูลนิธิตั้งแต่วันที่
ที่ผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิถึงแก่ความตาย

มาตรา 121 มูลนิธิที่ได้จดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล

มาตรา 122 คณะกรรมการของมูลนิธิเป็นผู้แทนของมูลนิธิในกิจการอันเกี่ยว
กับบุคคลภายนอก

มาตรา 123 บรรดากิจการที่คณะกรรมการของมูลนิธิได้กระทำไป แม้จะ
ปรากฏในภายหลังว่ามีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการแต่งตั้งหรือคุณสมบัติของกรรมการของมูลนิธิ
กิจการนั้นย่อมมีผลสมบูรณ์

มาตรา 124 การแต่งตั้งกรรมการของมูลนิธิ ขึ้นใหม่ทั้งชุดหรือการเปลี่ยนแปลง
กรรมการของมูลนิธิ ให้กระทำตามข้อบังคับของมูลนิธิ และมูลนิธิต้องนำไปจดทะเบียนภายใน
สามสิบวันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการของมูลนิธิ

ถ้านายทะเบียนเห็นว่ากรรมการของมูลนิธิตามวรรคหนึ่งผู้ใด มีฐานะและ
ความประพฤติไม่เหมาะสมในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ นายทะเบียนจะ
ไม่รับจดทะเบียนกรรมการของมูลนิธิผู้นั้นก็ได้ ในกรณีที่นายทะเบียนไม่รับจดทะเบียน

LIRT

กรรมการ ของมูลนิธิ นายทะเบียนต้องแจ้งเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนให้มูลนิธิทราบภายใน สิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอจดทะเบียน และให้นำความในมาตรา 114 วรรคสี่และ วรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่กรรมการ ของมูลนิธิพ้นจากตำแหน่งและไม่มีกรรมการ ของมูลนิธิเหลือ อยู่ หรือกรรมการ ของมูลนิธิที่เหลืออยู่ไม่สามารถดำเนินการตามหน้าที่ได้ ถ้าข้อบังคับของ มูลนิธิมิได้กำหนดการปฏิบัติหน้าที่ไว้เป็นอย่างอื่น ให้กรรมการ ของมูลนิธิที่พ้นจากตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่กรรมการ ของมูลนิธิต่อไปจนกว่านายทะเบียนจะได้แจ้งการรับจดทะเบียนกรรมการ ของมูลนิธิที่ตั้งใหม่

กรรมการ ของมูลนิธิที่พ้นจากตำแหน่งเพราะถูกถอดถอนโดยคำสั่งศาลตาม มาตรา 128 จะปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสามไม่ได้

มาตรา 125 ภายใต้บังคับมาตรา 126 ให้คณะกรรมการ ของมูลนิธิเป็นผู้มี อำนาจแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของมูลนิธิ แต่ถ้าข้อบังคับของมูลนิธิได้กำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการแก้ไขเพิ่มเติมไว้ การแก้ไขเพิ่มเติมต้องเป็นไปตามที่ข้อบังคับกำหนด และให้มูลนิธิ นำข้อบังคับที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ คณะกรรมการ ของมูลนิธิได้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของมูลนิธิและให้นำความในมาตรา 114 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 126 การแก้ไขเพิ่มเติมรายการใน ข้อบังคับของมูลนิธิตามมาตรา 11(2) จะกระทำได้แต่เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ หรือ
- (2) พุทธิการณ์เปลี่ยนแปลงไปเป็นเหตุให้วัตถุประสงค์ของมูลนิธินั้นมีประโยชน์ น้อย หรือไม่อาจดำเนินการให้สมประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธินั้นได้ และวัตถุประสงค์ของมูลนิธิที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์เดิมของมูลนิธิ

LIRT

มาตรา 127 ให้นายทะเบียนมีอำนาจตรวจตราและควบคุมดูแลการดำเนินการ
กิจการ ของมูลนิธิให้เป็นไปตามกฎหมายและ ข้อบังคับของมูลนิธิ เพื่อการนี้ให้นาย
ทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายเป็นหนังสือ มีอำนาจ

(1) มีคำสั่งเป็นหนังสือให้กรรมการ พนักงาน ลูกจ้างหรือตัวแทนของมูลนิธิ
ชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของมูลนิธิ หรือเรียกบุคคลดังกล่าวมาสอบถาม หรือให้
ส่งหรือแสดงสมุดบัญชีและเอกสารต่าง ๆ ของมูลนิธิเพื่อตรวจสอบ

(2) เข้าไปในสำนักงานของมูลนิธิในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและ
พระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจสอบกิจการ ของมูลนิธิ

ในการปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นนายทะเบียนให้แสดงบัตรประจำตัว
และถ้าเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมาย ให้แสดงบัตรประจำตัวและหนังสือ
มอบหมายของนายทะเบียนต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 128 ในกรณีที่กรรมการของมูลนิธิผู้ใดดำเนินการของมูลนิธิผิดพลาด
เสื่อมเสียต่อมูลนิธิ หรือดำเนินการฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อบังคับของมูลนิธิ หรือกลายเป็น
ผู้มีฐานะและความประพฤติไม่เหมาะสมในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ
นายทะเบียน พนักงานอัยการ หรือผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดอาจร้องขอต่อศาลให้มี
คำสั่งถอดถอนกรรมการของมูลนิธิผู้นั้นได้

ในกรณีที่การกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำของคณะกรรมการของมูลนิธิ
หรือปรากฏว่าคณะกรรมการของมูลนิธิ ไม่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิโดยไม่มีเหตุ
อันสมควร นายทะเบียน พนักงานอัยการ หรือผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดอาจร้องขอต่อ
ศาลให้มีคำสั่งถอดถอนกรรมการของมูลนิธิทั้งคณะได้

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งถอดถอนกรรมการของมูลนิธิหรือคณะกรรมการของมูลนิธิ
ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ศาลจะแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการของมูลนิธิหรือ

LIRT

คณะกรรมการของมูลนิธิต่างกรรมการของมูลนิธิต่อคณะกรรมการของมูลนิธิที่ศาลถอดถอน
ก็ได้ เมื่อศาลมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลใดเป็นกรรมการของมูลนิธิแล้ว ให้นายทะเบียน
ดำเนินการจดทะเบียนไปตามนั้น

มาตรา 129 มูลนิธิย่อมเลิกด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อมีเหตุตามที่กำหนดในข้อบังคับ
- (2) ถ้ามูลนิธิตั้งขึ้นไว้เฉพาะระยะเวลาใด เมื่อสิ้นระยะเวลานั้น
- (3) ถ้ามูลนิธิตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใด และได้ดำเนินการตาม
วัตถุประสงค์สำเร็จบริบูรณ์แล้ว หรือวัตถุประสงค์นั้นกลายเป็นพ้นวิสัย
- (4) เมื่อมูลนิธินั้นล้มละลาย
- (5) เมื่อศาลมีคำสั่งให้เลิกมูลนิธิตามมาตรา 130

มาตรา 130 นายทะเบียน พนักงานอัยการ หรือผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่ง
คนใดอาจร้องขอต่อศาลให้มียกเลิกมูลนิธิได้ในกรณีหนึ่งกรณีใด ดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อปรากฏว่าวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ ขัดต่อกฎหมาย
- (2) เมื่อปรากฏว่ามูลนิธิกระทำการ ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของ
ประชาชน หรืออาจเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ
- (3) เมื่อปรากฏว่ามูลนิธิไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ
หรือหยุดดำเนินการตั้งแต่สองปีขึ้นไป

มาตรา 131 เมื่อมูลนิธิมีเหตุต้องเลิกตามมาตรา 129 (1) (2) หรือ
(3) แล้ว ให้คณะกรรมการของมูลนิธิที่อยู่ในตำแหน่งขณะมีการเลิกมูลนิธิแจ้งการเลิก
มูลนิธิต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่มีการเลิกมูลนิธิ

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามมาตรา 129 (4) หรือมาตรา 130
ให้ศาลแจ้งคำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าวให้นายทะเบียนทราบด้วย

ให้นายทะเบียนประกาศการเลิกมูลนิธิในราชกิจจานุเบกษา

LIRT

มาตรา 132 ในกรณีที่มีการเลิกมูลนิธิ ให้มีการชำระบัญชีมูลนิธิ และให้นำบทบัญญัติในบรรพ 3 ลักษณะ 22 หมวด 5 ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด มาใช้บังคับแก่การชำระบัญชีมูลนิธิโดยอนุโลม และให้ผู้ชำระบัญชีเสนอรายงานการชำระบัญชีต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนเป็นผู้อนุมัติรายงานนั้นแทนที่ประชุมใหญ่

มาตรา 133 เมื่อได้ชำระบัญชีแล้ว ให้โอนทรัพย์สินของมูลนิธิให้แก่มูลนิธิหรือนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ตามมาตรา 109 ซึ่งได้ระบุชื่อไว้ในข้อบังคับของมูลนิธิ ถ้าข้อบังคับของมูลนิธิมิได้ระบุชื่อมูลนิธิหรือนิติบุคคลดังกล่าวไว้ พนักงานอัยการผู้ชำระบัญชี หรือผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใด อาจร้องขอต่อศาลให้จัดสรรทรัพย์สินนั้นแก่มูลนิธิหรือนิติบุคคลอื่นที่ปรากฏว่ามีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงที่สุดกับวัตถุประสงค์ของมูลนิธินั้นได้

ถ้ามูลนิธินั้นถูกศาลสั่งให้เลิกตามมาตรา 130 (1) หรือ (2) หรือการจัดสรรทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งไม่อาจกระทำได้ ให้ทรัพย์สินของมูลนิธิตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา 134 ผู้ใดประสงค์จะขอตรวจเอกสารเกี่ยวกับมูลนิธิที่นายทะเบียนเก็บรักษาไว้ หรือจะขอให้นายทะเบียนคัดสำเนาเอกสารดังกล่าวพร้อมด้วยคำรับรองว่าถูกต้อง ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน และเมื่อได้เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว ให้นายทะเบียนปฏิบัติตามคำขอนั้น

มาตรา 135 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามบทบัญญัติในส่วนนี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนกับออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับ

(1) การยื่นคำขอจดทะเบียนและการรับจดทะเบียน

(2) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน การขอตรวจเอกสาร การคัดสำเนาเอกสาร และค่าธรรมเนียมการขอให้นายทะเบียนดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับมูลนิธิรวมทั้งการยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าว

- (3) แบบบัตรประจำตัวของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่
 - (4) การดำเนินการของมูลนิธิและการทะเบียนมูลนิธิ
 - (5) การอื่นใดเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติในส่วนนี้
- กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ 3

ทรัพย์สิน

มาตรา 136 ทรัพย์สิน หมายความว่า วัตถุมีรูปร่าง

มาตรา 137 ทรัพย์สิน หมายความว่า มรดกทั้งทรัพย์สิน และวัตถุไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้

มาตรา 138 อสังหาริมทรัพย์ หมายความว่า ที่ดินและทรัพย์สินอันติดอยู่กับที่ดินเป็นการถาวรหรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินนั้น และหมายความว่ารวมถึงสิทธิอันเกี่ยวกับที่ดินหรือทรัพย์สินอันติดอยู่กับที่ดินหรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินนั้นด้วย

มาตรา 139 สิ่งหามทรัพย์สิน หมายความว่า ทรัพย์สินอื่นนอกจาก อสังหาริมทรัพย์ และหมายความว่ารวมถึงสิทธิอันเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นด้วย

มาตรา 140 ทรัพย์สินแบ่งได้ หมายความว่า ทรัพย์สินอันอาจแยกออกจากกันเป็นส่วน ๆ ได้จริงถนัดชัดแจ้ง แต่ละส่วนได้รูปบริบูรณ์ลำพังตัว

มาตรา 141 ทรัพย์สินแบ่งไม่ได้ หมายความว่า ทรัพย์สินอันจะแยกออกจากกันไม่ได้ นอกจากเปลี่ยนแปลงภาวะของทรัพย์สิน และหมายความว่ารวมถึงทรัพย์สินที่มีกฎหมายบัญญัติว่าแบ่งไม่ได้ด้วย

มาตรา 142 ทรัพย์สินนอกพาณิชย์ หมายความว่า ทรัพย์สินที่ไม่สามารถถือเอาได้และทรัพย์สินที่โอนแก่กันมิได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 143 ส่วนควบของทรัพย์สิน หมายความว่า ส่วนซึ่งโดยสภาพแห่งทรัพย์สิน หรือโดยจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่นเป็นสาระสำคัญในความเป็นอยู่ของทรัพย์สินนั้น และไม่อาจ แยกจากกันได้นอกจากจะทำลาย ทำให้บุบสลายหรือทำให้ทรัพย์สินนั้นเปลี่ยนแปลงรูปทรงหรือ สภาพไป

เจ้าของทรัพย์สินย่อมมีกรรมสิทธิ์ในส่วนควบของทรัพย์สินนั้น

มาตรา 144 ไม้ยืนต้นเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่

ไม้ล้มลุกหรือธัญญาชิตอื่นจะเกี่ยวเกี่ยวรวงผลได้คราวหนึ่งหรือหลายคราวต่อไป ไม่เป็นส่วนควบกับที่ดิน

มาตรา 145 ทรัพย์สินซึ่งติดกับที่ดินหรือติดกับโรงเรือนเพียงชั่วคราวไม่ถือว่าเป็น ส่วนควบกับที่ดินหรือโรงเรือนนั้น ความข้อนี้ให้ใช้บังคับแก่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งผู้มีสิทธิในที่ดิน ของผู้อื่นใช้สิทธินั้นปลูกสร้างไว้ในที่ดินนั้นด้วย

มาตรา 146 อุปกรรม หมายความว่า สิ่งหาทรัพย์สินซึ่งโดยปกตินิยมเฉพาะถิ่น หรือโดยเจตนาชัดแจ้งของเจ้าของทรัพย์สินที่เป็นประธาน เป็นของใช้ประจำอยู่กับทรัพย์สินที่เป็น ประธานเป็นอาชญาเพื่อประโยชน์แก่การจัดดูแล ใช้สอย หรือรักษาทรัพย์สินที่เป็นประธานและ เจ้าของทรัพย์สินได้นำมาสู่ทรัพย์สินที่เป็นประธานโดยการนำมาติดต่อหรือปริมเข้าไว้ หรือทำโดย ประการอื่นใดในฐานะเป็นของใช้ประกอบกับทรัพย์สินที่เป็นประธานนั้น

อุปกรรมที่แยกออกจากทรัพย์สินที่เป็นประธานเป็นการชั่วคราวก็ยังไม่ขาดจากการ เป็นอุปกรรมของทรัพย์สินที่เป็นประธานนั้น

อุปกรรมย่อมตกติดไปกับทรัพย์สินที่เป็นประธาน เว้นแต่จะมีการกำหนดไว้เป็น อย่างอื่น

มาตรา 147 ดอกผลของทรัพย์สิน ได้แก่ ดอกผลธรรมดาและดอกผลพิเศษ

ดอกผลธรรมดา หมายความว่า สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติของทรัพย์สินซึ่งได้มาจาก
ตัวทรัพย์สิน โดยการมีหรือใช้ทรัพย์สินนั้นตามปกตินิยม และสามารถถือเอาได้เมื่อขาดจากทรัพย์สินนั้น

ดอกผลนิติบัญญัติ หมายความว่า ทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้มาเป็นครั้งคราว
แก่เจ้าของทรัพย์สินจากผู้อื่นเพื่อการที่ได้ใช้ทรัพย์สินนั้น และสามารถคำนวณและถือเอาได้เป็นรายวัน
หรือตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

ลักษณะ 4

นิติกรรม

หมวด 1

บทเปิดเสรีทั่วไป

มาตรา 148 นิติกรรม หมายความว่า การใด ๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมาย
และด้วยใจสมัคร มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล เพื่อจะก่อ เปลี่ยนแปลง
โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ

มาตรา 149 การใดมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายเป็น
การพนันหรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การนั้นเป็น
โมฆะ

มาตรา 150 การใดเป็นการแตกต่างกับบทบัญญัติของกฎหมาย ถ้ามิใช่
กฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การนั้นไม่เป็นโมฆะ

มาตรา 151 การใดมิได้ทำให้ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายบังคับไว้ การนั้นเป็น
โมฆะ

มาตรา 152 การใดมิได้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยความสามารถ
ของบุคคล การนั้นเป็นโมฆะ

หมวด 2

แสดงเจตนา

มาตรา 153 การแสดงเจตนาใดแม้ในใจจริงผู้แสดงจะมีได้เจตนาให้ตนต้องผูกพันตามที่ได้แสดงออกมาก็ตาม หากเป็นมูลเหตุให้การแสดงเจตนา นั้นเป็นโมฆะไม่ว่าแต่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งจะรับรู้ถึงเจตนาอันซ่อนอยู่ในใจของผู้แสดงนั้น

มาตรา 154 การแสดงเจตนาใดอันพึงเห็นได้โดยพฤติการณ์แห่งกรณีว่าผู้แสดงเจตนามิได้เจตนาให้ตนต้องผูกพันตามที่ได้แสดงออกมา การแสดงเจตนา นั้นเป็นโมฆะ

มาตรา 155 การแสดงเจตนาลวงโดยสมรู้กับคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง การแสดงเจตนา นั้นเป็นโมฆะ แต่จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริตและต้องเสียหายจากการแสดงเจตนาลวงนั้นมิได้

ถ้าการแสดงเจตนาลวงตามวรรคหนึ่งทำขึ้นเพื่ออำพรางนิติกรรมอื่นให้นับบทบัญญัติของกฎหมายอันเกี่ยวกับนิติกรรมที่ถูกอำพรางมาใช้บังคับ

มาตรา 156 การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งนิติกรรม และความสำคัญผิดในทรัพย์สินซึ่งเป็นวัตถุแห่งนิติกรรม

มาตรา 157 การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์สินเป็นโมฆะ

ความสำคัญผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นความสำคัญผิดในคุณสมบัติซึ่งตามปกติถือว่าเป็นสาระสำคัญ ซึ่งหากมิได้มีความสำคัญผิดดังกล่าวการอันเป็นโมฆะนั้นคงจะมิได้กระทำขึ้น

มาตรา 158 ความสำคัญผิดตามมาตรา 156 หรือมาตรา 157 ซึ่งเกิดขึ้น โดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของบุคคลผู้แสดงเจตนา บุคคลนั้นจะถือเอาความสำคัญผิดนั้นมาใช้เป็นประโยชน์แก่ตนไม่ได้

มาตรา 159 การแสดงเจตนาเพราะถูกกลฉ้อฉลเป็นโมฆียะ

การถูกกลฉ้อฉลที่จะเป็นโมฆียะตามวรรคหนึ่ง จะต้องถึงขนาดซึ่งถ้ามิได้มีกลฉ้อฉลดังกล่าว การอันเป็นโมฆียะนั้นคงจะมีได้กระทำขึ้น

ถ้าคู่กรณีฝ่ายหนึ่งแสดงเจตนาเพราะถูกกลฉ้อฉลโดยบุคคลภายนอกการแสดงเจตนาอันจะเป็นโมฆียะต่อเมื่อคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้รู้หรือควรจะได้รู้ถึงกลฉ้อฉลนั้น

มาตรา 160 การบอกล้างโมฆียะกรรมเพราะถูกกลฉ้อฉลตามมาตรา 159

ห้ามมิให้ยกเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริต

มาตรา 161 ถ้ากลฉ้อฉลเป็นแต่เพียงเหตุจริงใจให้คู่กรณีฝ่ายหนึ่งยอมรับข้อ

กำหนดอันหนักยิ่งกว่าที่คู่กรณีฝ่ายนั้นจะยอมรับโดยปกติ คู่กรณีฝ่ายนั้นจะบอกล้างการอันนั้นหาได้ไม่ แต่ชอบที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดจากกลฉ้อฉลนั้นได้

มาตรา 162 ในนิติกรรมสองฝ่าย การที่คู่กรณีฝ่ายหนึ่งจงใจนิ่งเสียไม่แจ้ง

ข้อความจริงหรือคุณสมบัติอันคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งมิได้รู้ การนั้นจะเป็นกลฉ้อฉลหากพิสูจน์ได้ว่าถ้ามิได้นิ่งเสียเช่นนั้น นิติกรรมนั้นก็คงจะมีได้ทำขึ้น

มาตรา 163 ถ้าคู่กรณีต่างได้กระทำการโดยกลฉ้อฉลด้วยกันทั้งสองฝ่าย

ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะกล่าวอ้างกลฉ้อฉลของอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อบอกล้างการอันนั้นหรือเรียกค่าสินไหมทดแทนมิได้

มาตรา 164 การแสดงเจตนาเพราะถูกข่มขู่เป็นโมฆียะ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

การข่มขู่ที่จะทำให้การใดตกเป็นโมฆียะนั้น จะต้องเป็นการข่มขู่ที่จะให้เกิดภัยอันใกล้จะถึง และร้ายแรงถึงขนาดที่จะจงใจให้ผู้ถูกข่มขู่มีผลต้องกลัว ซึ่งถ้ามิได้มีการข่มขู่เช่นนั้น การนั้นก็คงจะมิได้กระทำให้ขึ้นเลย

มาตรา 165 การขู่ว่าจะใช้สิทธิตามปกตินิยม ไม่ถือว่าเป็นการข่มขู่ การใดที่กระทำไปเพราะนับถือยำเกรง ไม่ถือว่าการนั้นได้กระทำเพราะถูกข่มขู่

มาตรา 166 การข่มขู่ยอมทำให้การแสดงเจตนาเป็นโมฆียะแม้บุคคลภายนอกจะเป็นผู้ข่มขู่

มาตรา 167 ในการวินิจฉัยกรณีความสำคัญผิด กลฉ้อฉล หรือการข่มขู่ให้เสียชื่อเสียง เพศ อายุ ฐานะ สุขภาพอนามัย และภาวะแห่งจิตของผู้แสดงเจตนา ตลอดจนพฤติการณ์และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ อันเกี่ยวกับการนั้นด้วย

มาตรา 168 การแสดงเจตนาที่กระทำต่อบุคคลซึ่งอยู่เฉพาะหน้าให้ถือว่ามิผลนับแต่ผู้รับการแสดงเจตนาได้ทราบการแสดงเจตนา นั้น ความข้อนี้ให้ใช้ตลอดถึงการที่บุคคลหนึ่งแสดงเจตนาไปยังบุคคลอีกคนหนึ่งโดยทางโทรศัพท์ หรือโดยเครื่องมือสื่อสารอย่างอื่น หรือโดยวิธีอื่นซึ่งสามารถติดต่อถึงกันได้ทางอ้อมเดียวกัน

มาตรา 169 การแสดงเจตนาที่กระทำต่อบุคคลซึ่งมิได้อยู่เฉพาะหน้า ให้ถือว่ามิผลนับแต่เวลาที่การแสดงเจตนา นั้นไปถึงผู้รับการแสดงเจตนา แต่ถ้าได้บอกก่อนไปถึงผู้รับการแสดงเจตนา นั้น ก่อนหรือพร้อมกันกับการแสดงเจตนา นั้นไปถึงผู้รับการแสดงเจตนา การแสดงเจตนา นั้นตกเป็นอันไร้ผล

การแสดงเจตนาที่ได้ส่งออกไปแล้วย่อมไม่เสื่อมเสียไป แม้ภายหลังการแสดงเจตนา นั้นผู้แสดงเจตนาจะถึงแก่ความตาย หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

LIRT

มาตรา 170 การแสดงเจตนาซึ่งกระทำต่อผู้เยาว์หรือผู้ที่ศาลสั่งให้เป็น
คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ผู้รับการแสดง
เจตนาไม่ได้ เว้นแต่ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล หรือผู้พิทักษ์ แล้วแต่กรณีของผู้รับ
การแสดงเจตนา นั้นได้รู้ด้วย หรือได้ให้ความยินยอมไว้ก่อนแล้ว

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับ ถ้าการแสดงเจตนา นั้นเป็นการที่กฎหมายบัญญัติ
ให้ผู้เยาว์หรือคนเสมือนไร้ความสามารถกระทำได้เองโดยลำพัง

มาตรา 171 ในการตีความการแสดงเจตนา นั้น ให้ฟังเสียงถึงเจตนาอัน
แท้จริงยิ่งกว่าถ้อยคำสำนวนหรือตัวอักษร

หมวด 3

โมฆะและโมฆียะกรรม

มาตรา 172 โมฆะกรรมนั้นไม่อาจให้สัตยาบันแก่กันได้ และผู้มีส่วนได้เสีย
คนหนึ่งคนใดจะยกความเสียเปล่าแห่งโมฆะกรรมขึ้นกล่าวอ้างก็ได้

ถ้าจะต้องคืนทรัพย์สินอันเกิดจากโมฆะกรรม ให้ نابพบัญญัติว่าด้วยลาภ
มิควรได้แห่งประมวลกฎหมายนี้มาใช้บังคับ

มาตรา 173 ถ้าส่วนหนึ่งส่วนใดของนิติกรรมเป็นโมฆะ นิติกรรมนั้น
ย่อมตกเป็นโมฆะทั้งสิ้น เว้นแต่จะพึงสันนิษฐานได้โดยพฤติการณ์แห่งกรณีว่า คู่กรณีเจตนา
จะให้ส่วนที่ไม่เป็นโมฆะนั้นแยกออกจากส่วนที่เป็นโมฆะได้

มาตรา 174 การใดเป็นโมฆะแต่เข้าลักษณะเป็นนิติกรรมอย่างอื่น ซึ่งไม่เป็น
โมฆะ ให้ถือตามนิติกรรมซึ่งไม่เป็นโมฆะ ถ้าสันนิษฐานได้โดยพฤติการณ์แห่งกรณีว่า
หากคู่กรณีได้รู้ว่าการนั้นเป็นโมฆะแล้ว ก็คงจะได้ตั้งใจมาตั้งแต่แรกที่จะทำนิติกรรมอย่างอื่น
ซึ่งไม่เป็นโมฆะนั้น

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 175 โมฆียะกรรมนั้น บุคคลต่อไปนี้จะบอกล้างเสียก็ได้

(1) ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้เยาว์ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่ผู้เยาว์จะบอกล้างก่อนที่ตนบรรลุนิติภาวะก็ได้ถ้าได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม

(2) บุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ เมื่อบุคคลนั้นพ้นจากการเป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถแล้ว หรือผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แล้วแต่กรณี แต่คนเสมือนไร้ความสามารถจะบอกล้างก่อนที่ตนจะพ้นจากการเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถก็ได้ถ้าได้รับความยินยอมของผู้พิทักษ์

(3) บุคคลผู้แสดงเจตนาเพราะสำคัญผิด หรือถูกกลฉ้อฉล หรือถูกข่มขู่

(4) บุคคลวิกลจริตผู้กระทำการนิติกรรมอันเป็นโมฆียะตามมาตรา 30 ในขณะจิตของบุคคลนั้นไม่วิกลแล้ว

ถ้าบุคคลผู้ทำนิติกรรมอันเป็นโมฆียะถึงแก่ความตายก่อนมีการบอกล้างโมฆียะกรรม ทายาทของบุคคลดังกล่าวอาจบอกล้างโมฆียะกรรมนั้นได้

มาตรา 176 โมฆียะกรรมเมื่อบอกล้างแล้ว ให้ถือว่าเป็นโมฆะมาแต่เริ่มแรก และให้ผู้เป็นคู่กรณีกลับคืนสู่ฐานะเดิม ถ้าเป็นการพ้นวิสัยจะให้กลับคืนเช่นนั้นได้ก็ให้ได้รับค่าเสียหายชดเชยให้แทน

ถ้าบุคคลใดได้รับหรือควรจะได้รู้ว่าการใดเป็นโมฆียะ เมื่อบอกล้างแล้ว ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รู้ว่าการนั้นเป็นโมฆะ นับแต่วันที่รับรู้หรือควรจะได้รู้ว่าเป็นโมฆียะ

ห้ามมิให้ใช้สิทธิเรียกร้องอันเกิดแต่การกลับคืนสู่ฐานะเดิมความผิดหนึ่ง เมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันบอกล้างโมฆียะกรรม

มาตรา 177 ถ้าบุคคลผู้มีสิทธิบอกล้างโมฆียะกรรมตามมาตรา 175 ผู้หนึ่งผู้ใด ได้ให้สัตยาบันแก่โมฆียะกรรม ให้ถือว่าการนั้นเป็นอันสมบูรณ์มาแต่เริ่มแรก แต่ทั้งนี้ย่อมไม่กระทบเทือนถึงสิทธิของบุคคลภายนอก

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 178 การบอกกล่าวหรือให้สัตยาบันแก่โมฆียะกรรม ย่อมกระทำได้ โดยการแสดงเจตนาแก่ผู้กระทำการหนึ่งซึ่งเป็นบุคคลที่มีตัวกำหนดได้แน่นอน

มาตรา 179 การให้สัตยาบันแก่โมฆียะกรรมนั้น จะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้กระทำภายหลังเวลาที่มูลเหตุให้เป็นโมฆียะกรรมนั้นหมดสิ้นไปแล้ว

บุคคลซึ่งศาลได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือบุคคลวิกลจริตผู้กระทำการอันเป็นโมฆียะตามมาตรา 30 จะให้สัตยาบันแก่โมฆียะกรรมได้ต่อเมื่อได้รู้เห็นซึ่งโมฆียะกรรมนั้นภายหลังที่บุคคลนั้นพ้นจากการเป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือในขณะที่จิตของบุคคลนั้นไม่วิกลแล้วแต่กรณี

ทายาทของบุคคลผู้ทำนิติกรรมอันเป็นโมฆียะ จะให้สัตยาบันแก่โมฆียะกรรมได้นับแต่เวลาที่ผู้ทำนิติกรรมนั้นถึงแก่ความตาย เว้นแต่สิทธิที่จะบอกกล่าวโมฆียะกรรมของผู้ตายนั้นได้สิ้นสุดลงแล้ว

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองมิให้ใช้บังคับ ถ้าการให้สัตยาบันแก่โมฆียะกรรมกระทำโดยผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์

มาตรา 180 ภายหลังเวลาอันพึงให้สัตยาบันได้ตามมาตรา 179 ถ้ามีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้เกิดขึ้นเกี่ยวกับโมฆียะกรรมโดยการกระทำของบุคคล ซึ่งมีสิทธิบอกกล่าวโมฆียะกรรมตามมาตรา 175 ถ้ามิได้สงวนสิทธิไว้แจ้งชัดประการใด ให้ถือว่าเป็นการให้สัตยาบัน

- (1) ได้ปฏิบัติการชำระหนี้แล้วทั้งหมดหรือแต่บางส่วน
- (2) ได้มีการเรียกให้ชำระหนี้ขึ้นแล้ว
- (3) ได้มีการแปลงหนี้ใหม่
- (4) ได้มีการให้ประกันเพื่อหนี้ขึ้น
- (5) ได้มีการโอนสิทธิหรือความรับผิดชอบทั้งหมดหรือแต่บางส่วน
- (6) ได้มีการกระทำอย่างอื่นอันแสดงได้ว่าเป็นการให้สัตยาบัน

LIRT

มาตรา 181 ไม่ชียะกรรมนั้นจะบอกกล่าวมิได้เมื่อพ้นเวลาหนึ่งปีนับแต่เวลาที่อาจให้สัตยาบันได้ อนึ่ง ห้ามมิให้บอกกล่าวเมื่อพ้นเวลาสิบปีนับแต่ได้ทำนิติกรรมอันเป็นโมชียะนั้น

หมวด 4

เงื่อนไขและเงื่อนไขเวลา

มาตรา 182 ข้อความใดอันบังคับไว้ให้นิติกรรมเป็นผลหรือสิ้นผลต่อเมื่อมีเหตุการณ์อันไม่แน่นอนว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่ในอนาคต ข้อความนั้นเรียกว่าเงื่อนไข

มาตรา 183 นิติกรรมใดมีเงื่อนไขบังคับก่อน นิติกรรมนั้นย่อมเป็นผลต่อเมื่อเงื่อนไขนั้นสำเร็จแล้ว

นิติกรรมใดมีเงื่อนไขบังคับหลัง นิติกรรมนั้นย่อมสิ้นผลในเมื่อเงื่อนไขนั้นสำเร็จแล้ว

ถ้าคู่กรณีแห่งนิติกรรมได้แสดงเจตนาไว้ด้วยกันว่า
เงื่อนไขนั้นให้มีผลย้อนหลังไปถึงเวลาใดเวลาหนึ่งก่อนสำเร็จ
ความสำเร็จแห่ง
ก็ให้เป็นไปตามเจตนา
เช่นนั้น

มาตรา 184 ในระหว่างที่เงื่อนไขยังไม่สำเร็จ คู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด
แห่งนิติกรรมอันอยู่ในบังคับเงื่อนไขจะต้องครบถ้วนไม่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เป็น
เสื่อมเสียประโยชน์แก่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งจะพึงได้จากความสำเร็จแห่งเงื่อนไขนั้น

มาตรา 185 ในระหว่างที่เงื่อนไขยังมิได้สำเร็จนั้น สิทธิและหน้าที่ต่าง ๆ
ของคู่กรณีมืออย่างใด จะจำหน่าย จะรับมรดก จะจัดการป้องกันรักษา หรือจะทำประกันไว้
ประการใดตามกฎหมายก็ย่อมทำได้

มาตรา 186 ถ้าความสำเร็จแห่งเงื่อนไขจะเป็นทางให้คู่กรณีฝ่ายใดเสียเปรียบ และคู่กรณีฝ่ายนั้นกระทำการโดยไม่สุจริตจนเป็นเหตุให้เงื่อนไขนั้นไม่สำเร็จ ให้ถือว่าเงื่อนไขนั้นสำเร็จแล้ว

ถ้าความสำเร็จแห่งเงื่อนไขจะเป็นทางให้คู่กรณีฝ่ายใดได้เปรียบ และคู่กรณีฝ่ายนั้นกระทำการโดยไม่สุจริตจนเป็นเหตุให้เงื่อนไขนั้นสำเร็จ ให้ถือว่าเงื่อนไขนั้นมิได้สำเร็จเลย

มาตรา 187 ถ้าเงื่อนไขสำเร็จแล้วในเวลาทำนิติกรรม หากเป็นเงื่อนไขบังคับก่อนให้ถือว่านิติกรรมนั้นไม่มีเงื่อนไข หากเป็นเงื่อนไขบังคับหลังให้ถือว่านิติกรรมนั้นเป็นโมฆะ

ถ้าเป็นอันแน่นอนในเวลาทำนิติกรรมว่าเงื่อนไขไม่อาจสำเร็จได้ หากเป็นเงื่อนไขบังคับก่อนให้ถือว่านิติกรรมนั้นเป็นโมฆะ หากเป็นเงื่อนไขบังคับหลังให้ถือว่านิติกรรมนั้นไม่มีเงื่อนไข

ครบใดที่คู่กรณียังไม่รู้ว่าเงื่อนไขได้สำเร็จแล้วความผิดหนึ่ง หรือไม่อาจสำเร็จได้ตามวรรคสอง ครบนั้นคู่กรณียังมีสิทธิและหน้าที่ตามมาตรา 184 และมาตรา 185

มาตรา 188 นิติกรรมใดมีเงื่อนไขอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน นิติกรรมนั้นเป็นโมฆะ

มาตรา 189 นิติกรรมใดมีเงื่อนไขบังคับก่อนและเงื่อนไขนั้นเป็นการพ้นวิสัย นิติกรรมนั้นเป็นโมฆะ

นิติกรรมใดมีเงื่อนไขบังคับหลังและเงื่อนไขนั้นเป็นการพ้นวิสัย ให้ถือว่านิติกรรมนั้นไม่มีเงื่อนไข

มาตรา 190 นิติกรรมใดมีเงื่อนไขบังคับก่อนและเป็นเงื่อนไขอันจะสำเร็จได้หรือไม่สุดแล้วแต่ใจของฝ่ายลูกหนี้ นิติกรรมนั้นเป็นโมฆะ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 191 นิติกรรมใดมีเงื่อนไข เวลาเริ่มต้นกำหนดไว้ ห้ามมิให้ทวงถาม ให้ปฏิบัติการตามนิติกรรมนั้นก่อนถึงเวลาที่กำหนด

นิติกรรมใดมีเงื่อนไขเวลาสุดสิ้นกำหนดไว้ นิติกรรมนั้นย่อมสิ้นผลเมื่อถึงเวลาที่กำหนด

มาตรา 192 เงื่อนไขเวลาเริ่มต้นหรือเงื่อนไขเวลาสุดสิ้นนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ากำหนดไว้เพื่อประโยชน์แก่ฝ่ายลูกหนี้ เว้นแต่จะปรากฏโดยเนื้อความแห่งตราสาร หรือโดยพฤติการณ์แห่งกรณีว่าได้ตั้งใจจะให้ประโยชน์แก่ฝ่ายเจ้าหนี้หรือแก่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายด้วยกัน

ถ้าเงื่อนไขเวลาเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายใด ฝ่ายนั้นจะสละประโยชน์นั้นเสียก็ได้ หากไม่กระทบกระทั่งถึงประโยชน์อันคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งจะพึงได้รับจากเงื่อนไขเวลานั้น

มาตรา 193 ในกรณีดังต่อไปนี้ ฝ่ายลูกหนี้จะถือเอาประโยชน์แห่งเงื่อนไขเวลาเริ่มต้นหรือเงื่อนไขเวลาสุดสิ้นมิได้

- (1) ลูกหนี้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย
- (2) ลูกหนี้ไม่ให้ประกันในเมื่อจำต้องให้
- (3) ลูกหนี้ได้ทำลาย หรือทำให้ลดน้อยถอยลงซึ่งประกันอันได้ให้ไว้
- (4) ลูกหนี้นำทรัพย์สินของบุคคลอื่นมาให้เป็นประกันโดยเจ้าของทรัพย์สินนั้นมิได้อนุญาตด้วย

ลักษณะ 5

ระยะเวลา

มาตรา 193/ 1 การนับระยะเวลาทั้งปวง ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งลักษณะนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมาย คำสั่งศาล ระเบียบข้อบังคับ หรือนิติกรรมกำหนดเป็นอย่างอื่น

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 193/2 การคำนวณระยะเวลา ให้คำนวณเป็นวัน แต่ถ้ากำหนดเป็นหน่วยเวลาที่สั้นกว่าวัน ก็ให้คำนวณตามหน่วยเวลาที่กำหนดนั้น

มาตรา 193/3 ถ้ากำหนดระยะเวลาเป็นหน่วยเวลาที่สั้นกว่าวัน ให้เริ่มต้นนับในขณะที่มีการนับ

ถ้ากำหนดระยะเวลาเป็นวัน สัปดาห์ เดือนหรือปี ให้นับวันแรกแห่งระยะเวลาในวันรวมเข้าด้วยกัน เว้นแต่จะเริ่มการในวันนั้นเองตั้งแต่เวลาที่ถือได้ว่าเป็นเวลาเริ่มต้นทำการงานกันตามประเพณี

มาตรา 193/4 ถ้ากำหนดระยะเวลาเป็นสัปดาห์ เดือนหรือปี ให้คำนวณตามปฏิทินในราชการ

ถ้าระยะเวลาไม่ได้กำหนดนับแต่วันต้นแห่งสัปดาห์ วันต้นแห่งเดือนหรือปี ระยะเวลาย่อมสุดสิ้นลงในวันก่อนหน้าจะถึงวันแห่งสัปดาห์ เดือนหรือปีสุดท้ายอันเป็นวันตรงกับวันเริ่มระยะเวลานั้น ถ้าในระยะเวลา นับเป็นเดือนหรือปีนั้นไม่มีวันตรงกับในเดือนสุดท้าย ให้ถือเอาวันสุดท้ายแห่งเดือนนั้นเป็นวันสุดสิ้นระยะเวลา

มาตรา 193/5 ถ้าระยะเวลากำหนดเป็นเดือนและวัน หรือกำหนดเป็นเดือนและส่วนของเดือน ให้นับจำนวนเดือนเต็มก่อน แล้วจึงนับจำนวนวันหรือส่วนของเดือนเป็นวัน

ถ้าระยะเวลากำหนดเป็นส่วนของปี ให้คำนวณส่วนของปีเป็นเดือนก่อน หากมีส่วนของเดือน ให้นับส่วนของเดือนเป็นวัน

การคำนวณส่วนของเดือนตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ถือว่าเดือนหนึ่งมีสามสิบวัน

มาตรา 193/6 ถ้ามีการขยายระยะเวลาออกไปโดยมิได้มีการกำหนดวันเริ่มต้นแห่งระยะเวลาที่ขยายออกไป ให้นับวันที่ต่อจากวันสุดท้ายของระยะเวลาเดิมเป็นเริ่มต้น

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 193/8 ในทางความ ในทางราชการ หรือทางธุรกิจการค้าและ
อุตสาหกรรม วัน หมายความว่า เวลาทำการตามที่ได้กำหนดขึ้นโดยกฎหมายคำสั่งศาล
หรือระเบียบข้อบังคับ หรือเวลาทำการตามปกติของกิจการนั้น แล้วแต่กรณี

ลักษณะ 6

อายุความ

หมวด 1

บทบัญญัติทั่วไป

มาตรา 193/9 สิทธิเรียกร้องใด ๆ ถ้ามิได้ใช้บังคับภายในระยะเวลาที่
กฎหมายกำหนด สิทธิเรียกร้องนั้นเป็นอันขาดอายุความ

มาตรา 193/10 สิทธิเรียกร้องที่ขาดอายุความ ลูกหนี้มีสิทธิที่จะปฏิเสธ
การชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้องนั้นได้

มาตรา 193/11 อายุความที่กฎหมายกำหนดไว้นั้น คู่กรณีจะตกลงกันให้
งดใช้หรือขยายออกหรือยื่นเข้าไม่ได้

มาตรา 193/12 อายุความให้เริ่มนับแต่ขณะที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้
เป็นต้นไป ถ้าเป็นสิทธิเรียกร้องให้งดเว้นกระทำการอย่างใด ให้เริ่มนับแต่เวลาแรกที่
ฝ่าฝืนกระทำการนั้น

มาตรา 193/13 สิทธิเรียกร้องที่เจ้าหนี้ยังไม่อาจบังคับได้จนกว่าจะได้ทวงถาม
ให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อน ให้เริ่มนับอายุความตั้งแต่เวลาแรกที่อาจทวงถามได้เป็นต้นไป แต่ถ้า
ลูกหนี้ยังไม่ต้องชำระหนี้จนกว่าระยะเวลาหนึ่งจะได้ล่วงพ้นไปแล้วนับแต่เวลาที่ได้ทวงถามนั้น
ให้เริ่มนับอายุความตั้งแต่นั้นได้สิ้นสุดไปแล้ว

มาตรา 193/14 อายุความเป็นอันสะกดหยุดลงในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ลูกหนี้รับสภาพหนี้คือเจ้าหนี้ตามสิทธิเรียกร้อง โดยทำเป็นหนังสือรับสภาพหนี้ให้ ชำระหนี้ให้บางส่วน ชำระดอกเบี้ย ให้ประกัน หรือกระทำการใด ๆ อันปราศจากข้อสงสัยแสดงให้เห็นเป็นปริยายว่ายอมรับสภาพหนี้ตามสิทธิเรียกร้อง

(2) เจ้าหนี้ได้ฟ้องคดีเพื่อตั้งหลักฐานสิทธิเรียกร้องหรือเพื่อให้ชำระหนี้

(3) เจ้าหนี้ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย

(4) เจ้าหนี้ได้มอบข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการพิจารณา หรือ

(5) เจ้าหนี้ได้กระทำการอื่นใดอันมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดี

มาตรา 193/15 เมื่ออายุความสะดุดหยุดลงแล้ว ระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนหน้านี้ไม่นับเข้าในอายุความ

เมื่อเหตุที่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงสิ้นสุดเวลาใด ให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่นั้น

มาตรา 193/16 ทนึ่งใดซึ่งคามมูลแห่งทนึ่งนั้น เจ้าทนึ่งจะได้รับการชำระทนึ่งเป็นคราว ๆ เจ้าทนึ่งมีสิทธิเรียกให้ลูกทนึ่งทำหนังสือรับสภาพทนึ่งให้ในเวลาใดเวลาทนึ่งก่อนอายุความครบวิบูรณ์ เพื่อเป็นหลักฐานว่าอายุความสะดุดหยุดลง

มาตรา 193/17 ในกรณีที่อายุความสะดุดหยุดลงเพราะเหตุตามมาตรา 193/14

(2) หากคดีนั้นได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกคำฟ้อง หรือคดีเสร็จไปโดยการจำหน่ายคดี เพราะเหตุถอนฟ้องหรือตั้งฟ้อง ให้ถือว่าอายุความไม่เคยสะดุดหยุดลง

ในกรณีที่คดีนั้นศาลไม่รับหรือคืนหรือให้ยกคำฟ้องเพราะเหตุคดีไม่อยู่ในอำนาจศาล หรือศาลให้ยกคำฟ้องโดยไม่ตัดสิทธิโจทก์ที่จะฟ้องใหม่ และปรากฏว่าอายุความครบกำหนดไปแล้วในระหว่างการพิจารณา หรือจะครบกำหนดภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นถึงที่สุด ให้เจ้าทนึ่งมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อตั้งหลักฐานสิทธิเรียกร้องหรือเพื่อให้ชำระทนึ่งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นถึงที่สุด

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 193/18 ให้นำมาตรา 193/17 มาใช้บังคับแก่กรณีอายุความสะดุด
หยุดลงเพราะเหตุตามมาตรา 193/14 (3) (4) และ (5) โดยอนุโลม

มาตรา 193/19 ในขณะที่อายุความจะครบกำหนดนั้น ถ้ามีเหตุสุดวิสัยมา
ขัดขวางมิให้เจ้าหนี้กระทำการตามมาตรา 193/14 ให้อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่า
จะพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่เหตุสุดวิสัยนั้นได้สิ้นสุดลง

มาตรา 193/20 อายุความสิทธิเรียกร้องของผู้เยาว์หรือของบุคคลวิกลจริต
อันศาลจะสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือไม่ก็ตาม ถ้าจะครบกำหนดลงในขณะที่บุคคลดังกล่าว
ยังไม่ถึงความสามารถเต็มภูมิ หรือในระหว่างหนึ่งปีนับแต่วันที่บุคคลดังกล่าวไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรม
หรือผู้อนุบาล อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะครบหนึ่งปีนับแต่วันที่บุคคลนั้นได้ถึงความ
สามารถเต็มภูมิหรือได้มีผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาล แล้วแต่กรณี แต่ถ้าอายุความสิทธิเรียกร้อง
นั้นมีระยะเวลาน้อยกว่าหนึ่งปี ก็ให้นำกำหนดระยะเวลาที่สั้นกว่านั้นมาใช้แทนกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีดังกล่าว

มาตรา 193/21 อายุความสิทธิเรียกร้องของผู้เยาว์หรือของคนไร้ความสามารถ
หรือของคนเสมือนไร้ความสามารถ ที่จะฟ้องร้องผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาลหรือ
ผู้พิทักษ์ของตนนั้น ถ้าจะครบกำหนดลงในขณะที่บุคคลดังกล่าวยังไม่ถึงความสามารถเต็มภูมิ
หรือในระหว่างหนึ่งปีนับแต่วันที่บุคคลดังกล่าวไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์
อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะครบหนึ่งปีนับแต่วันที่บุคคลนั้นได้ถึงความสามารถเต็มภูมิ
หรือได้มีผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แล้วแต่กรณี แต่ถ้าอายุความสิทธิ
เรียกร้องนั้นมีระยะเวลาน้อยกว่าหนึ่งปี ก็ให้นำกำหนดระยะเวลาที่สั้นกว่านั้นมาใช้แทน
กำหนดระยะเวลาหนึ่งปีดังกล่าว

มาตรา 193/22 อายุความสิทธิเรียกร้องระหว่างสามีภริยา ถ้าจะครบกำหนด
ก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่า
จะครบหนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 193/23 อายุความสิทธิเรียกร้องอันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้ตาย
ถ้าจะครบกำหนดภายในหนึ่งปีนับแต่วันตาย อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะครบ
หนึ่งปีนับแต่วันตาย

มาตรา 193/24 เมื่ออายุความครบกำหนดแล้ว ลูกหนี้จะสละประโยชน์แห่ง
อายุความนั้นเสียก็ได้ แต่การสละประโยชน์เช่นนี้ไม่มีผลกระทบกระเทือนสิทธิของบุคคล
ภายนอกหรือผู้ค้ำประกัน

มาตรา 193/25 เมื่ออายุความครบกำหนดแล้ว ให้มีผลย้อนหลังแล้วขึ้นไปถึง
วันที่เริ่มนับอายุความ

มาตรา 193/26 เมื่อสิทธิเรียกร้องส่วนที่เป็นประธานขาดอายุความให้สิทธิ
เรียกร้องส่วนที่เป็นอุปกรณ์นั้นขาดอายุความด้วย แม้ว่าอายุความของสิทธิเรียกร้องส่วนอุปกรณ์
นั้นจะยังไม่ครบกำหนดก็ตาม

มาตรา 193/27 ผู้รับจำนอง ผู้รับจำนำ ผู้ทรงสิทธิยึดเหนี่ยว หรือผู้ทรง
บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้อันตนได้ยึดถือไว้ ยังคงมีสิทธิบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สิน
ที่จำนอง จำนำ หรือที่ได้ยึดถือไว้ แม้ว่าสิทธิเรียกร้องส่วนที่เป็นประธานจะขาดอายุความ
แล้วก็ตาม แต่จะใช้สิทธินั้นบังคับให้ชำระดอกเบี้ยที่ค้างย้อนหลังเกินห้าปีขึ้นไปไม่ได้

มาตรา 193/28 การชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้องซึ่งขาดอายุความแล้วนั้น ไม่ว่า
มากน้อยเพียงใดจะเรียกคืนไม่ได้ แม้ว่าผู้ชำระหนี้จะไม่ว่าสิทธิเรียกร้องขาดอายุความ
แล้วก็ตาม

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับแก่การที่ลูกหนี้รับสภาพความรับผิดชอบโดยมี
หลักฐานเป็นหนังสือหรือโดยการให้ประกันด้วย แต่จะอ้างความข้อนี้ขึ้นเป็นโทษแก่ผู้ค้ำประกัน
เดิมไม่ได้

มาตรา 193/29 เมื่อไม่ได้ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ ศาลจะอ้างเอา
อายุความมาเป็นเหตุยกฟ้องไม่ได้

LIRT

หมวด 2

กำหนดอายุความ

มาตรา 193/30 อายุความนั้น ถ้าประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น
มิได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะ ให้มีกำหนดสิบปี

มาตรา 193/31 สิทธิเรียกร้องของรัฐที่จะเรียกเอาค่าภาษีอากรให้มีกำหนด
อายุความสิบปี ส่วนสิทธิเรียกร้องของรัฐที่จะเรียกเอาหนี้อย่างอื่นให้บังคับตามบทบัญญัติ
ในลักษณะนี้

มาตรา 193/32 สิทธิเรียกร้องที่เกิดขึ้นโดยคำพิพากษาของศาลที่ถึงที่สุด
หรือโดยสัญญาประนีประนอมยอมความ ให้มีกำหนดอายุความสิบปี ทั้งนี้ไม่ว่าสิทธิเรียกร้อง
เดิมจะมีกำหนดอายุความเท่าใด

มาตรา 193/33 สิทธิเรียกร้องดังต่อไปนี้ให้มีกำหนดอายุความห้าปี

- (1) ดอกเบี้ยค้างชำระ
- (2) เงินที่ต้องชำระเพื่อผ่อนทูนคืนเป็นงวด ๆ
- (3) ค่าเช่าทรัพย์สินค้างชำระ เว้นแต่ค่าเช่าสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา
193/34 (6)

(4) เงินค้างจ่าย คือ เงินเดือน เงินปี เงินบำนาญ ค่าอุปการะเลี้ยงดูและ
เงินอื่น ๆ ในลักษณะที่แน่นอนเกี่ยวกับการกำหนดจ่ายเป็นระยะเวลา

(5) สิทธิเรียกร้องตามมาตรา 193/34 (1) (2) และ (5) ที่ไม่อยู่ใน
บังคับอายุความสองปี

มาตรา 193/34 สิทธิเรียกร้องดังต่อไปนี้ ให้มีกำหนดอายุความสองปี

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(1) ผู้ประกอบการค้าหรืออุตสาหกรรม ผู้ประกอบหัตถกรรม ผู้ประกอบศิลปอุตสาหกรรมหรือช่างฝีมือ เรียกเอาค่าของที่ได้ส่งมอบ ค่าการงานที่ได้ทำ หรือค่าดูแลกิจการของผู้อื่น รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป เว้นแต่เป็นการที่ได้ทำเพื่อกิจการของฝ่ายลูกหนี้นั่นเอง

(2) ผู้ประกอบเกษตรกรรมหรือการป่าไม้ เรียกเอาค่าของที่ได้ส่งมอบอันเป็นผลผลิตทางเกษตรหรือป่าไม้ เฉพาะที่ใช้สอยในบ้านเรือนของฝ่ายลูกหนี้นั่นเอง

(3) ผู้ขนส่งคนโดยสารหรือสิ่งของหรือผู้รับส่งข่าวสาร เรียกเอาค่าโดยสาร ค่าระวาง ค่าเช่า ค่าธรรมเนียม รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป

(4) ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมหรือที่พัก ผู้ประกอบธุรกิจในการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มหรือผู้ประกอบธุรกิจสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการเรียกเอาค่าที่พักอาหารหรือเครื่องดื่ม ค่าบริการหรือค่าการงานที่ได้ทำให้แก่ผู้มาพักหรือใช้บริการ รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป

(5) ผู้ขายสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือสลากที่คล้ายคลึงกัน เรียกเอาค่าขายสลาก เว้นแต่เป็นการขายเพื่อการขายต่อ

(6) ผู้ประกอบธุรกิจในการให้เช่าสิ่งหาทรัพย์สิน เรียกเอาค่าเช่า

(7) บุคคลซึ่งมิได้เข้าอยู่ในประเภทที่ระบุไว้ใน (1) แต่เป็นผู้ประกอบธุรกิจในการดูแลกิจการของผู้อื่นหรือรับทำการงานต่าง ๆ เรียกเอาสินจ้างอันจะพึงได้รับในการนั้น รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป

(8) ลูกจ้างซึ่งรับใช้การงานส่วนบุคคล เรียกเอาค่าจ้างหรือสินจ้างอย่างอื่นเพื่อการทำงานที่ทำ รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป หรือนายจ้างเรียกเอาคืน ซึ่งเงินเช่นนั้นที่คนได้จ่ายล่วงหน้าไป

(9) ลูกจ้างไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว หรือลูกจ้างรายวัน รวมทั้งผู้ฝึกหัดงาน เรียกเอาค่าจ้างหรือสินจ้างอย่างอื่น รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป หรือนายจ้างเรียกเอาคืนซึ่งเงินเช่นนั้นที่คนได้จ่ายล่วงหน้าไป

LIRT

(10) ครูสอนผู้ฝึกหัดงาน เรียกเอาค่าฝึกสอนและค่าใช้จ่ายอย่างอื่นตามที่ได้ตกลงกันไว้ รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป

(11) เจ้าของสถานศึกษาหรือสถานพยาบาล เรียกเอาค่าธรรมเนียมการเรียน และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ หรือค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายอย่างอื่น รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป

(12) ผู้รับคนไว้เพื่อการบำรุงเลี้ยงดูหรือฝึกสอน เรียกเอาค่าการทำงานที่ทำให้ รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป

(13) ผู้รับเลี้ยงหรือฝึกสอนสัตว์ เรียกเอาค่าการทำงานที่ทำให้ รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป

(14) ครูหรืออาจารย์ เรียกเอาค่าสอน

(15) ผู้ประกอบโรคศิลปะ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบกรบำบัดโรคสัตว์ เรียกเอาค่าการทำงานที่ทำให้ รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป

(16) ทนายความหรือผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย รวมทั้งพยานผู้เชี่ยวชาญ เรียกเอาค่าการทำงานที่ทำให้ รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป หรือคู่ความเรียกเอาคืนซึ่งเงินเช่นนั้นที่ตนได้จ่ายล่วงหน้าไป

(17) ผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม สถาปัตยกรรม ผู้สอบบัญชี หรือผู้ประกอบวิชาชีพอิสระอื่น เรียกเอาค่าการทำงานที่ทำให้ รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป หรือผู้ว่าจ้างให้ประกอบการงานดังกล่าวเรียกเอาคืนซึ่งเงินเช่นนั้นที่ตนได้จ่ายล่วงหน้าไป

มาตรา 193/35 ภายใต้บังคับมาตรา 193/27 สิทธิเรียกร้องที่เกิดขึ้นจากการที่ลูกหนี้รับสภาพความรับผิดชอบโดยมีหลักฐานเป็นหนังสือหรือโดยการให้ประกันตามมาตรา 193/28 บรรดาสอง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่ได้รับความรับผิดชอบหรือให้ประกัน

ขอเชิญท่านรัฐมนตรีแถลงหลักการและเหตุผลครับ

นายประภาศน์ อวยชัย (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ผม นายประภาศน์ อวยชัย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ในนามของคณะรัฐมนตรี ขอประทานเสนอร่าง
พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่
ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. โดยมีหลักการและเหตุผลดังต่อไปนี้

หลักการ คือว่า ให้มีการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เหตุผล คือว่า โดยที่บทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ซึ่งประกาศใช้โดยพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
บรรพ 1 และบรรพ 2 พ.ศ. 2468 ซึ่งได้ใช้บังคับมานานแล้วเป็นเวลาถึง 66 ปีเศษ
ได้มีบทบัญญัติอยู่หลายประการด้วยกันที่ล้าสมัยและไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมใน
ปัจจุบัน จึงสมควรที่จะให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายนี้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น และขอให้ที่ประชุมได้โปรดพิจารณา ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญท่านสมาชิก
อภิปรายได้ครับ เชิญอาจารย์ธรรมบุญฯ

นายธรรมบุญ สัตพลี : ขอบพระคุณครับท่านประธานที่เคารพ ผม
ธรรมบุญ สัตพลี กระผมเห็นด้วยนะครับว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้เข้ามาโดย
ถูกต้องตามกาลเวลา โดยเฉพาะปัจจุบันเรามีปัญหาทางเศรษฐกิจอยู่มาก แล้วสิ่งที่จะต้อง
ยึดเป็นพื้นฐานคือกฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายแพ่งบรรพเหล่านี้ แต่ผมหวังว่าคงจะมีการ
ปรับปรุงบรรพอื่นตามเข้ามาด้วยเพื่อให้สอดคล้องกัน อย่างการแก้ไขกฎหมายนี้กระผมเห็นว่า
เป็นเรื่องที่ต้องทำแล้ว เพราะว่ามีคามผิดอยู่มากผิดอยู่หลายแห่ง แล้วแก้ไขก็ต้องเสีย
ก็สะดวกแก่การที่จะอ้างอิง แล้วมีความสมบูรณ์ขึ้น อย่างไรก็ตามผมมีจุดเลือกอยู่นิดเดียว

LIRT

นะครับ แต่ว่าอยากจะทำเสียให้ถูกต้อง คือในมาตรา 28 หน้า 5 ในบรรทัดที่ 2 เกี่ยวกับผู้สืบสันดาน กล่าวคือ ลูก หลาน เหลน ลื้อ กิดี้ เท่าที่ผมเข้าใจน่าจะเป็น ลื้อ นะครับ แล้วก็อยากจะขอฟังความเห็นด้วยว่า อาจจะมีคนที่เป็นชาวบ้านธรรมดาที่ไม่ใช่นักกฎหมายจริง ๆ และไม่ได้มีประสบการณ์ที่ได้สัมผัสเรื่องนี้ในขณะที่ได้เรียนอยู่ อาจ会有ความสงสัยว่า ลูก หลาน เหลน น่าจะโหล่นและกิลื้อ ซึ่งความจริงผมก็รู้อยู่แล้วว่า ลูก หลาน เหลน ลื้อ ถูกต้อง แต่ในที่นี้ถึงแม้จะโหล่นไม่มี แต่ก็เป็นลื้อ ซึ่งผมเข้าใจว่า คงคำเดียวกับลื้อ ฉะนั้นท่านรัฐมนตรีจะกรุณาชี้แจงให้ชัดไหมครับ หรือว่ามีการพัฒนา เปลี่ยนชื่อเสียใหม่ตามสำเนียงเพี้ยน ๆ จากชาวต่างชาติที่อพยพเข้ามาในเมืองไทยมาก และภาษารับผิดก็เกิดขึ้นเยอะ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเป็นเรื่องผิดก็กรุณาแก้ไขเสียจะได้ไม่ต้องไปแปงญาติ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีผู้อภิปรายแล้ว
ขอเชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายประกาศน์ อวยชัย (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : กราบเรียน ท่านประธานและท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ตามที่ท่านสมาชิกซึ่งผมขออนุญาตออกนาม คือท่านอาจารย์ธรรมบุญ สัตยสิทธิ์ ได้พูดถึงเรื่องมาตรา 28 ว่า ที่บัญญัติไว้กว้างว่า บุคคล วิกอลจิดผู้ใด ถ้าผู้สมรสกิดี บุพการีกล่าวคือ บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ทวดกิดี ผู้สืบสันดาน กล่าวคือ ลูก หลาน เหลน ลื้อ กิดี ผู้ปกครองหรือผู้พิทักษ์กิดี ผู้ซึ่งปกครองดูแลบุคคลนั้นอยู่กิดี หรือพนักงานอัยการกิดี ร้องขอต่อศาลให้สั่งให้คนวิกอลจิดผู้นั้นเป็นคนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งให้บุคคลวิกอลจิดผู้นั้นเป็นคนไร้ความสามารถก็ได้ ในวรรคหนึ่งแห่งร่างมาตรา 28 นี้ที่ท่านอาจารย์ธรรมบุญฯ ให้ข้อสังเกตว่า ลูก หลาน เหลน ลื้อ คำว่า ลื้อ อาจจะผิดไปนั้น ผมได้ดูประมวลกฎหมายแพ่งในปัจจุบันที่ใช้ ในมาตรา 29 ใช้คำว่า ลูก หลาน เหลน ลื้อ คือไม่ไท เพราะฉะนั้นที่ท่านตั้งข้อสังเกตนั้นเป็นการถูกต้อง อาจจะต้องการแก้ไขในขั้นกรรมาธิการต่อไป ขอขอบคุณอีกครั้ง

LIRT

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปผมจะ
ขอมติจากที่ประชุมว่า จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ท่านผู้ใด
เห็นสมควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่
สมควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับ
รับหลักการ ต่อไปคณะกรรมการพิจารณา ท่านรัฐมนตรี

นายประภาศน์ อวยชัย (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) :

คณะรัฐมนตรีขอเสนอคณะกรรมการวิสามัญมีจำนวน 15 ท่าน โดยคณะรัฐมนตรี
ขอประธานเสนอกรรมการของฝ่ายคณะรัฐมนตรีเพียง 7 ท่าน และขอให้มีการแบ่งผู้คดี
ตามข้อบังคับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คณะรัฐมนตรีขอเสนอ
ให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาจำนวน 15 คน ฝ่ายรัฐบาลเสนอ 7 คน สมาชิก
8 คน แบ่งผู้คดีตามข้อบังคับ 7 วัน ไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นก็ดำเนินการตามนั้น
เชิญท่านรัฐมนตรีเสนอรายชื่อ

นายประภาศน์ อวยชัย (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) :

คณะรัฐมนตรีขอประธานเสนอรายชื่อกรรมการวิสามัญ 1. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์
ซึ่งเป็นคณะกรรมการร่างกฎหมาย 2. นายวิษณุ เครืองาม ซึ่งเป็นรองเลขาธิการคณะ
รัฐมนตรี ท่านที่ 3 คือนายเจริญ หัตถกรรม รองปลัดกระทรวงยุติธรรม 4. นายอรอนัติ
ดิษฐอำนาจ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม 5. นายวิชัย คันทิกุลานนท์ รองอธิบดีผู้พิพากษา
ศาลแพ่ง 6. นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์

LIRT

7. นายประสพสุข บุญเดช เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : สำหรับทางสภา
เสนอ ขอเชิญ พลโท ปรีชา โรจนเสน ครับ

พลโท ปรีชา โรจนเสน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม
พลโท ปรีชา โรจนเสน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอเสนอรายชื่อสมาชิกสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติผู้ทรงเกียรติเข้าร่วมเป็นกรรมการในฝ่ายสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน 8 ท่าน
ดังมีรายชื่อต่อไปนี้ 1. นายโกเมน ภัทรภิรมย์ 2. นายเคียง บุญเพิ่ม 3. คุณหญิงนันทกา
สุประภาตะนันท์ 4. นายบัญญัติ สุขีระ 5. พลเรือเอก ประวิทย์ ศิวรักษ์ 6. นายประเสริฐ
บุญศรี 7. นายสรวิชัย ไกรจิตติ 8. พลตำรวจโท อองอาจ ผุดผาด และขอความกรุณา
ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้ทรงเกียรติได้โปรดให้การสนับสนุนด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญผู้รับรอง

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผู้รับรองครบนะครับ
ไม่มีผู้ใดเสนอท่านอื่นอีก ก็มีจำนวน 15 ท่านแล้ว ขอเชิญเลขาธิการอ่านรายชื่อ
กรรมการครับ

นายไพฑิษฐ์ พิพัฒกุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้ไว้รับทัญญูติ บรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
1. นายโกเมน ภัทรภิรมย์ 2. นายเคียง บุญเพิ่ม 3. นายเจริญ หัตถกรรม 4. นายชัยวัฒน์
วงศ์วัฒนานต์ 5. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์ 6. นายบัญญัติ สุขีระ 7. พลเรือเอก
ประวิทย์ ศิวรักษ์ 8. นายประสพสุข บุญเดช 9. นายประเสริฐ บุญศรี 10. นายวิชัย
ตันติกุลานันท์ 11. นายวิษณุ เครืองาม 12. นายสรวิชัย ไกรจิตติ 13. พลตำรวจโท
อองอาจ ผุดผาด 14. นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ 15. นายอัศวินวิทย์ สุมาวงศ์

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไป 5.3
ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด
บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน

ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ (ฉบับที่ ...)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. 2499 ดังต่อไปนี้

1. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 3 มาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7
มาตรา 8 มาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 13 มาตรา 14 มาตรา 15
มาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 มาตรา 19 มาตรา 20 มาตรา 21 มาตรา 22
มาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 26 มาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 30 มาตรา 31
มาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 37 มาตรา 38
มาตรา 39 มาตรา 40 มาตรา 41 มาตรา 42 มาตรา 43 มาตรา 46 มาตรา 47
และมาตรา 48 เพื่อปรับปรุงอัตราโทษให้เหมาะสมขึ้น

2. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 9 มาตรา 23 และมาตรา 29 เพื่อแก้ไขการอ้าง
เลขมาตราให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
และปรับปรุงอัตราโทษให้เหมาะสมขึ้น

3. ยกเลิกมาตรา 44 และมาตรา 45 เนื่องจากได้ยกเลิกบทบัญญัติเรื่องการ
ออกหนังสือชี้ชวนหรือหนังสือบอกกล่าวป่าวร้องของบริษัทจำกัดไปแล้ว

4. แก้ไขเพิ่มเติมหมวด 2 ความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิมาตรา 49 ถึง
มาตรา 62 โดยใช้ความใหม่เป็นมาตรา 49 ถึงมาตรา 68 เนื่องจากได้มีการปรับปรุงบท
บัญญัติเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิ ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และมีการลำดับเลข

LIRT

มาตราใหม่จึงจำเป็นต้องแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดโทษในความผิดที่เกี่ยวข้องให้
สอดคล้องกัน

เหตุผล

เนื่องจากได้มีการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ และได้นำบทบัญญัติลักษณะ 23 สมาคม ของบรรพ 3 แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์เดิม มาบัญญัติรวมไว้ในบรรพ 1 ที่ได้ตรวจชำระใหม่ด้วย โดยได้พิจารณา
แก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิเสียใหม่ให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องแก้ไขบท
บัญญัติเกี่ยวกับความผิดและการลงโทษตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน
จดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 ให้สอดคล้องกัน
และแก้ไขเปลี่ยนแปลงอัตราโทษใหม่ให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติกำหนดความผิด

เกี่ยวกับหุ้นส่วนจดทะเบียน หุ้นส่วนจำกัด

บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ (ฉบับที่ ...)

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่ เป็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการกำหนดความผิดเกี่ยวกับ
หุ้นส่วนจดทะเบียน หุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับ
หุ้นส่วนจดทะเบียน หุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ. "

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับตั้งแต่วันถัด
จากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้แก้ไขอัตราโทษตามที่ได้กำหนดไว้ในหมวด 1 ความผิดเกี่ยวกับ
 ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัด แห่งพระราชบัญญัติ
 กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด
 สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 ดังต่อไปนี้

(1) มาตรา 3 แก้เป็น "ระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท และปรับ
 อีกวันละหนึ่งร้อยบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง"

(2) มาตรา 4 มาตรา 5 และมาตรา 6 แก้เป็น "ระวางโทษปรับไม่เกิน
 ห้าหมื่นบาท และปรับอีกวันละหนึ่งร้อยบาทจนกว่าจะได้เลิกใช้หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติ
 ให้ถูกต้องแล้วแต่กรณี"

(3) มาตรา 7 มาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 13 มาตรา 14 มาตรา 15
 มาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 มาตรา 19 มาตรา 20 มาตรา 21 มาตรา 27 และ
 มาตรา 37 แก้เป็น "ระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท"

(4) มาตรา 8 มาตรา 26 มาตรา 30 มาตรา 36 และมาตรา 47 แก้เป็น
 "ระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท"

(5) มาตรา 12 แก้เป็น "ระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท"

(6) มาตรา 22 มาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 28 มาตรา 33 มาตรา 34
 มาตรา 35 มาตรา 38 มาตรา 41 มาตรา 43 และมาตรา 48 แก้เป็น "ระวางโทษปรับ
 ไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท"

(7) มาตรา 31 แก้เป็น "ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน
 ห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

(8) มาตรา 32 แก้เป็น "ระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท"

(9) มาตรา 39 มาตรา 40 และมาตรา 46 แก้เป็น "ระวางโทษจำคุกไม่เกิน
 สามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

LIRT

(10) มาตรา 42 แก้เป็น "ระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกิน เจ็ดหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิด เกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 9 บริษัทจำกัดใดออกใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือโดยฝ่าฝืนมาตรา 1134 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท"

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิด เกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 23 บริษัทจำกัดใดออกหุ้นกู้โดยฝ่าฝืนมาตรา 1229 แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท"

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิด เกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 29 บริษัทจำกัดใดเสนอหนังสือบอกกล่าวให้ผู้ถือหุ้นที่ซื้อหุ้นใหม่โดย ฝ่าฝืนมาตรา 1223 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท"

มาตรา 7 ให้ยกเลิกมาตรา 44 และมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติกำหนด ความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 8 ให้ยกเลิกความในหมวด 2 ความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิ
แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด
บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"หมวด 2

ความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิ

มาตรา 49 ผู้ใดใช้คำว่า "สมาคม" ประกอบกับชื่อ ในดวงตรา ป้ายชื่อ
จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจโดยมิได้เป็นสมาคมที่ได้
จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เว้นแต่เป็นการใช้ในการ ขอจดทะเบียน
เกี่ยวกับการตั้งสมาคม หรือในการแปลอักษรต่างประเทศเป็นอักษรไทยโดยมีอักษรต่างประเทศ
กำกับไว้ด้วย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกวันละหนึ่งร้อยบาทจนกว่า
จะได้เลิกใช้

มาตรา 50 ผู้ใดดำเนินกิจการของสมาคมที่มิได้จดทะเบียน โดยกระทำการ
อย่างหนึ่งอย่างใดให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าการนั้นเป็นสมาคมที่ได้จดทะเบียนตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการกระทำดังกล่าวน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 51 ผู้ใดเป็นสมาชิกของสมาคมโดยรู้ว่าเป็นสมาคมที่มิได้จดทะเบียน
ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 52 สมาคมใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 80 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกวันละหนึ่งร้อยบาทจนกว่าจะได้
ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

LIRT

มาตรา 53 สมาคมใดมิได้จดทะเบียนข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมต่อนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา 84 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 54 สมาคมใดมิได้จดทะเบียนการแต่งตั้งหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการของสมาคมต่อนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา 85 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 55 สมาคมใดไม่ยอมให้สมาชิกของสมาคมตรวจตรากิจการและทรัพย์สินของสมาคมตามมาตรา 89 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 56 กรรมการของสมาคมผู้ใดกระทำความผิดอันเกิดจากการปฏิบัติของสมาคม และการดำเนินกิจการนั้นเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 57 ผู้ใดแบ่งทรัพย์สินของสมาคมที่เหลืออยู่เมื่อได้ชำระบัญชีแล้วให้แก่สมาชิกของสมาคม หรือโอนทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่นอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 106 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 58 ผู้ใดยังขึ้นเป็นสมาชิกของสมาคมโดยรู้หรือนายทะเบียนได้ถอนชื่อสมาคมนั้นออกจากทะเบียนแล้วตามมาตรา 102 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือศาลได้สั่งให้เลิกสมาคมแล้วตามมาตรา 103 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 59 ผู้ใดใช้คำว่า "มูลนิธิ" ประกอบกับชื่อ ในดวงตรา ป้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจ โดยมีได้เป็นมูลนิธิที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เว้นแต่เป็นการใช้ในการ ขอจดทะเบียน เกี่ยวกับการตั้งมูลนิธิ หรือในการแปลอักษรต่างประเทศเป็นอักษรไทยโดยมีอักษรต่างประเทศ กำกับไว้ด้วย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกวันละหนึ่งร้อยบาทจนกว่า จะได้เลิกใช้

มาตรา 60 ผู้ใดดำเนินกิจการของมูลนิธิที่ได้จดทะเบียน โดยกระทำการ อย่างหนึ่งอย่างใดให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าเป็นมูลนิธิที่ได้จดทะเบียนตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการกระทำดังกล่าวน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือ ประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 61 มูลนิธิใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 112 แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกวันละหนึ่งร้อยบาทจนกว่า จะได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

มาตรา 62 มูลนิธิใดมิได้จดทะเบียนการแต่งตั้งหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการ ของ มูลนิธิก่อนนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา 124 แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 63 มูลนิธิใดมิได้จดทะเบียนข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมก่อนนายทะเบียน ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา 125 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต้อง ระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 64 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 127 วรรคหนึ่ง (1) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

LIRT

หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเข้าไปตรวจสอบกิจการ
ของมูลนิธิตามมาตรา 127 วรรคหนึ่ง (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 65 กรรมการของมูลนิธิผู้ใดดำเนินกิจการผิดวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ
และการดำเนินกิจการนั้นน่าจะเป็นอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชนหรือความมั่นคง
ของรัฐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 66 ในกรณีที่คณะกรรมการของมูลนิธิ ไม่แจ้งการเลิกมูลนิธิต่อ
นายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา 131 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
กรรมการของมูลนิธินั้นผู้ใด พิสูจน์ไม่ได้ว่าการที่มิได้แจ้งนั้น มิได้เกิดจากการกระทำของตน
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินคนละห้าพันบาท

มาตรา 67 ผู้ใดโอนทรัพย์สินของมูลนิธิที่เหลืออยู่เมื่อได้ชำระบัญชีแล้วให้แก่
บุคคลอื่นอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 133 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 68 ให้นำความในมาตรา 31 ถึงมาตรา 42 มาใช้บังคับแก่บุคคล
ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินกิจการของสมาคมหรือมูลนิธิด้วยโดยอนุโลม"

.....

.....

ขอเชิญท่านรัฐมนตรีแถลงหลักการและเหตุผลครับ

นายประภาศน์ อวยชัย (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ทางคณะรัฐมนตรีขอประทานเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด
สมาคมและมูลนิธิ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ทั้งนี้ โดยมีหลักการและเหตุผลดังต่อไปนี้

หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน
จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 ดังต่อไปนี้

1. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 3 ถึงมาตรา 48 ยกเว้นมาตรา 9 มาตรา 23 และ
มาตรา 29 รวมทั้งสิ้น 41 มาตรา เพื่อปรับปรุงอัตราโทษให้เหมาะสมต่อไป

2. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 9 มาตรา 23 และมาตรา 29 เพื่อแก้ไขการอ้างเลข
มาตราให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และ
ปรับปรุงอัตราโทษให้เหมาะสมขึ้น

3. ยกเลิกมาตรา 44 และมาตรา 45 เนื่องจากได้ยกเลิกบทบัญญัติเรื่องการ
ออกหนังสือชี้ชวนหรือหนังสือบอกกล่าวข่าวร้องขอของบริษัทจำกัดไปแล้ว

4. แก้ไขเพิ่มเติมหมวด 2 ความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิมาตรา 49 ถึง
มาตรา 62 โดยใช้ความใหม่เป็นมาตรา 49 ถึงมาตรา 68 เนื่องจากได้มีการปรับปรุง
บทบัญญัติเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิ ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และมีการลำดับ
เลขมาตราใหม่ จึงจำเป็นต้องแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดโทษในความผิดที่เกี่ยวข้องให้
สอดคล้องกัน

เหตุผล เนื่องจากได้มีการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และได้นำบทบัญญัติลักษณะ 23 สมาคม ของบรรพ 3 แห่ง
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิม มาบัญญัติรวมไว้ในบรรพ 1 ที่ได้ตรวจชำระใหม่ด้วย
โดยได้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิเสียใหม่ให้เหมาะสม จึง

LIRT

จำเป็นต้องแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดและการลงโทษตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับหุ้นส่วนจดทะเบียน หุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 ให้สอดคล้องกันและแก้ไขเปลี่ยนแปลงอัตราโทษใหม่ให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญท่านสมาชิกอภิปราย เชิญอาจารย์ธรรมบุญ

นายธรรมบุญ สัตพลี : ขอบพระคุณครับท่านประธานที่เคารพ ผม ธรรมบุญ สัตพลี ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็เหมือนร่างพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่ง บวรพ 1 เมื่อครั้งที่เราจะร่างก็มีความเหมาะสมมาก ที่ได้เสนอเข้ามาในสภาวการณ์ปัจจุบัน และได้มีการแก้ไขสิ่งที่ผิด ๆ มาเดิมซึ่งไม่ได้แก้ไขเลยปล่อยมาเช่นเลขหมายต่าง ๆ อย่างไรก็ตามกระผมมีข้อสังเกตอยู่ยากกราบเรียนฝากรัฐบาลผ่านท่านประธานที่เคารพไปคือว่า อย่างร่างเมื่อครั้งเหมือนกันว่า ไม่มีสาระสำคัญอะไรที่ต้องไปเตรียมการ อย่างเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องปรับปรุงโทษและแก้ไขเลขหมาย น่าจะใช้บังคับได้ทันทีคือในวันถัดจากรับประกาศในราชกิจจานุเบกษาทำไมจึงมีกำหนด 60 วันถึงจะใช้ได้ ทั้ง ๆ ที่เหมือนอย่างร่างพระราชบัญญัติฉบับเมื่อครั้ง ถ้ามีเรื่องเกี่ยวกับอะไรที่ต้องไปปรับปรุงก็มีเงื่อนไขเวลานั้นอยู่แล้ว เช่น 180 วัน ให้ไปแก้ไขได้ เพราะฉะนั้นเรื่อง 60 วันที่จะให้ใช้กฎหมายฉบับนี้ก็ไม่น่าจะมีเงื่อนไขเวลานั้นไว้ ประการที่ 1

ประการที่ 2 ที่กระผมอยากกราบเรียนว่า ก็เป็นการดีมากที่ให้มีการปรับปรุงในเรื่องของการจัดตั้งสมาคมและมูลนิธิ เพราะปัจจุบันนี้มีความจำเป็นอันนี้คงไม่ใช่เหตุบังเอิญ อย่างเช่นที่สหภาพแรงงานที่ไปจัดตั้งสมาคมกันขึ้น คงจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงกฎหมายอันนี้ให้รัดกุมขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานในเรื่องเหล่านั้น ซึ่งเวลานี้ก็มีอยู่มากให้เป็นเรื่องเป็นราวรัดกุมและเหมาะสม และมูลนิธิก็เช่นเดียวกันมีบรรดากิจการการ ธุรกิจต่าง ๆ ก็เสี่ยงมากทางด้านที่จะจัดตั้งเป็นมูลนิธิเพื่อหลีกเลี่ยงภาระการเสียภาษี หรือที่จะถูกขบถวน

LIRT

ในทางที่ไม่ชอบไม่ควรต่าง ๆ อยู่มาก เพราะฉะนั้นถ้าเราเขียนให้เป็นเรื่องเป็นราวเสีย และให้เขาได้ดำเนินการให้ถูกต้องไม่ให้มีการที่จะมาแย้งกันได้ง่าย ๆ กระผมก็ว่าเหมาะสม ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณวิชัย ฯ ครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผมมีคำถาม อยู่ 2 คำถาม คำถามที่ 1 คือในร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 นั้น ในหมวด 2 ที่ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิโดยยกเลิกออกไปทั้งหมด แต่ในร่างพระราชบัญญัติ ฉบับใหม่นั้นได้ใส่ความผิดนั้นเข้ามา ซึ่งอยากจะทราบเหตุผล เพราะว่าเหตุผลที่ยกเลิกเมื่อ พ.ศ. 2499 นั้น ผมไม่ทราบว่ามิอะไรที่เป็นพิเศษถึงต้องยกเลิก แต่เข้าใจว่าคงจะไม่เห็น ความจำเป็นจะต้องมีการระบุมความผิดเอาไว้ ก็อยากจะให้ทางรัฐบาลได้ชี้แจงให้สมาชิก สภานิติบัญญัติฯ ได้เข้าใจ

อีกคำถามหนึ่งผมสงสัยในมาตรา 49 ที่ได้เสนอเข้ามาใน ร่างพระราชบัญญัติ ฉบับใหม่นี้ มาตรา 49 ระบุว่า ผู้ใดใช้คำว่า "สมาคม" โดยที่มิได้เป็นสมาคมก็จะต้องมีความผิด โทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกวันละหนึ่งร้อยบาทจนกว่าจะได้เลิกใช้ คำถามของผมคือถ้าหากว่าเราไม่ได้จดทะเบียนสมาคมก็ไม่ต้องมีความผิดตามมาตรานี้ใช่หรือไม่ เพราะว่ามียอดการที่จัดตั้งขึ้นจำนวนมากที่ใช้เป็นชื่ออื่น อย่างเช่น ใช้คำว่า สภาบัน สภาบันวิจัย ซึ่งองค์กรต่าง ๆ เหล่านั้นเมื่อไม่ได้ใช้คำว่า สมาคม กฎหมายนี้คงจะไม่ ได้ครอบคลุมว่าจะต้องมีความผิดตามกฎหมายนี้ด้วย อันนี้ขอกราบเรียนเพื่อชี้แจง ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านรัฐมนตรีครับ เชิญ

นายประภาศน์ อวยชัย (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ท่าน ประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ตามที่ท่านสมาชิก 2 ท่านได้กรุณาอภิปราย

LIART

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ แต่ท่านมีความห่วงใย โดยเฉพาะท่านอาจารย์ธรรมบุญ สัตยสิทธิ์ ได้กล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับการนำบทบัญญัตินี้มาใช้บังคับหลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้วเป็นเวลา 60 วันว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้น อันนี้ขอกราบเรียนว่า เพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ประชุมได้อนุมัติในหลักการไปแล้ว ทั้งนี้ นอกจากเพื่อให้สอดคล้องต้องกันแล้ว ยังมีเหตุผลที่จะให้มีการเตรียมการดำเนินงานของทุกฝ่ายให้เป็นไปด้วยความรัดกุมและรอบคอบยิ่งขึ้น จึงได้ขอใช้เวลา 60 วันหลังจากที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

สำหรับที่ท่านสมาชิกอีกท่านหนึ่ง คือคุณวิชัย โสสุวรรณจินดา ได้กล่าวดูถามถึงเรื่องเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด 2 ที่ว่ายกเลิกไปแล้ว อันนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับรณานำเรื่องเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด 2 ที่ว่ายกเลิกไปแล้ว อันนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับรณานำเรื่องบรรพ 1 ซึ่งเดิมบัญญัติไว้เป็น 6 ลักษณะ มีลักษณะหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องมูลนิธิ ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับบทบัญญัติในเรื่องของสมาคม ซึ่งเรื่องสมาคมนี้กฎหมายปัจจุบันเอาไปบัญญัติไว้ในบรรพ 3 อีกทีหนึ่ง เพราะฉะนั้นเรื่องเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธินี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน และมีหลักกฎหมายที่อาศัยอนุโลมใช้กันได้ โดยเฉพาะมูลนิธิก็ไปใช้หลักกฎหมายของเรื่องสมาคม เพราะฉะนั้นจึงได้นำบทบัญญัตินี้มารวมไว้ในบรรพ 1 นี้ด้วย ส่วนที่คุณวิชัย โสสุวรรณจินดา ได้กล่าวดูถามถึงเรื่องเกี่ยวกับมาตรา 49 ปัจจุบันที่ทางคณะรัฐมนตรีได้ร่างขึ้นมานั้น ในร่างของมาตราเกี่ยวกับเรื่องโดยเฉพาะ ในมาตรา 49 ว่าเป็นเรื่องที่สมาคมที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก็ไม่ได้มีความผิดอย่างนั้นหรือ ขอกราบเรียนว่าสมาคมและมูลนิธิ สมาคมนั้นต้องจดทะเบียนเสมอ สำหรับมูลนิธิต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาล เพราะฉะนั้นผู้ที่ดำเนินการจัดตั้งเป็นสมาคมขึ้นมาโดยมิได้จดทะเบียน ก็เป็นความผิดทางกฎหมายอย่างหนึ่งเหมือนกัน โดยเฉพาะถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการที่มีการเป็นสมาชิกในสมาคมอันนี้เป็นต้น ก็ถือเป็น

LIRT

ความคิดตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งมีโทษหนักทีเดียว แต่ถ้าเป็นการรวมกลุ่มบุคคลโดยไม่ได้ตั้งเป็นสมาคม เขาไม่ได้จดทะเบียนนั้น ถ้าไม่ได้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด และกำหนดโทษไว้ ก็ไม่มีความผิดอย่างใดทั้งสิ้น แต่ที่เราต้องให้จดทะเบียนนี้เป็นหลักการที่จะให้ทางการเข้ามาควบคุมดูแล เพื่อไม่ให้มีการกระทำความผิดด้วยกฎหมายเกิดขึ้น ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่า จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นไม่สมควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี รับหลักการนะครับ ท่านรัฐมนตรีครับ คณะกรรมาธิการ

นายประภาส อวยชัย (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : คณะรัฐมนตรีขอประธานเสนอให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ 15 คน โดยคณะรัฐมนตรีขอประธานเสนอกรรมาธิการ 7 คนตามเดิม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ชุดเมื่อครั้งนั้นครับ

นายประภาส อวยชัย (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ชุดเมื่อครั้งนี้ โดยขอให้มีการแปรรูปติดตามข้อบังคับ 7 วัน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : รัฐบาลเสนอให้ส่งคณะกรรมการวิสามัญ 15 คนที่สภาตั้งไปเมื่อครั้งนี้ให้พิจารณาเรื่องนี้ด้วย แปรรูปติดตามข้อบังคับ 7 วัน ไม่มีผู้ใดขัดข้องก็ดำเนินการตามนั้นครับ

LIRT

5.4 ร่างพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติ คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ...)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ดังต่อไปนี้

(1) เพิ่มเดิมมาตรา 5 ทวิ และมาตรา 5 ศรี เพื่อกำหนดบทนิยามและเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยการแต่งตั้งและถอดถอนสมณศักดิ์ของพระภิกษุ

(2) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 7 มาตรา 9 และมาตรา 10 เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยการสถาปนาสมเด็จพระสังฆราชและการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราช

(3) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 12 มาตรา 16 มาตรา 18 มาตรา 19 และมาตรา 20 และเพิ่มเติมมาตรา 15 ทวิ มาตรา 15 ศรี และมาตรา 15 จัตวา เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของมหาเถรสมาคม กรรมการมหาเถรสมาคม คณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการมหาเถรสมาคม เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(4) เพิ่มมาตรา 20 ทวิ เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยการปกครองคณะสงฆ์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(5) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 27 เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยการละสมณเพศให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(6) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 31 มาตรา 34 และมาตรา 35 และเพิ่มเติมมาตรา 32 ทวิ เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยวัด การดูแลรักษาวัด ทรัพย์สินของวัด และศาสนสมบัติกลางให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(7) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 42 มาตรา 43 มาตรา 44 และเพิ่มเติมมาตรา 44 ทวิ และมาตรา 44 ศรี เพื่อปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

LIRT

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 46 เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะสงฆ์อื่นให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้วสมควรปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยการสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช และการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราช การแต่งตั้งและถอดถอนสมณศักดิ์ของพระภิกษุ อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของมหาเถรสมาคม การปกครอง การระดมทุนของคณะสงฆ์ และคณะสงฆ์อื่น วัด การดูแลรักษาวัด ทรัพย์สินของวัด และศาสนสมบัติกลางตลอดจนปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คณะสงฆ์ (ฉบับที่ . .)

W.F.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 5 ทวิ และมาตรา 5 ตี แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505

"มาตรา 5 ทวิ ในพระราชบัญญัตินี้"

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

"คณะสงฆ์" หมายความว่า บรรดาพระภิกษุที่ได้รับบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายที่ใช้บังคับก่อนพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะปฏิบัติศาสนกิจในหรือนอกราชอาณาจักร

"คณะสงฆ์อื่น" หมายความว่า บรรดาบรรพชิตจีนนิกาย หรือ อนัมนิกาย

"พระราชกฤษฎีกา" หมายความว่า พระราชกฤษฎีกาที่ได้รับแต่งตั้งและสถาปนาให้มีสมณศักดิ์ตั้งแต่ชั้นสามัญจนถึงชั้นสมเด็จ พระราชกฤษฎีกา

"สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์" หมายความว่า สมเด็จพระราชาคณะที่ได้รับสถาปนา ก่อนสมเด็จพระราชาคณะรูปอื่น ถ้าได้รับสถาปนาในวันเดียวกันให้ถือว่ารูปที่ได้รับสถาปนาในลำดับก่อน

มาตรา 5 ศรี พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการแต่งตั้งสถาปนา และถอดถอนสมณศักดิ์ของพระภิกษุในคณะสงฆ์

ให้เป็นหน้าที่ของมหาเถรสมาคมที่จะถวายคำแนะนำ เพื่อทรงแต่งตั้งทรงสถาปนาและทรงถอดถอนสมณศักดิ์ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 7 พระมหากษัตริย์ทรงสถาปนาสมเด็จพระสังฆราชองค์หนึ่ง

ในกรณีที่ตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราชว่างลง ให้นายกรัฐมนตรีนำรายนามสมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช

ในกรณีที่สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ทุพพลภาพหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมนำรายนามสมเด็จพระราชาคณะรูปอื่นที่มีความสามารถในการบัญชาการคณะสงฆ์ขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช"

LIRT

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 9 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 9 ในกรณีที่สมเด็จพระสังฆราชทรงลาออกจากตำแหน่งหรือพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรด ให้ออกจากตำแหน่ง พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาของสมเด็จพระสังฆราชหรือตำแหน่งอื่นใดตามพระราชอัธยาศัยก็ได้

มาตรา 10 ในเมื่อไม่มีสมเด็จพระสังฆราช ให้สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

ถ้าสมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการมหาเถรสมาคมที่เหลืออยู่เลือกสมเด็จพระราชาคณะรูปหนึ่งซึ่งมีอาวุโส โดยสมณศักดิ์รองลงมาตามลำดับและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ในเมื่อสมเด็จพระสังฆราชไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักร หรือไม่อาจทรงปฏิบัติหน้าที่ได้ สมเด็จพระสังฆราชจะได้ทรงแต่งตั้งให้สมเด็จพระราชาคณะรูปใดรูปหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน

ในกรณีที่สมเด็จพระสังฆราชมิได้ทรงแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนตามวรรคสามหรือสมเด็จพระราชาคณะซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราชไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ สมเด็จพระสังฆราชได้ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศนามสมเด็จพระราชาคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชตามมาตรานี้ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 12 มหาเถรสมาคมประกอบด้วยสมเด็จพระสังฆราชซึ่งทรงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการโดยตำแหน่ง สมเด็จพระราชาคณะทุกรูปเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และพระราชาคณะซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งมีจำนวนไม่เกินสิบสองรูปเป็นกรรมการ"

LIRT

มาตรา 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 15 ทวิ มาตรา 15 ตรี และ
มาตรา 15 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505

"มาตรา 15 ทวิ การแต่งตั้งกรรมการมหาเถรสมาคมตามมาตรา 12 และการ
ให้กรรมการมหาเถรสมาคมพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 15 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ศึกษาธิการเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช

มาตรา 15 ตรี มหาเถรสมาคมมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยดีงาม

(2) ปกครองและกำหนดการบรรพชาสามเณร

(3) ควบคุมและส่งเสริมการศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่
การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ของคณะสงฆ์

(4) รักษาหลักพระธรรมวินัยของพระพุทธศาสนา

(5) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

เพื่อการนี้ ให้มหาเถรสมาคมมีอำนาจตรากฎมหาเถรสมาคม ออกข้อบังคับ
วางระเบียบ ออกคำสั่ง มีมติหรือออกประกาศ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายและ
พระธรรมวินัย ใช้บังคับได้ และจะมอบให้พระภิกษุรูปใดหรือคณะกรรมการหรือ
คณะอนุกรรมการตามมาตรา 19 เป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา 15 จัตวา เพื่อรักษาหลักพระธรรมวินัยและเพื่อความเรียบร้อยดีงาม
ของคณะสงฆ์ มหาเถรสมาคมจะตรากฎมหาเถรสมาคม เพื่อกำหนดโทษหรือวิธีลงโทษทางการ
ปกครอง สำหรับพระภิกษุและสามเณรที่ประพฤติให้เกิดความเสียหายแก่พระศาสนาและการ
ปกครองของคณะสงฆ์ก็ได้

พระภิกษุและสามเณรที่ได้รับโทษตามวรรคหนึ่ง ถึงขั้นให้สละสมณเพศต้องสึก
ภายในสามวันนับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษฯ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 8 ให้ยกเลิกความในมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 16 ในกรณีที่ประธานกรรมการมหาเถรสมาคมไม่อาจมาประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุมมหาเถรสมาคม และมีได้มอบหมายให้สมเด็จพระราชาคณะรูปใดรูปหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน ให้สมเด็จพระราชาคณะผู้นั้นมีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน"

มาตรา 9 ให้ยกเลิกความในมาตรา 18 มาตรา 19 และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 18 ในกรณีที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการมหาเถรสมาคมแทนตำแหน่งที่ว่างตามมาตรา 15 วรรคสอง ให้ถือว่าองค์ประชุมกรรมการมหาเถรสมาคมตามมาตรา 17 มีจำนวนเท่ากรรมการที่เหลืออยู่ในขณะนั้น

มาตรา 19 สมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ ฝ่ายต่าง ๆ คามมติมหาเถรสมาคม ประกอบด้วยพระภิกษุหรือบุคคลอื่นจำนวนหนึ่ง มีหน้าที่พิจารณาถ้อยแถลงเรื่องที่จะเสนอต่อมหาเถรสมาคมและหน้าที่อื่นตามที่มหาเถรสมาคมมอบหมาย โดยขึ้นตรงต่อมหาเถรสมาคม

การจัดให้มีคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ การแต่งตั้งกรรมการ หรืออนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการหรืออนุกรรมการ และระเบียบการประชุม ให้เป็นไปตามระเบียบมหาเถรสมาคม

มาตรา 20 คณะสงฆ์ต้องอยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคม

การจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม"

มาตรา 10 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 20 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

"มาตรา 20 ทวิ เพื่อประโยชน์แก่การปกครองคณะสงฆ์ ให้มีเจ้าคณะใหญ่
ปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองคณะสงฆ์

การแต่งตั้งและการกำหนดอำนาจหน้าที่เจ้าคณะใหญ่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม"

มาตรา 11 ให้ยกเลิกความในมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์
พ.ศ. 2505 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 27 เมื่อพระภิกษุรูปใดต้องด้วยกรณีข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) ต้องคำวินิจฉัยตามมาตรา 25 ให้รับนิคหกรรมไม่ถึงให้สึกแต่ไม่ยอมรับ
นิคหกรรมนั้น

(2) ประพฤติล่วงละเมิดพระธรรมวินัยเป็นอาจณ

(3) ไม่สังกัดอยู่ในวัดใดวัดหนึ่ง

(4) ไม่มีวัดเป็นที่อยู่เป็นหลักแหล่ง

ให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ
มหาเถรสมาคม

พระภิกษุผู้ต้องคำวินิจฉัยให้สละสมณเพศตามวรรคสอง ต้องสึกภายในสามวัน
นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยนั้น"

มาตรา 12 ให้ยกเลิกความในมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์
พ.ศ. 2505 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 31 วัดมีสองอย่าง

(1) วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา

(2) สำนักสงฆ์

ให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล

เจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป"

LIRT

มาตรา 13 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 32 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ
คณะสงฆ์ พ.ศ. 2505

"มาตรา 32 ทวิ วัดใดเป็นวัดร้างที่ไม่มีพระภิกษุอยู่อาศัย ในระหว่างที่ยังไม่มี
การยุบเลิกวัดให้กรมการศาสนามีหน้าที่ปกครองดูแลรักษาวัดนั้น รวมทั้งที่วัดที่ธรณีสงฆ์
และทรัพย์สินของวัดนั้นด้วย

การยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรา 14 ให้ยกเลิกความในมาตรา 34 และมาตรา 35 แห่งพระราช-
บัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 34 การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ และที่ศาสนสมบัติกลางให้
กระทำได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ เว้นแต่เป็นกรณีตามวรรคสอง

การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ และที่ศาสนสมบัติกลาง ให้แก่ส่วนราชการ
รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้องและได้รับคำศรัทธา
จากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานนั้นแล้ว ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ห้ามมิให้บุคคลโดยอาชญากรรมขึ้นต่อสู่กับวัดหรือกรมการศาสนา แล้วแต่กรณี
ในเรื่องทรัพย์สินอันเป็นวัด ที่ธรณีสงฆ์ และที่ศาสนสมบัติกลาง

มาตรา 35 ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ และที่ศาสนสมบัติกลาง เป็นทรัพย์สินซึ่งไม่อยู่
ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี"

มาตรา 15 ให้ยกเลิกความในมาตรา 42 มาตรา 43 และมาตรา 44 แห่ง
พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 42 ผู้ใดมิได้รับแต่งตั้งให้เป็นพระอุปัชฌาย์ หรือถูกถอดถอนจาก
ความเป็นพระอุปัชฌาย์ตามมาตรา 23 แล้ว กระทำการบวชชาวอุปสมบทแก่บุคคลอื่น
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

LIRT

มาตรา 43 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 15 จีตวา วรรคสอง มาตรา 26 มาตรา 27 วรรคสาม หรือมาตรา 28 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา 44 ผู้ใดพ้นจากความเป็นพระภิกษุเพราะต้องบาราชิกมาแล้วไม่ว่าจะมี คำวินิจฉัยตามมาตรา 25 หรือไม่ก็ตาม แต่มารับบรรพชาอุปสมบทใหม่โดยกล่าวความเท็จ หรือปิดบังความจริงต่อพระอุปัชฌาย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา 16 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 44 ทวิ และมาตรา 44 ตริ แห่ง พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505

"มาตรา 44 ทวิ ผู้ใดทรมานพระภิกษุ อุหมั่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้าย สมเด็จพระสังฆราช ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 44 ตริ ผู้ใดใส่ความคณะสงฆ์หรือคณะสงฆ์อื่นกันอาจก่อให้เกิดความ เสื่อมเสียหรือความแตกแยก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา 17 ให้ยกเลิกความในมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 46 การปกครองคณะสงฆ์อื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรา 18 บรรดากฎกระทรวง กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ หรือ คำสั่งของมหาเถรสมาคมที่ออกตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ให้ยังคงใช้บังคับ ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 19 วัดที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัตินี้

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 20 ให้พระภิกษุที่ได้รับแต่งตั้งและสถาปนาให้มีสมณศักดิ์อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ยังมีสมณศักดิ์นั้นต่อไป

ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะใหญ่ กรรมการหรืออนุกรรมการไต่ถามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 หรือตามกฎหมายกระทรวง กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของมหาเถรสมาคมซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ยังคงดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนครบวาระการดำรงตำแหน่งหรือจนกว่ามหาเถรสมาคมจะมีมติเป็นประการอื่น

มาตรา 21 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ขอเชิญท่านรัฐมนตรีแถลงหลักการและเหตุผล

นายสมชัย วุฒิปรีชา (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) :

กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติฯ ที่เคารพ กระผม นายสมชัย วุฒิปรีชา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในนามคณะรัฐมนตรีเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติฯ แห่งนี้ โดยมีหลักการและเหตุผลดังต่อไปนี้

หลักการ (1) เพิ่มเติมมาตรา 5 ทวิ และมาตรา 5 คี เพื่อกำหนดบทนิยามให้มีความชัดเจนสะดวกในการตีความ เนื่องจากพระราชบัญญัติคณะสงฆ์พุทธศักราช 2505 มิได้กำหนดบทนิยามไว้และเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยการแต่งตั้งและถอดถอนสมณศักดิ์ของพระภิกษุ

(2) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 7 มาตรา 9 และมาตรา 10 เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยการสถาปนาสมเด็จพะสังฆราชาให้มีได้เพียงพระองค์เดียว กำหนดขึ้นก่อนการสถาปนาสมเด็จพะสังฆราชาและการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพะสังฆราชา

(3) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 12 มาตรา 16 มาตรา 18 มาตรา 19 และมาตรา 20 และเพิ่มเติมมาตรา 15 ทวิ มาตรา 15 คี และมาตรา 15 จัตวา เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของมหาเถรสมาคมกรรมการมหาเถรสมาคม คณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการมหาเถรสมาคม เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(4) เพิ่มเติมมาตรา 20 ทวิ เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติโดยกำหนดให้มีเจ้าคณะใหญ่ทำหน้าที่ในการปกครองคณะสงฆ์

(5) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 27 เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยการสละสมณเพศของพระภิกษุให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(6) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 31 มาตรา 34 และมาตรา 35 เพิ่มเติมมาตรา 32 ทวิ เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยการดูแลรักษาวัด ทรัพย์สินของวัด วัดร้าง และศาสนสมบัติกลางให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

LIRT

(7) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 42 มาตรา 43 มาตรา 44 และเพิ่มเติมมาตรา 44 ทวิ และมาตรา 44 ตี เพื่อปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(8) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 46 เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะสงฆ์อื่นให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น

เหตุผล เนื่องด้วยการที่พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2505 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้วบทบัญญัติบางมาตราไม่ชัดเจน ไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และในบางกรณีมิได้บัญญัติไว้ ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2505 ให้เหมาะสมต่อไป โดยเพิ่มเติมบทนิยามเพื่อให้มีความชัดเจนและสะดวกในการตีความ ปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยการสถาปนาสมเด็จพระสังฆราชให้มีเพียงพระองค์เดียวเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาขัดแย้งในวงการคณะสงฆ์ กำหนดขึ้นก่อนการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราช การแต่งตั้งถอดถอนสมณศักดิ์ของพระภิกษุ กำหนดอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราช การแต่งตั้งถอดถอนสมณศักดิ์ของพระภิกษุ กำหนดอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของมหาเถรสมาคม การปกครองคณะสงฆ์ให้ชัดเจน กำหนดให้มีเจ้าคณะใหญ่เพื่อทำหน้าที่ในการปกครองคณะสงฆ์เป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของมหาเถรสมาคม ปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยการสละสมณเพศของพระภิกษุให้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดให้พระภิกษุผู้ต้องคำวินิจฉัยให้สละสมณเพศนั้นต้องสึกภายใน 3 วันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย เพิ่มเติมบทบัญญัติให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล และให้เจ้าอาวาสเป็นผู้แทนวัด เนื่องจากได้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 72 จะทำให้วัดไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงต้องบัญญัติให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายนี้ เพื่อประโยชน์ในการปกครองดูแลรักษาศาสนสมบัติของวัด เพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยการดูแลรักษาศาสนสมบัติของวัดว่า ซึ่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2505 มิได้บัญญัติไว้ ปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยการโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ และที่ศาสนสมบัติ

LIRT

กลางให้แก่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้อง และได้รับ
 คำขาดกรรมแล้วให้กระทำโดยพระวาทกฤษฎีกาเพื่อให้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น และได้บัญญัติ
 เพิ่มเติม ห้ามมิให้ผู้ใดโดยกายบุคคลขึ้นต่อผู้ที่ศาสนสมมติกลาง พร้อมทั้งกำหนดให้เป็น
 ทรัพย์สินซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี เพื่อเป็นการคุ้มครองที่ศาสนสมมติกลาง
 อันเป็นทรัพย์สินของพระพุทธศาสนา เพิ่มเติมบทกำหนดโทษผู้ทมิ้นประมาท ดูหมิ่นหรือ
 แสดงความอาฆาตมาดร้ายต่อสมเด็จพระสังฆราช เนื่องจากพระราชบัญญัติคณะสงฆ์
 พุทธศักราช 2505 มิได้บัญญัติไว้ ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับสภาพการณ์
 ในปัจจุบัน ร่างพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ได้เสนอต่อสภานิติบัญญัติ
 แห่งชาติพิจารณาในครั้งนี้ เป็นการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช
 2505 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันให้เหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น มิใช่เป็นการแก้ไขยกย่องพระราช-
 บัญญัติขึ้นใหม่หรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างใหม่แต่ประการใดเป็นการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพื่อลด
 ปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติ จากรายละเอียดหลักการและเหตุผลตามที่ได้กราบเรียนมานี้
 มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช
 2505 ดังนั้นจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อ
 สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา

สำหรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีทั้งสิ้นจำนวน 20 มาตรา เป็นการแก้ไข
 พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2505 จำนวน 16 มาตรา และเพิ่มเติมจำนวน 9
 มาตรา ขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติแห่งนี้ได้โปรดพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะสงฆ์
 (ฉบับที่ .. พ.ศ. เพื่อจะได้ประกาศเป็นกฎหมายบังคับใช้ให้เกิดประโยชน์และ
 ผลดีแก่พระพุทธศาสนา วงการคณะสงฆ์ ตลอดจนถึงประชาชนและประเทศชาติสืบไป

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญอาจารย์ วิจิตร
 ศรีธำณ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายวิจิตร คริสอำนาจ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วิจิตร คริสอำนาจ กระผมมีประเด็นที่ขอคำชี้แจงก่อนรับหลักการเพื่อความชัดเจนอยู่ประเด็นเดียวครับ ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เป็นหลักการสำคัญของทางการปกครองของคณะสงฆ์ คือการที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เปลี่ยนหลักการที่ยึดอาวุโสโดยพรรษาไปเป็นอาวุโสโดยสมณศักดิ์ ซึ่งก่อนจะมีพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กระผมเข้าใจว่าการยึดถืออาวุโสโดยพรรษา ซึ่งหมายถึงการอยู่ในสมณเพศมานานกว่ากัน เป็นหลักของการปกครองคณะสงฆ์นั้น ได้ยึดมานานและก่อนจะมีพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ แล้วเมื่อไปดูพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ซึ่งเป็นฉบับที่ขอปรับปรุงแก้ไขมา ที่เสนอก็ยังได้บัญญัติในหลักการของการถืออาวุโสโดยพรรษา กระผมอยากจะขอทราบเหตุผลและความจำเป็นในการที่จะขอเปลี่ยนจากหลักการยึดถืออาวุโสโดยพรรษา มาเป็นอาวุโสโดยสมณศักดิ์ ว่ามีเหตุผลความจำเป็นอย่างไร เพราะในวงการคณะสงฆ์นั้นได้ยึดอาวุโสโดยพรรษา แม้แต่เวลานิมนต์พระไปทำพิธีกรรมตามวัดกัน ก็จะต้องถามกันว่าใครพรรษาที่เท่าไร แล้วองค์นั้นก็นั่งเหนือองค์อื่น ในกรณีนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช และการให้มีผู้ปฏิบัติหน้าที่พระสังฆราช อันนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ผมคิดว่าน่าจะต้องมีความชัดเจนก่อนรับหลักการ ในเรื่องเดียวกันนี้ถ้าดูมาตรา 7 กับมาตรา 10 ก็ไม่ได้ใช้หลักการนี้ตลอดทั้งหมด เช่นในมาตรา 7 ซึ่งเป็นเรื่องของการสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช ให้นายกรัฐมนตรีนำรายนามสมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ขึ้นทูลเกล้าฯ แต่วรรคต่อไป กรณีที่สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ทุพพลภาพ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมนำรายนามสมเด็จพระราชาคณะรูปอื่นที่มีความสามารถในการบังคับบัญชา ก็หมายความว่า ในวรรคสองนี้ไม่ได้ใช้อาวุโสโดยสมณศักดิ์แล้วจะเป็นรูปไหนก็ได้ไปใช้หลักความสามารถ พอไปถึงมาตรา 10 ซึ่งเป็นเรื่องของการที่จะต้องให้มีผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชก็กลับมาใช้หลักอาวุโสโดยสมณศักดิ์อีก ว่าถ้าสมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการมหาเถรสมาคมที่เหลืออยู่เลือก

LIRT

สมเด็จพระราชาคณะรูปหนึ่งซึ่งมีอาวุโสโดยสมณศักดิ์ร้องลงมาตามลำดับ เพราะฉะนั้นในกรณีที่เปลี่ยนหลักการถืออาวุโสโดยพรรษามาเป็นโดยสมณศักดิ์นั้น ก็น่าจะมีเหตุผลความจำเป็นพิเศษที่ว่าในบางกรณีถือเคร่งครัด ในบางกรณีไม่จำเป็น เช่น ในมาตรา 7 กับในมาตรา 10 กระผมคิดว่าในพระราชบัญญัติฉบับนี้ ส่วนสำคัญอันนี้เป็นส่วนสำคัญมาก เพราะในการปกครองคณะสงฆ์นั้นถ้าไม่ใช่ระดับนี้ กระผมก็ยังเข้าใจว่ายึดอาวุโสโดยพรรษาอยู่ ซึ่งเป็นมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล เพราะฉะนั้นกระผมจึงใคร่ขอคำชี้แจงก่อนรับหลักการเพื่อความชัดเจน ซึ่งถ้ามีความชัดเจนและสามารถแก้ปัญหาได้ กระผมก็พร้อมที่จะรับหลักการ ขอบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณวิชัย ครับ

นายวิชัย ไสวรรณจันดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผมมีอยู่ 3 ประเด็นที่อยากจะขอกราบเรียนถามรัฐบาลในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

ประเด็นแรกอยู่ในเรื่องของนิยาม ในมาตรา 5 ทวิ ที่เพิ่มเติมขึ้นมาในนิยามคำว่า พระราชาคณะ นั้นหมายความว่า พระภิกษุที่ได้รับแต่งตั้งและสถาปนาให้มีสมณศักดิ์ ตั้งแต่ชั้นสามัญจนถึงชั้นสมเด็จพระราชาคณะ ก็หมายความว่า คำว่าพระราชาคณะในกฎหมายนี้รวมถึงสมเด็จพระราชาคณะด้วย ซึ่งเวลาที่เราไปตีความอย่างเช่นในมาตรา 12 มหาเถรสมาคมประกอบด้วยสมเด็จพระสังฆราชซึ่งทรงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการโดยตำแหน่งและพระราชาคณะ ซึ่งในนิยามนั้นรวมสมเด็จพระราชาคณะด้วย ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งมีจำนวนไม่เกิน 12 รูปเป็นกรรมการ อันนี้ผมเข้าใจว่าอาจจะทำให้เกิดปัญหาข้อขัดแย้ง เพราะนิยามคำว่า พระราชาคณะ นั้น เราตีความหมายรวมไปถึงสมเด็จพระราชาคณะ อันนี้ผมอยากจะให้ทางรัฐบาลได้ช่วยอธิบายว่ามีความหมายเป็นพิเศษหรือไม่ในนิยามในเรื่องนี้

ประเด็นที่ 2 ในมาตรา 34 มาตรา 34 นั้นเป็นเรื่องของการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน ซึ่งผมเข้าใจว่าคงจะเป็นนโยบายที่รัฐบาลต้องการให้การโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ภริยาสงฆ์และที่ศาสนสมบัติกลางให้กับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไม่จำเป็นต้องออกเป็นพระราชบัญญัติ โดยมีเงื่อนไขว่าเมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้อง และได้รับ

LIRT

คำผาติกรรมแล้วให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งประเด็นนี้กระผมอยากจะให้ข้อสังเกตว่า ปกติการกำหนดคำผาติกรรมนั้นมักจะเป็นเรื่องในส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะได้ที่ดินของวัดได้เสนอขึ้นมาเอง ซึ่งบางทีคำผาติกรรมนั้นค่อนข้างจะต่ำ เพราะเท่าที่ได้พิจารณากฎหมายโอนที่ดินหลายฉบับ ราคาที่ดินนั้นไม่สอดคล้องกับราคาตลาด ซึ่งทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบ ทำให้ส่วนราชการต่าง ๆ มักจะใช้ที่ดินของวัดเป็นหลัก เพราะว่าเสียเงินน้อย เพราะฉะนั้นน่าจะจะมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดคำผาติกรรมเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ไม่ว่าจะเป็นเอาที่ดินจากเอกชนหรือที่ดินที่เป็นที่ของวัด ที่ธรณีสงฆ์ ก็น่าจะมีหลักเกณฑ์ที่แจ่มชัด อันนี้อยากจะให้ทางรัฐบาลได้พิจารณาว่าจะมีหลักเกณฑ์กำหนด เช่น อาจจะไม่น้อยกว่าราคาประเมินของทางราชการ หรือจะมีวิธีการอย่างไรจะทำให้เกิดความ เป็นธรรมมากขึ้น

ในประเด็นที่ 3 ครบท่านประธาน ผมดูร่างกฎหมายที่แก้ไขทั้งหมดนี้แล้ว ยังไม่เห็นมีประเด็นไหนที่พูดถึงเรื่องของการเกษียณอายุของพระภิกษุที่ดำรงสมณศักดิ์คือในทาง พระพุทธศาสนา ผมถึงว่าเป็นหลักที่สำคัญที่ใช้ระบอบประชาธิปไตย คือมีการพิจารณากันโดย องค์คณะ พระสงฆ์ตั้งแต่ 5 รูปขึ้นไป มีการประชุมปรึกษาหารือกัน การพิจารณา ต่าง ๆ นั้นก็ใช้หลักประชาธิปไตย แต่ว่าใครที่ได้รับโปรดเกล้าฯ หรือได้รับสมณศักดิ์แล้วก็จะอยู่ ไปจนเรียกว่าตลอดชีวิต ซึ่งบางทีเจ้าอาวาสบางวัดไม่สามารถจะบริหารงานได้ หรือไม่รู้จัก วิธีการบริหารงาน หรืออาหาร หรือว่ามีปัญหาในการปฏิบัติเกิดข้อขัดแย้ง แต่ก็ยังอยู่ใน ตำแหน่งนั้นต่อไปได้ ผมว่าน่าจะมียุทธวิธีที่จะดูแลเรื่องการพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งอาจจะมีการ กำหนดอายุไว้ไม่เกิน 80 ปีหรืออย่างไร น่าจะลองพิจารณาดูเพื่อให้พระภิกษุสงฆ์รุ่นใหม่ ๆ ได้มีโอกาสเข้ามาพัฒนาพุทธศาสนาให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น อันนี้ขอกราบเรียนเสนอผ่าน ไปยังรัฐบาล ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาจารย์ ธรรมานุญ ครับ

LIRT

นายธรรมบุญ ลัดพลี : ขอบพระคุณครับท่านประธานที่เคารพ กระผม ธรรมบุญ ลัดพลี กระผมเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่ออกมา โดยเฉพาะมีการแก้ไขในสาระสำคัญอยู่มากซึ่งเป็นประโยชน์ เพราะเราจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันทางโลกนี้ เราก็มีปัญหารุนแรงกัน เรามีศาล เรามีตุลาการรัฐธรรมนูญที่ดีความ แต่ในทางสงฆ์นั้น ที่แล้วมาเราจะเห็นได้ว่ามีทางตันอยู่ในหลายเรื่องทั้งที่บ้านเมืองไม่สามารถแก้ได้และโยนไปให้มหาเถรสมาคม ท่านก็ยิ่งแก้ไม่ได้ใหญ่เพราะปกติท่านไม่อยากจะยุ่งในเรื่องเหล่านี้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นจึงไม่มีอำนาจท่านก็ไม่อยากที่จะให้มีอะไรไปกระทบกระเทือนให้เศร้าหมองแก่พระบวรพุทธศาสนาได้ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระผมขออนุญาต ในมาตรา 7 ที่ให้แก้มาตรา 15 ข้อว่า เพิ่มเติมไปบอกว่า เพื่อรักษาหลักพระธรรมวินัย และเพื่อความเรียบร้อยดีงามของคณะสงฆ์ มหาเถรสมาคมจะตรากฎหมายมหาเถรสมาคมเพื่อกำหนดโทษหรือวิธีลงโทษทางการปกครอง สำหรับพระภิกษุและสามเณรที่ประพฤติให้เกิดความเสียหายแก่พระศาสนาและการปกครองของคณะสงฆ์ก็ได้ และในตอนที่ท้ายก็มีพระภิกษุและสามเณรที่รับโทษตามวรรคหนึ่ง ถึงขั้นให้สละสมณเพศต้องสึกภายใน 3 วันนับตั้งแต่วันที่ทราบคำสั่งลงโทษ อันนี้ช่วยลดภาระเจ้าพนักงานฝ่ายบ้านเมืองลงไปมาก เพราะที่แล้วจะเห็นได้บางทีคณะสงฆ์ทำอะไรไม่ได้ต้องโยนปัญหามาให้ฝ่ายบ้านเมือง ตำรวจเองก็กลัวรกจะกินหัว อย่างที่ภาษาชาวบ้านเขาเรียกกินกบาลอะไรแบบนั้น เพราะฉะนั้นก็โยนกันไปโยนกันมาเป็นปัญหาที่หนังสือพิมพ์เอาไปขายเอาไปหาเงินกันได้อย่างสบายไปเขียนได้ เพื่อมาเอาสตางค์พวกเรากันไป เกี่ยวกับความมั่นคง เรายิน ๆ ก็ไม่รู้จะเปลี่ยนแปลงอย่างไรจะสักได้ไม่ได้ จะแก้ไขกันอย่างไร เพราะฉะนั้นอันนี้ดีมาก โดยเฉพาะปัจจุบันกระผมทราบโดยตรง ๆ ว่ามีบุคคลประเภทนี้ประเภทที่อุตริมนุสสรรม บางทีก็เป็นคนธรรมดาแต่อุปโลกน์ขึ้นมาโกนหัวห่มผ้าเหลืองเข้าก็เป็นพระแล้ว แล้วก็อ้างไปบวชอยู่กับตามพระมีชื่อทางอีสานบ้าง ทางเหนือบ้าง บวชอยู่ไม่เท่าไรอาจจะแอบกินข้าวเ็นหรือเปล่าก็ไม่รู้แต่ออกมาก็มาตั้งเป็นพระอาจารย์อยู่ตามที่ต่าง ๆ รตนันต์บ้าง บัณฑิตวานบ้าง หรือ

LIRT

บางที่ตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางวิปัสสนากรรมฐานก็หลอกลวงกันไป มหาเถรสมาคมก็ทำอะไรไม่ได้ ฝ่ายบ้านเมืองก็ไม่กล้าแตะ และบางที่ก็ไปเผยแพร่ลัทธิซึ่งไม่ถูกต้องกับที่บ้านเมืองเรากำลังดำเนินการอยู่ คือประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในเรื่องนี้กระผมเห็นว่าคงจะเป็นการแก้ปัญหาได้อย่างดี แต่อย่างไรก็ตามประเพณีไทยมีถ้อยคำที่บอกว่าทำให้เกิดความเสียหายแก่พระศาสนา อันนี้หมายความว่าอะไรหรือเปล่าครับ เพราะศาสนาไม่ใช่พระพุทธศาสนา อย่าลืมเรื่องนี้เราเคยได้ยินกันในรัฐธรรมนูญเกือบจะเป็นจะตายกัน เรื่องที่ให้พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ แต่เวลานี้เรากลับว่าถ้าไปประพฤติให้เกิดความเสียหายแก่พระศาสนา พระศาสนาของใครครับของพระอัลเลาะห์ ของคริสต์หรืออะไร น่าจะพระพุทธศาสนา อันนี้ไม่ทราบว่าได้ผลหรือไม่มีความประสงค์ที่จะครอบคลุมถึงแล้วในมุมมองนักพรต นักบวช พวกไปทำอุทิศมนุสกรรมหรืออิงพระพุทธศาสนา ทำเหมือนนิมิตเหมือนว่าเป็นพระสงฆ์ มหาเถรสมาคมจะมีอำนาจไปทำอะไรเขาได้หรือเปล่า เดี่ยวจะกลายเป็นละเมิดไป อันนี้กระผมอยากทราบเรียนฝากรัฐบาลได้กรุณาพิจารณาด้วย ผ่านท่านประธานที่เคารพไป และในเรื่องของที่ว่าวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา กับสำนักสงฆ์ ผมอยากทราบว่า ขอให้ช่วยกรุณาพิจารณาถึงเส้นเขตแดนระหว่างสิ่งเหล่านี้ด้วย เพราะบางครั้งถ้าเป็นสำนักสงฆ์แล้วอาจจะเพิกเฉยละเลยถือว่าเป็นเรื่องไม่สำคัญ เป็นเรื่องพระองค์ 2 องค์หรือ 5 องค์มาปักกรุดอยู่ในที่ต่าง ๆ แต่บางทีนั่นสิ่งเหล่านี้ถ้าทางพุทธศาสนาเราโดยพระสงฆ์เรามหาเถรสมาคมไม่ได้เอื้อมมือไปคุมให้ถึงก็เป็นเรื่องปวดหัวของบ้านเมือง เพราะเขาจะนึกว่าทางศาสนาก็ไม่แตะ พวกนี้จะไปอยู่ตามแหล่งต่าง ๆ แล้วไปสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมา บางครั้งก็สร้างเป็นสำนักขึ้นมาใหญ่โต ประกวดประชันกัน ทำให้คนไทยเรายุคปัจจุบันหลงผิดในค่านิยม ไปประกวดประชันกันออกสิ่งศักดิ์สิทธิ์วัดดงมดล ออกนั่นออกนี่ บางที่บ้านเมืองก็ไปร่วมด้วย เป็นใจไปด้วย เพราะหวังจะหาผลทางด้านการปกครองจิตวิทยาชุมชน ไปเข้าส่งเสริมก็ไปกันใหญ่ อย่างเรื่องที่เราพูดกันว่า วัดครึ่งหนึ่ง

LIRT

กรรมการครึ่งหนึ่ง บางทีเดี๋ยวนี้วัดอาจจะเป็น 20 เปอร์เซ็นต์ กรรมการวัดได้เงินไป 80 เปอร์เซ็นต์ เพราะมีเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเข้าไปแบ่งอีก เพราะฉะนั้นอันนี้กระผมอยากกราบเรียนว่า ควรจะใช้พระราชบัญญัติอันนี้ให้เป็นประโยชน์ ไหน ๆ แก่แล้วให้มหาเถรสมาคมท่านมีบทบาทมากขึ้น แล้วกระผมนี้กว่าถ้าทางกระทรวงศึกษาฯ จะได้ไปกราบเรียนนมัสการท่านให้ทราบว่าเรื่องเหล่านี้ท่านมีขอบเขตกว้างขวางมากขึ้นแล้ว ขอย่าให้ท่านได้ทำทองไม่รู้ร้อนอยู่ต่อไป ปล่อยให้มาเป็นภาระบ้านเมืองอย่างเดียว ท่านจะต้องเข้ามาช่วยมือด้วยเพราะกฎหมายให้อำนาจไว้มากแล้ว ควรจะได้ดำเนินการ มิฉะนั้นเราจะพบสิ่งเหล่านี้อยู่ตลอดในชีวิตประจำวัน แล้วเราจะต้องไปตามแก้ปัญหาในจุดอื่น ซึ่งไม่ใช่เกี่ยวกับพระที่เดียว เราไม่ได้เข้าวัด แต่บางทีปัญหาเรื่องนี้เข้ามาอยู่กับลูกหลานของเรา หรือจะตัวเราด้วย บางคนผู้เฒ่าผู้แก่เองก็หลงมกมายในสิ่งเหล่านี้ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้กระผมอยากกราบเรียนว่า ถ้าเป็นวัดก็ให้เป็นวัด ถ้าเป็นสำนักสงฆ์ก็ควรเป็นสำนักสงฆ์ แต่ว่าอย่าให้มีปัญหาในทางที่มาสับสนแก่การครองชีพของประชาชน คือน้ำล้นทะลัก งามาให้ หรือเอาความเชื่อถือต่าง ๆ เราจะได้พบเห็นบ่อย ๆ ปัจจุบัน เป็นของธรรมดาเหลือเกินในหน้าหนังสือพิมพ์ ไปรดน้ำมนต์กันอะไรกัน ผัวไปหาบ้างเพื่อไม่ให้เมียหลวงตามมารังควานบ้าง เมื่อหลวงก็ไปหาเพื่อให้ผัวทิ้งเมียน้อยบ้าง บางทีพระสงฆ์เองก็เป็นจำเลยเสียเอง พอสึกมาเลยแผลงลืมหูลืมหานี้ไปแล้ว ไปลงยันต์หรือปิดนะหน้าทองเลยไปถึงไหนก็ไม่รู้ เลยไปปิดกันในกรงขังกันเลย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : อาจารย์อย่าเอาปัญหาทั่วไปเลย เอาที่แก้ไขนี้ครับ

นายธรรมบุญ ลัดพลี : อันนี้เรื่องแก้ไขครับท่านประธาน เพราะอันนี้กระผมฝากในเรื่องนี้รายละเอียดกระผมไม่ไปแตะหรอกเพราะว่าปล่อยให้กระทรวงศึกษาฯ กับมหาเถรสมาคมไปเดินตามกฎหมายให้ได้ แต่ที่เป็นหลักที่ได้พัฒนาขึ้นมาที่ กระผมเห็นว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นการเหมือนกับยิ่งกว่าการสังคายนาชำระ

LIRT

พระไตรปิฎกอีกครั้งในเรื่องนี้ ทำให้บ้านเมืองจะร่มเย็นเป็นสุขก็ตรงจุดนี้ละครับ กระผม
 อยากจะฝากในปัญหาเรื่องทั่วไปที่กระทบถึง เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ในที่สุดกระผมอยากจะ
 กราบเรียนอีกอย่างหนึ่ง ท่านประธานขอความกรุณาค่ะ คืออย่างแม่ชีนี้เป็นอย่างไรครับ
 ไม่มีพูดถึงเลยครับ แล้วจะมีอำนาจหน้าที่ไปทำไม เพราะอันนี้เป็นประเพณีนิยมเหลือเกิน
 มีหลายวัดมักจะมีแม่ชีเข้าไปอยู่ด้วยหรือบางที่แม่ชีเองก็ไปมีอิทธิพลทำให้สร้างวัดขึ้นมาได้
 ไปห่มขาวเข้า บางที่ชาวบ้านธรรมดาไปถือศีลเข้าหน่อยก็ยกตัวเองขึ้นแล้ว เป็นแม่ชีแล้ว
 แล้วไม่ช้าคนนับถือก็เลยกลายเป็นมาสร้างสำนักสงฆ์ มาสร้างวัดต่อเนื่องกันไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้
 กระผมกราบเรียนว่าบางทีเป็นการคิดคิดผิดทาง ขอความกรุณาให้สอดคล้องด้วย คำนิยมเรา
 คือพระสงฆ์เองถ้ามีมากแล้วไม่มีคนใส่บาตร อาจจะกลายเป็นเรื่องมีหัวหมอง เพราะฉะนั้น
 ถ้าจะใส่บาตรก็ต้องทำสิ่งเหล่านี้ให้ถูกต้อง ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญท่านรองนายกฯ

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพ ท่าน
 สมาชิกผู้เกี่ยวข้อง กระผมขออนุญาตตอบชี้แจงถึงข้อสงสัยในหลักการของท่านสมาชิก
 ผู้ทรงเกียรติ ที่สงสัยว่าในกฎหมายคณะสงฆ์ปัจจุบันนี้ได้ถือหลักอาวโสเป็นหลัก แล้วในร่าง
 พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เปลี่ยนเป็นอาวโสโดยสมณศักดิ์ ซึ่งต่างไปจากอาวโสโดยพรรษา
 อันนี้ขอประทานอนุญาตกราบเรียนว่า เป็นความซึ่งมหาเถรสมาคมได้เห็นว่าในทางปฏิบัติที่
 ผ่านมานั้น ในการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราชได้ถืออาวโสโดยสมณศักดิ์เป็นหลัก
 ในการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง แต่มีเหตุอันขัดข้องอยู่ตรงที่ว่า ในการรักษาการสมเด็จพระ
 สังฆราชนั้นกลับใช้อาวโสโดยพรรษา ซึ่งทำให้ดูประดักประเดิด เมื่อผู้อาวโสโดยพรรษาคง
 ไปรักษาการแล้วเมื่อถึงเวลาโปรดเกล้าฯ ก็โปรดเกล้าฯ อีกองค์หนึ่ง ซึ่งทำให้ไม่ค่อยงามนัก
 และในทางปฏิบัติก็ไม่เคยปรากฏว่าจะแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราชโดยอาวโสทางพรรษามาก่อน
 เลย ได้แต่งตั้งโดยอาวโสทางสมณศักดิ์ทั้งสิ้น ก็ประสงค์ที่จะให้แก้ไขให้ถูกต้องตรงตามที่เป็นอย่าง
 ในปัจจุบัน และเมื่อแก้เรื่องการแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราชเป็นอาวโส โดยสมณศักดิ์

LIRT

ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงแล้ว การรักษาการต่าง ๆ ก็ให้เป็นไปตามอาวุโสโดยสมณศักดิ์ เพื่อให้สอดคล้องต้องกัน แต่ในมาตราซึ่งได้อ้างถึงการแต่งตั้งในมาตรา 7 วรรคสามนั้น เป็นการเปิดช่องทางไว้สำหรับมหาเถรสมาคมที่จะได้พิจารณาตามนัยที่ท่านเห็นดีเห็นงามก่อนที่จะนำความกราบบังคมทูล ในทางปฏิบัติท่านคงจะไล่กันลงไปตามอาวุโสโดยสมณศักดิ์ เว้นแต่จะเกิดเหตุสุดวิสัยอย่างหนึ่งอย่างใดก็เป็นเรื่องซึ่งมหาเถรสมาคมที่เหลือนอยู่นั้นจะได้พิจารณาไปตามภาวะอันควรระมัดระวัง ในหลักการในเรื่องนี้จะไม่กระทบกระเทือนถึงการนับถืออาวุโสโดยพรรษาของวงการคณะสงฆ์แต่อย่างใด เพราะนั่นเป็นเรื่องของพระธรรมวินัย ส่วนในเรื่องของการแต่งตั้งสมณศักดิ์นี้ ดูเสมือนหนึ่งจะเป็นเรื่องของทางโลกที่เข้าไปเกี่ยวกับทางวินัยมากกว่า

ประเด็นปัญหาอีกปัญหาหนึ่งซึ่งท่านสงสัยว่า บทนิยามคำว่า พระราชาคณะ รวมถึงพระราชาคณะชั้นสมเด็จพะราชาคณะด้วยนั้น จะทำให้สับสนกับมาตราที่ว่าด้วยองค์ประกอบของมหาเถรสมาคมนั้น ตรงนั้นคงจะไม่สับสน เพราะว่าโดยสมเด็จพระราชาคณะในชั้นสมเด็จนั้นได้เป็นกรรมการมหาเถรสมาคมโดยตำแหน่งอยู่แล้ว การแต่งตั้งจึงต้องแต่งตั้งจากพระราชาคณะชั้นสามัญขึ้นไปเป็นทั้งหมด เพราะว่าถึงอย่างไร สมเด็จพะราชาคณะก็เป็นกรรมการมหาเถรสมาคมทุกรูปอยู่แล้ว

ส่วนที่ท่านอาจารย์ธรรมบุญฯ สงสัยในมาตรา 15 จัตวา อันนี้กระผมขออนุญาตเรียนชี้แจงว่า มาตรา 15 จัตวาจะเป็นเรื่องเพื่อปลดเปลื้องความทุกข์ของวงการมหาเถรสมาคมที่ไม่สามารถจะให้พระภิกษุสึกหาลาเพศได้ เพราะขัดกับพระธรรมวินัย ในพระธรรมวินัยจะกำหนดไว้ว่า การลงนิคหกรรมนั้นจะลงได้อย่างไรบ้าง ก็ต้องหาทางออกว่า ในกรณีที่อยู่แล้วจะเป็นหนอนไซให้พระศาสนาเสื่อมโทรมลงนั้น ก็สมควรที่จะมีโทษทางการปกครองมากกว่าทางวินัย จึงจะสามารถทำให้พระภิกษุสึกหาลาเพศได้

ส่วนที่อาจารย์ธรรมบุญฯ สงสัยว่าทำไมไม่ได้คำว่า พระพุทธศาสนา อันนี้ขอกราบเรียนว่า สืบเนื่องมาจากกฎหมายโบราณ ตั้งแต่ต้นมา ซึ่งเป็นความฉลาดของ

LIRT

บรรพบุรุษของเราอย่างแท้จริง กฎหมายคณะสงฆ์จะไม่มีคำว่า พุทธศาสนา เลย แต่ว่า ถ้อยคำทั้งหมดที่ระบุไว้ นั้นจะให้เห็นว่าใช้กับศาสนาอื่นไม่ได้ เป็นความเก่งกาจของคนโบราณที่ไม่แยกศาสนาให้เห็นว่าพระพุทธรูปศาสนาได้รับการเอาใจใส่ดีเกินกว่าศาสนาอื่น เพียงแต่ระบุว่า พระพุทธรูป พระธรรมวินัย พระอุปัชฌาย์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะใช้กับศาสนาอื่นไม่ได้ ใช้แต่เฉพาะกับพระพุทธรูปเท่านั้น

ส่วนในเรื่องมาตรการที่ควรจะมีหลักเกณฑ์นั้น ขออนุญาตกราบเรียนว่า ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา หลักในการกำหนดค่ามาตรการ ก็กำหนดตามกฎหมายเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ ถ้าประชาชนได้เท่าไร วัดก็จะได้เท่านั้น ซึ่งที่ผ่านมาจะเห็นว่าส่วนใหญ่วัดจะได้ค่อนข้างจะถูกมาก เพราะว่าที่ไปเอามาเป็น ของทางราชการก็ดีของรัฐวิสาหกิจก็ดีเป็นที่ที่อยู่ใกล้พื้นที่เกษตรทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นชาวบ้านเขาได้ไร่ละ 3,000 บาท วัดก็จะได้ไร่ละ 3,000 บาท แต่ต่อไปนี่คงจะหาอย่างนั้นได้ยากแล้วเพราะราคาที่ดินจะขึ้นไป วัดก็จะได้รับราคาตามนั้น แล้วก็ไปราคาที่จะตกลงกับมหาเถรสมาคมขออนุญาตกราบเรียน ข้อเท็จจริงชนิดหนึ่งว่า ในทางปฏิบัติเมื่อเวลาจะจ่ายค่ามาตรการก็ดี หรือจะเอาที่ของวงการศาสนาไปให้เข้าก็ดี มหาเถรสมาคมจะระแวงระวังอยู่เสมอว่า ราคาที่จะได้ก็ดี ค่าเช่าที่จะได้ก็ดีนั้น จะไม่สูงเกินไปจนทำให้คนเดือดร้อน นี่เป็นความเมตตากรุณาของมหาเถรสมาคมอย่างหนึ่ง ซึ่งท่านจะคอยระวังสิ่งเหล่านี้มาก ถึงแม้จะมีการขึ้นราคากันอย่างไรท่านจะไม่ยอมให้ขึ้นอันนี้เป็นข้อเท็จจริงที่กราบเรียนให้ทราบ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผมจะขอมติจากที่ประชุมเลยนะครับว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่สมควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับ

คณะกรรมการธิการ ท่านรัฐมนตรีครับ จะให้คณะกรรมการใดพิจารณา

นายสมชัย วุฒิปรีชา (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) : ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ทางคณะรัฐมนตรีเสนอให้กรรมการสามฝ่าย การศึกษาและวัฒนธรรมได้ช่วยดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ และแปรญัตติตามข้อบังคับครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : รัฐบาลเสนอส่งให้คณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรมพิจารณา แปรญัตติตามข้อบังคับ 7 วัน ไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ดำเนินการตามนั้นนะครับ

5.5 ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

(สำเนา)

ที่ นร 0203/22376

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

30 ธันวาคม 2534

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการ
ขายทอดตลาดและค้าของเก่า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ทำหน้าที่รัฐสภาพิจารณา

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและ
เหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา พิจารณาตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อานันท์ ปันยารชุน

(นายอานันท์ ปันยารชุน)

นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า (ฉบับที่ ...)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช 2474 โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 12 และเพิ่มมาตรา 12 ทวิ มาตรา 12 คี และมาตรา 12 จัตวา เพื่อปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตราโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เหตุผล

โดยที่บทกำหนดโทษและอัตราโทษในพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาด และค้าของเก่า พุทธศักราช 2474 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมการ ขายทอดตลาดและค้าของเก่า (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2495 ได้กำหนดไว้ไม่เหมาะสมและมี อัตราโทษต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการขายทอดตลาด หรือค้าของเก่าประเภทโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาด
และค้าของเก่า

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติควบคุมการ
ขายทอดตลาดและค้าของเก่า (ฉบับที่ ..) พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการ
ขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช 2474 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช-
บัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2495 และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

LIRT

"มาตรา 12 ผู้ใดประกอบอาชีพขายทอดตลาดหรือค้าของเก่าโดยไม่ได้รับใบอนุญาตหรือประกอบอาชีพขายทอดตลาดหรือค้าของเก่าภายหลังที่ได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 9 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเกี่ยวกับการขายทอดตลาดหรือค้าของเก่าประเภทโบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 12 ทวิ มาตรา 12 ตี และมาตรา 12 จัตุฯ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช 2474

"มาตรา 12 ทวิ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใด ทำการขายทอดตลาดหรือค้าของเก่าโดยไม่อนุญาตขาดอายุหรือทำการขายทอดตลาดหรือค้าของเก่าโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา 6 ทวิ มาตรา 7 มาตรา 8 (ก) (ข) (ง) หรือมาตรา 13 หรือฝ่าฝืนกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 12 ตี ผู้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพขายทอดตลาดหรือค้าของเก่า ผู้ใดไม่แจ้งแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือนายตรวจ หันทีเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินมีผู้ขายเสนอหรือโอนให้คนนั้นเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินเป็นโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

LIRT

มาตรา 12 จัตวา ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราช-
บัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องรับ
โทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำนั้นคนมิได้
รู้เห็นหรือยินยอมด้วย"

.....

.....

ขอเชิญท่านรัฐมนตรีแถลงหลักการและเหตุผลครับ

นายเจริญจิตร ฌ สงขลา (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :

กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่
เคารพทุกท่าน กระผม นายเจริญจิตร ฌ สงขลา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. โดยมีหลักการและเหตุผลดังนี้

หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของ
เก่า พุทธศักราช 2474 โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 12 และเพิ่มมาตรา 12 ทวิ มาตรา 12
ตรี และมาตรา 12 จัตวา เพื่อปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตราโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เหตุผล โดยที่บทกำหนดโทษและอัตราโทษในพระราชบัญญัติควบคุมการขาย
ทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช 2474 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
ควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2495 ได้กำหนดไว้ไม่
เหมาะสมและมีอัตราโทษต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการขาย
ทอดตลาดหรือค้าของเก่าประเภทโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน
โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาต่อ
ไป ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณพิชัยฯ ครับ

นายพิชัย วาศนาส่ง : ขอประทานกราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม นายพิชัย วาศนาส่ง กระผมมีความยินดีที่ทางรัฐบาลได้จับเอาเรื่องเกี่ยวกับของ
โบราณ วัตถุ ศิลปะ และเรื่องพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ แต่ว่าได้ฟังเสียงเฉพาะในเรื่องการ
เพิ่มโทษเป็นสำคัญ อันที่จริงแล้วเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ไม่ค่อยได้มีใครเอาใจใส่ แม้กระทั่งรัฐบาล
ที่ผ่านมารู้สึกว่าเรื่องโบราณสถานก็ตาม ศิลปวัตถุก็ตามเป็นเรื่องที่ผ่านไปแล้วก็ผ่านไป

LIRT

เอาใจใส่กันก็เมื่อมีข่าวว่าฉันนี้มีมูลค่าสูงมาก เช่น ทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ที่อเมริกา
ขอประทานโทษผมไม่จำเลย คือมีผู้นำเอาไปต่างประเทศแล้วต้องไปขอเขาคืนกลับมา
แล้วก็มาอ้างว่ามีค่า แต่ตอนแรกไม่ค่อยได้มีใครคิดถึงกัน กระผมอยากจะกราบเรียนว่า
เรื่องของโบราณวัตถุและศิลปวัตถุต่าง ๆ ตลอดจนกระทั่งศิลปะที่มีในประเทศเป็นเรื่องที่มี
ความสำคัญอย่างยิ่ง กระผมอยากจะกราบเรียนว่า โดยที่การประเมินนั้นถ้าหากได้กระทำ
กันจริง ๆ แล้วจะเป็นว่าสมบัติของชาติที่มีมูลค่าต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องทองหยองหรือภาพ
เขียนทางสถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม ในประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นของที่
เกิดขึ้นโดยวัฒนธรรมเก่าแก่ที่มีอยู่ในชาติบ้านเมืองของเรานับเป็นพันปีมาแล้ว จนกระทั่ง
ปัจจุบันนี้ได้นำเอาเข้ามา แม้กระทั่งสิ่งที่ได้นำเข้ามาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว แต่ละชิ้นแต่ละอันนั้นล้วนแต่เป็นของที่มีมูลค่ามหาศาล ที่ไทยสร้างขึ้นก็มี
ที่คนต่างชาติสร้างขึ้นก็มีและคกอยู่ในประเทศไทย เรามีแต่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
มีกรมศิลปากรคอยดูแล ซึ่งทางงบประมาณเมื่อกระผมได้มีโอกาสเป็นกรรมการพิจารณา
งบประมาณที่ผ่านมาก็เห็นว่า งบประมาณแต่ละปีที่จะดูแลของที่มีมูลค่านับเป็นแสน
เป็นล้านหรืออาจจะมากกว่านั้น ซึ่งอยู่ในชั้นประเมินค่ามิได้ ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่า
ที่ควร พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ซึ่งขณะนี้ใช้พระราชวังที่เรียกว่าวังหน้ามาเป็นพิพิธภัณฑสถาน
แห่งชาติก็แคบ ไม่เหมาะสมเลย ชาวต่างชาติ ๆ เอาไปตั้งไว้ก็คิด มองไม่ค่อยจะเห็น
แล้วอีกกันเข้าไปจนกระทั่งไม่มีระยะในการมอง เมื่อเปรียบเทียบกับพิพิธภัณฑสถานหลายที่
เจริญแล้วในโลกนี้ ปรากฏว่าพิพิธภัณฑสถานของไทยมีของดีมากที่สุด แต่ว่าการตั้งแสดงและ
การดูแลแย่มากที่สุด กระผมอยากจะกราบเรียนอย่างนั้นตรง ๆ เพราะเราถูกจำกัดด้วย
สถานที่ ซึ่งยังมีโรงเรียนศิลปะของศิลปากรเข้าไปอยู่ในนั้นอีกด้วย โรงราชรถก็ตาม ของก็
กระจัดกระจาย แม้กระทั่งเรือพระราชพิธีก็ไม่สามารถจะเอามารวมกันไว้เป็นที่เดียวกันได้
สมบัติต่าง ๆ กระจัดกระจาย กระผมอยากจะกราบเรียนว่าได้พบภาพเขียนอันหนึ่ง
ที่อยู่ในกระทรวงการต่างประเทศ เป็นฝีมือของโมนี ถ้าภาพอันนั้นตกไปอยู่ที่ไหนก็ตาม

LIRT

เราควรจะรักษาไว้เป็นอย่างดี เพราะมูลค่าเป็นล้าน ๆ ดอลลาร์เลยทีเดียว เข้ามาในสมัย
ไหน ใครซื้อไว้ก็ไม่ทราบ แต่ว่าปัจจุบันนี้มีราคามหาหงเห่นน่าทึ่งจนมองไม่ได้อย่างมาก
ทีเดียว แต่ถ้าคนไม่รู้ค่าของสิ่งเหล่านั้นก็จะกระจัดกระจายหายไป กระผมจึงเห็นว่าการที่มี
สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นมา คือมีการลงทุนให้ทุนแรงเป็นของที่เหมาะสม แต่ว่าเท่านั้นยังไม่พอ
หาโอกาสที่จะได้พูดในที่ต่าง ๆ หลาย ๆ ที่ ที่จะบันทึกเอาไว้เพื่อจะฝากให้รัฐบาลนำ
เอาไปทำเกี่ยวกับเรื่องกิจการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ไม่รู้จะหาตรงไหน ก็มีโอกาสดวงนี้
เมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ปรากฏขึ้น และจะอาศัยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นทางไต่ไปให้
ปรากฏไว้ว่าหากรัฐบาลจะเอาใจใส่เรื่องพิพิธภัณฑ์สถานซึ่งเป็นผู้ดูแลทรัพย์สินสมบัติของชาติอันมี
ปริมาณมากมายมหาศาลนี้ โดยแยกออกมาเป็นหน่วยที่ไม่ได้ขึ้นต่อกรมศิลปากรแต่เป็นหน่วย
เป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหรืออะไรก็แล้วแต่ ดูแลทรัพย์สินสมบัติของชาติอย่างจริงจังและมี
กฎหมายรองรับ กระผมอยากจะกราบเรียนว่ามีอีกหลาย ๆ อย่างที่เราไม่ได้คิดถึงในเรื่อง
ต่าง ๆ อย่างเช่นการนำเอาสิ่งของที่เป็นศิลปวัตถุหรือโบราณวัตถุจากต่างประเทศ เข้าประเทศ
เราก็จะต้องเสียภาษีอากร นอกจากจะลักลอบ หรือเอาเข้ามาเป็นชิ้นเล็ก ๆ แต่ในต่างประเทศ
ที่เจริญแล้วจะเห็นได้ว่าใครเขาศิลปวัตถุที่มีค่า ยิ่งเอามากเท่าไรเขาจะยกให้ไม่ต้องเสียภาษี
เพราะถือว่าเมื่อเอาเข้ามาก็มาเพิ่มค่า ทำให้เกิดแอสเซต (Asset) เพิ่มขึ้นในประเทศ
เพราะจะขายก็เงินภาษี ไม่ว่าจะในยุโรปในสหรัฐอเมริกาหรือในญี่ปุ่น ถึงได้มีการ
ประเมินภาพเขียนที่ราคาแพง ๆ ระบุละ 45 ล้านดอลลาร์ 50 ล้านดอลลาร์
แล้วเอากลับเข้าไปในประเทศของเขา แต่ของเรากลับกันไม่ให้วัตถุ คือกันออกนอกระบบ
ไม่ได้ว่าอะไร แต่ว่ากันไม่ให้เข้ามาก็ไม่เป็นการสมควรเพราะการมาเพิ่มค่าให้บ้านเมือง
ของเรา ใครจะกล้าเอาภาพเขียนที่มีราคา 1 ล้านดอลลาร์ เข้ามาแล้วต้องมาเสียภาษี
เข้าไปอีกไม่รู้เท่าไร เพราะฉะนั้นบางอันจะต้องแก้ไข ระบบหรือวิธีการในการที่จะ
ดูแลทรัพย์สินสมบัติของชาติที่มีอยู่ และจะหาเข้ามาเพิ่มเติมใหม่เป็นสิ่งที่น่าเอาใจใส่เป็น
อย่างยิ่ง กระผมจึงอยากจะกราบเรียนท่านประธานเพื่อจะเสนอผ่านไปยังรัฐบาลว่า
เกี่ยวกับเรื่องของโบราณวัตถุก็ตาม ศิลปวัตถุก็ตาม สถาปัตยกรรมก็ตาม อะไร

LIART

ที่เป็นศิลปะที่มีการแสดงถึงอารยธรรมอันเก่าแก่ของชาติบ้านเมืองซึ่งสืบกันมานับเป็นพัน ๆ ปี ตั้งแต่สมัยบ้านเชียงแล้วปรากฏหลักฐานว่าอารยธรรมเกิดขึ้น พวกครองซอน เหาบิเนียน ก็เกิดในแผ่นดินไทยนี่แหละ เราไม่เคยนึกถึงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อย่างจริงจังกันเลยเอาใจใส่กันอยู่ในเฉพาะบรรดาผู้รู้เพียงไม่กี่คนเท่านั้น แล้วก็สนใจกันในหมู่ผู้ที่คร่ำหวอดกันในเรื่องนี้ แต่ว่าประชาชนทั้งหลายไม่ได้นึกถึงค่าของประเทศของตนเท่าที่ควร เนื่องจากว่าไม่ได้มีใครจับเอาค่าของประเทศชูออกมาให้เห็นว่ามีของที่มีค่ามหาศาลอยู่อย่างนั้น ทำกันไปเท่าที่เขามีให้ครบ ต่างประเทศเขามีพิพิธภัณฑ์ ฉันทิมีพิพิธภัณฑ์ แต่ว่าสิ่งที่จะทำให้พิพิธภัณฑ์ดีขึ้นมากมาย ๆ แสดงให้คนเขาเห็นถึงอารยธรรมความก้าวหน้าของประเทศมาก ๆ เรายังทำไม่ถึงขั้นนั้นเลย นักวิชาการได้เคยพร่ำบ่นมาตลอดเวลารัฐบาลไม่ได้เอาใจใส่ในเรื่องนี้แล้วไม่ได้ให้งบประมาณหรือบุคลากรเท่าที่ควร กระผมจึงอยากจะฝากท่านประธานที่เคารพไปยังรัฐบาลว่า ถ้าหากว่าระยะเวลาของรัฐบาลคงจะไม่มีเวลาที่จะทำอะไรมาละเอียดถึงอย่างนั้น แต่ขอให้ปรากฏว่าเป็นความคิดที่อยากจะให้ต่อเนื่องแล้วก็สืบกันต่อไปอีกว่าได้โปรดอย่าลืมว่าทรัพย์สินสมบัติของชาติที่มีอยู่ในขณะนี้ ถ้าหากว่ามาคิดเป็นมูลค่ากันจริง ๆ อย่างมหาศาลของน้ำมันใต้ดินหรือว่าค่าของหิน ของทราย ของกรวด ของต้นไม้เลยขอให้นึกถึงทรัพยากรที่เป็นสมบัติอันล้ำค่าจากอารยธรรมที่มีต่อเนื่องกันมาบนแผ่นดินนี้ที่เราอยู่กันกันทุกวันนี้ มันมีมูลค่าอย่างประมาณมิได้ เราจะทำอย่างไรให้เกิดเป็นของที่ทุกคนสำนึกและเห็นคุณค่า ผมอยากจะกราบเรียนไว้แต่เพียงเท่านี้ ขอยินดีสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ขอบพระคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาจารย์

ธรรมบุญ ฯ

นายธรรมบุญ ลัดพลี : ขอบพระคุณครับท่านประธานที่เคารพ กระผม ธรรมบุญ ลัดพลี กระผมเห็นด้วยและสนับสนุนเป็นอย่างยิ่งที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เพิ่งได้นั่งลงไปได้อภิปรายไว้ เรื่องนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะเป็นการแสดงถึงเอกลักษณ์ที่

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

เด่นเป็นพิเศษของบ้านเมืองไทยเรา และเป็นจุดหนึ่งที่ตั้งศูนย์กลางท่องเที่ยวเข้ามาด้วย ไม่ใช่แค่เพียงที่จะมาดูชาวอเมริกันอะไรกันแบบนั้น แต่ว่าจะมาดูของเก่าดูศิลปวัฒนธรรมของ เรา แต่อย่างไรก็ตามผมอยากกราบเรียนไปยังรัฐบาลผ่านท่านประธานที่เคารพ ว่าจุดที่จะมี ปัญหาอย่างที่เราได้เป็นห่วงกันดังกล่าวก็ในเรื่องนี้ เรื่องของทางกระทรวงมหาดไทยโดยตรง เพราะอย่างถ้าหากว่าในเรื่องที่เราจะต้องฝากไปให้มีใจรักของเก่าของโบราณวัตถุ และ ช่วยกันทะนุถนอมจะต้องฝากผ่านไปทางรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา คือไปยังกรมศิลปากร ซึ่ง พอ ศิท่านเพิ่งถูกไปเมื่อครู่นี้ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้นั้นร้านค้าของเก่า ผมเห็นว่า เป็นประเด็นสำคัญ และรัฐบาลได้ทำถูกจุดแล้วที่หยิบเรื่องนี้ขึ้นมา แล้วมาลงโทษเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามผมอยากจะฝากไว้ คือเป็นนโยบายของรัฐที่อยากจะสนับสนุนให้มีร้านค้า ของเก่ามากหรือร้านค้าของเก่าถูกจำกัดจำนวนลง เพราะอันนี้เหมือนมีคสองคมเหมือนกัน ถ้าเราไม่ให้มีร้านค้าของเก่าเหมือนอย่างปัญหาที่ถกเถียงกัน ประทานโทษครบท่านประธาน เป็นตัวอย่างสนับสนุนอันหนึ่ง ไม่ได้ันนอกเรื่อง คืออย่างเรื่องของการค้าประเวณี ที่จะให้มี เปิดเผย หรือจะให้ลับ ๆ ล่อ ๆ ไม่มีให้มี เพราะกลัวเสื่อมเสีย เช่นเดียวกับร้านค้าของเก่า ถ้ามีมากก็อาจจะทำให้คนที่ไปขโมยเข้ามาไปลักลอบอะไรต่าง ๆ ได้มาโดยไม่ชอบนั้น ก็มีเหตุที่จะอ้างอิงมีพื้นฐานทางกฎหมายที่จะต่อสู้ได้ เพราะได้เป็นร้านค้า ถ้าทำถูกต้อง อาจจะเอาตัวรอดได้ ถ้าเราไม่มีมีเสียเลยก็อาจจะควบคุมได้ คือถ้าใครไปมีสิ่งเหล่านี้เข้า ก็ย่อมปฏิเสธไม่ได้ เอาตัวรอดไม่ได้ เพราะไม่มีสิทธิอะไรที่จะอ้าง กระผมอยากฝากกราบ ไว้ระครับ และอย่างไรก็ตามกระผมอยากกราบเรียนว่าเราคงจำกันได้เรื่องเกิดขึ้นไม่นาน ร้านค้าของเก่านี้เองที่เป็นตัวตั้งตัวตี ไม่ใช่แค่ค้อยซื้อ หากแต่เป็นคนยุบเกลยให้มาขโมย พระแสงดาบของพระบรมราชาสุวารีย์ รัชกาลที่ 5 ที่อยู่หน้าสภาเรา พระบรมรูปทรงม้านี้ ตั้งหลายวันกว่าคนจะไปเห็นว่าหายไปเสียแล้ว ไปอยู่ที่ร้านค้าของเก่า บังเอิญเรื่องนั้นเป็น เรื่องกระเทปกระเทือนถึงสถาบันเบื้องสูงอย่างแรง เช่นเดียวกับเรื่องงาช้างหายไปก็ยัง ตามกันไม่ได้ เป็นชนวนซึ่งเกือบจะร้ายแรงเหมือนอย่างคราวที่รถยนต์พระที่นั่งหายเมื่อเกิด

LIRT

ปฏิบัติ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ถึงได้ถามไม่ได้ ถ้าเป็นของเอกชนอาจจะตามไม่ได้ เพราะฉะนั้นการที่ร้านค้าของเก่ามีบางครั้งเป็นเรื่องผ่อนคลายความกระหายกระสันของคน ต่างตัวที่อยากจะซื้อของดี ๆ ไปก็ไปหาพวกนี้ ซึ่งโค่นของปลอมบ้างอะไรบ้างก็ตามเรื่องของเขา แต่อย่างไรก็ตามถ้ามีมากเกินไปอาจจะล่อใจให้คนพยายามเอาไปขาย ผมอยากฝากข้อสังเกต

ที่นี้ในเรื่องสอบใบอนุญาตนี้ กระผมอยากมีคำถามไปยังรัฐบาลผ่านท่าน ประธานที่เคารพ ที่บอกว่าถ้าใบอนุญาตขาดอายุไม่ปฏิบัติแล้วจะต้องโดนปรับ ผมอยากจะทราบว่าที่ขาดอายุนี้ถ้าจะต่อใหม่มียากหรือง่าย เพราะอย่างประเด็นที่กระผมกราบเรียนว่าการที่จะขอเปิดร้านค้าของเก่านี้ง่ายหรือยาก ถ้าง่าย ต่ออายุก็น่าจะง่าย ไม่น่าจะมีคนที่คิดจะฝ่าฝืนถึงขนาดต้องมีโทษปรับ ถ้ามีโทษปรับอย่างนี้มีโทษทางอาญาอย่างนี้ ก็แสดงว่าการขอต่ออายุ ผมเลยอยากกราบเรียนว่าในการขอต่อนี้ เราได้ทำอย่างแบบการสอบใบขับขี่รถยนต์ของต่างประเทศเขาหรือเปล่าที่ใครถึงคราวที่ไม่ใช่ตลอดชีวิตก็ขับไปจนตลอดชีวิต ถึงตามอดตามอดสักก็ยังขับอยู่ได้ตลอดชีวิต ของเขาจะตรวจเช็คอยู่ตลอดเวลา ถ้าแต่ละงวดนั้นเห็นสภาพผิดปกติจากที่เดิม เขาอาจจะไม่ต่ออายุให้ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้กระผมไม่ทราบว่ากฎหมายดั้งเดิมนั้นพื้นฐานเป็นอย่างไร คือถ้าจะต่ออายุจะต้องมีวิธีตรวจสอบกันหรือเปล่าถึงบุคคลเหล่านี้ว่าน่าเชื่อถืออย่างไร สมควรจะให้ดำเนินการต่อไปไหม ประวัติดูบชื่อของใจหรือเปล่า อะหรือเปล่า ทางกรมสืบสวนมาแต่ว่าดำเนินคดีไม่ได้โดยตรงนี้ควรจะให้ต่อไหม ถ้าอย่างนี้แล้วเขาก็เลยหลีกเลี่ยงไม่ไปต่อ ดังนั้นกระผมเห็นว่าโทษน่าจะแรงกว่า ถ้าเป็นอย่างนี้ แต่ถ้าเป็นเรื่องที่ต่อได้สะดวก แต่เพราะเหตุใดก็ตาม เขาไม่มาต่ออันนี้เราไม่น่าจะเอาเป็นโทษ เราน่าจะส่งเสริมให้เขามาต่อเสีย เขาจะได้ทำให้ถูกต้อง เรามีอะไรเราจะได้ไปตรวจสอบได้ง่าย นี่กระผมอยากจะกราบเรียน

อีกเรื่องหนึ่งอยากจะขอทราบ คงมีคำตอบได้ง่าย คือคำว่า หรือนายตรวจ ในมาตรา 12 คี คือผู้รับใบอนุญาต กระผมขออนุญาตท่านประธานอ่านนะครับ ผู้รับ

LIRT

ใบอนุญาตประกอบอาชีพขายทอดตลาดหรือค้าของเก่าผู้ใดไม่แจ้งแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือ
 นายตรวจทันที คำว่า นายตรวจ ผมสงสัย อย่างนายตรวจธเมศ นายตรวจเรือเมศ
 ตรวจอะไรพวกนั้นไม่น่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของมหาดไทยที่จะไปตรวจเกี่ยวกับร้านค้าของเก่า
 เลย คำว่า นายตรวจ นี่จะผิดหรือเปล่า ผมไม่แน่ใจ แล้วถัดไปนะครับคือไม่แจ้งทันทีเมื่อมี
 เหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินที่มีผู้มาเสนอหรือโอนให้ตนนั้นเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยทุจริต คำว่า
 มาเสนอ นี่เขียนง่าย แต่ทางปฏิบัติผมว่าจะเป็นปัญหา ถ้าเราต้องการจะเอาผิดเขาว่าเขา
 ซื่อของโจร แล้วเราต้องการลงโทษหนัก ยิ่งถ้าเป็นโบราณวัตถุจะต้องลงโทษเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 5
 ปีถึง 15 ปี ปรับตั้งแต่ 50,000 บาทถึง 150,000 บาท คำว่า มาเสนอ แค่ไหนครับ
 เสนอนี้โดยมากทางธุรกิจนะครับ เสนอ สนนง ทางเศรษฐศาสตร์ ทางกฎหมายไม่ค่อยมี
 มีแต่ว่า ขาย นะครับ เอามาขายหรือว่ามาให้ หรือมาโอน อย่างต่อไปที่ว่า โอนนั้นก็ชัด
 นะครับ แต่มาเสนอนี้ เดี๋ยวจะใส่ร้ายกันได้ ร้านค้าของเก่าด้วยกันอีกจากกันแกล้งให้
 ใครมาลืบ ๆ ล้อ ๆ ยื่นให้ดู แล้วไปตามตำรวจมาจับ บอกนี่มาเสนอแล้ว เพราะฉะนั้นอันนี้
 กระผมอยากทราบความหมายว่าแค่ไหน เราจะแปรรูปคดีให้ชัดเจนได้ไหม ถ้าเผื่ออันนี้ยัง
 หลวมอยู่หรือว่ามีเหตุผลที่ว่านี้ชัดเจนอยู่แล้ว กระผมก็จะรับทราบไว้ครับ

สุดท้ายนี้กระผมหวังว่าทางรัฐบาล โดยเฉพาะท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 มหาดไทยคงจะประสานกับท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อช่วยให้เรื่องนี้มีความ
 เป็นไปได้ เพราะอย่างท่านสมาชิกผู้มีความรู้ที่ได้อธิบายไป ผมกราบเรียนตรง ๆ พิพิธภัณฑ
 ์เองก็มีของหายบ่อย ๆ แล้วมีของหลายชิ้นเวลานี้ในพิพิธภัณฑ์เองเป็นของปลอม
 เลียนแบบไปเปลี่ยนไว้ ไม่ทบทวนไปหาได้อย่างไร ถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่ร่วมด้วย อันนี้อยากฝาก
 ข้อสังเกตไว้ว่า ถ้าไม่มีพวกเหล่านี้ร่วมเมื่อร้านค้าของเก่าเหล่านี้บางทีก็ยังไม่เลวถึงขนาด
 อันนี้อยากจะกราบเรียนว่าขอให้ดูเจ้าหน้าที่ของเราด้วย อย่าไปโทษคนอื่นเขา แล้วมันแค่
 เพิ่มโทษกับเขาฝ่ายเดียว ขอพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญท่านรัฐมนตรีครับ

LIRT

นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :
 กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เคารพ ผมต้อง
 ขอพระคุณอย่างสูงในนามของรัฐบาล ที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้ให้การสนับสนุนร่าง
 พระราชบัญญัติฉบับนี้ แล้วได้สอบถามเกี่ยวกับเรื่องของการดำเนินการของทางกระทรวง
 มหาดไทย อยากจะกราบเรียนว่าสำหรับในเรื่องของการต่ออายุใบอนุญาตนั้น ความจริงเรา
 ให้แจ้งภายใน 3 เดือน ทั้งนี้เพื่อว่าจะต้องมีการตรวจสอบว่าผู้ที่รับอนุญาตนั้นได้ทำตาม
 ระเบียบและกฎหมายที่ได้วางไว้หรือไม่หรือมีปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับการที่จะส่งมอบนำของ
 ศิลปวัตถุหรือของโบราณเข้ามา ถ้าเมื่อมีประวัติอยู่เราจะได้พิจารณาไม่ต่อใบอนุญาตให้
 ฉะนั้นจึงจำเป็นจะต้องพิจารณาโดยรอบคอบ แต่อย่างไรก็ตามเราถือว่าคนที่ได้ไปצרเข้ามาแล้ว
 นั้น อยู่ในฐานะที่เป็นผู้บริสุทธิ์ เท่ากับไม่มีปัญหาในเรื่องของการตรวจสอบหรือการสืบสวน
 ติดตามเกี่ยวกับเรื่องของการโจรกรรมหรือการที่นำลักลอบเอาเข้ามา เราคงอนุญาตให้ภายใน
 เร็ววัน ทั้งนี้ภายในไม่เกิน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับการขอต่ออายุ

สำหรับในเรื่องของการตรวจสอบ ผมอยากจะกราบเรียนว่า นายตรวจนั้นก็
 เป็นไปตามกฎหมายที่ได้ให้อำนาจไว้ ทั้งนี้เพื่อว่าจะได้เข้าไปตรวจสอบได้ และก็ไม่ใช่แต่
 เฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้น แต่อาจจะเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมศิลปากรที่จะเข้าไปร่วม
 หรือทางเจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทยที่จะไปร่วมด้วย ผมขอกราบเรียนว่าสำหรับในเรื่องนี้นั้น
 หากจะมีการปรับปรุงแก้ไข ก็ขอเรียนว่าจะสามารถทำได้ในเรื่องของการแปรรูปคดีต่อไป
 ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผมจะขอมติจากที่
 ประชุมว่า จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควร
 รับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นจำนวนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่า
ไม่สมควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับ
รับหลักการ ท่านรัฐมนตรี คณะกรรมาธิการ

นายเจริญจิตรต์ ณ สงขลา (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :
รัฐบาลขอเสนอคณะกรรมการการปกครองพิจารณา แปรญัติตามข้อบังคับ ภายใน 7
วันครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : รัฐบาลเสนอให้ส่ง
คณะกรรมการการปกครองพิจารณา แปรญัติตามข้อบังคับภายใน 7 วัน ไม่มีท่านผู้ใด
เห็นเป็นอย่างอื่นก็ดำเนินการตามนั้นครับ

ต่อไป 5.6 ร่างพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่...) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

(สำเนา)

ที่ นร 0203/115

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

6 มกราคม 2535

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการไฟฟ้า
 ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 ทำหน้าที่รัฐสภา พิจารณา

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังท่าน พร้อมด้วยบันทึกหลักการและ
 เหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา พิจารณาตาม
 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

อานันท์ ปันยารชุน

(นายอานันท์ ปันยารชุน)

นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 ดังต่อไปนี้

1. เพิ่ม (2 ทวิ) ของมาตรา 6 และเพิ่ม (8) (9) และ (10) ของมาตรา 9 เพื่อให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าหรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินธุรกิจดังกล่าว

2. แก้ไขเพิ่มเติม (1) ของมาตรา 15 และ (1) ของมาตรา 20 เพื่อให้ประธานกรรมการ กรรมการ และผู้ว่าการ สามารถเป็นประธานกรรมการ กรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นผู้ถือหุ้นได้

3. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 28 มาตรา 30 และเพิ่มมาตรา 30 ทวิ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การเข้าไปใช้สอยหรือครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของบุคคลอื่น และการจ่ายเงินค่าทดแทน

4. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 37 เพื่อให้การเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าของเอกชนกับระบบไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ต้องได้รับความเห็นชอบจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยก่อน

5. แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 43 เพื่อเพิ่มวงเงินในการกู้ยืมและในการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ และเพื่อให้คณะกรรมการมีอำนาจจำหน่ายทรัพย์สินออกจากรัฐวิสาหกิจได้ทุกกรณีโดยไม่จำกัดวงเงิน

LIRT

6. ยกเลิกมาตรา 57 เพราะการแก้ไขมาตรา 37 ทำให้มาตรา 57 ไม่มีความจำเป็น

เหตุผล

โดยที่สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ประสงค์จะให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า หรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินธุรกิจดังกล่าว และให้มีอำนาจใช้สอยและครอบครองอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสำรวจหาแหล่งพลังงานตลอดจนสถานที่สำหรับการผลิตหรือพัฒนาพลังงานไฟฟ้า โดยชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรม และเพื่อให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับคุณภาพไฟฟ้า เทคนิคทางวิศวกรรมและความปลอดภัยของระบบไฟฟ้า ในกรณีที่เอกชนประสงค์จะเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวงหรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประกอบกับจำเป็นต้องเพิ่มเงินในการกู้ยืมและในการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนให้คณะกรรมการมีอำนาจจำหน่ายทรัพย์สินออกจากบัญชีได้ทุกกรณีโดยไม่จำกัดวงเงิน ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง
ประเทศไทย

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต
แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจา-
นุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (2 ทวิ) ของมาตรา 6 แห่งพระราช-
บัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511

"(2 ทวิ) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อ
เนื่องกับกิจการของ กฟผ. หรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการดังกล่าว"

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (8) (9) และ (10) ของมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511

"(8) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของ กฟผ.

(9) เข้าร่วมกิจการกับหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือของรัฐทั้งในประเทศและนอกประเทศ หรือกับองค์การระหว่างประเทศ หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่กิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของ กฟผ.

(10) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์ของ กฟผ."

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความใน (1) ของมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(1) เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญา กับ กฟผ. หรือในกิจการที่กระผมให้ แก่ กฟผ. ไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุน โดยสุจริตในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่กระทำการอันมีส่วนได้ส่วนเสียเช่นว่านั้น หรือเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการ กรรมการในบริษัท จำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ กฟผ. เป็นผู้ถือหุ้น"

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความใน (1) ของมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(1) เป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ กฟผ. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ กฟผ. ไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดย สุจริตในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น หรือเป็นผู้ ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการ กรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัท มหาชนจำกัด ที่ กฟผ. เป็นผู้ถือหุ้น"

LIRT

มาตรา 7 ให้ยกเลิกความในมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 28 เพื่อประโยชน์ในการสำรวจเพื่อหาแหล่งพลังงานตามมาตรา 6(2) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา 9 (4) หรือเพื่อสร้างและบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า ให้พนักงานหรือลูกจ้างมีอำนาจที่จะใช้สอยหรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ซึ่งมีใช้เคหสถานเป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) การใช้สอยหรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจระบบไฟฟ้า หรือการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า การสำรวจเพื่อหาแหล่งพลังงานตามมาตรา 6 (2) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา 9 (4) หรือการบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า

(2) ได้แจ้งหรือประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบล่วงหน้า ดังต่อไปนี้

(ก) ในการสำรวจระบบไฟฟ้าหรือการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้าหรือการบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า ให้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบล่วงหน้าเป็นการเฉพาะภายในเวลาอันสมควรแต่ไม่น้อยกว่าสามวัน

(ข) ในการสำรวจทั่วไปเพื่อเลือกแนวหรือที่ตั้งระบบไฟฟ้าหรือเพื่อหาแหล่งพลังงานตามมาตรา 6 (2) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา 9 (4) ที่เหมาะสม ให้ประกาศกำหนดเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอหรือสำนักงานเขต และที่ทำการตำบลหรือแขวงซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่และในราชกิจจานุเบกษา ก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

LIRT

(ค) ในการสำรวจเฉพาะแห่งภายหลังที่เลือกแนวหรือที่ตั้งระบบไฟฟ้า หรือ
หาแหล่งพลังงานตามมาตรา 6 (2) หรือหาสถานที่สำหรับใช้ในงานตามมาตรา 9 (4)
ที่เหมาะสมได้แล้ว หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นมิได้อาศัยอยู่ใน
เขตตำบลหรือแขวงที่กำลังสำรวจอยู่ และเป็นการที่จะต้องสำรวจโดยเร่งด่วนให้ประกาศ
กำหนดเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอหรือสำนักงานเขตที่ทำการตำบลหรือ
แขวงและที่ทำการผู้ใหญ่บ้านซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่า
สามสิบวัน

ในการปฏิบัติตามมาตรานี้ให้พนักงานหรือลูกจ้างแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคล
ผู้เกี่ยวข้องร้องขอ

ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือ
ผู้ทรงสิทธิอื่นเนื่องจากการกระทำของพนักงานหรือลูกจ้าง บุคคลนั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจาก
กฟผ. ได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันในจำนวนค่าทดแทน ให้ตามมาตรา 30 และมาตรา
30 ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

มาตรา 8 ให้ยกเลิกความในมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 30 ให้ กฟผ. จ่ายเงินค่าทดแทนตามความเป็นธรรมแก่เจ้าของ
หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) การใช้ที่ดินบึกหรือตั้งเสาเพื่อเดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้า
- (2) การใช้ที่ดินบึกหรือตั้งสถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์อื่น
- (3) การใช้ที่ดินที่ประกาศกำหนดเป็นเขตเดินสายไฟฟ้า
- (4) การกระทำตามมาตรา 29 (3)

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่ยินยอมตกลง
ในจำนวนเงินค่าทดแทนที่ กฟผ. กำหนด หรือหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือ
ผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พบ ให้ กฟผ. นำเงินจำนวนดังกล่าวไปวางไว้ต่อศาลหรือสำนักงาน
วางทรัพย์สินหรือฝากไว้กับธนาคารออมสินในชื่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือ
ผู้ทรงสิทธิอื่นโดยแยกฝากเป็นบัญชีเฉพาะราย และถ้ามีดอกเบี้ยหรือดอกผลใดเกิดขึ้น
เนื่องจากการฝากเงินนั้นให้ตกเป็นสิทธิแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิ
อื่นนั้นด้วย

เมื่อ กฟผ. นำเงินค่าทดแทนไปวางไว้ต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์สินหรือ
ฝากไว้กับธนาคารออมสินตามวรรคสองแล้ว ให้ กฟผ. มีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือ
ผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบโดยส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ ในกรณีหาตัวเจ้าของ
หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พบ ให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มี
จำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือ
ผู้ทรงสิทธิอื่นทราบ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการนำเงินค่าทดแทนไปวางต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์สิน
หรือฝากไว้กับธนาคารออมสินและวิธีการในการรับเงินค่าทดแทนดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบ
ที่คณะกรรมการกำหนด"

มาตรา 9 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 30 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511

"มาตรา 30 ทวิ ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่น
ไม่พอใจในจำนวนเงินค่าทดแทนที่ กฟผ. กำหนด ไม่ว่าบุคคลนั้นจะรับหรือไม่รับเงิน
ค่าทดแทนที่ กฟผ. วางไว้หรือฝากไว้ ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่
กฟผ. ได้ดำเนินการตามมาตรา 30 วรรคสาม แล้ว

LIRT

การฟ้องคดีต่อศาลตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้การครอบครองหรือใช้สิ่งหา-
ทรัพย์ การรื้อถอนโรงเรือนหรือการทำลายสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นหรือทำขึ้นหรือการดำเนินการ
ใด ๆ ของพนักงานหรือผู้จ้างต้องระงับลง

ในกรณีศาลวินิจฉัยให้ชำระเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้น ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง
ทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นได้รับดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำ
ของธนาคารออมสินในจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ นับแต่วันที่ต้องมีการจ่าย วางหรือ
ฝากเงินค่าทดแทนนั้น

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นพอใจและได้รับ
เงินค่าทดแทนไปแล้ว หรือมิได้ฟ้องคดีเรียกเงินค่าทดแทนต่อศาลภายในระยะเวลาตาม
วรรคหนึ่ง หรือได้แจ้งเป็นหนังสือละสิทธิไม่รับเงินค่าทดแทนดังกล่าว ผู้ใดจะเรียกร้อง
เงินค่าทดแทนนั้นอีกไม่ได้"

มาตรา 10 ให้ยกเลิกความในมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 37 ผู้ใดสร้างโรงไฟฟ้าเพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้าใช้เองซึ่งมีกำลังผลิต
สูงกว่าสิบเมกะวัตต์ หรือเพื่อขายพลังงานไฟฟ้าแก่ประชาชนซึ่งมีกำลังผลิตสูงกว่าหก
เมกะวัตต์ ประสงค์จะเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าของตนกับระบบไฟฟ้าของ กฟผ.
การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ต้องยื่นคำขอและได้รับความเห็นชอบจาก
กฟผ. ก่อน

ในการให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง กฟผ. อาจกำหนดเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับ
คุณภาพไฟฟ้า เทคนิคทางวิศวกรรม และความปลอดภัยของระบบไฟฟ้าเพื่อการเชื่อมโยงระบบ
ได้

การพิจารณาคำขอของผู้สร้างโรงไฟฟ้าตามวรรคหนึ่ง ให้ กฟผ. พิจารณา
โดยไม่ชักช้า

LIRT

ผู้สร้างโรงไฟฟ้าที่ไม่ได้รับความเห็นชอบหรือได้รับความเห็นชอบโดยมีเงื่อนไขที่ไม่อาจทำได้ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบหรือได้รับความเห็นชอบโดยมีเงื่อนไขที่ไม่อาจทำได้

ให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ แต่ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสนอคดีต่อศาลภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์"

มาตรา 11 ให้ยกเลิกความในมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 43 กฟผ. จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ได้

- (1) ลงทุนเพื่อขยายโครงการเดิมหรือริเริ่มโครงการใหม่
- (2) เพิ่มทุนโดยตราสารทรัพย์สินใหม่
- (3) ลดทุน
- (4) กู้ยืมเงินเกินสี่สิบล้านบาท
- (5) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน
- (6) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์อันมีราคาเกินสิบล้านบาท"

มาตรา 12 ให้ยกเลิกมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511

มาตรา 13 ในกรณีที่มีการตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นตามมาตรา 28 หรือมาตรา 30 ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และอนุญาโตตุลาการยังมิได้ชี้ขาดให้เป็นอันยกเลิกอนุญาโตตุลาการนั้น และให้นำมาตรา 30 และมาตรา 30 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ และให้ กฟผ. แจ้งการยกเลิกอนุญาโตตุลาการตามมาตรานี้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

LIRT

มาตรา 14 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ขอเชิญท่านรัฐมนตรีแถลงหลักการและเหตุผลรับ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : รัฐบาล
ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
โดยมีหลักการคือ

หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
พ.ศ. 2511 ดังต่อไปนี้

1. เพิ่ม (2 ทวิ) ของมาตรา 6 และเพิ่ม (8) (9) และ (10) ของ
มาตรา 9 เพื่อให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงาน
ไฟฟ้าหรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินธุรกิจดังกล่าว
2. แก้ไขเพิ่มเติม (1) ของมาตรา 15 และ (1) ของมาตรา 20 เพื่อ
ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และผู้ว่าการ สามารถเป็นประธานกรรมการ กรรมการ
ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นผู้ถือหุ้นได้
3. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 28 มาตรา 30 และเพิ่มมาตรา 30 ทวิ
เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การเข้าไปใช้สอยหรือครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของบุคคลอื่นและ
การจ่ายเงินค่าทดแทน
4. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 37 เพื่อให้การเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าของเอกชน
กับระบบไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้า
ส่วนภูมิภาค ต้องได้รับความเห็นชอบจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยก่อน
5. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 43 เพื่อเพิ่มวงเงินในการกู้ยืมและในการจำหน่าย
อสังหาริมทรัพย์และเพื่อให้คณะกรรมการมีอำนาจจำหน่ายทรัพย์สินออกจากบัญชีได้ทุกกรณี
โดยไม่จำกัดวงเงิน
6. ยกเลิกมาตรา 57 เพราะการแก้ไขมาตรา 37 ทำให้มาตรา 57 ไม่มี
ความจำเป็น

LIRT

เหตุผล โดยที่สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ประสงค์จะให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า หรือร่วมทุนกับบุคคลอื่น เพื่อดำเนินธุรกิจดังกล่าว และให้มีอำนาจใช้สอยและครอบครองอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสำรวจหาแหล่งพลังงานตลอดจนสถานที่สำหรับใช้ในการผลิตหรือพัฒนาพลังงานไฟฟ้าโดยชัดแจ้ง ค่าทดแทนที่เป็นธรรม และเพื่อให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขที่เกี่ยวกับคุณภาพไฟฟ้า เทคนิคทางวิศวกรรมและความปลอดภัยของระบบไฟฟ้าในกรณีที่เอกชนประสงค์จะเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวงหรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประกอบกับจำเป็นต้องเพิ่มวงเงินในการกู้ยืมและในการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ตลอดจนให้คณะกรรมการมีอำนาจจำหน่ายทรัพย์สินออกจากบัญชีได้ ทุกกรณีโดยไม่จำกัดวงเงิน ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณวิชัย ฯ ครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผมมีข้อสงสัยอยู่ 2 ข้อนะครับ

ข้อที่ 1 เป็นข้อสงสัยที่ได้เสนอกฎหมายนี้ขึ้นมาเพื่อเปิดโอกาสให้กรรมการประธานกรรมการ แล้วก็ผู้ว่าการของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตไปเป็นกรรมการในบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนที่ตั้งขึ้น ผมมองว่าจะเป็นปัญหาในการบริหารงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตได้ เพราะจริง ๆ แล้วผู้ซึ่งเป็นกรรมการหรือประธานกรรมการของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตนั้นก็ล้วนแต่เป็นผู้ซึ่งมีภาระทางด้านอื่นอยู่มาก ถ้าจะต้องไปรับผิดชอบเพิ่มขึ้นอีกจะสามารถทำงานรับผิดชอบในส่วนที่เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพแค่ไหน ผมว่าน่าจะเปิดโอกาสให้ผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถมาทำงานในบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตจำเป็นต้องจัดตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ของประชาชน อันนี้ผมอยากจะให้ลองพิจารณาทบทวน

LIRT

ในอีกข้อหนึ่งที่สำคัญคือในมาตรา 28 ที่ใช้ความใหม่ ซึ่งถ้าดูตามมาตรา 28 ความใหม่ที่ใช่เข้ามานี้แล้ว หมายความว่าถ้าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตสามารถจะใช้ประโยชน์จาก อสังหาริมทรัพย์ของบุคคลใด ๆ ซึ่งอาจจะเป็นคนก็ได้ ราชการก็ได้ หรือรัฐวิสาหกิจ ก็ได้ โดยใช้ได้เท่าที่ต้องการจะใช้ แล้วไม่ต้องจ่ายค่าเช่าหรือค่าอสังหาริมทรัพย์ที่ไปใช้นั้น เลย ยกเว้นแต่ว่าจะเป็นกรณีเกิดความเสียหายขึ้นในวรรคท้าย ซึ่งโดยมาตรานี้ผมเห็นว่า อาจจะเป็นการละเมิดสิทธิของบุคคล เพราะการจะเข้าไปใช้นั้นน่าจะได้พูดคุยตกลงกับเขา เสียก่อน แต่มาตรา 28 นี้บอกแต่เพียงว่าให้แจ้งล่วงหน้า 3 วันแล้วใช้ได้โดย ซึ่งอาจจะไม่เป็นการถูกต้องนัก ผมว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตน่าจะมีความที่ลึกกว่านี้ เช่น จะมีการจ่ายค่าเช่าหรือค่าความตกลงกันหรือจะขออนุญาตใช้กำหนดระยะเวลาอย่างไร เพื่อให้ เกิดประโยชน์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ขณะเดียวกันก็ไม่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียและเสียหาย กับผู้ซึ่งเป็นเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ อันนี้ขอกราบเรียนยังรัฐบาลได้โปรดพิจารณาให้ คำอธิบายในมาตรา 28 นี้ด้วย ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญท่านรัฐมนตรีชี้แจง ครับ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : ท่าน ประธานที่เคารพ รัฐบาลขอขอบคุณท่านสมาชิกที่ได้ให้ข้อคิดเห็นนะครับ ก็ขอเรียนตอบ คำถามในประเด็นแรกในเรื่องเกี่ยวกับการที่กรรมการหรือประธานใน กฟผ. จะไม่เป็น กรรมการหรือประธานในบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนที่จะตั้งขึ้นนั้น ท่านสมาชิก เป็นห่วงว่าจะไม่มีเวลา เรื่องนี้ยากจะกราบเรียนว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดใน มาตรานี้ เพราะเหตุที่ว่าเมื่อทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิตได้จัดตั้งบริษัทหรือบริษัทมหาชนขึ้นมา แล้วนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องดูแลผลประโยชน์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเองและต้องดูแลให้ การดำเนินงานของบริษัทที่จัดตั้งขึ้นนั้นสอดคล้องกับการดำเนินงานของ กฟผ. ตาม นโยบายของรัฐบาล เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีความเห็นในระดับสูงของการไฟฟ้า

LIRT

ฝ่ายผลิตที่จะอยู่ในบริษัทดังกล่าว การที่ไปเป็นกรรมการหรือเป็นประธานกรรมการนั้นคงจะต้องใช้เวลาบ้าง แต่ว่าถ้าหากไม่เป็นมากแห่งจนเกินไปก็น่าที่จะเป็นการระงับทำให้ทำงานไม่ได้ อันนี้ผมเชื่อว่าคงจะอยู่ในดุลพินิจของกรรมการและประธานซึ่งจะเป็นผู้หลักผู้ใหญ่แล้วมีประสบการณ์ในการทำงานมาก คงจะสามารถที่จะจำกัดจำนวนของกรรมการที่จะไปเป็นไปให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ แต่ขอเรียนว่ามีความจำเป็นที่ทาง กฟผ. จะต้องเข้าไปดูแลให้การดำเนินงานของบริษัทที่จัดตั้งขึ้นนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐบาล

ส่วนในมาตรา 7 แก้อิงมาตรา 28 ซึ่งท่านสมาชิกคิดไว้นั้น อยากจะกราบเรียนว่า อันนี้ไม่ได้เป็นการเข้าไปใช้โดยไม่มีการจ่ายค่าเสียหายหรือว่าค่าทดแทน จะเห็นว่าในมาตรา 30 นั้นได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าให้ กฟผ. จ่ายเงินค่าทดแทนตามความเป็นธรรมแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่น ในกรณีต่าง ๆ ก็ได้ระบุไว้ในมาตรานี้ และจะเห็นว่าในมาตรานี้เช่นเดียวกัน และในมาตรา 30 ทวิ ซึ่งเพิ่มเติมขึ้นมานั้นได้กำหนดวิธีการซึ่ง กฟผ. จะต้องนำเงินไปวางเพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือเจ้าของทรัพย์สินนั้นจะได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม เพื่อที่จะแน่ใจว่าเมื่อเงินนั้นมีอยู่ ไม่ได้เป็นแค่เพียงคำกล่าวลอย ๆ เพราะฉะนั้นจะเห็นว่าการปรับปรุงในส่วนนี้ของกฎหมายทำให้การจ่ายเงินค่าทดแทนนั้นเป็นไปโดยมีระเบียบแบบแผนและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น จึงไม่น่าที่จะเป็นปัญหาสำหรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่า จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็น
ไม่สมควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับ
รับหลักการ ท่านรัฐมนตรีครับ คณะกรรมาธิการ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :
ท่านประธานที่เคารพ รัฐบาลขอเสนอกรรมาธิการสามัญการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และการพลังงานพิจารณา แปรญัตติตามข้อบังคับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : รัฐบาลเสนอให้ส่ง
คณะกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานพิจารณา แปรญัตติตามข้อบังคับ
ภายใน 7 วัน ถ้าไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ดำเนินการตามนั้นนะครับ

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

ระเบียบวาระที่กำหนดไว้สำหรับวันนี้หมดแล้วนะครับ วันนี้สภาสามารถ
พิจารณากฎหมายได้ถึง 14 ฉบับ ก็ขอขอบคุณท่านสมาชิกที่มาประชุมทุกท่าน ขอปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา 12.35 นาฬิกา

รายชื่อผู้จกรายงานการประชุม

วัฒนา สัตตวิตรกุล	บุญนุช หนองพงษ์
สตีมา จันทร์ไพจิตร	สุจิตรา อรุโณ
สุชาดา ภมระภา	รพีพร ศรีรัตนพรพงษ์
ประทีป รักเมือง	สาวิตรี อมรตานนท์
ศิริลักษณ์ แซ่ตั้ง	สมบัติ จันทร์ไพจิตร
วิภาวรรณ นิลบรรจง	อุทุมพร แก้วสดีชัย
ทิพรัตน์ แก้วสุขโข	อนงค์ งานเลิศ
อารีรัตน์ พัฒนโสภณพงศ์	วรินทร์ กนกอุดม
สุภาภรณ์ มาลัยพัฑ	รุจิรา เนตรบุตร
ชนิกา ศรีสมวงษ์	ประเสริฐ บัณสิน
ลำภู เฝ้ามาง	อุษารัตน์ เกิดโสคศรี
นัยนา เปรมประพันธ์	กฤณา พิมพ์สุวรรณ
รัตณี บานเย็น	ชลอลักษณ์ ธรรมผล
นังอร แก่นกุล	นนทลี พจนปัญญา
อัมพา กันทิโกวิทย์	จิราพร พจนวิชัย
ศุภลักษณ์ โอภาสพินิจ	ทิพวรรณ พูนทรัพย์
สุดตะนิง คิษยาภิคม	สันทนา ทรัพย์พูนผล
สมพิศ ศรีวิบูลย์วัฒนา	พัชรี ไชคำพา
สรัญญา ศตะภัก	

สภาวิจัยพันธุ์พืชแห่งชาติ หัวหน้าที่ปรึกษา

ครั้งที่...../.....

คณะกรรมการการตรวจสอบงานการประชุมและพิจารณาปิดสมัยประชุมงานการประชุม

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลงมือชื่อ
๑.	พลอากาศเอก กมล เคชะตุงคะ	พล. ก.
๒.	พลเอก วันชัย เรืองตระกูล	
๓.	นายโกวิท พิพัฒน์กุล	นายโกวิท พิพัฒน์กุล
๔.	พลโท ชัยวุฒิ ศรีมาศ	
๕.	นายบรรณบุญ ชัยพันธ์	นายบรรณบุญ ชัยพันธ์
๖.	พลเอก บุญคง เจริญประดิษฐ์	
๗.	นายนิรันดร์ นาคะทรรพ	
๘.	นายปรีดี พัฒนกุล	
๙.		
๑๐.	พลเอก ประเสริฐ สารอุทัย	พล. ประเสริฐ
๑๑.	นายปรีดิญา เอกศิริวัฒน์	
๑๒.	พลโท ปรีชา โรจนชน	พล. ปรีชา
๑๓.	พลเรือตรี พิธิ ทองอร่าม	พล.เรือตรี พิธิ
๑๔.	พลเรือตรี มนต์ วิจิตรบุษราคัม	พล.เรือตรี มนต์
๑๕.	คุณหญิงมาลี อนิวงค์ ณ อุบลราชธานี	คุณหญิงมาลี
๑๖.	นายสมิทธิศักดิ์ การุญ	
๑๗.	พลอากาศตรี ช่างทอง จารุสมบัติ	พล.อากาศตรี ช่างทอง

ตรวจแล้ว วันที่ ๑๓ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕

สภาวิจัยพันธุ์พืช
 ครั้งที่ ๑๓/๒๕๓๕ สภาวิจัยพันธุ์พืช ๔๔
 วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

.....

LIART